

BASEL-II DÜZENLEMELERİ

BASEL-II DÜZENLEMELERİ

Yayın No: 291

İstanbul, 2012

Türkiye Bankalar Birliği

Nispetiye Caddesi
Akmerkez B3 Blok Kat:13
34340 Etiler-İSTANBUL
Tel. : 212-282 09 73
Faks : 212-282 09 46
İnternet sitesi: www.tbb.org.tr

Baskı-Yapım

G.M. Matbaacılık ve Ticaret A.Ş.
100. Yıl Mah. MAS-SİT 1.Cadde No:88
34204 Bağcılar - İSTANBUL
Tel : +90 212 629 00 24 (pbx)
Fax : +90 212 629 20 13
e-mail: bilgi@goldenmedya.com.tr
İnternet sitesi: www.goldenmedya.com.tr

© Kitapta yer alan görüşler eser sahiplerine aittir.
Türkiye Bankalar Birliği'nin görüşlerini yansıtmaz.
Türkiye Bankalar Birliği bu kitabın hatasız olarak
basılmasında gerekli özeni göstermekle birlikte
kitaptaki olabilecek hatalardan dolayı herhangi
bir hukuki sorumluluk üstlenmemektedir.

Bu yayın Türkiye Bankalar Birliği internet sitesinde yer almaktadır.

ISBN 978-605-5327-20-0 (Basılı)
ISBN 978-605-5327-21-7 (Elektronik)

Sertifika No: 17188

2012.34.Y.5327.291

Baskı Tarihi: Aralık 2012

İçindekiler

nsz	iii
Sermaye Yeterliliği Yönetmeliği	1
Ek :1	43
Ek: 2	61
Ek: 3	87
Kredi Riski Azaltım Tebliği	95
Ek	131
Menkul Kıymetleştirme Tebliği	135
Opsiyon Tebliği	157
Risk lm Modeli	165
Yapısal Pozisyon Tebliği	179
İç Sistemler Yönetmeliği	185
Kamuya Açıklama Tebliği	239

 ns z

Kamuoyunda Basel-II olarak bilinen ‘‘Sermaye  l m  ve Sermaye Standartlarının Uluslararası Düzeyde Uyumlaştırılması’’  alışması, ülkemizde 01.07.2011 tarihinde başlayan ve 30.06.2012 tarihinde biten süreçte Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından Avrupa Birliği düzenlemeleriyle uyumlu olacak şekilde yürütülmüştür. Bu sürecin 30.06.2012’de tamamlanmasının akabinde 01.07.2012 itibarıyla ‘‘kesin’’ uygulama sürecine geçilmiş ve nihai Basel II düzenlemeleri 28 Haziran 2012 tarih ve 28337 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

Bu kitap uygulamacıların Basel II düzenlemelerine toplu halde ulaşmalarını sağlamak amacıyla hazırlanmıştır.

Kitabın derlenmesinde emeği geçen Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu’nun değerli yetkilileri; Risk Yönetimi Daire Başkanı Dr. Ozan Cang rel’e, Düzenleme Daire Başkanı Y. Müge Doğan’a, Bankacılık Başuzmanları Başak Yetişen Teker ve Ahmet Mimaroğlu ile Bankacılık Uzmanı Mustafa  elik’e teşekkür ederiz.

Türkiye Bankalar Birliği

SERMAYE YETERLİLİĞİ YÖNETMELİĞİ

28 Haziran 2012 Perşembe

Resmî Gazete

Sayı : 28337

YÖNETMELİK

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumundan:

BANKALARIN SERMAYE YETERLİLİĞİNİN ÖLÇÜLMESİNE ve DEĞERLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN YÖNETMELİK

BİRİNCİ KISIM Başlangıç Hükümleri

BİRİNCİ BÖLÜM Amaç ve Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, bankaların maruz kalınan riskler nedeniyle oluşabilecek zararlara karşı konsolide ve konsolide olmayan bazda yeterli özkaynak bulundurmalarının sağlanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 43, 45, 47 ve 93 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte yer alan;

a) Alım satım hesapları: Bankaların, para ve sermaye piyasalarında sürekli alım ve satım işlemlerinde bulunmak amacıyla kısa vadeli olarak ve/veya alım ve satım fiyatları arasındaki beklenen ya da gerçekleşen fiyat farklılıklarından ya da diğer fiyat ve faiz oranı değişikliklerinden faydalanmak amacıyla veya alım satım aracılık ya da piyasa yapıcılığı nedeniyle ellerinde bulundurduğu repo ve menkul kıymet ödünç işlemlerine konu olanlar dahil finansal araçlar ve emtia ile söz konusu finansal araçlar ve emtia ile ilgili pozisyonlardan kaynaklanan risklerden korunma ya da bu riskleri azaltma amacıyla yapılan türev finansal araçlar ve spekülatif amaçlı türev finansal araçların izlendiği bilanço içi ve dışı hesapları ve pozisyonları,

b) Ana ortaklık: Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan ana ortaklığı,

c) Banka: Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan bankaları,

ç) Delta: Opsiyonun piyasa fiyatının, opsiyon sözleşmesine konu varlığın piyasa fiyatında meydana gelebilecek değışmeye olan duyarlılığını,

d) Dilim: Bir veya daha fazla riskle bağlantılı olan kredi riskinin sözleşmeyle belirlenen ve ilgili kesimdeki bir pozisyonun, diğer kesimlerin her birinde bulunan aynı tutardaki bir pozisyondan, üçüncü taraflarca sağlanan kredi korumaları dikkate alınmadığında daha fazla ya da daha az bir kredi zararı riski taşıdığı kesimini,

e) Dönüşürülebilir menkul kıymet: Sahibinin seçimi ve tercihinine göre, başka bir finansal araçla değıştirilebilecek olan bir menkul kıymeti,

f) Emtia: Kıymetli madenler ve diğer emtiayı,

g) Emtia riski: Bankanın, emtia fiyatlarındaki hareketler nedeniyle, emtiaya ve emtiaya dayalı türev finansal araçlara ilişkin pozisyon durumuna bağlı olarak maruz kalabileceği zarar olasılığını,

ğ) Faiz oranı riski: Bankanın, faiz oranlarındaki hareketler nedeniyle finansal araçlara ilişkin pozisyon durumuna bağlı olarak maruz kalabileceği zarar olasılığını,

h) Finansal araç: Bir tarafın finansal varlığında, diğer tarafın finansal borcunda ya da özkaynağa dayalı finansal aracında artışa neden olan herhangi bir sözleşmeyi,

ı) Finansal holding şirketi: Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan finansal holding şirketini,

i) Finansal kuruluş: Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan finansal kuruluşu,

j) Fonlanmış kredi koruması: Karşı tarafın temerrüde düşmesi ya da karşı tarafla ilgili önceden belirlenmiş başka bir ödeme güçlüğünün gerçekleşmesi durumunda; bankanın, maruz kalınan risk tutarı ile karşı tarafın bankadan alacaklı olduğu tutar arasındaki farkı giderme ya da bu farkın transfer edilmesini veya ödenmesini isteme ya da bu fark için belirli aktif kalemleri veya nakdi alıkoyma ya da maruz kalınan risk tutarını bu fark tutarı kadar düşürme ya da riski bu farkla değıştirme hakkına sahip olmasından kaynaklanan kredi riski azaltım tekniğini,

k) Genel piyasa riski: Bankanın alım satım hesapları içinde yer alan finansal araçlara ilişkin pozisyonların değerinde faiz oranı riski ve hisse senedi pozisyon riski nedeniyle maruz kalabileceği zarar olasılığını,

l) Hisse senedi pozisyon riski: Bankanın alım satım hesapları içinde yer alan hisse senedi pozisyon durumuna bağlı olarak hisse senedi fiyatlarındaki hareketler nedeniyle maruz kalabileceği zarar olasılığını,

m) İki yönlü likit piyasa: Bağımsız ve gerçek alım-satım tekliflerinin mevcut olduğu, gün içinde son satış fiyatı veya cari gerçek rekabetçi alım-satım teklifleri ile makul ölçüde ilişkili bir fiyatın belirlenebildiği ve işlemlerin ticari teamüllere uygun olan kısa bir süre içerisinde gerçekleştiği bir piyasayı,

n) İpotek teminatlı menkul kıymet: Sermaye Piyasası mevzuatı ile muadil yabancı ülke düzenlemeleri uyarınca ipotek teminatlı menkul kıymet olarak tanımlanan menkul kıymeti,

o) Kamu kuruluşu: İktisadi alanda ticari esaslara göre faaliyet gösterenler hariç olmak üzere, merkezi yönetim ve yerel yönetimlerden ayrı kamu tüzel kiŐiliĐini haiz olan kuruluşlar ile bu kuruluşların muadili yurtdiŐı kuruluşları,

 ) Kanun: 5411 sayılı Bankacılık Kanununu,

p) Karşı taraf kredi riski: İki tarafa da yükümlülük getiren bir işlemin muhatabı olan karşı tarafın, bu işlemin nakit akıŐında yer alan son ödemeden önce temerrüde düşme riskini,

r) Kıymetli maden: Kanununun 57 nci maddesindeki sınırlamalar çerçevesinde Kurulca belirlenmiş olan kıymetli madenleri,

s) Kolektif yatırım kuruluşları (KYK): 28/7/1981 tarihli ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa ilişkin alt düzenlemelerde belirtilen yatırım ortaklığı ve yatırım fonları ile muadil yabancı ülke düzenlemeleri uyarınca kolektif yatırım kuruluşu olarak kabul edilen kuruluşları,

Ő) Konsolide  zkaynak: 1/11/2006 tarihli ve 26333 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Bankaların Özkaynaklarına İlişkin Yönetmelikte belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde hesaplanacak konsolide özkaynakları,

t) Konsolide sermaye yeterliliği standart oranı: Konsolide bazda hesaplanan " zkaynak/(kredi riskine esas tutar + piyasa riskine esas tutar + operasyonel riske esas tutar)" standart oranını,

u) Korelasyon alım satımı: Bir endeksin ortalama korelasyonu dikkate alınarak pozisyon alma stratejisini,

 ) Koruma alıcısı: Referans varlıktan kaynaklanan kredi riskini bir kredi türeviyle kısmen ya da tamamen üçüncü kişilere aktaran tarafı,

v) Koruma satıcısı: Referans varlıktan kaynaklanan kredi riskini bir kredi türeviyle kısmen ya da tamamen üstlenen tarafı,

y) Koruma tutarı: Kredi türevi sözleşmesi ile belirlenen ve  deme Şartının gerçekleşmesi durumunda koruma satıcısının koruma alıcısına ödemek zorunda kalacağı tutarı,

z) Krediyeye bağlı tahvil: Koruma satıcısının, koruma alıcısının ihraç ettiği ve geri ödemeleri bir referans varlığın performansına bağlı olan tahvillerini nakit karşılığında alarak, referans varlıktan doğan kredi riskini kısmen ya da tamamen üstlenmesini sağlayan sözleşmeleri,

aa) Kredi derecelendirme kuruluşu (KDK): 17/4/2012 tarihli ve 28267 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Derecelendirme Kuruluşlarının Yetkilendirilmesine ve Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmelik kapsamında kredi değerliliğinin derecelendirilmesi faaliyetinde bulunmak amacıyla Kurulca yetkilendirilen kuruluşu,

bb) Kredi riski azaltımı: Bankaca maruz kalınan kredi riski tutar ya da tutarlarının azaltımı amacıyla kullanılan tekniği,

cc) Kredi riskine esas tutar: Sermaye yeterliliği standart oranının hesabında kredi riski nedeniyle maruz kalınabilecek zararlara karşı bulundurulması gereken  zkaynak miktarının tespitinde dikkate alınacak tutarı,

çç) Kredi temerrüt swabı: Koruma satıcısının, koruma alıcısının ödeyeceği belli bir bedel karşılığında referans varlıktan kaynaklanan kredi riskini kısmen ya da tamamen üstlendiği ve ödeme şartının gerçekleşmesi durumunda koruma alıcısına koruma tutarını ödemeyi taahhüt ettiği sözleşmeleri,

dd) Kredi türevi: Kredi temerrüt swabı, toplam getiri swabı veya krediye bağlı tahvili,

ee) Kur riski: Bankaların, tüm döviz varlık ve yükümlülükleri nedeniyle döviz kurlarında meydana gelebilecek değişiklikler sonucu maruz kalabilecekleri zarar olasılığını,

ff) Kurul: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunu,

gg) Kurum: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunu,

ğğ) Küçük ve orta büyüklükteki işletmeler (KOBİ): Bakanlar Kurulunun 19/10/2005 tarihli ve 2005/9617 sayılı Kararı eki Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelikte "KOBİ" olarak adlandırılan ekonomik birimler ile muadil yabancı ülke düzenlemeleri uyarınca "KOBİ" olarak kabul edilen kuruluşları,

hh) Menkul kıymet ve emtia ödünç verme veya ödünç alma işlemi: Ödünç alan tarafın, gelecekte belirli bir tarihte ya da devreden tarafın talebi üzerine, denk ve muadil menkul kıymetleri iade edeceği taahhüdüne tâbi olarak, bir kuruluşun veya onun karşı tarafının menkul kıymetleri veya emtiayı uygun bir teminat karşılığında devrettiği bir işlemi (Menkul kıymetleri veya emtiayı devreden kuruluş açısından bir menkul kıymet veya emtia ödünç verme işlemi, bunların devredildiği kuruluş açısından ise bir menkul kıymet veya emtia ödünç alma işlemidir),

ıı) Menkul kıymetleştirme: Maruz kalınan bir riskle veya risk havuzuyla bağlantılı kredi riskinin dilimlere ayrıldığı, ödemelerin taşınan riskin veya risk havuzunun performansına bağlı olduğu ve kayıp dağılımının bu dilimlerin sıralamasıyla belirlendiği menkul kıymet ihracına yönelik işlem veya planı,

ii) Menkul kıymetleştirme kurucusu banka: Borçlunun veya potansiyel borçlunun menkul kıymetleştirmeye konu yükümlülüklerine veya menkul kıymetleştirmeye konu potansiyel yükümlülüklerine ilişkin sözleşmeye doğrudan veya dolaylı olarak dâhil olan ya da üçüncü bir tarafın maruz kaldığı riskleri satın alıp kendi bilânçosuna aktaran ve daha sonra menkul kıymetleştiren bankayı,

jj) Menkul kıymetleştirme pozisyonu: Bir menkul kıymetleştirme işleminde maruz kalınan risk tutarını,

kk) Merkezi takas kurumu: Bir veya birden fazla finansal piyasada alınıp satılan sözleşmelere ilişkin işlemlerde aracı olan ve her satıcıya karşı alıcı ve her alıcıya karşı satıcı konumunda bulunan ve aracılık yapmaya hukuken yetkili kurumu,

ll) Merkezi yönetim: Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin kamu tüzel kişiliği altında yer alan ve ayrı tüzel kişiliği olmayan kamu kuruluşları ile bu kuruluşların muadili yurtdışı kuruluşları,

mm) Operasyonel risk: Yetersiz veya başarısız i süreçler, insanlar ve sistemlerden ya da harici olaylardan kaynaklanan ve yasal riski de kapsayan zarar etme olasılığını,

nn) Operasyonel riske esas tutar: Sermaye yeterliliği standart oranının hesabında operasyonel risk nedeniyle maruz kalınabilecek zararlara karşı bulundurulması gereken  zkaynak miktarının tespitinde dikkate alınacak tutarı,

oo)  deme şartı: Sözleşmeyle hükme bağlanan ve temerrüt, iflas, yeniden yapılandırma, moratoryum gibi koruma tutarının muaccel hale gelmesine neden olan herhangi bir olayı,

 o)  zel amaçlı menkul kıymetleştirme şirketi (ÖMKŞ): Bir veya daha çok sayıda menkul kıymetleştirme işlemini gerçekleştirmek amacıyla kurulan; faaliyetleri sadece bu amaı gerçekleştirmekle sınırlı olan; yapısı itibariyle yükümlülüklerini menkul kıymetleştirme kurucusu bankanın yükümlülüklerinden ayırmayı amaçlayan ve bu şirkete karşı hak sahibi olanların bu haklarını herhangi bir kısıtlama olmadan rehnetme veya takas etme hakkına sahip olduğu, banka dışındaki bir fon kuruluşu ya da başka bir tüzel kişiysi,

pp)  zkaynak: Bankaların  zkaynaklarına ilişkin Yonetmelikte belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde hesaplanacak özkaynakları,

rr) Piyasa riski: Bankanın genel piyasa riski, kur riski, spesifik risk, emtia riski, takas riski ve alım satım hesaplarındaki karşı taraf kredi riski nedeniyle maruz kalabileceği zarar olasılığını,

ss) Piyasa riskine esas tutar: Sermaye yeterliliği standart oranının hesabında, piyasa riski nedeniyle maruz kalınabilecek zararlara karşı bulundurulması gereken  zkaynak miktarının tespitinde dikkate alınacak tutarı,

şş) Referans varlık: Kredi türevlerinde, nakit teslimatta ödenecek tutarı belirlemek için kullanılacak veya fiziki teslimatta teslim edilecek varlığı,

tt) Repo işlemi: Repo ve ters repo sözleşmesi kapsamına giren bir işlemi,

uu) Repo sözleşmesi ve ters repo sözleşmesi: Bir kuruluşun veya karşı tarafının menkul kıymetleri veya emtiaları ya da menkul kıymetler veya emtialara bağlı hakları elinde tutan teşkilatlanmış bir borsa tarafından verildiği ve sözleşmenin bir kuruluşun belirli bir menkul kıymeti veya emtiayı bir seferde ve aynı anda birden fazla karşı tarafa devretmesi ya da rehnetmesine izin vermediği koşullarda menkul kıymetler veya emtiaların mülkiyetine bağlı garanti edilmiş hakları, ya da bu menkul kıymetler veya emtialarla aynı cinsten ikame menkul kıymetleri veya emtiaları, devreden tarafın belirlediği veya belirleyeceği bir tarihte önceden belirlenmiş bir fiyattan geri satın alma taahhüdüyle devrettiği sözleşmeyi (bu sözleşme, menkul kıymetleri veya emtiaları satan kuruluş açısından bir repo sözleşmesi, bunları satın alan kuruluş açısından ise bir ters repo sözleşmesidir),

  ) Risk Merkezi: Kanunun Ek-1 inci maddesi uyarınca kurulan Risk Merkezini,

vv) Risk profili: Bankaların İç Sistemleri Hakkında Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde tanımlanan risk profilini,

yy) Sermaye yeterliliği standart oranı: Konsolide olmayan bazda hesaplanan “öz kaynak/(kredi riskine esas tutar + piyasa riskine esas tutar + operasyonel riske esas tutar)” standart oranını,

zz) Spesifik risk: Bankanın alım satım hesapları içinde yer alan finansal araçlara ilişkin pozisyonlarda, olağan piyasa hareketleri dışında, bu pozisyonları oluşturan finansal araçları ihraç veya garanti eden ve ödeme yükümlülüğünü üstlenen kuruluşların yönetimlerinden ve mali bünyelerinden kaynaklanabilecek sorunlar nedeniyle meydana gelebilecek zarar olasılığını,

aaa) Takas riski: Bir menkul kıymet, döviz veya emtianın sözleşmede öngörülen fiyattan belli bir vadede teslimini konu alan ve her iki tarafın yükümlülüklerini vadede yerine getirmesini öngören işlemlerde, takas işleminin vade tarihinde gerçekleşmemesinden ötürü işleme konu menkul kıymet, döviz veya emtianın fiyat değişimleri nedeniyle bankanın maruz kalacağı zarar olasılığını,

bbb) Teşkilatlanmış borsalar: Düzenli olarak faaliyet gösteren, faaliyetlerine, üyeliğe ve işlem görecek sözleşmelere ilişkin usul ve esaslar kurulduğu ülkenin yetkili otoriteleri tarafından belirlenmiş veya onaylanmış, takas mekanizması uyarınca işlem gören türev finansal araç sözleşmeleri için yetkili otoriteler tarafından belirlenmiş günlük teminat tamamlama yükümlülüğü bulunan borsaları,

ccc) Toplam getiri swabı: Koruma satıcısının, koruma alıcısının referans varlığın yaratacağı bütün nakit akımlarını ve referans varlığın gerçeğe uygun değerinde meydana gelecek artışıları aktarması koşuluyla, koruma alıcısına sözleşmenin geçerli olduğu süre boyunca belli bir bedeli ödemeyi ve referans varlığın gerçeğe uygun değerinde meydana gelecek azalışları karşılamayı taahhüt ettiği sözleşmeleri,

ççç) Volatilite: Finansal varlıkların fiyat veya oranlarındaki dalgalanmaların büyüklük ve sıklık derecesinin ölçüsünü,

ddd) Yeniden menkul kıymetleştirme: Risk havuzuyla bağlantılı kredi riskinin dilimlere ayrıldığı ve havuzdaki risklerden en az birinin menkul kıymetleştirme pozisyonundan oluştuğu menkul kıymetleştirmeyi,

eee) Yeniden menkul kıymetleştirme pozisyonu: Bir yeniden menkul kıymetleştirme işleminde maruz kalınan risk tutarını,

fff) Yenileme maliyeti: Sahip olunan varlığın, aynı işlev ve kullanım ömrüne sahip, verimlilik ve kârlılık gibi unsurlar bakımından benzer nitelikte olan diğer bir varlıkla ikame edilmesi için bilançonun düzenlendiği tarih itibarıyla katlanması gereken maliyete eşit değeri

ifade eder.

İKİNCİ KISIM Riske Esas Tutarların Hesaplanması

BİRİNCİ BÖLÜM Kredi Riskine Esas Tutarın Hesaplanması

Kredi riskine esas tutar

MADDE 4 – (1) Kredi riskine esas tutar, bilanço içi varlıklar ile gayrinakdi krediler, taahhütler ve türev finansal araçlara ilişkin risk ağırlıklı tutarların toplamından oluşur.

(2) Risk ağırlıklı tutar hesabında, bu Yönetmelik ve alt düzenlemelere uygun olmak kaydıyla, bilanço içi varlıklar ile gayrinakdi krediler, taahhütler ve türev finansal araçların risk ağırlıklarının tespitinde KDK'ların derecelendirmeleri kullanılabilir.

(3) Ek-1'de açıklanan kredi kalitesi kademelerinin KDK'ların derecelendirmeleri ile tarafsızlık, ihtiyatlılık ve tutarlılık ilkelerine uygun Şekilde eŐleŐtirilmesine ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir.

(4) Risk ağırlıklı tutarların hesaplanmasında KDK'ların derecelendirmelerinin kullanılmaları halinde, bu derecelendirmeler tutarlı ve Derecelendirme Kuruluşlarının Yetkilendirilmesine ve Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümlerine uygun olarak kullanılır. Kredi derecelendirmeleri yalnızca lehe yorumlanacak Şekilde seici olarak kullanılamaz. Bankaların sermaye yeterliliği hesabında, notu veren KDK tarafından geçerli kabul edilen en güncel derecelendirme notları kullanılır.

(5) Bankalarca kredi müŐterisinin talebi ile yapılan kredi derecelendirmeleri kullanılır. Talebe bağlı olmayan derecelendirmeler ise Derecelendirme Kuruluşlarının Yetkilendirilmesine ve Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümlerine uygun olarak kullanılır.

Risk tutarlarının belirlenmesi

MADDE 5 – (1) Bilanço içi varlıklar bakımından risk tutarı, katılma hesaplarından kullandırılan fonlar dışında kalan varlıklar için bilançoda kayıtlı değerlerini, söz konusu fonlar için ise bilançoda kayıtlı değerlerinin yüzde yetmiŐini ifade eder.

(2) Gayrinakdi krediler ve taahhütlerin risk tutarı,  c nc  fıkrada yapılan sınıflandırma çerçevesinde varsa bu kalemler için 1/11/2006 tarihli ve 26333 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Bankalarca Kredilerin ve Diğer Alacakların Niteliklerinin Belirlenmesi ve Bunlar İçin Ayrılacak Karşılıklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe istinaden ayrılan özel karşılıklar düŐüldükten sonraki net tutarlarına yüksek riskli ise yüzde yüz;

orta riskli ise yüzde elli, orta/düşük riskli ise yüzde yirmi ve düşük riskli ise yüzde sıfır oranı uygulanmak suretiyle hesaplanır. Yabancı ülkelerde bankacılık faaliyetinde bulunan bağlı ortaklık ve iştiraklerin yükümlülüklerine karşılık, yabancı ülke mercilerine ilgili ülke mevzuatı gereğince verilen sınırsız garanti niteliğini taşıyan taahhütlerin kredi sınırlarının hesaplanmasında esas alınan tutarı, bu fıkra uyarınca risk tutarının hesabında dikkate alınacak özel karşılıklar öncesi değerini oluşturur.

(3) Gayrinakdi krediler ve taahhütler aşağıda belirtilen şekilde sınıflandırılır;

- a) Yüksek riskli gayrinakdi krediler ve taahhütler;
 - 1) Nakit temini için verilen garanti ve kefaletler (Lehdarın üstlendiği bir finansal yükümlülüğün teminatı olarak verilen garanti ve kefaletler),
 - 2) Aval verilen kabul kredileri,
 - 3) Gayri kabili rücu garanti (teminat) akreditifleri ile teyitli ihracat akreditifleri,
 - 4) Ciro zincirinde herhangi bir bankanın yer almadığı cirolar,
 - 5) Faktoring garantileri,
 - 6) Teminat mektupsuz prefinansman kredilerine verilen garantiler,
 - 7) Banka aktif değerleri ile ilgili geri alım taahhüdüyle yapılan satış işlemleri,
 - 8) Yurt dışından temin edilen nakdi krediler için verilen garantiler,
 - 9) Vadeli aktif değerler alım taahhütleri,
 - 10) Vadeli mevduat satım taahhütleri,
 - 11) İştirak ve bağlı ortaklıkların sermayesine iştirak taahhütleri,
 - 12) Kredi türevleri,
 - 13) Kurulca belirlenecek yüksek riskli diğer kalemler.
- b) Orta riskli gayrinakdi krediler ve taahhütler;
 - 1) Nakit temini amacıyla verilenler dışında kalan diğer garanti ve kefaletler,
 - 2) Menkul kıymet ihracında satın alma garantileri,
 - 3) Kullandırma garantili bir yıldan uzun vadeli kredi tahsis taahhütleri,
 - 4) Menkul kıymet ihracına aracılık taahhütleri,
 - 5) Düşük, orta/düşük ve yüksek riskli olarak sınıflandırılanlar dışındaki akreditifler,
 - 6) Kurulca belirlenecek orta riskli diğer kalemler.
- c) Orta/düşük riskli gayrinakdi krediler ve taahhütler;
 - 1) Çekler için ödeme taahhütleri,
 - 2) Teminatı ihraç veya ithal edilecek malın kendisi olan bir yıldan kısa vadeli ithalat ve ihracat akreditifleri,
 - 3) Düşük riskli olanlar dışında kalan cayılabilir taahhütler,
 - 4) (a), (b) ve (ç) bendi kapsamında yer almayan cayılamaz taahhütler,
 - 5) Kullandırma garantili bir yıl ve daha kısa vadeli kredi tahsis taahhütleri (Kredi tahsis taahhütleri, kredili mevduat hesabı limit taahhütleri),
 - 6) Kredi kartı harcama limiti taahhütleri,
 - 7) Kurulca belirlenecek orta/düşük riskli diğer kalemler.

- ç) Düşük riskli gayrinakdi krediler ve taahhütler;
- 1) Aval verilmemiş kabul kredileri,
 - 2) Lehdar adına ödeme yükümlülüğü bulunmayan akreditifler,
 - 3) Ciro zincirinde herhangi bir banka bulunan cirolar,
 - 4) İki güne kadar valörlü döviz alım satım taahhütleri,
 - 5) Aktif değerler satım taahhütleri ve vadeli mevduat alım taahhütleri,
 - 6) Herhangi bir şarta ve ihbara bağlı olmaksızın cayılabilen ya da borçlunun kredi kalitesindeki bozulmadan dolayı otomatik olarak iptali mümkün olan cayılabilir taahhütler,
 - 7) Kurulca belirlenecek düşük riskli diğer kalemler.

(4) Maruz kalınan riskin bir repo sözleşmesi veya bir menkul kıymet veya emtia ödünç verme veya ödünç alma işlemi ve kredili menkul kıymet işlemleri kapsamında satılan, devredilen veya ödünç verilen menkul kıymetler veya emtia niteliğinde olduğu durumlarda bu menkul kıymetlerin veya emtianın risk tutarının kredi riski azaltımına ilişkin usul ve esaslar çerçevesinde artırılmasının öngörülmesi halinde, risk tutarı olarak bu artırılmış değer dikkate alınır.

(5) Türev finansal araçların risk tutarı, Ek-2'ye uygun olarak tespit edilir ve bu yöntemler için yenileme sözleşmeleri ve diğer netleştirme sözleşmelerinin etkileri de bu tespitite dikkate alınır.

(6) Beşinci fıkra hükmünün uygulanmasında aşağıda belirtilen sözleşmeler türev finansal araç olarak kabul edilir.

- a) Faiz oranına dayalı sözleşmeler:
 - 1) Tek para birimine dayalı faiz oranı swap işlemleri,
 - 2) Baz swap işlemler,
 - 3) Vadeli faiz oranı sözleşmeleri,
 - 4) Faiz oranı futures sözleşmeleri,
 - 5) Satın alınan faiz oranı opsiyonları,
 - 6) Benzer nitelikteki diğer sözleşmeler.
- b) Döviz ve altına dayalı sözleşmeler:
 - 1) Çapraz kura dayalı faiz oranı swap işlemleri,
 - 2) Vadeli döviz sözleşmeleri,
 - 3) Döviz futures sözleşmeleri,
 - 4) Satın alınan döviz opsiyonları,
 - 5) Benzer nitelikteki diğer sözleşmeler,
 - 6) Altına dayalı (1) ilâ (5) inci alt bentlerde belirtilenlere benzer nitelikte sözleşmeler.

c) Diğer varlıklara veya endekslere dayalı, (a) bendinin (1) ilâ (5) inci ve (b) bendinin (1) ilâ (4)'üncü alt bentlerinde belirtilenlere benzer nitelikte sözleşmeler. Bu sözleşmeler, (a) veya (b) bentleri kapsamına dahil edilmeyen opsiyonlar, futures sözleşmeleri, vadeli faiz oranı işlemleri ve diğer menkul kıymete dayalı türev işlemler ile döviz kuru, faiz oranı ve

getiriye dayalı diğer araçlar, finansal endeksler veya finansal göstergelere dayalı nakit veya teslimle kapatılacak diğer sözleşmeler, nakit veya ilgili varlıkların organize piyasalarda alım satımının yapılması kaydıyla teslimle kapatılacak emtiaya dayalı türev işlemler, swaptionlar, ikinci kuşak türevler ve egzotik türev işlemleri kapsayacaktır.

(7) Repo işlemleri, menkul kıymetler veya emtia ödünç verme veya ödünç alma işlemleri, takas süresi uzun işlemleri ve kredili menkul kıymet işlemlerinin risk tutarı, Ek-2'ye ya da kredi riski azaltımına ilişkin usul ve esaslara uygun olarak belirlenir.

(8) Maruz kalınan riskin fonlanmış kredi korumasına tâbi olduğu hallerde, söz konusu kalem için hesaplanacak risk tutarı, kredi riski azaltımına ilişkin usul ve esaslara uygun olarak değiştirilebilir.

(9) Beşinci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, Kurumca yapılacak değerlendirmeye göre merkezi bir takas kurumu aracılığıyla gerçekleştirilen işlemlere ilişkin risk tutarları; söz konusu takas kurumunun tüm katılımcılardan kaynaklanan karşı taraf kredi risklerinin günlük bazda tam teminatlandırılmış olması şartıyla, Ek-2 İkinci Bölüm altıncı fıkra hükümlerine uygun olarak tespit edilir.

Risklerin sınıflandırılması

MADDE 6 – (1) Maruz kalınan riskler aşağıdaki şekilde sınıflandırılır:

- a) Merkezi yönetimlerden veya merkez bankalarından şarta bağlı olan ve olmayan alacaklar,
- b) Bölgesel yönetimlerden veya yerel yönetimlerden şarta bağlı olan ve olmayan alacaklar,
- c) İdari birimlerden ve ticari olmayan girişimlerden şarta bağlı olan ve olmayan alacaklar,
- ç) Çok taraflı kalkınma bankalarından şarta bağlı olan ve olmayan alacaklar,
- d) Uluslararası teşkilatlardan şarta bağlı olan ve olmayan alacaklar,
- e) Bankalar ve aracı kurumlardan şarta bağlı olan ve olmayan alacaklar,
- f) Şarta bağlı olan ve olmayan kurumsal alacaklar,
- g) Şarta bağlı olan ve olmayan perakende alacaklar,
- ğ) Şarta bağlı olan ve olmayan gayrimenkul ipoteğiyle teminatlandırılmış alacaklar,
- h) Tahsili gecikmiş alacaklar,
- ı) Kurulca riski yüksek olarak belirlenen alacaklar,
- i) İpotek teminatlı menkul kıymetler,
- j) Menkul kıymetleştirme pozisyonları,
- k) Bankalar ve aracı kurumlardan olan kısa vadeli alacaklar ile kısa vadeli kurumsal alacaklar,
- l) Kolektif yatırım kuruluşu niteliğindeki yatırımlar,
- m) Diğer alacaklar.

(2) Maruz kalınan riskin birinci fıkranın (g) bendinde atf yapılan perakende alacak sınıfına dahil edilebilmesi için, söz konusu riskin aşağıdaki koşullara uygun olması gerekir;

- a) Maruz kalınan riskin gerçek kişilerle ya da KOBİ'lerle ilgili olması,
- b) Borçlu müşteriden veya borçlu risk grubundan olan alacak toplamının perakende alacak sınıfına dahil tüm alacakların binde ikisini aşmaması,
- c) Brüt tahsili gecikmiş alacaklar dâhil, şarta bağlı olan ve olmayan ikamet amaçlı gayrimenkul ipoteği ile tam teminatlandırılmış alacaklar hariç olmak üzere borçlu müşterinin veya borçlu risk grubunun bankaya, ana ortaklığa ve bağlı ortaklıklarına olan toplam borç tutarının iki milyon TL'yi geçmemesi gerekir. Bu sınırın hesabında bilanço dışı işlemler kredi dönüşüm oranları uygulandıktan sonraki tutarları üzerinden dikkate alınır. Bankalarca bu bilgilerin edinilmesi için her türlü tedbir alınır.

(3) Maruz kalınan riskin birinci fıkranın (e) ve (k) bentlerinde atf yapılan alacak sınıflarına dahil edilebilmesi için, ilgili alacağın, Kanuna veya 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa tabi bankalar ve aracı kurumlardan ya da Kurum veya Sermaye Piyasası Kurulu tarafından uygulanan sermaye yeterliliğine muadil sermaye yeterliliği uygulamasına tabi yurtdışı bankalar ve aracı kurumlardan olması gerekir.

(4) Menkul kıymetler, perakende alacak sınıfına dahil edilemez.

(5) Perakende asgari finansal kiralama alacaklarının bugünkü değeri, perakende alacak sınıfına dahil edilebilir.

(6) Birinci fıkranın (a) ilâ (l) bentlerinde yer alan risk sınıflarına dahil edilmeyen alacaklar söz konusu fıkranın (m) bendinde yer alan "Diğer Alacaklar" altında sınıflandırılır.

Risk ağırlıklı tutarların hesaplanması

MADDE 7 – (1) Aşağıda belirtilenler için risk ağırlıklı tutar hesaplanmaz:

- a) Alım satım hesabındaki kalemler,
- b) Bankaların Özkaynaklarına İlişkin Yönetmelikte sermayeden indirilen değer olarak dikkate alınan tutarlar.

(2) Risk ağırlıklı tutarların hesaplanmasında, risk tutarlarına Ek-1 hükümlerine uygun olarak risk ağırlıkları uygulanır. Risk ağırlıklarının uygulanmasında, ilgili risk kaleminin gruplandırıldığı sınıf ve Ek-1'de belirtilen kredi kalitesi kademesi dikkate alınır. Kredi kalitesi, KDK'larca ya da Ek-1'de tanımlanan ihracat kredi kuruluşlarının kredi derecelendirmelerine göre tespit edilir.

(3) Bankalar ve aracı kurumlardan kaynaklanan risk ağırlıklı tutarların hesaplanmasında Ek-1'e uygun biçimde, bu kuruluşların kredi kalitesine dayanan yöntem uygulanır.

(4) İkinci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, maruz kalınan riskin kredi korumasına tâbi olduğu hallerde, ilgili kaleme uygulanacak risk ağırlığı kredi riski azaltımına ilişkin usul ve esaslara uygun olarak değiştirilebilir.

(5) Menkul kıymetleştirme pozisyonları için risk ağırlıklı tutarlar ve risk ağırlıklı tutarların hesaplanmasında dikkate alınacak kredi riski azaltım tekniklerine ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir.

(6) Bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde herhangi bir risk ağırlığı belirlenmemiş risk kalemlerine yüzde yüz risk ağırlığı uygulanır.

(7) Bankalar ana ortaklıkları, bağlı ortaklıkları veya ana ortaklıklarının bağlı ortaklıkları nedeniyle maruz kaldıkları riskleri, söz konusu ortaklıkların ana ve katkı sermayelerinde artışa neden olanlar hariç olmak üzere, aşağıda (a) ilâ (d) bentlerinde sayılan koşulların yerine getirilmesi şartıyla bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen uygulamadan muaf tutarak söz konusu risklere yüzde sıfır risk ağırlığı uygular:

a) Karşı tarafın, bir banka veya finansal kuruluş, varlık yönetim şirketi veya destek hizmeti kuruluşu olması gerekir.

b) Karşı tarafın, tam konsolidasyon yöntemiyle bankayla aynı konsolidasyona dahil edilmesi şarttır.

c) Karşı tarafın bankayla aynı risk değerlendirme, ölçüm ve kontrol prosedürlerine tâbi olması gerekir.

ç) Karşı tarafın Türkiye’de kurulmuş olması gerekir.

d) Karşı taraftan bankaya özkaynakların anında transfer edilmesinde ya da borçların geri ödenmesinde, uygulama açısından veya yasal olarak önemli bir engelin bulunmaması ya da böyle bir engelin öngörülmemesi gerekir.

İKİNCİ BÖLÜM

Piyasa Riskine Esas Tutarın Hesaplanması

Alım satım hesapları

MADDE 8 – (1) Finansal araçların ve emtianın, alım satım hesaplarına ilişkin tanıma uysa dahi, alım satım hesaplarına dahil edilebilmesi için bunların alım satım işlemine konu edilmelerine yönelik herhangi bir kısıtlama bulunmaması veya riskten koruma sağlanabilir olması gerekir.

(2) Ek-3 Birinci Bölüm hükümlerine uygun olarak, alım satım amacı, ilgili pozisyon veya portföyün yönetilmesi için bankalarca belirlenen ve uygulanan strateji, politika ve prosedürlere dayandırılmalıdır.

(3) Bankalar, alım satım hesaplarının yönetilmesi amacıyla, Ek-3 İkinci ve Dördüncü Bölüm hükümlerine uygun sistem ve kontroller kurmak ve işletmekle yükümlüdür.

(4) Dahili riskten koruma işlemlerinin alım satım hesaplarına dahil edilmesi halinde Ek-3  c nc  Bölüm hükümleri uygulanır.

Piyasa riskine esas tutar

MADDE 9 – (1) Piyasa riskine esas tutar, risk ölüm modelleri veya standart metod ile hesaplanır.

(2) Kurum tarafından kullanımına izin verilen bir risk ölüm modeli bulunmayan, risk ölüm modeli Kurumca yeterli görülmeyen ya da modellerinin yeterliliğinin ve güvenilirliğinin kaybolduğuna Kurumca kanaat getirilen bankalarca piyasa riskine esas tutar, standart metoda göre hesaplanan genel piyasa riski, kur riski, spesifik risk, emtia riski, takas riski, karşı taraf kredi riski ve opsiyonlardan kaynaklanan piyasa riski için gerekli sermaye y k ml l kleri toplamının onikibu uk ile çarpılması suretiyle bulunur.

(3) Kurum tarafından kullanımına izin verilen bir risk ölüm modeli bulunan bankalarca piyasa riskine esas tutar, riske maruz değere dayalı sermaye yükümlülüğünün onikibu uk ile çarpılması suretiyle bulunur.

(4) Piyasa riskine esas tutarın hesaplanmasında risk ölüm modeli kullanımına ve risk ölüm modeli ile piyasa riskinin hesaplanmasına ilişkin usul ve esaslar ile opsiyonlardan kaynaklanan piyasa riski için standart metoda göre sermaye yükümlülüğünün hesaplanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir.

(5) Opsiyonlardan kaynaklanan piyasa riski için sermaye yükümlülüğünün hesaplanmasında; varant bir opsiyon işlemi olarak ve ihraç edilen varantın senet metni de opsiyon sözleşmesi olarak kabul edilir.

Pozisyon oluŐturulmasına ilişkin özel durumlar

MADDE 10 – (1) Faiz oranı futures sözleşmelerinin, forward faiz oranı sözleşmelerinin ve getirisi faiz oranıyla ilişkilendirilmiş menkul kıymetlerin alım satımına ilişkin vadeli taahhütlerin, uzun ve kısa pozisyonların birleŐimlerinden oluŐtuğuna kabul edilir. Bu kapsamda, bir faiz oranı futures sözleşmesine ilişkin bir uzun pozisyonun;

a) Faiz oranı futures sözleşmesinin teslim tarihinde vadesi dolan bir borçlanma ile

b) Vadesi ilgili faiz oranı futures sözleşmesinin vadesine eşit olan bir varlık yatırımının veya sözleşmenin dayanağın oluşturan varlığa ilişkin nominal pozisyonun

bileşiminden oluştuğu kabul edilir. Aynı şekilde, forward faiz oranı sözleşmesine ilişkin bir kısa pozisyonun; vade tarihi, teslim tarihi ve sözleşme süresi toplamına eşit olan bir uzun pozisyon ile vadesi teslim tarihine eşit olan bir kısa pozisyondan oluştuğu kabul edilir. Faiz oranı futures sözleşmeleri ile forward faiz oranı sözleşmelerine ilişkin spesifik risk için sermaye yükümlülüğu hesaplanmasında borçlanma ve varlık yatırımı, 13 üncü maddede yer alan tablodaki birinci kategoriye dahil edilir. Getirisi faiz oranıyla ilişkilendirilmiş menkul kıymet satın alma taahhüdü, vadesi teslim tarihi olan bir borçlanma ile menkul kıymete ilişkin bir uzun (spot) pozisyonun birleşimi olarak dikkate alınır. Spesifik risk hesaplamasında borçlanma, 13 üncü maddedeki tabloda yer alan birinci kategoriye, menkul kıymet ise ilgili kategoriye dâhil edilir. Bu fıkranın uygulanmasında, uzun pozisyon, bankanın ileri bir tarihte alacağı faiz oranını şimdiden sabitlediği pozisyon, kısa pozisyon ise, bankanın ileri bir tarihte ödeyeceği faiz oranını şimdiden sabitlediği bir pozisyon anlamına gelir.

(2) Konusu faiz oranları, getirisi faiz oranıyla ilişkilendirilmiş menkul kıymetler, hisse senetleri, hisse senedi endeksleri, finansal futures sözleşmeleri, swap işlemleri ve döviz olan opsiyonların delta eşdeğerleri, sözleşmeye dayanak teşkil eden eş nitelikteki menkul kıymetlerdeki veya türev işlemlerdeki pozisyonlar ile netleştirilebilir.

(3) Faiz oranı riski açısından swap işlemleri, bilanço içi finansal araçlarla aynı şekilde değerlendirilir. Bu kapsamda, değişken oranda faiz tahsil edilen ve sabit faiz ödenen bir swap işlemi, yeniden fiyatlama tarihine kadar olan vadede değişken faiz oranı üzerinden uzun pozisyon ve swap sözleşmesi ile aynı vadede sabit faiz oranı üzerinden kısa pozisyon olarak dikkate alınır.

(4) Bir ilâ üçüncü fıkralarda belirtilen türev finansal araçlara ilişkin faiz oranı riskini, iskonto edilmiş nakit akışını temel alarak yöneten ve piyasa fiyatına göre değerleme yapan bankalar, söz konusu fıkralarda belirtilen pozisyonların hesaplanmasında duyarlılık analizi modellerini kullanabilir ve bu modelleri vadesine kalan süre boyunca dönemler itibariyle itfaya tâbi tutulan herhangi bir varlık için uygulayabilir. Söz konusu modelin kurulumu ve kullanılması Kurulun iznine tabidir. Model, faiz oranındaki değişikliklere karşı varlığa ilişkin nakit akışlarıyla aynı duyarlılığı gösteren pozisyonlar üretmelidir. Söz konusu duyarlılık, 11 inci maddenin beşinci fıkrasındaki tabloda yer alan her bir vade dilimi için en az bir duyarlılık noktası belirlenerek ve getiri eğrisindeki faiz oranı seviyelerindeki değişimler dikkate alınarak belirlenmelidir. Bu pozisyonlar, getirisi faiz oranı ile ilişkilendirilmiş finansal araçlara ilişkin genel piyasa riski için sermaye yükümlülüğu hesaplamasına dâhil edilir.

(5) Dördüncü fıkrada belirtilen modelleri kullanmayan bankalar, Kurumdan alınacak onaya bağlı olarak asgari aşağıdaki Şartları taşıyan türev finansal araçlara ilişkin her bir pozisyonu tam bir mahsup işlemine tabi tutar:

a) Pozisyonların aynı değerde olması ve aynı para birimi cinsinden ifade edilmesi,

b) Değişken faizli pozisyonlar için referans faiz oranlarının veya sabit faizli pozisyonlar için kupon faizlerinin büyük ölçüde eŐleŐmesi,

c) Değişken faizli pozisyonlar için yeniden fiyatlama tarihi veya sabit faizli pozisyonlar için vadeye kalan s renin:

1) Bir aydan daha kısa olanlar için yeniden fiyatlama tarihi veya vadesi aynı gün olması,

2) Bir ay ile bir yıl arasında olanlar için yeniden fiyatlama tarihi veya vadesi yedi gün içinde olması,

3) Bir yıldan daha uzun olanlar için yeniden fiyatlama tarihi veya vadesi 30 gün içinde olması.

(6) Repo sözleşmeleri ile menkul kıymet ödünç işlemlerinde devredilen ve alım satım hesapları kapsamında yer alan menkul kıymetler, devreden taraflarca piyasa riski kapsamında sermaye y k ml l kleri hesaplamasında dikkate alınır.

Getirisi faiz oranı ile ilişkilendirilmiş finansal araçlara ilişkin genel piyasa riski için sermaye yükümlülüğünün standart metot ile hesaplanması

MADDE 11 – (1) Bankanın alım satım hesapları içinde yer alan getirisi faiz oranı ile ilişkilendirilmiş finansal araçlara ilişkin faiz oranındaki değişikliklerden kaynaklanabilecek genel piyasa riski, vadeye veya Kurumdan izin alınması koşuluyla durasyona dayalı olarak hesaplanır. Durasyona dayalı hesaplama yapma izni alan bankalar bir daha vadeye dayalı hesaplama yapamazlar.

(2) Vadeye dayalı hesaplama, üç ila onbirinci fıkralarda belirtildiği Şekilde gerçekleştirilir.

(3) Beşinci fıkrada yer alan vade merdiveni tablosu, Kurumca belirlenecek her bir para cinsinin Türk Lirası karşılığı bazında ayrı ayrı düzenlenir.

(4) Sabit faizli menkul kıymetler, vadeye kalan sürelerine göre, değişken faizli menkul kıymetler ise yeniden fiyatlama tarihine kalan s relere göre beşinci fıkrada yer alan vade merdiveni tablosundaki vade dilimlerinden uygun olanına yerleştirilir.

(5) Bankalar, getirisi faiz oranı ile ilişkilendirilmiş finansal araçları, kupon ödemesi yüzde   n üstünde ve altında olanlar olarak ayırarak, bunlara ilişkin 12 nci madde çerçevesinde netleştirilmiş pozisyonları aşağıdaki vade

merdiveni tablosundaki uygun sütuna yerleştirir ve bunların her birini, tablonun 4 üncü sütununda belirtilen oranlarla vade dilimlerine göre ağırlıklandırır. Aynı vade dilimindeki ağırlıklandırılmış toplam kısa ve toplam uzun pozisyonlardan mutlak değer olarak küçük olanı üzerinden yüzde on dikey sermaye yükümlülüğü hesaplanır.

Zaman Aralığı	Vade Dilimi		Risk ağırlığı (%)	Varsayılan Faiz Oranı Değişimi (%)
	Yıllık kupon oranı yüzde üç veya daha büyük	Yıllık kupon oranı yüzde üçten küçük		
1	≤ 1 ay	≤ 1 ay	0,00	-
	> 1 ay ≤ 3 ay	> 1 ay ≤ 3 ay	0,20	1,00
	> 3 ay ≤ 6 ay	> 3 ay ≤ 6 ay	0,40	1,00
	> 6 ay ≤ 12 ay	> 6 ay ≤ 12 ay	0,70	1,00
2	> 1 yıl ≤ 2 yıl	> 1,0 yıl ≤ 1,9 yıl	1,25	0,90
	> 2 yıl ≤ 3 yıl	> 1,9 yıl ≤ 2,8 yıl	1,75	0,80
	> 3 yıl ≤ 4 yıl	> 2,8 yıl ≤ 3,6 yıl	2,25	0,75
3	> 4 yıl ≤ 5 yıl	> 3,6 yıl ≤ 4,3 yıl	2,75	0,75
	> 5 yıl ≤ 7 yıl	> 4,3 yıl ≤ 5,7 yıl	3,25	0,70
	> 7 yıl ≤ 10 yıl	> 5,7 yıl ≤ 7,3 yıl	3,75	0,65
	> 10 yıl ≤ 15 yıl	> 7,3 yıl ≤ 9,3 yıl	4,50	0,60
	> 15 yıl ≤ 20 yıl	> 9,3 yıl ≤ 10,6 yıl	5,25	0,60
	> 20 yıl	> 10,6 yıl ≤ 12,0 yıl	6,00	0,60
		> 12,0 yıl ≤ 20,0 yıl	8,00	0,60
		> 20 yıl	12,50	0,60

(6) Her bir vade dilimi için tek bir net pozisyon bulunması amacıyla bütün vade dilimlerindeki kısa ve uzun pozisyonlar netleştirilir. Vade dilimlerinin net kısa ve uzun pozisyonları, her üç zaman aralığı için ayrı ayrı toplanır ve aynı zaman aralığı içinde ters yönlü pozisyonlar olması durumunda, bunların mutlak değer olarak küçük olanının mutlak değeri üzerinden I. zaman aralığı için yüzde kırk, II. ve III. zaman aralığı için yüzde otuz oranında Yatay Sermaye Gereksinimi-I hesaplanır.

(7) Üç zaman aralığı içindeki kısa ve uzun pozisyonlar netleştirilerek her bir zaman aralığı için net pozisyonlar elde edilir.

(8) Birbirine komşu zaman aralıklarında ters yönde pozisyonlar söz konusu ise bunlardan mutlak değer olarak küçük olanının mutlak değeri üzerinden yüzde kırk Yatay Sermaye Gereksinimi-II hesaplanır.

(9) Birbirine komşu zaman aralıklarında ters yönlü pozisyonların bulunması nedeniyle denkleşen ve Yatay Sermaye Gereksinimi-II hesaplanan zaman aralığı pozisyonları netleştirilir. Eğer I ve II. Zaman Aralıkları netleştirilmişse bulunan yeni pozisyon değeri Zaman Aralığı I'in pozisyonu; II ve III. Zaman Aralıkları netleştirilmişse bulunan yeni pozisyon Zaman Aralığı III'ün pozisyonu olarak kabul edilir. Zaman Aralığı I ve III'e ait pozisyonların her ikisi de aynı yönde pozisyonlar ise toplamlarının mutlak

değeri ¼zerinden y¼zde y¼z, biri kısa diğeri uzun pozisyon ise mutlak değeri k¼¼k olanın mutlak değeri ¼zerinden y¼zde y¼zelli, her iki pozisyonun netleştirilmesinden elde edilen pozisyonun mutlak değeri ¼zerinden de y¼zde y¼z oranında Yatay Sermaye Gereksinimi-III hesaplanır.

(10) Vade merdiveni tablosundaki t¼m vade dilimlerinde veya zaman aralıklarında aynı y¼nde pozisyon bulunması durumunda bunların toplamının mutlak değeri ¼zerinden Yatay Sermaye Gereksinimi-III hesaplanır.

(11) Dikey ve yatay sermaye gereksinimleri toplamı, getirisi faiz oranı ile ilişkilendirilmiş finansal araçlara ilişkin genel piyasa riski için gerekli olan sermaye y¼k¼ml¼l¼ę¼n¼ g¼sterir.

(12) Durasyona dayalı hesaplama, on¼ ila yirminci fıkralarda belirtildiği şekilde gerçekleştirilir.

(13) Durasyona dayalı hesaplamada, sabit faizli menkul kıymetlerin gerçeğe uygun değeri ¼zerinden getiri oranı hesaplanır. S¼z konusu oran, o aracın varsayılan iskonto oranıdır. Değişken faizli araçlarda getiri oranı, araçların gerçeğe uygun değeri ¼zerinden yeniden fiyatlama tarihi dikkate alınarak hesaplanır.

(14) Borçlanma araçlarının d¼zeltilmiř durasyonu aşağıdaki form¼l vasıtasıyla hesaplanır.

Bu form¼lde:

D = Durasyonu,

r = On¼¼nc¼ fıkrada belirtilen getiri oranını,

Ct = t zamanındaki nakit akışını,

m = Vadeye kadar yapılacak nakit akış sayısını ifade eder.

(15) Bankalar, getirisi faiz oranıyla ilişkilendirilmiş finansal araçlarını, d¼zeltilmiř durasyonlarına g¼re aşağıdaki tablodaki uygun zaman aralığına yerleştirir.

Zaman Aralığı	D¼zeltilmiř Durasyon (yıl)	Varsayılan Faiz Oranı Değişimi (%)
1	0 < ve ≤ 1,0	1,0
2	1,0 < ve ≤ 3,6	0,85
3	3,6 <	0,7

(16) Her bir aracın durasyon ağırlıklı pozisyonu, ilgili aracın gerçeğe uygun değeri ile d¼zeltilmiř durasyonu ve s¼z konusu durasyona ilişkin varsayılan faiz oranı değişiminin çarpılması suretiyle hesaplanır.

(17) Her bir zaman aralığına tekabül eden durasyon ağırlıklı uzun ve kısa pozisyonlar hesaplanır. Her bir zaman aralığı için, durasyon ağırlıklı kısa pozisyonla durasyon ağırlıklı uzun pozisyon tutarlarından mutlak değer olarak küçük olanı üzerinden yüzde iki oranında Yatay Sermaye Gereksinimi-I hesaplanır.

(18) Her bir zaman aralığı içindeki durasyon ağırlıklı kısa ve uzun pozisyonlar netleştirilerek her bir zaman aralığı için net durasyon ağırlıklı pozisyonlar elde edilir. Birbirine komşu zaman aralıklarında ters yönde pozisyonlar söz konusu ise bunlardan mutlak değer olarak küçük olanının mutlak değerı üzerinden yüzde kırk oranında Yatay Sermaye Gereksinimi-II hesaplanır.

(19) Birbirine komşu zaman aralıklarında ters yönlü pozisyonların bulunması nedeniyle denkleşen ve Yatay Sermaye Gereksinimi-II hesaplanan zaman aralığı pozisyonları netleştirilir. Eğer I ve II. Zaman Aralıkları netleştirilmişse bulunan yeni pozisyon değerı Zaman Aralığı I'nin pozisyonu; II ve III. Zaman Aralıkları netleştirilmişse bulunan yeni pozisyon Zaman Aralığı III'ün pozisyonu olarak kabul edilir. Bu şekilde bulunan Zaman Aralığı I ve III'e ait pozisyonların her ikisi de aynı yönde pozisyonlar ise toplamalarının mutlak değerı üzerinden yüzde yüz, biri kısa diğerı uzun pozisyon ise mutlak değerı küçük olanın mutlak değerı üzerinden yüzde yüz elli, her iki pozisyonun netleştirilmesinden elde edilen pozisyonun mutlak değerı üzerinden de yüzde yüz oranında Yatay Sermaye Gereksinimi-III hesaplanır.

(20) Yatay sermaye gereksinimlerinin toplamı, getirisi faiz oranı ile ilişkilendirilmiş finansal araçlara ilişkin genel piyasa riski için gerekli olan sermaye yükümlülüğünü gösterir.

Netleştirme

MADDE 12 – (1) Aynı hisse senedi, getirisi faiz oranı ile ilişkilendirilmiş finansal araçlar ve dönüştürülebilir araçlar ile eş nitelikteki futures sözleşmeleri ve delta eşdeğerleri çerçevesinde opsiyonlara ilişkin uzun (kısa) pozisyonların kısa (uzun) pozisyonlardan fazla olan kısmı, bankaların söz konusu araçların her birindeki net pozisyonu olarak dikkate alınır. Net pozisyonun hesaplanmasında, türev finansal araçlardaki pozisyonlar, 10 uncu maddede açıklandığı gibi, işleme konu olan (veya sözleşmede yer alan) menkul kıymetlere ilişkin pozisyonlar olarak dikkate alınabilir. 13 üncü madde kapsamında spesifik riskin hesaplanmasında, bankaların kendi ihraç ettiği borçlanma araçlarındaki yatırımları dikkate alınmaz.

(2) Kurumca belirli bir dönüştürülebilir aracın başka bir araca dönüşme olasılığının dikkate alındığı bir yaklaşım uygulanmadığı sürece veya dönüşmenin neden olabileceği zararın karşılanması amacına yönelik bir sermaye yükümlülüğü öngörülmedikçe, bir dönüştürülebilir araç ile bu aracın

dayanağını teşkil eden araca ilişkin mahsup pozisyonu arasında herhangi bir netleştirme yapılamaz.

(3) İŝaretlerine bakılmaksızın tüm net pozisyonlar, toplulaŝtırılmadan önce, bankanın günlük evalasyon kuru üzerinden değerlenerek bankanın raporlamada kullandığı para birimi cinsinden ifade edilir.

Getirisi faiz oranı ile ilişkilendirilmiş finansal araçlara ilişkin spesifik risk için sermaye yükümlülüğünün standart metot ile hesaplanması

MADDE 13 – (1) Alım satım hesapları içerisinde yer alan getirisi faiz oranı ile ilişkilendirilmiş finansal araçlara ilişkin spesifik risk için sermaye yükümlülüğü tutarı; bu fıkra uyarınca hesaplanacak menkul kıymetleştirme pozisyonları hariç olmak üzere alım satım hesapları içerisinde yer alan getirisi faiz oranı ile ilişkilendirilmiş finansal araçlara ilişkin spesifik risk için sermaye yükümlülüğünün, dokuzuncu fıkra uyarınca hesaplanacak menkul kıymetleştirilen pozisyonlara ilişkin spesifik risk için sermaye yükümlülüğünün ve onuncu fıkra uyarınca hesaplanacak korelasyon alım satım portföyü için spesifik risk sermaye yükümlülüğü tutarlarının toplanması suretiyle bulunur. Menkul kıymetleştirme pozisyonları hariç olmak üzere alım satım hesapları içerisinde yer alan getirisi faiz oranı ile ilişkilendirilmiş finansal araçların 12 nci madde çerçevesinde netleştirilmiş pozisyonları aşağıdaki tabloda yer alan spesifik risk sermaye yükümlülüğü oranları ile ağırlıklandırılır. Bu ağırlıklandırmada kullanılacak spesifik risk sermaye yükümlülüğü oranının tespitinde, pozisyonların ihraı/borçlu, kredi kalitesi kademesi ve kalan vade yapıları dikkate alınarak ve aşağıdaki tablo kullanılarak belirlenecek kategoriye karşılık gelen oranlar esas alınır. Menkul kıymetleştirme pozisyonları hariç olmak üzere alım satım hesapları içerisinde yer alan getirisi faiz oranı ile ilişkilendirilmiş finansal araçlara ilişkin spesifik risk için sermaye yükümlülüğü tutarı, uzun veya kısa olmalarına bakılmaksızın, her bir net pozisyonun spesifik risk sermaye yükümlülüğü oranı ile ağırlıklandırılmış tutarlarının mutlak değerleri üzerinden toplanması suretiyle hesaplanır. Bu fıkra ile dokuzuncu fıkra ve de onuncu fıkranın (a) bendi uygulamasında, net pozisyon bazında hesaplanan spesifik risk için sermaye yükümlülüğü tutarı bu net pozisyonun değerini aşamaz. Kısa pozisyon için bu sınır, işleme konu olan menkul kıymetin temerrüt riskinden arındırılmıŝ değerine ulaŝması halinde ortaya çıkacak değişim tutarıdır.

Kategoriler	Spesifik Risk Sermaye Yükümlülüğü (%)
-Merkezi yönetimler tarafından ihraç veya garanti edilen ya da merkez bankaları, uluslararası teşkilatlar, çok taraflı kalkınma bankaları veya bölgesel veya yerel yönetimler tarafından ihraç edilen ve Ek-1 kapsamında yüzde sıfır risk ağırlığına tabi olan ya da kredi kalitesi kademesi "1" olan borçlanma araçları.	0
- Merkezi yönetimler tarafından ihraç veya garanti edilen ya da merkez bankaları, uluslararası teşkilatlar, çok taraflı kalkınma bankaları veya bölgesel veya yerel yönetimler tarafından ihraç edilen ve Ek-1 kapsamında kredi kalitesi kademesi "2" veya "3" olan borçlanma araçları. - Bankalar ve aracı kurumlar tarafından ihraç veya garanti edilen ve Ek-1 kapsamında kredi kalitesi kademesi "1", "2" veya "3" olan borçlanma araçları. - Şirketler tarafından ihraç veya garanti edilen ve Ek-1 kapsamında kredi kalitesi kademesi "1", "2" veya "3" kapsamına girecek olan borçlanma araçları. Dördüncü fıkrada tanımlanan diğer nitelikli araçlar.	Nihai vadeye kalan süre 6 ay veya daha kısa ise 0,25 Nihai vadeye kalan süre 6 aydan daha uzun fakat 24 ay da dâhil 24 aya kadar ise 1,00 Nihai vadeye kalan süre 24 aydan daha uzun ise 1,60
- Merkezi yönetimler tarafından ihraç veya garanti edilen ya da merkez bankaları, uluslararası teşkilatlar, çok taraflı kalkınma bankaları, bölgesel veya yerel yönetimler veya bankalar ve aracı kurumlar tarafından ihraç edilen ve Ek-1 kapsamında kredi kalitesi kademesi "4" veya "5" olan borçlanma araçları. - Şirketler tarafından ihraç veya garanti edilen ve Ek-1 kapsamında kredi kalitesi kademesi "4" olan borçlanma araçları. - Yetkili bir KDK tarafından verilen bir kredi derecesi bulunmayan araçlar.	8
- Merkezi yönetimler tarafından ihraç veya garanti edilen ya da merkez bankaları, uluslararası teşkilatlar, çok taraflı kalkınma bankaları, bölgesel veya yerel yönetimler veya bankalar veya aracı kurumlar tarafından ihraç edilen ve Ek-1 kapsamında kredi kalitesi kademesi "6" olan borçlanma araçları. - Şirketler tarafından ihraç veya garanti edilen ve Ek-1 kapsamında kredi kalitesi kademesi "5" veya "6" olan borçlanma araçları.	12

(2) Nitelikli olmayan bir ihraççının ihraç ettiği araçlara, yukarıda yer alan tablo kapsamında yüzde sekiz veya yüzde oniki oranında spesifik risk için sermaye yükümlülüğü uygulanır. Kurum, söz konusu araçlara daha yüksek bir oran uygulanmasını ve/veya bu araçlar ile diğer borçlanma araçları arasındaki genel piyasa riskinin kapsamının tanımlanması amacıyla mahsup işlemleri yapılmamasını isteyebilir.

(3) Alım satım hesapları dışında sınıflandırılmaları halinde, Bankaların Özkaynaklarına İlişkin Yönetmelik çerçevesinde sermayeden indirilecek veya 7 nci maddenin beşinci fıkrası uyarınca belirlenen usul ve esaslar uyarınca yüzde binikiyüzelli oranında risk ağırlığına tabi olacak alım satım hesaplarında yer alan menkul kıymetleştirme pozisyonları, en az bu uygulamalarda belirlenen kadar bir sermaye yükümlülüğüne tâbi tutulur. Derecelendirilmemiş likidite kredisi tahsis taahhüdü, en az 7 nci maddenin beşinci fıkrası uyarınca belirlenen usul ve esaslarda öngörülen kadar bir sermaye yükümlülüğüne tâbidir.

(4) Birinci fıkranın uygulanmasında, nitelikli araçlar şunlardır:

a) 4 üncü maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen eşleştirme sürecinde asgari olarak yatırım yapılabilir seviyeye tekabül eden bir kredi kalitesi kademesine eşlenen varlıklara ilişkin uzun ve kısa pozisyonlar,

b) Yetkili bir KDK tarafından derecelendirilmemiş ve aşağıdaki koşulları taşıyan varlıklara ilişkin uzun ve kısa pozisyonlar;

1) Bu varlıkların banka tarafından yeterince likit olarak değerlendirilmesi,

2) Banka tarafından bu varlıkların kredi kalitesinin, asgari olarak (a) bendinde atf yapılan kalemlerin kredi kalitesi ile denk düzeyde olduğunun değerlendirilmesi,

3) Bu varlıkların yurt içinde ya da yurt dışındaki teşkilatlanmış bir borsaya kote edilmiş olması,

c) Banka ve aracı kurumlarca ihraç edilen ve bankaca; yeterince likit ve kredi kalitesi asgari olarak (a) bendinde atf yapılan varlıkların kredi kalitesine denk düzeyde olduğu değerlendirilen varlıklara ilişkin uzun ve kısa pozisyonlar,

ç) Ek-1 kapsamında kredi kalitesi kademesi "2" ye eşit veya daha yüksek kredi kalitesine sahip olduğu bankaca değerlendirilen banka ve aracı kurumlarca ihraç edilen menkul kıymetler.

(5) Kurum, ilgili araçların nitelikli araçlardan daha yüksek düzeyde bir spesifik riske sahip olduğuna kanaat getirmesi durumunda bankanın değerlendirmesini kabul etmeyebilir.

(6) Kurum, ihraççının yeterli ödeme gücüne sahip olmamasından dolayı önemli düzeyde risk taşıyan araçların birinci fıkrada belirtilen azami risk ağırlığına tabi tutulmasını isteyebilir.

(7) Merkezi yönetimler veya merkez bankaları ya da riskleri kredi riskine esas tutar hesaplamasında merkezi yönetimler ve merkez bankasından alacaklar gibi değerlendirilen kuruluşlarca ve bunlara muadil yabancı ülke merkezi yönetim, merkez bankası veya kuruluşlarınca ihraç edilen, ihraççının ulusal para birimi cinsinden düzenlenen ve finansmanı da bu para birimi üzerinden yapılan borçlanma araçları için yüzde sıfır risk ağırlığı uygulanır.

(8) Birinci fıkranın uygulanmasında, Kurul, ipotek teminatlı menkul kıymetler için, kalan vadesi bunlarıkiyle aynı olan nitelikli bir finansal araç için belirlenen spesifik risk sermaye yükümlülüğü faktörüne eşit ve Ek-1 61 inci fıkrada belirtilen yüzdelerle göre indirgenmiş bir spesifik risk sermaye yükümlülüğü faktörü belirleyebilir.

(9) Alım satım hesaplarında yer alan menkul kıymetleştirme pozisyonları için hesaplanacak spesifik risk için sermaye yükümlülüğü tutarı, 12 nci madde çerçevesinde tespit edilecek net pozisyonları üzerinden 7 nci maddenin beşinci fıkrası uyarınca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde hesaplanacak risk ağırlıklı tutarın yüzde sekizidir. Bankaların alım satım hesaplarında yer alan menkul kıymetleştirme pozisyonları için spesifik riske ilişkin sermaye yükümlülüğü tutarı, bu ağırlıklı pozisyonlarının uzun veya kısa olmalarına bakılmaksızın mutlak değerleri üzerinden toplanması suretiyle hesaplanır.

(10) a) Bankalar, aşağıda belirtilen şekilde belirledikleri korelasyon alım satım portföyü için (1) ve (2) nci alt bent uyarınca hesaplanan spesifik risk sermaye yükümlülüğü tutarlarından büyük olanını korelasyon alım satım portföyü için spesifik risk sermaye yükümlülüğü olarak dikkate alırlar.

1) Korelasyon alım satım portföyünün sadece net uzun pozisyonlarına uygulanacak toplam spesifik risk sermaye yükümlülüğü,

2) Korelasyon alım satım portföyünün sadece net kısa pozisyonlarına uygulanacak toplam spesifik risk sermaye yükümlülüğü,

b) Bu Yönetmelik uygulamasında korelasyon alım satım portföyü aşağıdaki bentlerde sayılan kriterleri sağlayan menkul kıymetleştirme pozisyonları ile n inci temerrüt olayına bağlı olarak ödeme şartının gerçekleştiği kredi türevlerinden oluşur:

1) Korelasyon alım satım portföyleri; yeniden menkul kıymetleştirme pozisyonlarını, menkul kıymetleştirme dilimi üzerine yazılmış bir opsiyonu ve menkul kıymetleştirme diliminin getirileri üzerinde oransal bir pay sağlamayan menkul kıymetleştirme pozisyonlarına ilişkin diğer türevleri içermez.

2) Referans varlıklar iki yönlü likit piyasanın var olduğu tek bir referans borçluya dayalı kredi türevlerini de içeren tek bir referans borçluya dayanan araçlardır. Bu varlıklar, referans borçluya dayandırılarak işlem gören endeksleri de içerir.

c) Aşağıdaki bentlerde sayılan pozisyonlar korelasyon alım satım portföylerinin kapsamına dahil edilemez:

1) 6 nci maddenin birinci fıkrasının (g) ve (ğ) numaralı bentlerinde sayılan alacak sınıflarına dayalı pozisyonlar,

2) ÖMKŞ'den alacaklara dayalı pozisyonlar.

ç) Finansal araçlar veya bunların dayandığı araçlar için likit iki yönlü bir piyasanın var olması şartıyla menkul kıymetleştirme pozisyonu veya n inci

temerrüt olayına bağlı olarak  deme Şartının gerçekleştiği kredi türevi olmayan, ancak bu portföyün diğer pozisyonlarını riskten koruyan pozisyonlar korelasyon alım satım portföyüne dahil edilebilir.

Hisse senedi pozisyonlarına ilişkin genel piyasa riski ve spesifik risk için sermaye yükümlülüğünün standart metot ile hesaplanması

MADDE 14 – (1) Bankalar, alım satım hesaplarında yer alan hisse senedi ve hisse senetlerindeki fiyat değişikliklerinden etkilenen finansal araçlar üzerinden spesifik risk ve genel piyasa riski için sermaye yükümlülüğünü;

a) Münferit hisse senetleri ile ilişkilendirilmiş futures ve vadeli işlemlerin gerçeğe uygun değerlerini,

b) Bir hisse senedi endeksi ile ilişkilendirilmiş futures işlemlerde, işlemin dayanağını oluşturan hisse senedi portföyünün gerçeğe uygun değerini esas alarak hesaplamak zorundadırlar.

(2) Hisse senedi swap işlemlerinde, işlemin her bir ayağını oluşturan pozisyonlar ayrı ayrı değerlendirilir. Eğer swap işleminin ayaklarından bir tanesi sabit veya değişken faiz oranı ile iliŐkilendirilmiŐse buna ilişkin pozisyon 11 inci maddede belirtilen usule uygun olarak faiz oranı riski için sermaye yükümlülüğünün hesabında dikkate alınır.

(3) Hisse senedi endekslerine dayalı futures sözleşmeleri, bunları oluşturan hisse senetlerinin her birine ilişkin pozisyonlara ayrıŐtırılabilir ve işlemin dayandığı hisse senedi pozisyonları olarak işlem görebilir. Bu pozisyonların işlemin dayandığı hisse senedi pozisyonları ile netleştirilmesi Kurulun iznine tabidir. Hisse senedi endekslerine dayalı futures sözleşmesinin dayanağı olan hisse senetlerinden olmak kaydıyla bu hisse senetlerinden bir veya daha fazlasına ilişkin pozisyonlarını, söz konusu futures sözleŐmesindeki bir ya da daha fazla pozisyon ile netleŐtiren bankalar, sözleşmenin değerinin, sözleşmeyi oluşturan hisse senetlerinin fiyatındaki değişimler ile ters yönde hareket etmesinden kaynaklanan kayıp riskine karşı yeterli sermayeye sahip olmak zorundadır. Bu husus, vade yapısı ve/veya dayandığı endeksin içeriği açısından benzer olmayan futures sözleşmelerini oluşturan pozisyonlar arasındaki netleştirmeler için de geçerlidir. Hisse senedi endekslerine dayalı futures sözleşmeleri, işleme konu olan pozisyonlara ayrıŐtırılmamıŐsa, münferit bir hisse senedi gibi işlem görür.

(4) Hisse senetlerine ilişkin tutulan pozisyonlara yönelik olarak spesifik ve genel piyasa riskleri için sermaye y k ml l kleri, her bir ülke bazında ayrı ayrı hesaplanır.

(5) Hisse senetleri pozisyonlarının taşıdığı spesifik risk için ayrılması gereken sermaye yükümlülüğü, hisse senetlerine ilişkin kısa ve uzun pozisyonların mutlak değerleri toplamının yüzde sekizidir.

(6) Hisse senetlerine ilişkin uzun ve kısa pozisyonların belirlenmesinde, 12 nci madde çerçevesinde netleştirilmiş pozisyonlar dikkate alınır.

(7) Hisse senetleri pozisyonlarının taşıdığı genel piyasa riski için ayrılması gereken sermaye yükümlülüğü, hisse senetlerine ilişkin toplam net pozisyon tutarının yüzde sekizdir.

KYK'larda tutulan pozisyonlara ilişkin genel piyasa riski ve spesifik risk için sermaye yükümlülüğünün standart metot ile hesaplanması

MADDE 15 – (1) Alım satım hesaplarında yer alan KYK'larda tutulan pozisyonlar, spesifik ve genel piyasa riski için yüzde otuziki oranında sermaye yükümlülüğüne tâbi tutulur. KYK'larda tutulan pozisyonlar için kur riski sermaye yükümlülüğü hesaplamasında 19 uncu maddenin beşinci fıkrası uyarınca altına ilişkin uygulamanın farklılaştırılarak kullanıldığı durumlarda, bu pozisyonlar, kur riski ve spesifik ve genel piyasa riski için azami yüzde kırk oranında sermaye yükümlülüğüne tâbi tutulur.

(2) Aksi belirtilmedikçe, KYK'larda tutulan pozisyonlar ile bankanın tuttuğu diğer pozisyonlar arasında netleştirme yapılması mümkün değildir.

(3) Aşağıdaki şartların sağlanması durumunda sermaye yükümlülüğünün hesaplanmasında beş ilâ sekizinci fıkralarda tanımlanan yöntemler kullanılabilir.

a) KYK'ya ait izahnamede veya dengi dokümanda aşağıdaki bilgiler yer almalıdır:

1) KYK'nın yatırım yapmaya yetkili olduğu varlık kategorileri,

2) Yatırım limitlerinin bulunması durumunda ilgili limitler ve bunların hesaplanmasında kullanılacak yöntemler,

3) İzin verildiği durumlarda; azami kaldıraç oranı seviyesi,

4) Tezgâh üstü türev finansal araçlara veya repo işlemlerine yatırım yapılmasına izin verilmesi durumunda, söz konusu işlemlerden doğan karşı taraf riskinin sınırlandırılmasına ilişkin politika.

b) KYK'nın raporlama dönemindeki aktif ve pasifleri, gelir-giderleri ve faaliyetleri hakkında bir değerlendirme yapılabilmesini teminen, KYK'nın faaliyet sonuçları altı aylık ve yıllık olarak raporlanmalıdır.

c) KYK'nın hisseleri/payları, kolektif yatırım kuruluşunun varlıkları üzerinden, pay sahibinin talebi üzerine günlük olarak nakde dönüştürülebilir olmalıdır.

ç) KYK tarafından yapılan yatırımlar ile kolektif yatırım kuruluşunun yöneticisinin varlıkları ayrı tutulmalıdır.

d) Yatırımcı bankaca KYK'ya yönelik olarak yeterli risk değerlendirmesi yapılmalı ve yazılı hale getirilmelidir.

(4) Yabancı ülkelerdeki KYK'lar, üçüncü fıkranın (a) ilâ (d) bentlerinde sayılan şartlara uyulması ve Kurulun onayının alınması şartıyla üçüncü fıkra kapsamında değerlendirilebilir.

(5) KYK'nın yatırım yaptığı varlıkları günlük olarak takip edebilen bankalar, bu maddede belirtilen yöntemler veya izin verilmiŐe iÇsel model yaklaşımı kapsamında bu varlıklar iÇin spesifik ve genel piyasa riskine ilişkin sermaye yükümlülüğü hesaplar. Bu yaklaşımda, KYK'daki pozisyonlar, KYK'nın yatırım yaptığı varlıklardaki pozisyonlar gibi işlem görür. Bankanın, KYK'da itfaya veya pozisyon oluŐturmaya olanak verecek yeterlilikte payı olduğu sürece, KYK'nın yatırım yaptığı varlıklar ile bankanın tuttuğu diğer pozisyonlar arasında netleştirme yapılabilir.

(6) Bankalar, aşağıdaki koşullara tâbi olarak, (a) bendinde atıf yapılan hisse senetleri veya getirisi faiz oranıyla ilişkilendirilmiş menkul kıymetlerden oluşan bir sabit sepetin ya da harici olarak oluşturulan bir endeksin bileŐimini ve performansını temsil edecek nitelikteki varsayımsal bir pozisyona benzeterek, bu Yönetmelik kapsamında belirtilen ilgili yöntemler veya izin verilmiŐe iÇsel model yaklaşımını kullanarak KYK pozisyonları iÇin spesifik ve genel piyasa riski iÇin sermaye yükümlülüğünü hesaplayabilir.

a) KYK'nın amacı, hisse senetleri veya getirisi faiz oranıyla ilişkilendirilmiş menkul kıymetlerden oluşan bir sabit sepetin ya da harici olarak oluşturulan bir endeksin bileŐimini ve performansını tekrarlamak olmalıdır.

b) KYK'nın günlük fiyat hareketleri ile izlenen hisse senetleri veya getirisi faiz oranıyla ilişkilendirilmiş menkul kıymetlerden oluşan bir sabit sepetin ya da harici olarak oluşturulan bir endeksin günlük fiyat hareketleri arasında korelasyonun asgari onda dokuz olması ve bu durumun asgari altı aylık süre boyunca aŐıkŐa sağlanabilir olması gerekir. Bu kapsamda, korelasyon, KYK'nın günlük getirileri ile ilgili hisse senetleri veya getirisi faiz oranıyla ilişkilendirilmiş menkul kıymetlerden oluşan bir sabit sepetin ya da harici olarak oluşturulan bir endeksin günlük getirileri arasındaki korelasyon katsayısı anlamına gelir.

(7) Bankalarca, KYK'nın yatırım yaptığı pozisyonların günlük olarak takip edilemediği durumlarda, spesifik ve genel piyasa riski iÇin sermaye yükümlülüğünün bu maddede belirtilen yöntemler  erŐevesinde hesaplanması aşağıdaki Şartlara tâbidir.

a) KYK'nın, kuruluş amacının izin verdiği azami sınırlar iÇinde spesifik ve genel piyasa riski iÇin en yüksek sermaye yükümlülüğü doğuran varlık sınıflarına yatırım yaptığı ve daha sonra, yatırım limitine ulaşana kadar azalan sıra iÇinde yatırım yapmaya devam ettiği varsayılır. KYK'da tutulan pozisyon, varsayılan yatırımda doğrudan tutulan bir pozisyon olarak kabul edilir.

b) Bankalarca, KYK'nın yatırım yaptığı pozisyonlara ilişkin spesifik ve genel piyasa riski iÇin sermaye yükümlülüğünün hesaplanmasında, KYK vasıtasıyla yatırım yapılan kaldıraÇlı pozisyonlardan kaynaklanabilecek azami dolaylı riskler de, KYK'daki pozisyonların, KYK'ya konu yatırımlardan kaynaklanan azami riskle orantılı olarak artırılması suretiyle hesaba katılır.

c) Bu fıkraya göre hesaplanan spesifik ve genel piyasa riski için sermaye yükümlülüğü, birinci fıkrada belirtilen sermaye yükümlülüğünü aşamaz.

(8) Bankalar, KYK'larda tuttıkları pozisyonlara ilişkin genel piyasa ve spesifik risk için beş ila sekizinci fıkralarda belirtilen yöntemler çerçevesinde sermaye yükümlülüğünü hesaplarken, hesaplamaların doğruluğunun ve raporun yeterliliğinin garanti edilmesi şartıyla üçüncü tarafların hesaplamalarını ve raporlamalarını dikkate alabilir.

Kredi türevleri kullanılarak finansal koruma sağlanan alım satım pozisyonlarına ilişkin spesifik risk için sermaye yükümlülüğünün hesaplanması

MADDE 16 – (1) İşlemin iki ayağının değerinin daima ters yönde ve genel olarak aynı oranda değiştiiği aşağıda belirtilen durumlarda, spesifik riske ilişkin sermaye yükümlülüğü hesaplanmaz;

a) İşlemin iki ayağının da tamamen aynı varlıklardan oluştuuğu durumlar veya

b) Bir uzun nakit pozisyonun, bir toplam getiri swabı ile korunduğu (ya da tam tersi bir işlemde) ve referans varlık ile işleme konu varlık arasında tam bir eşleşmenin söz konusu olduğu durumlar. Swap işleminin vadesi, işleme konu pozisyonun vadesinden farklı olabilir.

(2) Birinci fıkrada sayılan hallerde pozisyonun herhangi bir tarafına, spesifik risk için sermaye yükümlülüğü uygulanmaz.

(3) İşlemin iki ayağının değerinin daima ters yönde hareket ettiği durumlarda, referans varlık açısından, hem referans varlığın hem de kredi türevinin vadeleri açısından ve işleme konu olan pozisyonu oluşturan para birimi açısından tam bir eşleşme ve uyum olduğunda, yüzde seksen netleşme uygulanır. Ayrıca, kredi türevi sözleşmesi, kredi türevinin fiyat hareketlerinin nakit pozisyonun fiyat hareketlerinden önemli oranda sapmasına neden olmamalıdır. Riskin transfer edilme ölçüsüne bağlı olarak, işlemin daha yüksek sermaye gereksinimi yüklediği tarafa yüzde seksen spesifik risk netleşmesi uygulanırken, diğer taraf üzerindeki spesifik risk sermaye yükümlülüğü sıfır olarak belirlenir.

(4) İşlemin iki ayağının değerinin genellikle ters yönde hareket ettiği durumlarda, sermaye yükümlülüğünde kısmi bir indirim sağlanır. Aşağıdaki durumlar bu çerçevede değerlendirilir.

a) Birinci fıkranın (b) bendi kapsamına giren pozisyonlar için referans varlık ile işleme konu pozisyon arasında varlık uyumsuzluğunun olduğu ve aşağıdaki kriterlerin sağlandığı durumlar:

1) Referans varlığın işleme konu varlık ile eşit sırada veya daha alt sırada olması,

2) İşleme konu varlık ile referans varlığın borçlusunun aynı kişi olması ve yükümlülüklerden birinde temerrüde düşülmesi durumunda diğer

yükümlülükte de temerrüde düşüldüğüne ilişkin sözleşmede hükümlerin mevcut olması.

b) Birinci fıkranın (a) bendi veya üçüncü fıkra kapsamına giren pozisyonlar için kredi koruması ile işleme konu varlık arasında bir kur veya vade uyumsuzluğunun olması (kur uyumsuzlukları, kur riskine ilişkin raporlamaya dahil edilir).

c) Üçüncü fıkra kapsamına giren pozisyonlar için, nakit pozisyon ile kredi türevi arasında bir varlık uyumsuzluğunun bulunması, bununla birlikte, işleme konu varlığın kredi türevine ilişkin belgelerde teslim edilebilir varlıklar arasında olması.

Yukarıda yer alan durumlarda, işlemin her bir tarafına ilişkin spesifik risk sermaye yükümlülüğünün toplanması yerine, bu tutarlardan sadece yüksek olanı uygulanır.

(5) Bu madde kapsamına girmeyen tüm durumlarda, pozisyonların her iki tarafı için de spesifik riske ilişkin sermaye yükümlülüğü hesaplanır.

Kredi türevleri açısından koruma sağlayan bankanın genel piyasa riski ile spesifik riski

MADDE 17 – (1) Kredi türev sözleşmelerinde koruma sağlayan tarafın üstlendiği genel piyasa riski ile spesifik risk için sermaye yükümlülüğünün hesaplanmasında, pozisyonlar sözleşmenin toplam tutarı üzerinden oluşturulur. Buna istisna olarak, pozisyon oluştururken kredi türevlerinin sözleşmede yer alan tutarından işlemin başlangıç tarihinden sonra piyasa değerinde meydana gelen değişikliklerin düşülmesi suretiyle bulunan tutar da kullanılabilir. Spesifik riske ilişkin sermaye yükümlülüğünün hesaplanmasında, toplam getiri swapları hariç olmak üzere, sözleşmeye konu varlığın vadesi yerine kredi türev sözleşmesinin vadesi dikkate alınır.

(2) Genel piyasa riski ile spesifik risk kapsamında pozisyonlar aşağıdaki şekilde oluşturulur;

a) Toplam getiri swaplarında, genel piyasa riski açısından; referans varlık üzerinden uzun pozisyon, koruma alıcısına yapılacak ödemeleri temsilen vadesi yeniden fiyatlama tarihine kadar olan farazi bir devlet tahvili üzerinden kısa pozisyon, spesifik risk açısından ise referans varlık üzerinden uzun pozisyon oluşturur.

b) Kredi temerrüt swaplarında sözleşme uyarınca koruma sağlayana dönemsel prim veya faiz ödemeleri yapılması gerektiği durumlarda, bu nakit akışlarını temsilen vadesi yeniden fiyatlama tarihine kadar olan farazi bir devlet tahvili üzerinden genel piyasa riski için uzun pozisyon oluşturulurken, bu durumlar dışında kalan hallerde ise herhangi bir pozisyon kaydı yapılmaz. Spesifik risk açısından ise, türev sözleşmesine ilişkin dış derecelendirmenin bulunmaması ve/veya nitelikli borç şartlarının sağlanmaması halinde referans varlık üzerinden uzun pozisyon kaydedilir.

c) Tek bir referans varlığa ilişkin krediye bağlı tahviller, faize dayalı bir finansal araç olarak doğrudan genel piyasa riski ile spesifik riske konu

olması nedeniyle her iki risk açısından tahvilin kendisi dikkate alınarak uzun pozisyon oluşturulur. Ayrıca spesifik risk kapsamında, referans varlık üzerinden bir uzun pozisyon kaydedilir.

ç) Birden fazla referans kuruluşu oransal koruma sağlayan krediye bağlı tahvillere ilişkin spesifik risk hesaplamasında, tahvil ihraççısı için kaydedilen uzun pozisyona ilaveten, kendi paylarına düşen koruma tutarı üzerinden her bir referans kuruluş için referans varlık üzerinden uzun pozisyon oluşturulur. Bir kuruluşun birden fazla alacağından seçilecek herhangi birine koruma sağlayan krediye bağlı tahvillerde, spesifik risk hesaplamaları bakımından, en yüksek risk ağırlığına sahip alacağa koruma sağlandığı kabul edilerek işlem tesis edilir.

d) Koruma tutarının, referans varlıklardan herhangi birinde ödeme şartının gerçekteşmesi durumunda ödenmesini öngören kredi türevlerinde spesifik risk için koruma satıcısı bütün referans varlıklar için uzun pozisyon yazar. Bu kapsamda hesaplanacak sermaye yükümlülüğünün koruma tutarından büyük olan kısmı dikkate alınmaz.

e) Spesifik risk için sermaye yükümlülüğü hesaplamasında, ikinci temerrüt olayına bağlı olarak ödeme şartının gerçekteştiği kredi türevleri bakımından, en düşük spesifik riske sahip olan hariç olmak üzere, her bir referans kuruluş için referans varlık üzerinden uzun pozisyon oluşturulur. En düşük spesifik riske sahip referans kuruluşun birden fazla olması halinde bunlardan seçilecek herhangi biri hesaplama dışında tutulur. Bu kapsamda hesaplanacak sermaye yükümlülüğünün koruma tutarından büyük olan kısmı dikkate alınmaz.

(3) İkinci fıkranın (c) ve (ç) bendi uygulamasında krediye bağlı tahvilin dış derecelendirme notunun bulunması ve nitelikli borç şartlarını sağlaması halinde, sadece tahvilin spesifik riskiyle ilgili tek bir uzun pozisyon kaydedilmesi yeterlidir.

(4) İkinci fıkranın (b), (d) ve (e) bendi uygulamasında, n inci temerrüt olayına bağlı kredi türevinin dış derecelendirme notunun bulunması halinde, koruma satıcısı türev işlemin derecesini kullanır ve o derece için menkul kıymetleştirme pozisyonlarına uygulanan risk ağırlığını uygulayarak spesifik riske ilişkin sermaye yükümlülüğü hesaplar.

(5) Referans varlıklar üzerinden pozisyon oluşturulmasında, referans varlık, ihraççısı referans kuruluş ve ilgili riske konu farazi bir finansal araç olarak dikkate alınır.

Kredi türevleri açısından koruma alan bankanın genel piyasa riski ile spesifik riski

MADDE 18 – (1) Kredi türev sözleşmelerinde koruma alan tarafın üstlendiği pozisyonlar, krediye bağlı tahviller dışında, koruma sağlayan tarafın tam tersidir. Krediye bağlı tahviller ihraççı için bir kısa pozisyon oluşturmaz. Belirli bir tarihte koruma alana başlangıçta uygulanan

faiz/primde önceden belirlenmiş bir miktarda artış olmasına bağlı olarak korumadan cayma hakkı veren bir opsiyonu içeren kredi türev sözleşmelerinde opsiyonun kullanılabilme tarihi korumanın vadesi olarak dikkate alınır. n inci temerrüt olayına bağlı olarak  deme Şartının gerçekleştiği kredi türevlerinde, koruma alan taraflar, n -1 sözleşme konusu varlığa (en düşük spesifik risk yükümlülüğü doğuran n -1 varlık) ilişkin spesifik riski mahsup edebilirler.

Kur riski için sermaye yükümlülüğünün standart metot ile hesaplanması

MADDE 19 – (1) Bankalar, tüm döviz varlıkları ve y k ml l kleri ile kur riski içeren türev finansal araçları üzerinden kur riski için sermaye yükümlülüğü hesaplamak zorundadırlar.  zkaynak hesaplamasında sermayeden indirilen yabancı para varlıklara ilişkin kur riski için sermaye yükümlülüğü hesaplanmaz.

(2) Sermaye yükümlülüğünün hesaplanması amacıyla her bir döviz cinsinin Türk Lirası karşılıkları itibarıyla aktif ve pasif hesaplarda bulunan tüm döviz varlık ve y k ml l klere ilişkin net pozisyon, döviz cinsinden cayılamaz nitelikli gayrinakdi krediler ve taahhütlere ilişkin net pozisyon ve türev finansal araçlara ilişkin net pozisyon bulunur. Her bir döviz cinsi için hesaplanan net kısa pozisyonlar ve net uzun pozisyonlar ayrı ayrı toplanır ve bunlardan mutlak değer olarak büyük olanı mutlak değer olarak net altın pozisyonu ve 5 inci fıkra uyarınca altın gibi dikkate alınması durumunda mutlak değer olarak net KYK pozisyonu toplamı üzerinden yüzde sekiz oranında sermaye yükümlülüğü hesaplanır.

(3) Döviz cinsinden cayılamaz nitelikli gayrinakdi kredilere ilişkin net pozisyonun sermaye yükümlülüğü hesaplamasına dahil edilmesinde, henüz nakde dönüşmemiş y k ml l ğ e ilişkin alacak hakkının, gayrinakdi krediyle aynı para cinsinden olması durumunda alacak tutarı, uzun pozisyon olarak dikkate alınır. Bununla beraber alacak hakkının farklı döviz cinsinden olması halinde alacak tutarı kendi döviz cinsinden uzun pozisyon olarak döviz varlıkları arasında gösterilir. Gayrinakdi kredilere ilişkin alacağın uzun pozisyon olarak dikkate alınmasında, alacak hakkının belgelenmesi ya da teminat altına alınmiŐ olması esastır.

(4) Gayrinakdi kredi borçlusunun kredi değerliliği ve ödeme yeteneği Bankalarca Kredilerin ve Diğer Alacakların Niteliklerinin Belirlenmesi ve Bunlar için Ayrılacak Karşılıklara ilişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik çerçevesinde belirlenir. Bu Şekilde yapılan değerlendirme sonucunda net pozisyon hesaplamasında kullanılacak uzun pozisyon, gayrinakdi kredi müşterisinden doğacak alacak tutarından, varsa pasif hesaplar içerisinde kendisi için ayrılan özel karşılık tutarının çıkarılması ile bulunur.

(5) KYK'larla ilgili pozisyonlara ilişkin net pozisyonun sermaye yükümlülüğü hesaplamasına dahil edilmesinde, bu kuruluşların gerçek döviz pozisyonları dikkate alınmalıdır. Raporlamanın doğruluğunun garanti edildiği durumlarda, bankalar, KYK'lardaki döviz pozisyonları hakkında üçüncü tarafların raporlamasını esas alabilir. Bankanın bir KYK'daki döviz pozisyonları hakkında bilgi sahibi olmaması durumunda, KYK'nın o KYK'nın görev tanımında izin verilen azami sınıra kadar dövize yatırım yaptığı varsayılır. Bu durumda, bankalar, alım satım hesaplarıyla ilgili kur riski için sermaye yükümlülüğünün hesaplanmasında, KYK aracılığıyla yatırım yapılan kaldıraçlı pozisyonlardan kaynaklanabilecek azami dolaylı riski dikkate alır. Bu hesaplama, KYK'da tutulan pozisyonun yatırımın görev tanımından kaynaklanan, KYK'ya konu yatırım kalemlerine ilişkin azami risk tutarıyla orantılı olarak artırılması suretiyle yapılır. KYK için varsayımsal olarak hesaplanan döviz pozisyonu ayrı bir para birimi olarak işlem görür ve bu para birimi için hesaplanacak kur riski yükümlülüğü, altın için yapılan hesaplama yöntemiyle aynı şekilde bulunur. Ancak KYK'nın yatırım talimatının elde edilebilir olması halinde, toplam uzun pozisyonlar tutarı toplam uzun açık döviz pozisyonları tutarına ve toplam kısa pozisyonlar tutarı da toplam kısa açık döviz pozisyonları tutarına ilave edilebilir. Hesaplama öncesinde bu pozisyonlar arasında netleştirme yapılamaz.

(6) Dövizde endeksli varlık ve yükümlülükler, net pozisyon hesaplanmasında izlendikleri hesaba bakılmaksızın endekslemlendikleri döviz cinsinden döviz varlık ve yükümlülükleri olarak gösterilirler.

(7) Bankalar;

a) İkinci fıkraya uyarınca yüzde sekiz oranı uygulanacak net döviz, net altın ve KYK pozisyonları toplamı özkaynakların yüzde ikisini,

b) Döviz, altın ve KYK pozisyonlarının tümü dahil, netleştirilmemiş uzun pozisyonlar toplam tutarı ile netleştirilmemiş kısa pozisyonlar toplam tutarından mutlak değer olarak büyük olanın özkaynağının yüzde yüzünü,

geçmemesi kaydıyla, bu oranların sağlandığı döneme ilişkin olarak kur riski için sermaye yükümlülüğü hesaplamayabilirler.

(8) Özkaynak tutarını geçmemek ve takip edildiği dövizdeki net uzun pozisyonu aşmamak üzere, döviz ve dövize endeksli varlıklar bileşimini içeren yapısal uzun pozisyon tutarı bu Yönetmelikle getirilen kur riski için sermaye yükümlülüğünden muaftır. Söz konusu yapısal uzun pozisyonu oluşturan döviz ve dövize endeksli varlıklar için sermaye yükümlülüğü hesaplanmaz.

(9) Yapısal pozisyon kapsamına girebilecek döviz ve dövize endeksli varlıklar, yapısal pozisyon sayılmanın gerektirdiği nitelikler ve yapısal pozisyona tanınan sermaye yükümlülüğü muafiyetinden yararlanma koşulları Kurulca belirlenir.

Takas riski için sermaye yükümlülüğünün standart metot ile hesaplanması

MADDE 20 – (1) Bankalar, teslim tarihinde kendilerine teslim edilmemiş menkul kıymet (repo, ters repo ve menkul kıymet ile emtia ödünç işlemlerine konu olanlar hariç olmak üzere), döviz veya emtianın sözleşmedeki fiyatının piyasa fiyatından düşük, teslim tarihinde teslim etmedikleri menkul kıymet, döviz veya emtianın sözleşmedeki fiyatının piyasa fiyatından yüksek olması halinde, söz konusu işlemin alım-satım hesaplarına ilişkin olup olmadığına bakmaksızın takas riski için sermaye yükümlülüğü hesaplamak zorundadır. Takas riski için sermaye yükümlülüğü, sözleşme fiyatı ile gerçeğe uygun değeri arasındaki farkın mutlak değerinin aşağıdaki tabloda yer alan vadeden sonraki iş günü sayısına göre belirlenmiş oranlardan uygun olanının çarpılması suretiyle bulunur. Gerçekleşmeyen işlemin vade tarihini izleyen ilk dört günü bakımından takas riski için sermaye yükümlülüğü hesaplanmaz.

Vadeden Sonraki İş Günü Sayısı	Oran (%)
5 ile 15 gün arası	8
16 ile 30 gün arası	50
31 ile 45 gün arası	75
46 ve daha fazla gün	100

(2) Bir banka, menkul kıymetler, döviz veya emtianın bedelini bunları teslim almadan önce ödemişse ya da menkul kıymetler, döviz veya emtiayı bunların bedelini tahsil etmeden önce teslim etmişse ve sınır ötesi işlemlerde, ödeme veya teslimin yapıldığı günden itibaren bir gün veya daha fazla süre geçmişse, aşağıdaki tablo çerçevesinde söz konusu işlemin alım-satım hesaplarına ilişkin olup olmadığına bakmaksızın sermaye yükümlülüğü hesaplamak zorundadır. Sermaye yükümlülüğü hesaplanırken, transfer değeri risk tutarı olarak kabul edilir ve Ek-1'e uygun olarak alacağın tabi olduğu risk ağırlığı uygulanır. Ödemesiz teslim işlemlerinden kaynaklanan cari pozitif yenileme maliyeti önemli düzeyde değilse, bankalar bu risklere yüzde yüz risk ağırlığı uygulayabilir.

İşlem Tipi	Sözleşmenin gerektirdiği ilk ödeme veya teslimine kadar	Sözleşmenin gerektirdiği ilk ödeme veya teslimden, ikinci ödeme veya teslimin dört iş günü sonrasına kadar	Sözleşmenin gerektirdiği ikinci ödeme veya teslimin beşinci iş gününden itibaren işlemin sona ermesine kadar
Ödemesiz teslim	Sermaye yükümlülüğü hesaplanmasına gerek yoktur.	Riske maruz kalındığı kabul edilir ve bir alacak gibi değerlendirilir.	Transfer değeri ile cari pozitif yenileme maliyeti toplamı özkaynaklardan düşülür.

(3) Ödeme veya takas sisteminde bütün bir sistemi ilgilendiren bir arıza olması halinde, Kurum, bu sorun giderilene kadar, sermaye yükümlülüğünün birinci ve ikinci fıkralarda belirtildiği gibi hesaplanması koşulunu kaldırmaya yetkilidir. Böyle bir durumda, karşı tarafın takas yükümlülüğünü gerçekleştirememesi, kredi riski çerçevesinde temerrüt sayılmaz.

Karşı taraf kredi riski için sermaye yükümlülüğünün hesaplanması

MADDE 21 – (1) Bankalar, alım satım hesaplarında yer alan aşağıda sayılan işlemlerden kaynaklanan karşı taraf kredi riski için sermaye yükümlülüğü hesaplamak zorundadır.

- a) Tezgah üstü türev finansal araçlar ve kredi türevleri,
- b) Alım satım portföyüne dahil olan menkul kıymet veya emtiaya dayalı menkul kıymet veya emtia ödünç alma ya da verme işlemleri ile repo ve ters repo sözleşmeleri,
- c) Kredili menkul kıymet işlemleri,
- ç) Takas süresi uzun işlemler.

(2) Birinci fıkra kapsamındaki işlemler için, risk tutarları ve bunlara ilişkin risk ağırlıklı tutarlar, kredi riski azaltımına ilişkin usul ve esaslar ile bu Yönetmelik, Ek-2 ve 7 nci maddenin beşinci fıkrası uyarınca belirlenen usul ve esaslara uygun bir şekilde hesaplanır.

(3) İkinci fıkra kapsamında, alım satım hesaplarında yer alan repo işlemleri ve menkul kıymet veya emtia ödünç alma ya da ödünç verme işlemlerinde, alım satım hesabına dâhil edilebilir nitelikteki tüm finansal araçlar ve emtia dikkate alınabilir teminat olarak değerlendirilebilir. Alım satım hesabında takip edilen tezgah üstü türev finansal araçlardan kaynaklanan riskler için, bu hesaba dâhil edilebilir nitelikteki emtia da dikkate alınabilir teminat olarak değerlendirilebilir.

(4) İkinci fıkranın uygulanmasında, repo sözleşmelerini ve/veya menkul kıymet veya emtia ödünç alma ya da ödünç verme işlemlerini ve/veya diğer sermaye piyasasına dayalı işlemleri kapsayan özel netleştirme sözleşmelerinin tanınmasına ilişkin olarak, alım satım hesabında ve dışında tutulan pozisyonlar arasında netleştirme, netleştirilen işlemlerin aşağıdaki şartları taşımasına tabidir:

- a) Tüm pozisyonların günlük olarak piyasa fiyatına göre değerlemesinin yapılması,
- b) Bu işlemler kapsamında ödünç alınan, devralınan veya teslim alınan kalemlerin kredi riski azaltımına ilişkin usul ve esaslar çerçevesinde belirlenecek finansal teminatların dikkate alınma kriterlerini taşıması.

(5) Sermaye yükümlülüğü, risk ağırlıklı tutar toplamının yüzde sekizine eşittir.

Emtia riski için sermaye yükümlülüğünün standart metot ile hesaplanması

MADDE 22 – (1) Bankalar izlendikleri hesaba bakılmaksızın emtiaya dayalı türev finansal araçlar ve emtia için dokuzuncu fıkrada belirtilen basitleştirilmiş yaklaşım veya on ila ondördüncü fıkralarda belirtilen vade merdiveni yaklaşımı çerçevesinde emtia riski için sermaye yükümlülüğü hesaplamak zorundadır. Altın ve altına dayalı türev finansal araçlar için emtia riski hesaplanmaz.

(2) Emtiaya dayalı türev finansal araçlara ve emtiaya ilişkin her bir pozisyon standart ölçüm birimi cinsinden ifade edilir. Her emtiada spot fiyat, TL cinsinden ifade edilir.

(3) Emtiaya dayalı türev finansal araçların ve emtianın kur riski veya faiz oranı riski içermesi durumunda emtia riskine ilaveten, kur riski veya faiz oranı risklerine karşı da sermaye yükümlülüğü hesaplanır.

(4) Emtia riski her bir emtia cinsi üzerinden ayrı ayrı hesaplanır. Emtiaya ilişkin pozisyonun hesabında;

a) Yükümlülüğün yerine getirilmesinde birbirleri yerine kullanılabilen aynı emtianın farklı alt ürünlerindeki pozisyonlar,

b) Son bir yıllık sürede fiyat hareketleri arasındaki korelasyon en az onda dokuz olan ve birbirlerinin ikamesi niteliğindeki benzer emtialara ve bunlara dayalı sözleşmelere ilişkin pozisyonlar

aynı emtiaya ilişkin pozisyon olarak kabul edilir.

(5) Dokuzuncu fıkranın uygulanmasında, bankaların aynı emtiada veya emtiaya dayalı benzer nitelikteki futures sözleşmeleri ile opsiyonların delta eşdeğerlerinin ifade ettiğ-i uzun (kısa) pozisyonlarının kısa (uzun) pozisyonlarından fazla olan kısmı, bankanın her bir emtia için net pozisyonunu ifade eder. Türev finansal araçlardaki pozisyonlar, işleme konu emtiadaki pozisyonlar olarak dikkate alınır.

(6) Münferit emtiaların alım veya satımına yönelik vadeli taahhütler ve emtia futures sözleşmeleri, ölçüm sistemine standart ölçüm birimi cinsinden ve sözleşmede yer alan tutarlar üzerinden dahil edilir ve vade bitimi tarihlerine göre vade belirlenir.

(7) İşlemin bir tarafında sabit bir fiyat, diğ-er tarafında ise gereğ-e uygun değ-eri bulunan emtia swapları, on ila ondördüncü fıkralarda belirtilen vade merdiveni yaklaşımı çerçevesinde, her biri swap işlemindeki ödemelerden birine tekabül edecek şekilde, sözleşme tutarına eşit pozisyonlar serisi olarak, on ila ondördüncü fıkralarda yer alan Tabloda vade merdivenine yerleştirilir. Bankanın değ-işken fiyat karşılığında sabit fiyat  dediğ-i pozisyonlar uzun pozisyon, sabit fiyat karşılığında değ-işken fiyat  dediğ-i pozisyonlar ise kısa pozisyon olarak dikkate alınır. İki ayağ-ı farklı

emtiyalardan oluşan emtia swap'ları, vade merdiveni yaklaşımında, ilgili satırda gösterilir.

(8) Emtia veya emtia türevleri üzerine yazılan opsiyonların delta eşdeğerlerinin ifade ettiği pozisyonlar, opsiyona konu emtia ve araçlarla aynı olan emtia ve araçlardaki pozisyonlar ile netleştirilebilir.

(9) Basitleştirilmiş yaklaşım çerçevesinde emtia riski için sermaye yükümlülüğü, emtiaya ilişkin net pozisyonun mutlak değerinin emtianın gerçeğe uygun değeri ile çarpılması suretiyle bulunacak değerin yüzde onbeşi ile emtianın uzun ve kısa pozisyonlarının mutlak değerleri toplamının emtianın gerçeğe uygun değerini ile çarpılması suretiyle bulunacak değerin yüzde üçünün toplanması suretiyle hesaplanır.

(10) Vade merdiveni yaklaşımında, bankalarca, her emtia için aşağıdaki Tablo'ya uygun olarak ayrı bir vade merdiveni kullanılır. Emtiaya ilişkin tüm pozisyonlar ile dördüncü fıkra kapsamında aynı emtiaya ilişkin pozisyonlar olarak kabul edilen tüm pozisyonlar uygun vade dilimlerine yerleştirilir. Fiziksel stoklar birinci vade diliminde yer alır.

Vade dilimi (1)	Spread oranı (%) (2)
≤ 1 ay	1,50
> 1 ve ≤ 3 ay	1,50
> 3 ve ≤ 6 ay	1,50
> 6 ve ≤ 12 ay	1,50
> 1 ve ≤ 2 yıl	1,50
> 2 ve ≤ 3 yıl	1,50
> 3 yıl	1,50

(11) Her bir vade dilimindeki toplam uzun pozisyonlar ile toplam kısa pozisyonlar hesaplanır. Belirli bir vade dilimi içinde kısa pozisyonlarla eşlenen uzun pozisyonların ya da uzun pozisyonlarla eşlenen kısa pozisyonların tutarı, o dilime ilişkin eşlenmiş pozisyonundur. Bakiye uzun veya kısa pozisyon ise aynı dilim için eşlenmemiş pozisyonudur.

(12) Belirli bir vade dilimi için eşlenmemiş uzun (kısa) pozisyonun bir sonraki vade dilimi için eşlenmemiş kısa (uzun) pozisyonla eşlenen kısmı, bu iki vade dilimi arasında eşlenmiş pozisyonudur. Eşlenmemiş uzun veya eşlenmemiş kısa pozisyonların bu şekilde eşlenemeyen kısımları ise eşlenmemiş pozisyonu oluşturur.

(13) Bankanın her bir emtiaya ilişkin sermaye yükümlülüğü, ilgili vade merdiveni üzerinden, aşağıdakilerin toplamı olarak hesaplanır:

a) Eşlenmiş uzun ve kısa pozisyonlar toplamının onuncu fıkrada yer alan Tablo'nun ikinci sütunundaki her vade dilimi için belirtilen spread oranıyla ve emtianın gerçeğe uygun değeriyle çarpılmasıyla bulunan tutar,

b) Bir eşlenmemiş pozisyondaki her vade dilimi için, iki vade dilimi arasındaki eşlenmiş pozisyonun binde altı (taşıma oranı) ve emtianın gerçeğe uygun değeriyle çarpılmasıyla bulunan tutar,

c) Bakiye eşlenmemiş pozisyonların yüzde onbeş (standart oran) ve emtianın gerçeğe uygun değeriyle çarpılmasıyla bulunan tutar.

(14) Bankaların emtia riskine ilişkin toplam sermaye yükümlülüğü, her emtia için hesaplanan sermaye yükümlülükleri toplamına eşittir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Operasyonel Riske Esas Tutarın Hesaplanması

Operasyonel riske esas tutar

MADDE 23 – (1) Operasyonel riske esas tutar, temel gösterge yöntemi veya standart yöntem ile hesaplanır. Standart yöntemin kullanılabilmesi için Kurumdan izin alınması zorunludur.

Temel gösterge yöntemi

MADDE 24 – (1) Bankanın son üç yıl itibarıyla gerçekleşen yılsonu brüt gelir tutarlarının yüzde onbeşinin ortalamasının onikibuçuk ile çarpılması suretiyle bulunacak değer, operasyonel riske esas tutar olarak dikkate alınır.

(2) Yıllık brüt gelir, Kanununun 37 ve 38 inci maddelerine göre düzenlenen ve 39 uncu maddesi uyarınca ilan edilen finansal raporların gelir tablosunda yer aldığı şekli ile; net faiz gelirlerine, net ücret ve komisyon gelirlerinin, bağlı ortaklık ve iştirak hisseleri dışındaki hisse senetlerinden elde edilen temettü gelirlerinin, ticari kâr/zararın (net) ve diğer faaliyet gelirlerinin eklenmesi, alım satım hesabı dışında izlenen aktiflerin satılmasından elde edilen kar/zarar, olağanüstü gelirler, hesaplama yapan bankanın ana ortağı, bağlı ortaklıkları veya ana ortağının bağlı ortaklıkları veya bu Yönetmelik veya muadili düzenlemelere tabi kuruluşlardan alınan destek hizmeti karşılığı yapılan faaliyet giderleri ve bir bankadan alınan destek hizmeti karşılığı yapılan faaliyet giderleri ve sigortadan tazmin edilen tutarların düşülmesi suretiyle hesaplanır.

(3) İkinci fıkra çerçevesinde hesaplanacak yıllık brüt gelir tutarının negatif ya da sıfır olduğu yıla ilişkin brüt gelir tutarı hesaplamaya dahil edilmeksizin ortalama hesaplanır. Yıllık brüt gelirin negatif veya sıfır olması halinde, ortalama hesaplamasında bu tutar pay ve paydada dikkate alınmaz. Son üç

yıl boyunca yıllık brüt gelir tutarının negatif ya da sıfır olması halinde operasyonel riske esas tutar hesaplanmaz.

Standart yöntem ve uygulama kriterleri

MADDE 25 – (1) Standart yöntemde operasyonel riske esas tutar, yıllar itibariyle faaliyet kolları bazında bulunacak sermaye yükümlülüğü tutarları toplamının son üç yıllık ortalamasının oniki buçuk ile çarpılması suretiyle bulunur. Yıllar itibariyle faaliyet kolları bazında sermaye yükümlülüğü toplamı, her bir faaliyet koluna ilişkin yıllık brüt gelirin aşağıdaki tabloda yer alan bu faaliyet kollarına karşılık gelen oranlar ile çarpılması suretiyle bulunacak değerlerin her bir yıl için ayrı ayrı toplanması suretiyle hesaplanır.

	Faaliyetler	Oran (%)
Kurumsal finansman	<ul style="list-style-type: none"> - Finansal araçlara ilişkin aracılık yüklenimi ve/veya bu kapsamdaki finansal araçlara ilişkin satın alma taahhütleri. - Aracılık yüklenimine ilişkin hizmetler. - Yatırım danışmanlığı hizmetleri. - Sermaye yapısı, endüstriyel strateji ve ilgili diğer konularda şirketlere verilen danışmanlık hizmetleri, şirketlerin satın alınması, devralınması ve birleşme konularında danışmanlık verilmesi ve diğer ilgili hizmetler. - Yatırım araştırmaları, finansal analizler ve finansal araçlarla ilgili işlemler hakkında diğer genel danışmanlık hizmetleri. 	18
Alım satım	<ul style="list-style-type: none"> - Kendi nam ve hesabına alım satım işlemleri. - Aracılık hizmetleri. - Bir veya birden fazla finansal araç için alım satım emirlerinin alınması ve iletilmesi hizmeti. - Emirlerin müşteriler adına gerçekleştirilmesi. - Finansal araçların alım taahhüdü olmadan aracılık yüklenimleri. - Çok Taraflı Alım Satım faaliyeti. 	18
Perakende bankacılık (6 ncı maddede belirtilen perakende alacak sınıfına dahil olma şartlarını taşıyan gerçek kişi ve KOBİ'lerle gerçekleştirilen faaliyetler)	<ul style="list-style-type: none"> - Mevduat ve katılım fonu kabulü. - Borç verme. - Finansal kiralama. - Garantiler ve taahhütler. - Yatırım danışmanlığı hizmetleri. 	12
Perakende aracılık (6 ncı maddede belirtilen perakende alacak sınıfına dahil olma şartlarını taşıyan gerçek kişi ve KOBİ'lerle gerçekleştirilen faaliyetler)	<ul style="list-style-type: none"> - Bir veya birden fazla finansal araç için alım satım emirlerinin alınması ve iletilmesi hizmeti. - Emirlerin müşteriler adına gerçekleştirilmesi. - Finansal araçların alım taahhüdü olmadan aracılık yüklenimleri. 	12

Ticari bankacılık	- Mevduat ve katılım fonu kabulü. - Borç verme. - Finansal kiralama. - Garantiler ve taahhütler	15
Takas ve �demeler	- Fon transfer hizmetleri. - ödeme araçlarının çıkarılması ve yönetilmesi işlemleri.	18
Acente hizmetleri	- Saklama hizmetleri ve nakit/teminat yönetimi gibi hizmetler de dâhil, finansal araçların mŐŐteriler adına muhafazası ve yönetimi hizmetleri.	15
Varlık yönetimi	- Portföy yönetimi. - KYK yönetimi. - Diğer varlık yönetim hizmetleri.	12

(2) Herhangi bir yıla ilişkin faaliyet kolları bazında hesaplanan sermaye yükümlülüğü toplamının negatif olması halinde, yıllar itibariyle faaliyet kolları bazında bulunacak sermaye yükümlülüğü tutarları toplamının üç yıllık ortalamasının hesabında bu yıla ilişkin sermaye yükümlülüğü toplamı sıfır olarak dikkate alınır.

(3) Kurum tarafından bu yöntemin kullanılabilmesine izin verilmesi için aşağıdaki koşulların sağlanması zorunludur;

a) Bankalar, mevcut faaliyet kollarına ve faaliyetlerine ilişkin brüt gelir tutarının standart çerçeveye eşleştirilmesi için belirli politikalar ve kriterler geliŐtirmeli ve bunları yazılı hale getirmelidir. Bu kriterler, sürekli gözden geçirilmeli ve yeni veya değişen faaliyet kolları, faaliyetler ve riskler için gereken düzenlemeler yapılmalıdır.

b) Bankalar, Bankaların   Sistemleri Hakkında Yönetmelik'te belirtilen operasyonel riske ilişkin sistem ve politikalara ilave olarak, aşağıda sayılan yeterlilik kriterlerine uyumu sağlamalıdır;

1) Bankaların operasyonel riske yönelik yazılı hale getirilmiş bir değerlendirme ve yönetim sistemine sahip olmaları ve bu sistemle ilgili sorumlulukların daĐıtılmıŐ olması gerekir. Bankalar, operasyonel risklerini tanımlamalı ve önemli kayıp verileri de dâhil ilgili operasyonel risk verilerini takip etmelidir. Bu sistem, düzenli ve bağımsız gözden geçirmeye tâbi tutulmalıdır.

2) Operasyonel risk değerlendirme sisteminin, bankanın risk yönetim süreçleri ile bütünleŐtirilmesi gereklidir. Bu sistemin çıktısı, bankanın operasyonel risk profilinin izlenmesi ve kontrol edilmesi sürecinin tamamlayıcı bir parçası olmalıdır.

3) Bankalar, ilgili birimlere operasyonel risk raporları sunan bir yönetim raporlama sistemi oluŐturmalıdır. Bankalar, yönetim raporlarında bulunan bilgiler çerçevesinde gerekli tedbirlerin uygulanmasına yönelik prosedürler oluŐturmalıdır.

(4) 3 üncü fıkranın (a) bendinde belirtilen faaliyet kollarının eşleştirmesine ilişkin prensipler şunlardır.

a) Tüm faaliyetler, bir faaliyet koluna dahil edilmeyen hiçbir faaliyet kalmaksızın ve hiç bir faaliyet birden fazla faaliyet kolu altına dahil edilmeksizin, faaliyet kollarıyla eşleştirilmelidir.

b) Faaliyet kollarına eşleştirmede güçlük çekilen, ancak bir faaliyetle bağlantılı bir işi ve fonksiyonu temsil eden faaliyetler, söz konusu faaliyetin desteklediği faaliyet koluna tahsis edilmelidir. Bir faaliyetin birden fazla faaliyet kolunu desteklemesi halinde, tarafsız eşleştirme kriterleri kullanılmalıdır.

c) Bir faaliyetin belirli bir faaliyet koluna eşleştirilemediği durumlarda, söz konusu faaliyet en yüksek sermaye yükümlülüğüne yol açan faaliyet koluna eşlenmelidir.

ç) Bankalar, ilgili göstergenin faaliyet kollarına tahsisinde, içsel fiyatlandırma yöntemlerini kullanabilirler. Bir faaliyet kolundan kaynaklanan, ancak farklı bir faaliyet kolu ile ilişkilendirilebilecek olan giderler, maliyetlerin iki faaliyet kolu arasındaki transferine dayanan bir uygulamayla, ilgili oldukları faaliyet koluna tahsis edilebilirler.

d) Operasyonel riske ilişkin sermaye yükümlülüğünün hesaplanması kapsamında faaliyetlerin faaliyet kollarına eşleştirilmesi işlemi, kredi riski ve piyasa riski için kullanılan sınıflamalarla tutarlı olmalıdır.

e) Bankanın yönetici organlarının kontrolü altında yapılan eşleştirme politikası üst yönetimin sorumluluğundadır.

f) Faaliyet kollarına eşleştirme süreci, bağımsız bir gözden geçirmeye tâbi tutulmalıdır.

Standart yöntemde alternatif uygulama

MADDE 26 – (1) Standart yöntemde alternatif uygulamanın kullanılması halinde, operasyonel riske esas tutar, 25 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen perakende ve ticari bankacılık faaliyet kollarının her bir yıla ilişkin yıllık brüt gelir rakamları yerine, bu faaliyet kolları kapsamındaki nakit kredi ve diğer alacaklar her bir yıl için yıl sonu bakiyelerinin yüzde üçbuçüğü esas alınmak suretiyle 25 inci maddenin birinci ve ikinci fıkralarında belirtilen esas ve usuller çerçevesinde hesaplanır. Alım satım hesabı dışında tutulan menkul kıymetler, bu fıkra uygulamasında, ticari bankacılık faaliyet kolu kapsamına giren nakdi kredi ve diğer alacaklar gibi değerlendirilir.

(2) Bu uygulamanın kullanılabilmesi için yapılan izin başvurularına ilişkin değerlendirmede 25 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen kriterler dikkate alınır. İzin başvurusunda bulunulabilmesi için, bankanın son üç yıl itibarıyla 24 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde hesaplanacak yıllık brüt gelir tutarlarının en az yüzde doksanınin perakende ve ticari bankacılık faaliyet kollarından elde edilmiş olması ve perakende ve/veya ticari bankacılık faaliyetlerinin önemli bir kısmının yüksek temerrüt olasılığı düzeyindeki kredilerden oluşması ve

alternatif standart yaklaşımının operasyonel riskin değerlendirilmesine y6nelik gelişmiş bir temel oluşturması ve bu durumun bağımsız denetim raporu ile belgelendirilmesi zorunludur.

Y6ntemlerin birlikte kullanılması

MADDE 27 – (1) Bankalar, Temel G6sterge Y6ntemi ile Standart Y6ntemi, Standart Y6ntem için bir geçiş s6resi gerektirebilecek olan, yeni bir şirketin satın alınması ve devralınması gibi istisnai durumlarda, birlikte kullanabilirler.

(2) Temel G6sterge Y6ntemi ile Standart Y6ntemin birlikte kullanılması, bankanın Kurumca uygun g6r6lecek bir s6re zarfında tamamen Standart Y6nteme geçeceğini taahh6t etmesi koşuluna bağlıdır.

6C6NC6 KISIM

Sermaye Yeterliliği Standart Oranı ve Son H6k6mler

BİRİNCİ B6L6M

Sermaye Yeterliliği Standart Oranı ve Konsolide Sermaye Yeterliliği Standart Oranı

Sermaye yeterliliği standart oranı

MADDE 28 – (1) Sermaye yeterliliği standart oranının asgari y6zde sekiz olarak tutturulması ve idame ettirilmesi şarttır.

Konsolide sermaye yeterliliği standart oranı

MADDE 29 – (1) Konsolide sermaye yeterliliği standart oranının asgari y6zde sekiz olarak tutturulması ve idame ettirilmesi şarttır.

(2) Kanuna ve buna ilişkin alt d6zenlemelere g6re ana ortaklık niteliğine sahip olan ve konsolide mali tablolar hazırlama y6k6ml6l6ę6 bulunan bankalarca, konsolidasyona tabi tutulan ortaklıklarının bilanço içi ve dışı hesapları konsolide mali tablo hazırlama esaslarına uygun olarak toplulaştırdıktan ve eliminasyon işlemleri gerçekleştirdikten sonra hesaplanır.

Bildirim d6nemi ve farklılaştırma yetkisi

MADDE 30 – (1) Sermaye yeterliliği standart oranına ve konsolide sermaye yeterliliği standart oranına ilişkin tablolar Bankaların 6zkaynaklarına ilişkin Y6netmelikte belirtilen 6zkaynak ve konsolide 6zkaynak hesaplama d6nemleri itibarıyla d6zenlenir ve sermaye yeterliliği standart oranına ilişkin tablo d6nemi izleyen otuz g6n içinde, konsolide

sermaye yeterliliği standart oranına ilişkin tablo dönemi izleyen yetmiş beş gün içerisinde Kuruma gönderilir.

(2) Kurul, bankaların iç sistemleri, aktif ve malî yapıları dikkate alınarak asgari sermaye yeterliliği oranı ile asgari konsolide sermaye yeterliliği standart oranının artırılmasını, banka bazında farklı oranların uygulanmasını ve hesaplama ve gönderilme dönemlerinin farklılaştırılmasını kararlaştırabilir.

İKİNCİ BÖLÜM Çeşitli ve Son Hükümler

Oransal sınırlara uyumsuzluk

MADDE 31 – (1) Sermaye yeterliliği standart oranı ile konsolide sermaye yeterliliği standart oranından herhangi birinin asgari sınırın altına düşmesi halinde, hesaplama döneminden itibaren altı ayı geçmemek üzere Kurulca belirlenecek süre içerisinde asgari oran sınırlarının sağlanması zorunludur.

(2) Yapılacak incelemelerde, bu Yönetmelikle düzenlenen standart oranların tutturulmasına yönelik fiktif işlem yapıldığının tespit edilmesi halinde, bu işlemlere karşılık gelen tutarlar geriye yönelik olarak varlık ve yükümlülüklerden düşölmek suretiyle ilgili döneme ilişkin standart oranlar yeniden hesaplanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 32 – (1) 1/11/2006 tarihli ve 26333 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçölmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen Yönetmeliğe yapılan atıflar bu Yönetmeliğe yapılmış sayılır.

Teminat ve risk ağırlığında geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Türkiye’deki iş merkezleri veya başka ticari binalara ilişkin gayrimenkul finansal kiralama işlemlerinden doğan ve Ek-1’in 46 ncı fıkrasında sayılan kriterlere uyan riskler için risk ağırlıklı tutarların hesaplanmasında, 31 Aralık 2012 tarihine kadar, Ek-1’in 47 ilâ 48 inci fıkrâ hükümleri uygulanmaksızın yüzde elli risk ağırlığı uygulanır.

(2) 31 Aralık 2012 tarihine kadar, Ek-1 çerçevesinde vadesi geçmiş bir kredinin teminatlı kısmının belirlenmesinde, Bankalarca Kredilerin ve Diğer Alacakların Niteliklerinin Belirlenmesi ve Bunlar İçin Ayrılacak Karşılıklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte belirtilen teminatlar kapsamında olan ancak kredi riskinin azaltımına ilişkin usul ve esaslar

erevesinde belirlenecek kabul edilebilir teminatlar kapsamında yer almayan teminatlar da kullanılabilir.

Menkul kıymetleştirme pozisyonları için spesifik riske ilişkin sermaye y k ml l ği için geçiş süreci

GEICI MADDE 2 – (1) Bu Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrasında belirtilen hesaplama 31 Aralık 2013 tarihine kadar ağırlıklandırılmış net uzun pozisyonlar ile ağırlıklandırılmış net kısa pozisyonlardan büyük olanı üzerinden gerçekleştirilir. Geçiş sürecinde sözleşmeye konu varlıklara göre ayrıştırılan ağırlıklandırılmış net uzun pozisyonlar ile ağırlıklandırılmış net kısa pozisyonlarının her ikisi de Kuruma raporlanır.

Yürürlük

MADDE 33 – (1) Bu Yönetmelik 1/7/2012 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 34 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı yürütür.

SERMAYE YETERLİLİĞİ YÖNETMELİĞİ

EK-1

RİSK AĞIRLIKLI TUTAR HESAPLAMASINDA KULLANILACAK RİSK AĞIRLIKLARI

BİRİNCİ BÖLÜM Risk Ağırlıkları

1. Merkezi Yönetimlerden veya Merkez Bankalarından Alacaklar

1.1. Uygulama

1. 2 ilâ 7 nci fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla, merkezi yönetimlerden veya merkez bankalarından alacaklara %100 risk ağırlığı uygulanır.

2. Merkezi yönetimler veya merkez bankalarından olan ve yetkili bir kredi derecelendirme kuruluğu tarafından derecelendirilen alacaklar ağuıdaki Tablo'ya göre risk ağırlığına tabi tutulur.

Kredi kalitesi kademesi	1	2	3	4	5	6
Risk ağırlığı (%)	0	20	50	100	100	150

3. Avrupa Merkez Bankasından alacaklara % 0 risk ağırlığı uygulanır.

4. Türkiye Cumhuriyeti Merkezi Yönetiminden veya Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'ndan olan ve TL cinsinden dzenlenen ve TL cinsinden geri ödenecek olan alacaklar ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde bulundurulmuş tüm zorunlu karşılıklara %0 risk ağırlığı uygulanır.

5. Muadil denetleme ve dzenleme yapısına sahip yabancı ülkelerin yetkili otoritelerinin kendi merkezi yönetimine ve merkez bankasına o ülkenin ulusal para birimi cinsinden dzenlenen ve bu para birimiyle geri ödenecek olan alacaklara 1 ve 2 nci fıkralarda belirtilenden daha düşük bir risk ağırlığı uygulamaları halinde, bu alacaklara aynı düşük risk ağırlığı uygulanır.

1.2 İhracat kredi kuruluşlarının kredi derecelendirmelerinin kullanılması

6. Ağuıdaki şartlardan herhangi birinin sağlanması kaydıyla, ihracat kredi kuruluşlarının (IKK) kredi derecelendirmesi Kurulca kabul edilir.

a) OECD'nin "Resmen Desteklenen İhracat Kredilerine İlişkin Kılavuzlar Hakkında Düzenlemesine" katılan İhracat Kredi Kuruluşlarının fikir birliğine dayanan bir risk puanı olması,

b) İhracat Kredi Kuruluşunun yaptığı kredi derecelendirmelerini yayımlaması, OECD'nin kararlaştırdığı yöntemleri uygulaması ve yaptığı kredi derecelendirmesinin, OECD'nin kararlaştırdığı yöntemle tespit edilen sekiz Asgari İhracat Sigorta Primi (AİSP)'nden biriyle eşleştirilmiş olması.

7. Kurulca kabul edilen İKK'lar tarafından yapılan kredi derecelendirmelerine göre alacaklara aşağıdaki tablodaki risk ağırlıkları uygulanır.

AİSP	0	2	3	4	5	6	7
Risk Ağırlığı (%)	0	20	50	100	100	100	150

2. Bölgesel Veya Yerel Yönetimlerden Alacaklar

8. 9, 10 ve 10A fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bölgesel veya yerel yönetimlerden alacaklara uygulanacak risk ağırlıkları banka ve aracı kurumlardan alacaklar ile aynı şartlara tabidir. Uygulanacak risk ağırlıklarının tespitinde, 27 ilâ 30 uncu fıkralarda belirtilen yöntem uygulanır. 29, 30 ve 35 inci fıkralarda bahsi geçen kısa vadeli riskler için öngörülen imtiyazlı uygulama bölgesel veya yerel yönetimlerden alacaklar için kullanılmaz.

9. Yerel yönetimlerin özel gelir yaratma ve toplama yetkileri ile temerrüt riskini azaltıcı etki yapan belirli kurumsal düzenlemelerin mevcudiyeti nedeniyle Türkiye Cumhuriyeti Merkezi Yönetimi ile aralarında risk açısından herhangi bir farkın bulunmadığı durumlarda, yerel yönetimlerden alacaklar merkezi yönetiminden alacaklarla aynı risk ağırlığına tabi tutulur. Kurum, merkezi yönetimler ile aynı risk ağırlığına tâbi tutulacak olan yerel yönetimleri kamuya açıklar.

10. Muadil denetleme ve düzenleme yapısına sahip yabancı ülkelerin yetkili otoriteleri tarafından bölgesel ve yerel yönetimlerden alacakların merkezi yönetimlerinden alacaklar kapsamında değerlendirilmesi durumunda bankaların, söz konusu bölgesel ve yerel yönetimlerden alacakları da aynı uygulamaya tabi tutulur.

10A. 9 ve 10 uncu fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla, yurt içindeki yerel yönetimlerden TL cinsinden düzenlenen ve TL cinsinden geri ödenecek olan alacaklar %20 risk ağırlığına tabi tutulur.

3. İdari Birimlerden ve Ticari Olmayan Girişimlerden Alacaklar

3.1. Uygulama

11. 12 ilâ 17 nci fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla, idari birimlerden ve ticari olmayan girişimlerden alacaklara %100 risk ağırlığı uygulanır.

3.2. Kamu kuruluşlarından alacaklar

12. 13 ilâ 17 nci fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla, kamu kuruluşlarından alacaklara %100 risk ağırlığı uygulanır.

13. Bankalar bu alacaklar için 16 ve 17 nci fıkra hükümlerini esas alarak risk ağırlığını belirler. Kamu kuruluşu bazında ve Türkiye Cumhuriyeti Merkezi Yönetimi tarafından verilen bir garantinin mevcudiyetinden dolayı risklilik açısından herhangi bir fark bulunmadığına Kurulca karar verilenlerden olan alacaklar, merkezi yönetimden alacaklar ile aynı uygulamaya tâbi tutulur.

14. Muadil denetleme ve düzenleme yapısına sahip yabancı ülkelerin yetkili otoritelerinin kamu kuruluşlarından olan alacakları o ülkenin merkezi yönetiminden alacaklar ile aynı uygulamaya tabi tutması halinde, bankaların söz konusu kamu kuruluşlarından alacaklarına aynı risk ağırlığı uygulanır.

15. Muadil denetleme ve düzenleme yapısına sahip yabancı ülkelerin yetkili otoriteleri tarafından kamu kuruluşlarından olan alacakların bankalar ve aracı kurumlardan alacaklar kapsamında değerlendirilmesi durumunda, bankaların bu kuruluşlardan olan alacakları aynı uygulamaya tabi tutulur.

3.3. Merkezi Yönetime Uygulanan Risk Ağırlığına Dayalı Yöntem

16. Kamu kuruluşlarından alacaklara, bunların kurulu bulunduğu ülkenin merkezi yönetiminden alacaklarına uygulanan ve aşağıdaki tabloda belirtilen risk ağırlıklarına tekabül eden risk ağırlıkları uygulanır.

Merkezi yönetime uygulanan kredi kalitesi kademesi	1	2	3	4	5	6
Alacağa uygulanacak risk ağırlığı (%)	20	50	100	100	100	150

17. Kurulu bulunduğu ülkenin merkezi yönetimi derecelendirilmeyen kamu kuruluşlarından olan alacaklar %100'den fazla risk ağırlığına tabi tutulmaz.

4. Çok Taraflı Kalkınma Bankalarından Alacaklar

4.1. Kapsam

18. Bu Ek kapsamında, Amerika Ülkeleri Yatırım Kurumu (Inter-American Investment Corporation), Karadeniz Ticaret ve Kalkınma Bankası (Black Sea Trade and Development Bank) ve Orta Amerika Ekonomik Bütünleşme Bankası (Central American Bank for Economic Integration) çok taraflı kalkınma bankası olarak kabul edilir.

4.2. Uygulama

19. 20 ilâ 22 nci fıkraların hükümleri saklı kalmak şartıyla, çok taraflı kalkınma bankalarından alacaklar, 27 ilâ 30 uncu fıkra hükümlerine uygun olarak, bankalar ve aracı kurumlardan alacaklarla aynı uygulamaya tâbi tutulur.

20. 29, 30 ve 35 inci fıkralarda bahsi geçen kısa vadeli riskler için imtiyazlı uygulama bu alacaklara uygulanmaz.

21. Aşağıda sayılan çok taraflı kalkınma bankalarından alacaklar %0 risk ağırlığına tabidir:

- a) Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası (International Bank for Reconstruction and Development),
- b) Uluslararası Finans Kurumu (International Finance Corporation),
- c) Amerika Ülkeleri Kalkınma Bankası (Inter-American Development Bank),
- ç) Asya Kalkınma Bankası (Asian Development Bank),
- d) Afrika Kalkınma Bankası (African Development Bank),
- e) Avrupa Konseyi Kalkınma Bankası (Council of Europe Development Bank),
- f) Kuzey Avrupa Yatırım Bankası (Nordic Investment Bank),
- g) Karayipler Kalkınma Bankası (Caribbean Development Bank),
- ğ) Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (European Bank for Reconstruction and Development),
- h) Avrupa Yatırım Bankası (European Investment Bank),
- ı) Avrupa Yatırım Fonu (European Investment Fund),
- i) Çok Taraflı Yatırım Garantisi Kurumu (Multilateral Investment Guarantee Agency),
- j) İslam Kalkınma Bankası (Islamic Development Bank),
- k) Ekonomik İşbirliği Teşkilatı ve Kalkınma Bankası (ECOBANK-ECO Trade and Development Bank),
- l) Karadeniz Ticaret ve Kalkınma Bankası (Black Sea Trade and Development Bank).

22. Avrupa Yatırım Fonuna taahhüt edilen sermayenin ödenmemiş kısmına %20 risk ağırlığı uygulanır.

5. Uluslararası TeŐkiltatlardan Alacaklar

23. AŞağıda sayılan uluslararası teŐkiltatlardan alacaklar %0 risk ağırlığına tabidir:

- a) Avrupa Birliği,
- b) Uluslararası Para Fonu,
- c) Uluslararası  demeler Bankası.

6. Bankalardan ve Aracı Kurumlardan Alacaklar

6.1. Uygulama

24. Bankalar ve aracı kurumlardan alacaklara uygulanacak risk ağırlıklarının tespitinde 27 il  30 uncu fıkralarda belirtilen yöntem uygulanır.

25. 24 il  37 nci fıkraların diğer hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Kurum tarafından yetkilendirilen ve denetlenen diğer finansal kuruluşlardan olan alacaklar bankalardan alacaklar ile aynı risk ağırlığına tabidir.

6.2. Derecelendirilmemiş bankalar ve aracı kurumlardan alacaklara uygulanan risk ağırlığı tabanı

26. İkinci bölüm fıkra 14 ve 15'te yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla derecelendirilmemiş bankalar ve aracı kurumlardan alacaklara, bunların kurulu olduğu ülkenin merkezi yönetiminden alacaklar için uygulananndan daha düşük bir risk ağırlığı uygulanmaz.

6.3 Kredi derecelendirmesine dayalı yöntem

27. Yetkilendirilmiş bir KDK tarafından derecelendirilen bankalar ve aracı kurumlardan olan kalan vadesi üç aydan fazla alacaklar için, uzun vadeli kredi derecelendirmesi esas alınarak aşağıdaki tabloda yer alan risk ağırlıkları kullanılır.

Kredi kalitesi kademesi	1	2	3	4	5	6
Risk ağırlığı (%)	20	50	50	100	100	150

28. Derecelendirilmemiş bankalar ve aracı kurumlardan alacaklara 26 ncı fıkra hükmü saklı kalmak kaydıyla %50 risk ağırlığı uygulanır.

29. Yetkilendirilmiş bir KDK tarafından derecelendirilen bankalar ve aracı kurumlardan olan kalan vadesi üç ay veya daha kısa alacaklar için, uzun vadeli kredi derecelendirmesi esas alınarak aşağıdaki tabloda yer alan risk ağırlıkları kullanılır.

Kredi kalitesi kademesi	1	2	3	4	5	6
Risk ağırlığı (%)	20	20	20	50	50	150

30. 26 ncı fıkrada hükmü saklı kalmak kaydıyla, derecelendirilmemiş bankalar ve aracı kurumlardan olan kalan vadesi üç ay veya daha kısa alacaklara %20 risk ağırlığı uygulanır.

6.4 Kısa vadeli kredi derecelendirmelerine ilişkin hususlar

31. Kısa vadeli kredi derecelendirmelerinin 27 ilâ 30 uncu fıkralarda belirtilen yöntem kapsamında dikkate alınmasına ilişkin hususlar aşağıda yer almaktadır.

32. Kısa vadeli bir alacak için alacağa özgü kısa vadeli bir derecelendirmenin mevcut olmadığı durumlarda, kısa vadeli alacaklar için 29 uncu fıkrada yer alan uygulama bankalar ve aracı kurumlardan kalan vadesi üç aya kadar olan tüm alacaklar için geçerlidir.

33. Kısa vadeli bir alacak için alacağa özgü kısa vadeli bir derecelendirmenin mevcut olduğu durumda, bu derecelendirme 29 uncu fıkrada yer alan uygulamadan daha düşük veya eş düzeyde bir risk ağırlığının uygulanmasını gerektiriyorsa sadece söz konusu derecelendirilmiş alacağa o alacağa ilişkin 64 üncü fıkrada yer alan tablo dikkate alınarak kısa vadeli kredi derecelendirmesine tekabül eden risk ağırlığı uygulanır ve bu alacaklar 64 üncü fıkranın ilgili olduğu risk sınıfı içerisinde izlenir. Diğer tüm kalan vadesi üç aya kadar olan kısa vadeli alacaklar için 29 uncu fıkrada yer alan uygulama geçerlidir.

34. Kısa vadeli bir alacak için alacağa özgü kısa vadeli bir derecelendirmenin mevcut olduğu durumda, 64 üncü fıkrada yer alan tablo dikkate alınarak, bu derecelendirme 29 uncu fıkrada yer alan uygulamadan daha yüksek düzeyde bir risk ağırlığının uygulanmasını gerektiriyorsa, söz konusu derecelendirilmiş alacak da dahil diğer tüm kalan vadesi üç aya kadar olan derecelendirilmemiş kısa vadeli alacaklar için derecelendirilmiş alacağa ilişkin 64 üncü fıkrada yer alan tablo dikkate alınarak kısa vadeli kredi derecelendirmesine tekabül eden aynı risk ağırlığı uygulanır ve bu alacaklar 64 üncü fıkranın ilgili olduğu risk sınıfı içerisinde izlenir.

6.5. Borçlunun ulusal para birimi cinsinden kullanılan kısa vadeli alacaklar

35. 27 ilâ 30 uncu fıkralarda belirtilen yöntem kapsamında, bankalar ve aracı kurumlardan kalan vadesi 3 ay veya daha kısa olan, ulusal para birimi cinsinden düzenlenen ve bu para birimiyle geri ödenecek olan alacaklara, merkezi yönetimden alacaklara uygulanan ve 4 ve 5 inci fıkralarda tanımlanan avantajlı risk ağırlığından bir kategori yüksek risk ağırlığı uygulanır.

36. Kalan vadesi 3 ay veya daha kısa olan, ulusal para birimi cinsinden düzenlenen ve bu para birimiyle geri ödenecek olan alacaklara uygulanabilecek en düşük risk ağırlığı %20'dir.

6.6. Bankaların ve aracı kurumların ihraç ettiği hisse senetleri veya kullanılan sermaye benzeri borç niteliğini haiz alacaklar

37. Bankaların ve aracı kurumların ihraç ettiği hisse senetleri veya bunlara kullanılan sermaye benzeri borç niteliğini haiz alacaklar, Bankaların Özkaynaklarına İlişkin Yönetmelik uyarınca özkaynaklardan düşülmemeleri halinde % 100 risk ağırlığına tabi tutulur.

7. Kurumsal Alacaklar

7.1 Uygulama

38. Kurumsal alacaklar için, aşağıdaki tabloda yer alan risk ağırlıkları kullanılır.

Kredi kalitesi kademesi	1	2	3	4	5	6
Risk ağırlığı (%)	20	50	100	100	150	150

39. İkinci bölüm fıkra 14 ve 15'te yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla derecelendirilmemiş kurumsal alacaklar için, merkezi yönetimden alacaklara uygulanan risk ağırlığı ile % 100 risk ağırlığından yüksek olanı uygulanır.

8. Perakende Alacaklar

40. Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasında sayılan kriterlere uygun olan alacaklar % 75 risk ağırlığına tabi tutulur.

9. Gayrimenkul İpoteğiyle Teminatlandırılmış Alacaklar

41. 43 ilâ 54 üncü fıkra hükümleri saklı kalmak ve 3. dereceyi aşmamak kaydıyla, bir gayrimenkul üzerinde tesis edilen ipotekle tamamı veya bir kısmı teminatlandırılan alacakların teminatlandırılmış kısmı % 100 risk ağırlığına tabi tutulur.

42. Gayrimenkul ipoteği ile teminatlandırılmış alacaklarda alacağın teminatlı kısmı, ilgili alacak tutarını, ipotek tutarını ve gayrimenkul değerini geçemez. İpoteğin yabancı para cinsinden olması halinde, ipotek tutarları, sermaye yeterliliği oranının hesaplandığı dönemin son iş günü itibariyle Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca açıklanan kur esas alınarak bulunur ve teminatlı kısım ve tam teminatlı kısım hesaplamasında, başkaları adına tesis edilmiş olan yabancı para cinsinden ipotek tutarları içinde aynı esas uygulanır.

9.1 İkamet amaçlı gayrimenkul ipoteği ile teminatlandırılan alacaklar

43. Malik gerçek veya tüzel kişinin ya da intifa hakkı sahibinin ikamet ettiği veya edeceği ya da kiraya verdiği veya vereceği inşa halindeki dahil ikamet amaçlı gayrimenkullerin tümü üzerinde tesis edilen ipotekle tamamı veya bir kısmı teminatlandırılan alacakların tam teminatlı kısımlarına % 50 risk ağırlığı uygulanır. Bu fıkra uygulamasında, inşa halindeki ikamet amaçlı gayrimenkuller için kat irtifakı alınmış tapular üzerine alınan arsa ipotekleri aranır.

44. Bankanın kiralayan olduğu ve kiracının satın alma opsiyonuna sahip olduğu bankanın mülkiyetindeki ikamet amaçlı gayrimenkul ipoteğiyle teminatlandırılan finansal kiralama alacaklarının tam teminatlı kısımlarına % 50 risk ağırlığı uygulanır.

45. 43 ve 44 üncü fıkralarda yer alan uygulamada Kurum tarafından, aşağıdaki hususlar ile kredi riski azaltımına ilişkin usul ve esaslar çerçevesinde belirlenecek gayrimenkul teminatıyla ilgili hususların yerine getirilmesi şartı aranır.

a) Gayrimenkulün değerini ve borçlunun performansını birlikte etkileyen makroekonomik faktörler haricinde, teminata konu gayrimenkulün değerinin borçlunun kredi değerliliğine önemli ölçüde bağlı olmaması gerekir.

b) İlgili borcun geri ödemeleri esasen teminata konu gayrimenkul veya projenin performansına değil, borçlunun diğer kaynaklardan geri ödeme kapasitesine bağlı olmalıdır. Borcun geri ödemesi, teminat olarak gösterilen gayrimenkulün yarattığı nakit akışına önemli ölçüde bağlı olmamalıdır.

c) Gayrimenkulün değerinin en fazla %75'i kadar olan alacak tutarı tam teminatlı kısım olarak dikkate alınır. Tesis edilen ipoteğin 1. dereceden olması durumunda gayrimenkul değerinin en fazla %75'i kadar olan alacak tutarı tam teminatlı kısım olarak dikkate alınır. Tesis edilen ipoteğin 2. veya 3. dereceden olması durumunda bu ipoteklerin, gayrimenkulün değerinin en fazla %75'ine kadar olan kısmından kendisinden daha öncelikli boş veya başka taraflar lehine tesis edilmiş ipotek tutarları dūř ld kten sonra kalan tutarın bu 2. veya 3. derece ipotekle teminatlandırılan kısmının 2/3'  tam teminatlı kabul edilir.

9.2 Ticari gayrimenkul ipoteği ile teminatlandırılan alacaklar

46. Ticari gayrimenkuller üzerinde tesis edilen ipotekle tamamı veya bir kısmı teminatlandırılan alacakların tam teminatlı kısımlarına % 50 risk ağırlığı uygulanır.

47. Bankanın kiralayan olduğu ve kiracının satın alma opsiyonuna sahip olduğu bankanın mülkiyetindeki ticari gayrimenkul ipoteği ile teminatlandırılan finansal kiralama alacaklarının tam teminatlı kısımlarına % 50 risk ağırlığı uygulanır.

48. 46 ve 47 nci fıkralarda belirtilen uygulamada, Kurum tarafından, aşağıdaki hususlar ile, kredi riski azaltımına ilişkin usul ve esaslar çerçevesinde belirlenecek gayrimenkul teminatıyla ilgili hususların yerine getirilmesi şartı aranır.

a) Gayrimenkulün değerini ve bor unun performansını birlikte etkileyen makroekonomik faktörler haricinde, teminata konu gayrimenkulün değerinin bor unun kredi değerliliğine önemli  l de bağlı olmaması gerekir.

b) İlgili kredinin, geri ödemeleri esasen teminata konu gayrimenkul veya projenin performansına değil, bor unun diğer kaynaklarının geri ödeme kapasitesine bağlı olmalıdır. Kredinin geri ödemesi, teminat olarak gösterilen gayrimenkulün yarattığı nakit akışına önemli  l de bağlı olmamalıdır.

49. Gayrimenkulün değerinin en fazla aşağıdaki iki kriterden birine göre hesaplanan sınıra kadar olan alacak tutarı tam teminatlı kısım olarak dikkate alınır ve %50 risk ağırlığı uygulanır. Tesis edilen ipoteğin 1. dereceden olması durumunda sınırın tamamına kadar olan alacak tutarı tam teminatlı kısım olarak dikkate alınır. Tesis edilen ipoteğin 2. veya 3. dereceden olması durumunda bu ipoteklerin, gayrimenkulün değerinin en fazla bu sınıra kadar olan kısmından kendisinden daha öncelikli boş veya başka taraflar lehine tesis edilmiş ipotek tutarları dūř ld kten sonra kalan tutarın bu 2. veya 3. derece ipotekle teminatlandırılan kısmının 2/3'  tam teminatlı kabul edilir.

- a) Gayrimenkulün gerçeğe uygun değerinin % 50'si ya da,
- b) Gayrimenkulün gerçeğe uygun değerinin % 50'si veya ipotek teminatlı kredi değerinin % 60'ından düşük olanı.

50. Kredinin 49 uncu fıkrada belirtilen kısmını aşan bölümüne % 100 risk ağırlığı uygulanır.

51. Mutabakat zaptı imzalanmış diğer ülke otoritelerinin 46 ve 47 nci fıkalarda belirtilen yetkiyi kullanmış olduğu hallerde, avantajlı risk ağırlığı uygulanır.

52. Ticari gayrimenkul piyasasında gözlemlenen takibe dönüşüm oranlarının aşağıda belirtilen sınırları aşmaması halinde, tümüyle söz konusu gayrimenkuller üzerinde tesis edilen ipoteklerle tam teminatlandırılan krediler için 48 inci fıkranın (b) bendindeki koşul aranmaz.

a) Gerçeğe uygun değerinin % 50'sine kadar (ya da daha düşük ise, ipotek teminatlı kredi değerinin % 60'ına kadar olan bölümünün) ticari gayrimenkul ipoteği ile teminatlandırılan kredilerden kaynaklanan takip tutarlarının, herhangi bir yıl içerisinde ticari gayrimenkul ipoteğiyle teminatlandırılan kredilerin tümünün toplamına oranının % 0,3'ünü geçmemesi gerekir,

b) Ticari gayrimenkul ipoteği ile teminatlandırılan kredilerden kaynaklanan takip tutarlarının, herhangi bir yıl içerisinde ticari gayrimenkul ipoteğiyle teminatlandırılan kredilerin tümünün toplamına oranının % 0,5'ini geçmemesi gerekir.

53. Belirli bir yıl içinde 52 nci fıkrada belirtilen sınırlardan birine uyulmaması halinde, 52 nci fıkra hükümlerini uygulama hakkı kaybedilecek ve 52 nci fıkrada belirtilen kriterler yerine getirilene kadar 48 inci fıkranın (b) bendinde belirtilen hüküm uygulanacaktır.

54. Mutabakat zaptı imzalanmış diğer ülke otoritelerinin 52 nci fıkrada belirtilen yetkiyi kullanmış olduğu hallerde, avantajlı risk ağırlığı uygulanır.

10. Tahsili Gecikmiş Alacaklar

55. 56 ilâ 58 inci fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla, ana paranın veya faizin veya her ikisinin vadesinden veya ödenmesi gereken tarihten itibaren doksan günden fazla geciken alacaklara %150 risk ağırlığı uygulanır. Bunlardan tutarı 1.000 TL'yi aşanların teminatsız kısmının özel karşılık ayrıldıktan sonraki tutarına;

a) Özel karşılıkların kredinin teminatsız kısmına özel karşılık ayrılmadan önceki tutarına oranının %20'den az olması halinde, %150,

b)  zel karşılıkların kredinin teminatsız kısmına özel karşılık ayrılmadan önceki tutarına oranının %20 veya fazla olması halinde, %100,

risk ağırlığı uygulanır.

56. Tahsili gecikmiş alacakların teminatlđ kısımlarının belirlenmesinde kredi riskinin azaltımında kullanılabilir teminat ve garantiler dikkate alınır.

57. 43 ilâ 45 inci fıkralarda belirtilen alacaklardan, ana parası veya faizi veya her ikisi vadesinden veya ödenmesi gereken tarihten itibaren doksan günden fazla gecikenlerin karşılık ayrıldıktan sonra bulunacak tutarına uygulanacak risk ağırlığı %100'd r. Kredi için ayrılan özel karşılıkların özel karşılık ayrılmadan önceki tutarına oranının %20 veya fazla olması halinde, kredilerin özel karşılık ayrıldıktan sonraki tutarına % 50 risk ağırlığı uygulanır.

58. 46 ilâ 54 üncü fıkralarında belirtilen alacaklardan, anapara veya faizi veya her ikisi vadesinden veya ödenmesi gereken tarihten itibaren doksan günden fazla gecikenler % 100 risk ağırlığına tabidir.

11. Kurulca Riski Yüksek Olarak Belirlenen Alacaklar

59. Aşağıda %150 ve %200 risk ağırlığına tabi tutulan alacaklar ile Kurul tarafından risk ağırlığı %150'ye veya daha fazlasına çıkarılan alacaklar ve bu Ek'te yer alan hükümler çerçevesinde risk ağırlığı %150 veya daha fazla olan alacaklar yüksek riskli alacaklar olarak kabul edilir ve bu sınıfta izlenir.

a) %150 risk ağırlığına tabi alacaklar

1) Kredi kartı harcamalarından kaynaklı kredi alacaklarının kalan vadesi 6 aydan (bu ay hariç) 12 aya kadar (bu ay dahil) olan taksit ödemeleri tutarı,

2) Taşıt ve konut kredileri dışındaki tüketicilerden kaynaklanan ve kalan vadesi bir yıldan (onikinci ay hariç) iki yıla kadar (yirmidördüncü ay dahil) olan alacaklar,

3) Sermaye Piyasası mevzuatı ile muadil yabancı ülke düzenlemeleri uyarınca tanımlanan risk sermayesi ve girişim sermayesi yatırımları,

4) Tahsili gecikmemiş ancak donuk alacak olarak sınıflandırılmış tüm alacaklar.

b) %200 risk ağırlığı tabi alacaklar

1) Kredi kartı harcamalarından kaynaklı kredi alacaklarının kalan vadesi 12 ayı aşan taksit ödemeleri tutarı,

2) Taşııt ve konut kredileri dışındaki tüketici kredilerinden kaynaklanan ve kalan vadesi iki yılı (yirmidördüncü ay hariç) aşın alacaklar.

60. Tahsili gecikmemiş olan yüksek riskli alacaklara özel karşılık ayrılması durumunda:

a) Özel karşılıklar, brüt alacak tutarının (özel karşılıklarla birlikte) en az % 20'si oranında ise, % 100 risk ağırlığı,

b) Özel karşılıklar, brüt alacak tutarının (özel karşılıklarla birlikte) en az % 50'si oranında ise, % 50 risk ağırlığı

uygulanır.

12. İpotek Teminatlı Menkul Kıymetler

61. İpotek teminatlı menkul kıymetler, bunları ihraç eden bankadan alacaklarla ilişkilendirilerek aşağıda belirtilen şekilde risk ağırlığına tabi tutulur.

a) Bankalardan alacaklara %20 risk ağırlığı uygulandığı durumlarda, ipotek teminatlı menkul kıymetlere %10 risk ağırlığı uygulanır,

b) Bankalardan alacaklara %50 risk ağırlığı uygulandığı durumlarda, ipotek teminatlı menkul kıymetlere %20 risk ağırlığı uygulanır,

c) Bankalardan alacaklara %100 risk ağırlığı uygulandığı durumlarda, ipotek teminatlı menkul kıymetlere %50 risk ağırlığı uygulanır,

ç) Bankalardan alacaklara %150 risk ağırlığı uygulandığı durumlarda, ipotek teminatlı menkul kıymetlere %100 risk ağırlığı uygulanır.

62. Bankaların gayrimenkul ipoteliyle korunan menkul kıymetleri ipotek teminatlı menkul kıymet olarak dikkate alabilmesi için Kurulca belirlenecek kredi riski azaltımına ilişkin usul ve esaslar çerçevesinde belirlenecek gayrimenkul teminatına ilişkin asgari dikkate alınma şartları ve değerleme ilkelerinin sağlanması şarttır.

13. Menkul Kıymetleştirme Pozisyonları

63. Menkul kıymetleştirme pozisyonlarının tabi olduğu risk ağırlıklarının tespitinde Yönetmeliğin 7 nci maddenin beşinci fıkrası uyarınca belirlenen usul ve esaslar dikkate alınır.

14. Kısa Vadeli Kredi Derecelendirmesi Bulunan Bankalar ve Aracı Kurumlardan Olan Alacaklar İle Kurumsal Alacaklar

64. Alacağa özel kısa vadeli bir kredi derecelendirmesi bulunan 27 ilâ 30 uncu fıkrâ hükümlerinin uygulandığı bankalar ve aracı kuruluşlardan olan

alacaklar ile kurumsal alacaklar için, söz konusu derecelendirme dikkate alınarak aşğıdaki Tabloda yer alan risk ağırlıkları kullanılır.

Kredi kalitesi kademesi	1	2	3	4	5	6
Risk ağırlığı (%)	20	50	100	150	150	150

15. Kolektif Yatırım Kuruluşu Niteliğindeki Yatırımlar

65. 66 ilâ 71 inci fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla, kolektif yatırım kuruluşu (KYK) niteliğindeki yatırımlar %100 risk ağırlığına tabi tutulur.

66. Yetkilendirilmiş bir KDK tarafından derecelendirilen KYK niteliğindeki yatırımlar için, aşğıdaki Tabloda yer alan risk ağırlıkları uygulanır.

Kredi kalitesi kademesi	1	2	3	4	5	6
Risk ağırlığı (%)	20	50	100	100	150	150

67. Kurulca bir KYK niteliğindeki yatırımın yüksek risk taşıdığı kanaatine ulaşılması durumunda bu yatırımlar %150 risk ağırlığına tabi tutulur.

68. Bankalar aşğıda yer alan şartların gerçekleşmesi durumunda KYK niteliğindeki yatırımların risk ağırlığını 69 ilâ 71 inci fıkralarda belirtilen hükümler çerçevesinde tespit edebilir.

a) KYK'nın sermaye piyasası mevzuatındakine denk bir denetime tâbi olan bir şirket tarafından yönetilmesi ve Kurum ve ilgili ülkenin denetim otoritesi arasında yeterli işbirliğinin bulunması gerekir.

b) KYK'nın kuruluş sözleşmesi veya dengi dokümanlarda aşğıdaki hususlara yer verilmesi gerekir.

i) KYK'nın yatırım yapma yetkisine sahip olduğu varlık kategorileri,

ii) Yatırım limitlerinin uygulandığı durumlarda, ilgili limitler ve bunların hesaplanmasında kullanılan metodolojiler,

c) KYK'nın raporlama dönemi içindeki faaliyetleri ve gelirleri ile aktif ve pasifleri hakkında değerlendirme yapılabilmesine yönelik olarak, KYK'nın işi ve faaliyet sonuçları asgari yılda bir kere raporlanmalıdır.

69. Yönetilen fon veya portföyü oluşturan varlıklar hakkında tümüyle bilgi sahibi olunması halinde, bankalar kredi riski standart yaklaşımı çerçevesinde ortalama risk ağırlığının hesaplanmasında söz konusu varlıkları esas alabilir.

70. Yönetilen fon veya portföyü oluşturan varlıklar hakkında tümüyle bilgi sahibi olunmaması halinde, bankalarca ortalama risk ağırlığının hesaplanmasında; KYK'nın, kuruluş sözleşmesinde belirtilen sınırlamalar

dahilinde azami toplam yatırım limitine ulaşana kadar, en yüksek sermaye yükümlülüğü gerektiren varlık sınıflarından başlayarak yatırım yapıldığı varsayılır.

71. Hesaplama ve raporun doğruluğunun teyit edilmesi şartıyla, 69 ve 70 inci fıkralarda açıklanan yöntemler çerçevesinde KYK için risk ağırlığının hesaplanması ve rapor edilmesinde üçüncü şahıslardan faydalanılabilmektedir.

16. Diğer Alacaklar

16.1 Uygulama

72. Maddi duran varlıklara %100 risk ağırlığı uygulanır.

73. Bankalar karşı tarafı tespit edilemeyen peşin ödenmiş giderleri ve tahakkuk etmiş gelirleri %100 risk ağırlığına tabi tutar.

74. Satın alınan çekler, yoldaki paralar ve vadesi gelmiş menkul kıymetler (%20'den daha yüksek risk ağırlığı uygulananlar) %20, nakit ve nakit benzeri kalemler %0 risk ağırlığına tabi tutulur.

75. Özkaynaklardan düşülmeyen hisse senetleri ve benzeri yatırımlar en az %100 risk ağırlığına tabi tutulur.

76. Banka kasalarında tutulan külçe altınlar veya altın deposu hesapları %0 risk ağırlığına tabi tutulur.

77. Banka aktif değerleri ile ilgili geri alım taahhüdüyle yapılan satış işlemleri ve vadeli aktif değerler alım taahhütleri için, işlemin karşı taraflarına uygulanan risk ağırlığı yerine işlem konusu varlıklara uygulanan risk ağırlığı uygulanır.

78. Riski bankaya ait olmayan, bankanın sadece aracılık faaliyeti yaptığı fon kaynaklı krediler %0 risk ağırlığına tabi tutulur.

79. Bir bankanın belli bir alacak grubu için söz konusu grupta gerçekleşecek 'n'inci temerrüt olayının ödeme şartını tetikleyeceği ve bu ödeme gücü halinin sözleşmeyi feshedeceği koşullar çerçevesinde bir kredi koruması sağladığı ve söz konusu işlem için yetkili bir KDK tarafından yapılan bir bağımsız kredi derecelendirmesinin mevcut olduğu durumlarda, Yönetmeliğin 7 nci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca belirlenecek usul ve esaslarda öngörülen risk ağırlıkları uygulanır. İşlemin yetkili bir KDK tarafından derecelendirilmediği durumlar için risk ağırlığı, sepete dahil edilen kredilerden n-1 tanesinin risk ağırlıkları hariç tutularak kalan kredilerin risk ağırlıklarının %1250'yi geçmeyecek şekilde toplanması suretiyle bulunur. İşlemin yetkili bir KDK tarafından derecelendirilip derecelendirilmediğine

bakılmaksızın yukarıda açıklanan yöntemlerden uygun olanı kullanılarak bulunan risk ağırlığı, sözleşmeyle sağlanan korumanın nominal tutarıyla çarpılarak risk ağırlıklı varlık tutarı bulunur. Söz konusu toplama işlemine dahil edilmeyen n-1 kredinin belirlenmesinde, en düşük risk ağırlıklı tutara sahip olan kredilerin dikkate alınması esastır.

80. Finansal kiralama alacakları için risk tutarı iskonto edilmiş asgari kiralama ödemelerinden oluşur. Asgari kiralama ödemeleri, kiralama sözleşmesi süresince, kiracının yapmak zorunda olduğu ya da yapmak zorunda tutulabileceği ödemeler ve kalan değeri alma opsiyonu (kullanım olasılığı yüksek olan opsiyon) anlamına gelir. Yönetmeliğin 7 nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca belirlenecek kredi riski azaltımına ilişkin usul ve esaslar çerçevesinde tanınan koruma sağlayıcılarda ve dikkate alınan garantilerde aranan koşulları sağlayan garanti edilmiş kalan değerler de asgari kiralama ödemelerine dahil edilir. Bu alacaklar, Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde yer alan alacak sınıflarından ilgili olanında izlenir. Alacağın, kiralanan varlığın kalan değeri olduğu durumlarda risk ağırlıklı tutar aşağıdaki şekilde hesaplanır;

$$1/t * 100 \% * \text{risk tutarı}$$

t, kiralama sözleşmesinin vadesine kalan yaklaşık yıl (6 aydan fazla süreler yıla tamamlanır) sayısı ile 1'den büyük olanıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

KDK'ların Kredi Derecelendirmelerinin Risk Ağırlıklarının Tespiti İçin Kullanılması

1. Uygulama

1. Bankalar, uygulanacak risk ağırlıklarının tespiti için bir veya birden fazla yetkili KDK tayin edebilir ve tayin ettiği KDK'ların isimlerini Risk Merkezi'ne iletir.

2. Yetkili bir KDK'nın kredi derecelendirmelerini belirli bir sınıftaki kalemler için kullanmaya karar veren bir banka, o sınıfa ait olan tüm kredi riskleri için birinci fıkrada belirtilen Risk Merkezi'nden elde ettiği ilgili kredi derecelendirmelerini tutarlı ve istikrarlı bir şekilde kullanır.

3. Yetkili bir KDK'nın yaptığı kredi derecelendirmelerini kullanmaya karar veren bir banka, bu kredi derecelendirmelerini zaman içinde tutarlı bir şekilde, devamlı ve kesintisiz olarak kullanır.

4. Bir banka, bir derecelendirme notunu sadece, notun ilgili müşterinin bankaya olan anapara ve faiz ödemelerinin tamamını geri ödeyebilme kapasitesini temsil etmesi halinde kullanır.

5. Derecelendirilmiş bir kalem için tayin edilen KDK'ların sadece birinden kredi derecelendirmesinin bulunması halinde, o kalemin risk ağırlığının tespitinde ilgili kredi derecelendirmesi kullanılır.

6. Derecelendirilmiş bir kalem için tayin edilen iki KDK tarafından belirlenen kredi derecelendirmelerinin farklı risk ağırlıklarına tekabül etmesi halinde, yüksek olan risk ağırlığı uygulanır.

7. Derecelendirilmiş bir kalem için tayin edilen ikiden fazla KDK tarafından belirlenen kredi derecelendirmelerinin farklı risk ağırlıklarına tekabül etmesi halinde, en düşük iki risk ağırlığından yüksek olanı kullanılır. Her iki ağırlığın eşit olması durumunda bu ağırlık uygulanır.

2. Menkul Kıymet İhraççısının ve İhracın Derecelendirilmesi

8. Alacağa özgü bir derecelendirme yapılmışsa, o alacağa uygulanacak risk ağırlığının tespitinde ilgili kredi derecelendirmesi kullanılır.

9. Alacağın ihraç derecesinin olmadığı durumlarda, aşağıdaki genel ilkeler uygulanır:

a) Söz konusu alacak için; borçlunun yükümlülük altında girdiği başka bir alacak için bir derecelendirme yapılmışsa, fakat bankanın alacağı, ilgili derecelendirilmiş alacağa yapılmış bir yatırım değilse, derecelendirilmiş alacağın sahip olduğu yüksek kaliteli kredi derecesi (derecelendirilmemiş bir alacağa uygulanan risk ağırlığından daha düşük bir risk ağırlığına eşlenen bir kredi derecesi), bankanın derecelendirilmemiş olan bu alacağına, ancak bu alacak borçlunun derecelendirilmiş diğer alacağına göre her bakımdan eşit sırada veya daha üstün olduğu takdirde uygulanabilir. Eşit sırada veya daha üstün değilse, ilgili derece kullanılamaz ve bu alacak diğer derecelendirilmemiş alacaklara ilişkin risk ağırlığına tâbi tutulur.

b) İhraççıya ait bir derece mevcutsa, bu derece ihraççının ihraç ettiği teminatsız olan tüm birinci sıra ihraçlarına uygulanır. Sonuç olarak, yüksek kaliteli ihraççı derecesinden sadece o ihraççıdan olan birinci sıra ihraçlar itibariyle istifade edilebilir. Yüksek derecelendirme notu bulunan bir ihraççıdan olan diğer derecelendirilmemiş ihraçlar ise derecelendirilmemiş alacak sayılacaklardır.

c) İhraççının ve/veya tek bir ihracın düşük kaliteli bir dereceye (derecelendirilmemiş alacaklara uygulanan risk ağırlığına eşit veya daha yüksek bir risk ağırlığına eşlenen kredi dereceleri) tâbi olduğu durumlarda,

aynı ihraççıdan olan derecelendirilmemiş bir ihraç, söz konusu düşük kaliteli kredi derecesine uygulanana ile aynı risk ağırlığına tâbi tutulacaktır.

10. 8 ve 9 uncu fıkra hükümleri, Birinci Bölüm' n 59 ve 60 ıncı fıkraları hükümlerinin uygulanmasına engel teşkil etmez.

11. Bir Şirket için yapılan bağımsız kredi derecelendirmesi, aralarındaki iliŐki ne olursa olsun başka bir Őirkete uygulanacak risk ağırlığının tespitinde kullanılamaz.

3. Kısa Vadeli Kredi Derecelendirmeleri

12. Kısa vadeli alacakların derecelendirmeleri, sadece bankalara ve aracı kurumlara kullandırılan krediler ile kurumsal kredilerden oluşan kısa vadeli varlıklar ve bilânço dışı kalemler için kullanılır.

13. Kısa vadeli alacakların derecelendirmesi, sadece ilgili kalem için kullanılır.

14. 13  nc  fıkranın istisnası olarak kısa vadeli derecelendirilmiş alacağa %150 risk ağırlığı uygulandığı takdirde, uzun veya kısa vadeli olup olmadığına bakılmaksızın aynı borçludan kaynaklanan tüm derecelendirilmemiş teminatsız kredi risklerine de %150 risk ağırlığı uygulanır.

15. 13  nc  fıkranın istisnası olarak kısa vadeli derecelendirilmiş bir alacağa %50 risk ağırlığı uygulandığı takdirde, derecelendirilmemiş kısa vadeli kredi risklerinin hiç birine %100' n altında bir risk ağırlığı uygulanmaz.

4. Ulusal ve Yabancı Para Birimi Cinsinden Kalemler

16. Borçlunun ulusal para cinsinden bir varlığına ilişkin kredi derecelendirmesi, aynı borçlunun yabancı para cinsinden başka bir varlığının risk ağırlığını belirlemek amacıyla kullanılamaz.

SERMAYE YETERLİLİĞİ YÖNETMELİĞİ

EK-2

TÜREV FİNANSAL ARAÇLAR, REPO İŞLEMLERİ, MENKUL KIYMETLER VEYA EMTİA ÖDÜNÇ VERME veya ÖDÜNÇ ALMA İŞLEMLERİ, TAKAS SÜRESİ UZUN İŞLEMLER İLE KREDİLİ MENKUL KIYMET İŞLEMLERİNDE KARŞI TARAF KREDİ RİŐKİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Tanımlar

İŞlem türleri

1. Takas süresi uzun işlemler; menkul kıymet veya dövizin nakit veya diğer bir finansal araç karşılığında tesliminin taahhüt edildiği ve sözleşmede belirlenmiş takas veya teslim tarihi, işlemin yapıldığı tarihten beş iş gününden sonraki bir tarih ya da piyasa standartları daha kısa bir takas süresi öngörüyorsa söz konusu piyasa standardından daha sonraki bir tarih olarak belirlenmiş işlemleri ifade eder.

2. Kredili menkul kıymet işlemleri; menkul kıymetlerin satın alınması, satılması, pozisyon olarak tutulması veya alım satım işlemleri için kredi aılması işlemlerini ifade eder. Kredili menkul kıymet işlemleri, menkul kıymetlerin teminat olarak kullanılması yoluyla açılan diğer kredileri kapsamaz.

3. Türev finansal araç; Yönetmeliğin 5 inci maddesinin altıncı fıkrasında belirtilen araçlar ile alım satım hesabı kapsamında yer alan ve kredi riskinin transferini sağlayan türev araçları kapsar.

Netleştirme ve riskten korunma grupları ve ilgili tanımlar

4. Netleştirme grubu; tek bir karşı tarafla yapılan, yasal bağlayıcılığı bulunan iki taraflı netleştirme sözleşmesine konu olan ve Altıncı Bölüm ile Yönetmeliğin 7 nci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca belirlenecek kredi riski azaltım tekniklerine ilişkin usul ve esaslar kapsamında netleştirme işlemi uygulanabilen işlem grubunu ifade eder. Altıncı Bölüme göre tanınan kanunen icra edilebilir iki taraflı netleştirme sözleşmesine tâbi olmayan işlemler, her işlem bazında ayrı birer netleştirme grubu olarak kabul edilir. Beşinci Bölümde belirtilen yöntem çerçevesinde, her bir netleştirme grubunun simule edilmiş negatif gerçeğe uygun değeri BRT hesaplamasında sıfır olarak belirlenmiŐse, aynı karşı tarafla yapılan bütün netleştirme grupları tek bir netleştirme grubu olarak değerlendirilir.

5. Risk pozisyonu; Dördüncü Bölümde tanımlanan Standart Yöntemde bir işlem için kullanılan ve önceden seçilmiş/kararlaştırılmış bir yönteme göre belirlenen risk tutarını ifade eder.

6. Riskten korunma grubu; Dördüncü Bölüm kapsamında, risk tutarlarının belirlenmesinde bir netleştirme grubu içinde yer alan işlemlerle ilgili farklı risk pozisyonlarının oluşturduğu grubu ifade eder.

7. Marj sözleşmesi; İşlemin bir tarafının üstlendiği riskin önceden belirlenmiş bir seviyeyi aşması halinde, söz konusu tarafa işlemin diğer tarafından teminat isteme hakkını veren ve yasal geçerliliği bulunan sözleşmeyi ifade eder.

8. Marj eşiği, aşıldığında bir tarafa teminat isteme hakkını doğuran en yüksek risk tutarını ifade eder.

9. Riskin marj süresi; temerrüt halinde, netleştirme grubunu da içeren teminatların en son el değiştirilmesi ile temerrüde düşen karşı tarafa ilişkin pozisyonun kapatıldığı ve bundan kaynaklanan piyasa riskinin tekrar korumaya konu edildiği tarihe kadar geçen süreyi ifade eder.

10. İçsel model yönteminde vadesi bir yıldan uzun olan bir netleştirme grubu için efektif vade; netleştirme grubunda işlemin vadeye kadar oluşması beklenen nakit akışlarının risksiz faiz oranıyla iskonto edilmiş tutarının, bir netleştirme grubunda bir yıllık sürede oluşması beklenen nakit akışlarının risksiz faiz oranıyla iskonto edilmiş tutarına bölünmesiyle bulunacak oranı ifade eder. Vadesi bir yılın altındaki işlemler için efektif vade, beklenen nakit akışı yerine efektif beklenen nakit akışları esas alınmak suretiyle yenileme riskini yansıtacak şekilde hesaplanabilir.

11. Çapraz ürün netleştirmesi; farklı türdeki işlemlerin bu Ek'te açıklanan çapraz ürün netleştirme kurallarına göre aynı netleştirme grubuna dahil edilmesini ifade eder.

12. Cari piyasa değeri; bu Ek'in Dördüncü Bölümü çerçevesinde, karşı tarafla yapılan netleştirme grubu içindeki işlemlerin net gerçeğe uygun değerini ifade eder. Cari piyasa değerinin hesaplanmasında hem pozitif hem de negatif gerçeğe uygun değerler kullanılır.

Risk ölçümleri ve ayarlamaları

13. Cari risk tutarı; karşı tarafın iflası halinde tahsilatta bulunulamayacağı varsayımıyla, karşı tarafın temerrüde düşmesi halinde kaybedilecek bir netleştirme grubuna dahil işlem veya işlemlerin gerçeğe uygun değerini ifade eder. Gerçeğe uygun değerinin negatif olması halinde cari risk tutarı sıfır kabul edilir.

14. Azami risk tutarı; netleştirme grubu içindeki en uzun vadeli işlemin vadesinden önce belirli bir tarihte risk tutarlarının dağılımindaki %95 veya % 99 gibi yüksek bir yüzdelik dilime tekabül eden tutarı ifade eder.

15. Beklenen risk tutarı (BRT); Netleştirme grubundaki en uzun vadeli işlemin vadesinden önce belirli bir tarihte risk tutarlarının dağılımının ortalamasını ifade eder.

16. Efektif beklenen risk tutarı (EBRT); hesaplamanın yapıldığı tarihte ya da daha önceki bir tarihte gerçekleşen maksimum beklenen risk tutarını ifade eder. Diğer bir deyişle EBRT, belirli bir tarih için, o tarihte beklenen risk tutarı ya da bir önceki tarihte ait efektif beklenen risk tutarından büyük olanıdır.

17. Beklenen pozitif risk tutarı (BPRT); ağırlıkların münferit beklenen risk tutarının belli bir zaman aralığı içinde temsil ettiği orana göre belirlendiği, beklenen risk tutarlarının zaman içindeki ağırlıklı ortalamasını ifade eder. Asgari sermaye yükümlülüğü hesaplanırken, birinci yıl için ya da netleştirme grubu içindeki tüm sözleşmelerin vadesinin bir yıldan kısa olması halinde, netleştirme grubu içindeki en uzun vadeli sözleşmenin vade süresi boyunca bu ortalama alınır.

18. Efektif beklenen pozitif risk tutarı (EBPRT); ağırlıkların münferit beklenen risk tutarının belli bir zaman aralığı içinde temsil ettiği orana göre belirlendiği, birinci yıl için ya da netleştirme grubu içindeki tüm sözleşmelerin vadesinin bir yıldan kısa olması halinde netleştirme grubu içindeki en uzun vadeli sözleşmenin vade süresi boyunca, efektif beklenen risk tutarlarının zaman içindeki ağırlıklı ortalamasını ifade eder.

Karşı taraf kredi riskiyle bağlantılı riskler

19. Yenileme riski; sürekli olarak yenilenmek suretiyle devam ettirilmesi beklenen işlemlerin beklenen pozitif risk tutarının gerçek değerinden düşük tahmin edilmesini ifade eder. Gelecekte yapılacak işlemlerin yarattığı ilave risk tutarı, BPRT hesaplamasına dahil değildir.

20. Spesifik ters eğilim riski; yapılan işlemin niteliği nedeniyle risk tutarı ile karşı tarafın TO'su arasında pozitif korelasyon olduğu zaman ortaya çıkan riski ifade eder. Karşı tarafın TO'sunun yüksek olduğu hallerde gelecekteki risk tutarının da yükseleceğinin beklenmesi durumunda banka spesifik ters eğilim riskine maruz kalmış sayılır.

İKİNCİ BÖLÜM

Kullanılacak Yöntemin Seçimi

1. (1) Bu bölümün 2 ilâ 7 nci fıkraları çerçevesinde, bankalar, türev finansal araçlara ilişkin risk tutarlarını, Üç ilâ Beşinci Bölümlerde belirtilen yöntemlerden birini kullanarak belirler.

(2) Ana ortaklık banka ve konsolidasyon kapsamındaki ortaklıklardan herhangi biri, Üç ilâ Beşinci Bölümlerde belirtilen yöntemlerden birini diğer ortaklıkların kullandığı yöntemden bağımsız bir şekilde daimi olarak kullanabilir. Ancak, ortaklıklardan herhangi biri kendi içinde söz konusu yöntemlerden bir kaçını aynı anda kullanamaz. Dördüncü Bölümün 19 uncu fıkrasında belirtilen durumlar için Üç ve Dördüncü Bölümlerde belirtilen yöntemlerden birini kullanan ortaklıklar, söz konusu yöntemleri birlikte kullanabilir..

2. Kurumdan izin alınması koşuluyla, bankalar aşağıda sayılan işlem ve sözleşmelere ilişkin risk tutarının belirlenmesinde, Beşinci Bölümde tanımlanan İçsel Model Yaklaşımlarını kullanabilir.

- a) Türev finansal araçlar,
- b) Repo işlemleri,
- c) Menkul kıymet veya emtia ödünç işlemleri,
- ç) Kredili menkul kıymet işlemleri,
- d) Uzun süreli takas işlemleri.

3. Alım satım hesapları dışında bir kalem ya da karşı taraf kredi riskine maruz bir tutar için kredi türevleriyle koruma sağlanması halinde, koruma sağlanan varlığa ilişkin sermaye yükümlülüğü, Yönetmeliğin 7 inci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca belirlenecek kredi riski azaltım tekniklerine ilişkin usul ve esaslarda fonlanmamış kredi korumaları için öngörülen risk ağırlıklı tutar hesaplaması ve bu hesaplamada kullanılacak vade uyumsuzluğuna ilişkin hükümler esas alınarak hesaplanabilir. İlgili kredi türevleri ile alım satım hesaplarındaki dahili riskten koruma kapsamındaki dikkate alınabilir kredi türevleri için karşı taraf kredi riskiyle ilgili risk tutarı sıfır olarak dikkate alınır. Ancak, alım satım hesapları dışında izlenen ve alım satım hesapları dışındaki kalemler ya da karşı taraf kredi riskine maruz tutarlar için koruma sağlamak üzere satın alınan ve kredi riski azaltım tekniklerine ilişkin usul ve esaslar çerçevesinde kabul edilebilir olan tüm kredi türevleri için karşı taraf kredi riskine ilişkin sermaye yükümlülüğü hesaplanması bankaların ihtiyarındadır. Bu ihtiyar ancak sürekli olarak kullanılabilir.

4. Bankanın koruma satıcısı olduğu ve alım satım hesaplarında izlemediği kredi temerrüt swapları bankaca sağlanan bir kredi koruması

olarak değerlendirilip koruma sağlanan tutar üzerinden kredi riski sermaye yükümlülüğüne tâbi tutulduğunda söz konu swaplar için hesaplanacak karşı taraf kredi riskine ilişkin risk tutarı sıfır olarak dikkate alınır.

5.   ilâ Beşinci Bölümlerde tanımlanan tüm yöntemlerde, belirli bir karşı tarafa ilişkin risk tutarı, o karşı tarafla olan her bir netleştirme grubu için hesaplanan risk tutarlarının toplamına eşitir.

6. Merkezi bir takas kurumuyula yapılan henüz ödemesi gerçekleşmemiş ve takas kurumunca reddedilmemiş olan türev sözleşmeler, repo işlemleri, menkul kıymet veya emtia ödünç işlemleri, uzun süreli takas işlemleri ve kredili menkul kıymet işlemlerine ilişkin karşı taraf kredi riski için risk tutarı "sıfır" olarak dikkate alınır. Ayrıca, merkezi bir takas kurumuyula yapılan türev sözleşmeler, repo işlemleri, menkul kıymet ödünç işlemleri, uzun süreli takas işlemleri ve kredili menkul kıymet işlemleri veya Kurumca tespit edilecek diğer işlemlerde merkezi takas kurumundan kaynaklanan kredi riskine ilişkin risk tutarı da "sıfır" olarak uygulanır. Merkezi takas kurumu ile yapılan işlemler kendi düzenlemeleri çerçevesinde günlük olarak tam teminatlandırmaya tabi olmalıdır.

7. Uzun süreli takas işlemlerinden kaynaklanan risklerin belirlenmesinde; tezgah üstü türev ve repo işlemleri, menkul kıymet veya emtia ödünç işlemleri ile kredili menkul kıymet işlemleri için seçilen yöntemler dikkate alınmaksızın,   ilâ Beşinci Bölümlerde tanımlanan yöntemlerden herhangi birisi kullanılabilir.

8.   nc  Bölümde belirtilen yöntemin kullanılması için sözleşmede yazılı olan tutarın, sözleşme nedeniyle maruz kalınan riski yeterince yansıtması sağlanır. Bu amaçla, örneğin, sözleşmede nakit akışlarında bir artış öngörüldüğü hallerde, bu artışın, o sözleşmenin risk yapısı üzerindeki yansıması sözleşmede yazılı olan tutarın belirlenmesinde dikkate alınmalıdır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Gerçeğe Uygun Değerine Göre Değerleme Yöntemi

1. Sözleşmelerin gerçeğe uygun değerine göre değerlemesi ile, pozitif değere sahip sözleşmelerin yenileme maliyetleri elde edilir.

2. Sadece yenileme maliyetinin hesaplanacağı tek döviz cinsinden değişken/ değişken faiz oranı swap işlemleri hariç tüm diğer işlemler için potansiyel kredi risk tutarının hesaplanmasında sözleşme tutarları veya işleme konu olan tutarlar, aşağıdaki tabloda gösterilen oranlarla çarpılır:

a) Tabloda gösterilen beş kategoriden birine girmeyen sözleşmeler, kıymetli madenler hariç emtialarla ilgili sözleşmeler gibi işlem görür.

b) Çoklu anapara değişimi öngören sözleşmeler için, ilgili oranlar, sözleşmeye göre yapılacak olan kalan ödemelerin sayısıyla çarpılır.

c) Belirli tarihlerde sözleşmenin gerçeğe uygun değerı sıfır olacak şekilde kalan vadesi yeniden ayarlanan ve belirli ödeme tarihlerinden sonra bakiye tasfiye edilecek şekilde yapılandırılan sözleşmeler için dikkate alınacak olan vadeye kalan süre, gelecek yeniden ayarlama tarihine kadar olan süreye eşittir. Ancak, bu kriterlere uyan ve kalan vadesi bir yıldan fazla olan faiz oranı sözleşmelerinde, dikkate alınacak olan vadesi 1 yıldan kısa olsa dahi, katsayı %0,5'den daha düşük olamaz.

Vadeye kalan süre	Faiz oranı sözleşmeleri (%)	Döviz kurları ve altınla ilgili sözleşmeler (%)	Hisse senetleriyle ilgili sözleşmeler (%)	Kıymetli madenlerle ilgili sözleşmeler (%)	Kıymetli madenler hariç emtialarla ilgili sözleşmeler (%)
Bir yıl veya daha kısa	0	1	6	7	10
Bir yıldan uzun, beş yılı aşmayan	0,5	5	8	7	12
Beş yıldan daha uzun	1,5	7,5	10	8	15

3. Alım satım hesaplarında yer alan kredi türevlerinden sadece toplam getiri swabı ile kredi temerrüt swabı için potansiyel kredi riski tutarı hesaplanır. Kredi temerrüt swaplarında, potansiyel kredi riski tutarına ilişkin hesaplama sadece koruma alıcısı olunması halinde yapılır ancak, sözleşmede koruma alıcısının iflası halinde swap işleminin sona ereceğini öngören hüküm bulunması halinde koruma satıcısı da potansiyel kredi riski tutarı hesaplar ve bu durumda koruma satıcısının potansiyel kredi riski tutarı, koruma alıcısı tarafından henüz ödenmemiş olan prim tutarını geçemez. Potansiyel kredi riski tutarı, sözleşmenin nominal tutarının, referans varlığın Yönetmeliğin 13 üncü maddesi uygulaması bakımından nitelikli araç olarak kabul edilen bir varlık olması halinde % 5, diğer hallerde % 10 oranı ile çarpılması suretiyle elde edilir. İkinden fazla referans varlık içeren ve ödeme şartının, gerçekleştirilecek ödemeyi gerektirir olaylardan belli bir sıradakine karşılık gelen referans varlık için uygulanmasını öngören kredi türevlerinde potansiyel kredi riski tutarı hesaplamasına esas alınacak referans varlık olarak, referans varlıkların kredi kalitesine göre yapılacak sıralamada ödeme şartının bağlandığı sıraya tekabül eden alınır. Referans varlığın kredi kalitesi sıralaması düşükten yükseğe doğru yapılır.

4. Yenileme maliyeti ve potansiyel kredi riski tutarının toplamı, risk tutarını verir. 3 üncü fıkra uygulamasına konu kredi temerrüt swaplarında koruma satıcısı açısından, bu tutarın ödenmemiş prim alacaklarını aşan kısmı dikkate alınmaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Standart Yöntem

1. Standart Yöntem (SY), sadece tezgah üstü türev finansal araçlar ve uzun süreli takas işlemleri için kullanılabilir. Risk tutarı, her netleştirme grubu için teminatların etkisi dikkate alındıktan sonraki tutarlar üzerinden ve;

CPD= Bir karşı tarafla netleştirme grubu kapsamına giren işlemlerin teminatlar dikkate alınmadan önceki cari piyasa değerini,

CTD= Alınan teminatın gerçeğe uygun değerini,

i= işlemin dizin numarasını,

l= teminatın dizin numarasını,

j= riskten koruma grubunun kategori dizin numarasını (Bu riskten koruma grupları, ters yönlü pozisyonlarla mahsup edilerek risk tutarına esas teşkil edecek net risk pozisyonunun hesaplanmalarında kullanılan risk faktörlerine tekabül eder),

$İRP_{ij}$ = j koruma grubuyla ilgili i işleminden kaynaklanan risk pozisyonunu;

TRP_{lj} = j koruma grubuyla ilgili l teminatından kaynaklanan risk pozisyonunu;

$KKRK_j$ = j koruma grubuyla ilgili olarak 18 nci fıkradaki Tabloda gösterilen karşı taraf kredi riski katsayısını;

$\beta = 1,4^{\text{ü}}$

ifade etmek üzere aşağıdaki formül kullanılarak ayrıca hesaplanır.

Risk Tutarı= $\beta \cdot \max(\text{CPD} - \text{CTD};$

$$\sum_j \left| \sum_i İRP_{ij} - \sum_l TRP_{lj} \right| * KKRK_j)$$

Yukarıdaki formülde yer alan CPD ve CTD değerleri;

CPD_i: i işleminin cari piyasa değerini ifade eder.

CTD_l= l inci teminatın gerçeğe uygun değerini

i= işlemin dizin numarasını,
l= teminatın dizin numarasını,
ifade etmek üzere, aşağıdaki denklemler vasıtasıyla hesaplanır.

$$CPD = \sum_i CPD_i$$

$$CTD = \sum_l CTD_l$$

Karşı taraftan alınan teminatın işareti pozitif; karşı tarafa verilen teminatın işareti ise negatiftir.

Bu yöntem için tanınan teminat türleri, Yönetmeliğin 7 nci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca belirlenecek kredi riski azaltım tekniklerine ilişkin usul ve esaslarda öngörülecek kabul edilebilir ilave teminatlar ve Yönetmeliğin 21 inci maddesinin dördüncü fıkrası çerçevesinde kabul edilen teminatlarla sınırlıdır.

2. Karşı tarafça yapılacak ödeme karşılığında bir finansal varlığın devrini içeren doğrusal risk profiline sahip tezgah üstü türev finansal araçlara ilişkin işlemlerde ödeme kısmı, ödeme ayağı olarak kabul edilir. Karşılıklı ödeme yapılmasını öngören işlemler, iki ödeme ayağından oluşur. Ödeme ayakları, sözleşme tutarı dahil, teminatlar dikkate alınmaksızın sözleşme ile kararlaştırılan brüt tutarlardan oluşur. Bankalar, aşağıda belirtilen hesaplamalara, kalan vadesi bir yıldan kısa olan ödeme ayaklarından kaynaklanan faiz oranı riskini dahil etmeyebilir. Bankalar, faiz oranı swap işlemleri gibi, aynı döviz cinsi üzerinden düzenlenmiş iki ödeme ayağından oluşan işlemleri toplulaştırılmış tek bir işlem olarak değerlendirebilir. Ödeme ayakları için öngörülen uygulama, toplulaştırılmış işleme uygulanır.

3. Doğrusal risk profiline sahip hisse senetleri (hisse senedi endeksleri dahil) veya emtialar (altın ve diğer kıymetli madenler dahil) üzerine yapılan işlemler; ilgili hisse senedinde (veya hisse senedi endeksinde) veya emtiada (altın ve diğer kıymetli madenler dahil) bir risk pozisyonu ve ödeme ayağı için bir faiz oranı pozisyonu ile eşleştirilir. Yabancı para birimi cinsinden ödeme ayakları ek olarak, ilgili döviz cinsinden bir risk pozisyonu ile de eşleştirilir.

4. Doğrusal risk profiline sahip bir borçlanma aracı üzerine yapılan işlemler; borçlanma aracı için bir faiz oranı pozisyonu ve ödeme ayağı için başka bir faiz oranı pozisyonu ile eşleştirilir. Vadeli döviz işlemleri de dahil, karşılıklı ödeme yapılmasını öngören doğrusal risk profiline sahip olan işlemler; ödeme ayaklarının her biri için bir faiz oranı pozisyonu ile eşleştirilir. Yabancı para birimi cinsinden borçlanma araçları, ilgili döviz cinsinden bir risk pozisyonu ile eşleştirilir. Yapılacak ödeme yabancı para birimi cinsinden

ise, o ödeme ayağı da ilgili döviz cinsinden bir risk pozisyonu ile eşleştirilir. Yabancı para baz swap işlemleri için risk tutarı sıfırdır.

5. Doğrusal risk profiline sahip iŐlemden kaynaklanan risk pozisyonlarının büyüklüğü, işleme konu finansal araçların sözleşmede gösterilen tutarının (borçlanma araçları hariç, emtia dahil) Türk parası karŐılıđıdır ve bu karşılık piyasa fiyatının miktarla çarpılmasıyla hesaplanır.

6. Borçlanma araçları ve ödeme ayakları için risk pozisyonlarının tutarı; borçlanma aracının veya ödeme ayağının kalan brüt ödemelerinin (sözleşmede gösterilen tutar dahil) Türk parası karŐılıđının borçlanma aracının veya ödeme ayağının düzeltilmiş ortalama vadesiyle çarpılması yoluyla hesaplanır.

7. Kredi temerrüt swaplarından kaynaklanan risk pozisyonlarının tutarı; referans borçlanma aracının sözleşmede gösterilen tutarının kredi temerrüt swap işleminin kalan vadesiyle çarpılması yoluyla hesaplanan değere eşittir.

8. Borçlanma araçları üzerine yapılanlar hariç opsiyonlar ve swap üzerine yapılan opsiyon işlemi (swaption) gibi doğrusal olmayan risk profiline sahip tezgah üstü türev finansal araçlardan kaynaklanan risk pozisyonlarının büyüklüğü; işleme konu finansal araçların delta eŐdeđerine eşittir.

9. Borçlanma araçları veya bir ödeme ayağı üzerine yapılan opsiyonlar ve swaption işlemleri gibi doğrusal olmayan risk profiline sahip tezgah üstü türev finansal araçlardan kaynaklanan risk pozisyonlarının büyüklüğü; finansal varlığın veya ödeme ayağının delta eşdeğerinin, borçlanma aracı veya ödeme ayağının düzeltilmiş ortalama vadesiyle çarpılması yoluyla hesaplanan değere eşittir.

10. Risk pozisyonlarının tespitinde, alınan teminat, bir türev sözleşmesi kapsamında vadesi bugün olan bir alacak (uzun pozisyon), verilen teminat ise bir türev sözleşmesi kapsamında vadesi bugün olan bir yükümlülük olarak (kisa pozisyon) dikkate alınır.

11. Bankalarca, bir risk pozisyonunun büyüklük ve yönünü tespit etmek amacıyla borçlanma araçları dışındaki tüm araçlar için; efektif sözleşmede yazan tutar ya da sözleşme tutarının delta eşdeğeri, borçlanma araçları ve tüm işlemlerin ödeme ayağı için ise efektif sözleşme tutarının düzeltilmiş ortalama vadeyle çarpımı ya da sözleşme tutarının delta eşdeğerinin düzeltilmiş ortalama vadeyle çarpımı sonucu bulunacak değerler kullanılır. Bu uygulama sözleşme tutarının delta eşdeğeri ve sözleşme tutarının delta eşdeğerinin düzeltilmiş ortalama vadeyle çarpımı için aşağıdaki formüller kullanılır:

$$\text{Sözleşme tutarının delta eşdeğeri} = F_{ref} \frac{\partial D}{\partial d}$$

$$\text{Sözleşme tutarının delta eşdeğerinin düzeltilmiş ortalama vadeyle çarpımı} = \frac{\partial D}{\partial r}$$

Yukarıdaki formüllerde:

F_{ref} : İşleme konu finansal aracın referans para birimi cinsinden fiyatını,
D: Finansal aracın değeri (bir opsiyonun değeri o opsiyonun fiyatıdır; doğrusal risk profiline sahip işlemlerin değeri işleme konu varlığın değeridir),
d: İşleme konu varlığın D ile aynı para birimi cinsinden fiyatı,
r: Faiz oranı ifade eder.

D referans para biriminden başka bir para birimi cinsinden türevlerin referans para birimine çevrilmesi gerekir.

12. Risk pozisyonları, riskten koruma gruplarına dağıtılır. Her riskten koruma grubu için, elde edilen risk pozisyonları toplamının mutlak değerini ifade eden net risk pozisyonu birinci paragrafta geçen terimler çerçevesinde aşağıdaki formül aracılığıyla bulunur.

$$| \sum \text{IRP}_{ij} - \sum \text{TRP}_{ij} |$$

13. Karşı taraftan teminat olarak alınan mevduatlardan, Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan tabloya göre %1,60 veya daha düşük oranda bir sermaye yükümlülüğünün uygulandığı pozisyonlar ile ödeme ayaklarından ve borçlanma araçlarından doğan faiz oranı riskleri için yapılacak ayırmada her bir döviz cinsi için yer alan altı riskten koruma grubu aşağıdaki tabloda yer almaktadır. Riskten koruma grupları, vade ve referans faiz oranları kriterlerinin bir kombinasyonu olarak tanımlanmıştır.

	Kamu kaynaklı referans alınan faiz oranları	Kamu dışı kaynaklı referans alınan faiz oranları
Vade	1 yıldan az	1 yıldan az
Vade	1 - 5 yıl	1 - 5 yıl
Vade	5 yıldan fazla	5 yıldan fazla

14. Faiz oranının, genel piyasa faiz oranı seviyesini temsil eden bir referans faiz oranı ile ilişkilendirilenler ile işleme konu borçlanma araçlarından veya ödeme ayaklarından kaynaklanan faiz oranı risk pozisyonları için, kalan vade, faiz oranının bir sonraki yenilenme tarihine kadar olan döneme eşittir. Diğer tüm hallerde vade, işleme konu olan

borçlanma aracının kalan vadesine ya da bir ödeme ayağında işlemin kalan vadesine eşittir.

15. Kredi temerrüt swabına konu olan bir referans borçlanma aracının, her bir ihraısına ait tek bir riskten koruma grubu vardır. N inci temerrüt olayına bağlı kredi temerrüt swapları aşağıdaki şekilde değerlendirilir;

a) N inci temerrüt olayına bağlı kredi temerrüt swaplarına konu olan varlıklar içerisindeki her bir referans borçlanma aracının risk pozisyonu, borçlanma aracının nominal değerinin n inci temerrüt olayına bağlı kredi temerrüt swabının, borçlanma aracının kredi faiz farklarındaki değişime göre uyarlanmış durasyonunun çarpılması suretiyle hesaplanır.

b) N inci temerrüt olayına bağlı kredi temerrüt swabına konu olan olan varlıklar içerisindeki her bir referans borçlanma aracı için tek bir riskten koruma grubu vardır. Farklı n inci temerrüt olayına bağlı kredi temerrüt swaplarının risk pozisyonları aynı riskten koruma grubuna dahil edilmez.

c) N inci temerrüt olayına bağlı kredi temerrüt swabına konu olan olan varlıklar içerisindeki bir referans borçlanma aracı için oluşturulmuş her bir riskten koruma grubu için uygulanacak karşı taraf kredi riski katsayısı, kredi kalitesi kademesi 1 ila 3 olan referans borçlanma araçları için %0,3, diğer borçlanma araçları için ise %0,6'dır.

16. Karşı tarafın düşük spesifik risk düzeyinde yükümlülüklerinin bulunmadığı durumlarda ilgili tarafa teminat olarak yatırılan mevduatlar ve Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan tabloya göre %1,60'ın üzerinde bir sermaye yükümlülüğünün uygulandığı pozisyonlar ile işleme konu olan borçlanma araçlarından kaynaklanan faiz oranı risk pozisyonları için, her ihraççıya ayrı bir riskten koruma grubu uygulanır. Böyle bir borçlanma enstrümanının yerine bir ödeme ayağı geçtiğinde, referans borçlanma aracının her bir ihraısına ayrı bir riskten koruma grubu uygulanır. Bankalar, belirli bir ihraççının borçlanma araçlarından ya da aynı ihraççının referans borçlanma araçlarından kaynaklanan ve ödeme ayaklarıyla temsil edilen ya da bir kredi temerrüt swabına konu olan risk pozisyonlarına aynı riskten koruma grubunu uygulayabilirler.

17. Borçlanma araçları dışında işleme konu finansal araçlar, sadece aynı veya benzer olmaları durumunda aynı riskten koruma grubuna dahil edilir. Diğer tüm hallerde, söz konusu araçlar, ayrı riskten koruma gruplarına dahil edilir. Finansal araçların benzer olup olmadığına ilişkin değerlendirmede aşağıda belirtilen hususlar dikkate alınır.

a) Aynı ihraççı tarafından ihraç edilen tüm hisse senetlerinin benzer olduğu kabul edilir. Hisse senedi endeksleri, ayrı bir ihraççı olarak kabul edilir,

b) Aynı kıymetli madeni konu alan tüm finansal araçların benzer olduğu kabul edilir. Kıymetli maden endeksleri, ayrı bir kıymetli maden olarak kabul edilir,

c) Elektrik enerjisi için, 24 saatlik zaman dilimi içinde aynı en yüksek değer veya nispeten düşük olan değer zamanını ifade eden teslim hak veya yükümlülüklerinin benzer olduğu kabul edilir,

ç) Aynı emtiayı konu alan araçların benzer olduğu kabul edilir. Emtia endeksleri, ayrı bir emtia olarak kabul edilir.

18. Farklı riskten koruma grubu kategorileri için karşı taraf kredi riski katsayıları aşağıdaki tabloda yer verilmektedir.

Sıra No	Riskten Korunma Grubu Kategorileri	Karşı Taraf Kredi Riski Katsayıları (%)
1	Faiz oranları	0,2
2	Bir kredi temerrüt swabına konu olan ve Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan Tabloya göre %1,60 veya daha düşük bir sermaye yükümlülüğünün uygulandığı bir referans borçlanma aracından kaynaklanan risk pozisyonları için faiz oranları	0,3
3	Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan Tabloya göre %1,60'ın üzerinde bir sermaye yükümlülüğünün uygulandığı bir borçlanma aracından veya bir referans borçlanma aracından kaynaklanan risk pozisyonları için faiz oranları	0,6
4	Döviz kurları	2,5
5	Elektrik enerjisi	4
6	Altın	5
7	Hisse senedi	7
8	Kıymetli madenler (altın hariç)	8,5
9	Diğer emtialar (kıymetli madenler ve elektrik enerjisi hariç)	10
10	Yukarıda sayılan kategorilerden birine girmeyen tezgah üstü türev finansal araçlara konu olan araçlar	10

Yukarıdaki tabloda yer alan tezgah üstü türevlerine konu olan araçlar, işleme konu araçların her kategorisi için münferit riskten koruma gruplarına dahil edilir.

19. Bankanın piyasa riski için ayrılacak asgari sermayenin belirlenmesi amacıyla Kurumca izin verilen bir modelle deltayı veya düzeltilmiş ortalama vadeyi tespit edemediği durumlarda, doğrusal olmayan risk profili özelliği

gösteren işlemler için ya da borçlanma araçlarıyla ilgili ödeme ayakları ve işlemleri için, Kurum, risk pozisyonlarının büyüklüğünü ve uygulanan karşı taraf kredi riski katsayıları belirlemeye yetkilidir. Alternatif olarak, Kurum,   nc  Bölümde tanımlanan yöntemin uygulanmasını isteyebilir. Bu erevde, netleştirme imkanı kabul edilmez (risk tutarı, sadece münferit işlemden oluşan bir netleştirme grubunun var olduğu varsayımıyla belirlenir).

20. Banka, bir işlemi riskten koruma grubuna dahil etmeden önce, işlemin Altıncı Bölümde açıklanan koşullara uygun bir netleştirme sözleşmesinin kapsamında olduğunu doğrulamaya yönelik uygulama usulleri geliştirmekle yükümlüdür.

21. Karşı taraf kredi riskinin azaltımında teminattan yararlanan bir banka, hesaplamalarında teminatın etkisinin kabulünden önce, teminatın kredi riski azaltımına ilişkin usul ve esaslara uygunluğunun doğrulanması için uygulama usulleri geliştirmekle yükümlüdür.

BEŞİNCİ BÖLÜM **İçsel Model Yöntemi**

1. Bir bankanın, yalnızca İkinci Bölüm fıkra 2(a)'da belirtilen işlemler için ya da yalnızca İkinci Bölüm fıkra 2(b), (c) ve ()'de belirtilen işlemler için ya da İkinci Bölüm fıkra 2 (a) il  ()'de belirtilen işlemler için riske maruz değeri hesaplamak amacıyla İçsel Model Yöntemini (İMY) kullanması, Kurum iznine tabidir. Bu hesaplamalara, İkinci Bölüm fıkra 2(d)'de belirtilen işlemler de dahil edilebilir. İkinci Bölüm fıkra 1 bent 2 hükümlerinin istisnası olarak, bankalar, bu yöntemi büyüklük ve risklilik açısından önemli olmayan risklere uygulamamayı tercih edebilir. Bankaların İMY'yi uygulamak için, bu Bölümde açıklanan koşullara uyması zorunludur.

2. İMYnin uygulanması sürecinde, İkinci Bölüm fıkra 2'de sayılan farklı işlem tipleri için aşamalı uygulama yapılabilir ve bu süre içinde bir bankanın İMY kullanılmayan diğer işlem türleri için,   nc  Bölümde veya Dördüncü Bölümde tanımlanan yöntemleri kullanması Kurumun onayına tabidir.

3. Bankalar İMY kullanma onayı almadıkları uzun süreli takas işlemleri ve tüm tezgah üstü türev işlemler için   nc  Bölümde veya Dördüncü Bölümde tanımlanan yöntemleri uygular.

4. İMY kullanım izni bulunan bir banka, Kurumun onayıyla ve haklı bir sebep gösterdiği durumlar haricinde, tekrar   nc  Bölümde veya Dördüncü Bölümde belirlenen yöntemleri kullanamaz. Bu Bölümde belirtilen koşullara uyulmadığı takdirde, banka Kurumca uygun görülecek bir plan dahilinde

uyumun tekrar sağlanması amacına yönelik bir rapor sunmalı ya da bu koşullara uymamasının etkilerinin önemsiz düzeyde olduğunu kanıtlamalıdır.

Risk tutarı

5. Risk tutarı, netleştirme grubu seviyesinde ölçölür. Model, netleştirme grubunun gerçeğe uygun değerinde, faiz oranı ve döviz kurları gibi piyasa değişkenlerindeki değişimlere isnat edilebilen değişimlere ilişkin tahmini dağılımını belirler. Model, böylelikle piyasadaki değişiklikleri dikkate alarak her bir netleştirme grubu için gelecek dönemlere ait risk tutarını hesaplar. Model, teminatlandırılmış varlıklar için teminat değerinde gelecekte oluşabilecek hareketleri de içerebilir.

6. Bankalar, İMY için öngörölen nicel, nitel ve veri koşullarının teminat için karşılanması halinde, netleştirme grubunun gerçeğe uygun değerindeki değişikliklerin tahmin dağılımlarına, Yönetmeliğin 7 nci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca belirlenecek kredi riski azaltım tekniklerine ilişkin usul ve esaslarda öngörölecek kabul edilebilir ilave teminatlar ve Yönetmeliğin 21 inci maddesinin dördüncü fıkrası çerçevesinde kabul edilen teminatları da dâhil edebilir.

7. Risk tutarı, Alfa(α) değeri ile EBPRT'nin çarpılması suretiyle hesaplanır:

$$\text{Risk tutarı} = \alpha \times \text{EBPRT}$$

Bu denklemde:

Alfa (α) değeri 1,4 olarak dikkate alınır. EBPRT; faiz oranları, döviz kurları vb. piyasa riski faktörlerinin olası gelecek değerleri esas alınarak gelecekte bir t zamanındaki ortalama BRT'nin tahmin edilmesiyle hesaplanır. Model, BRT değerini gelecekteki t1, t2, t3 gibi zaman serileri için tahmin eder.

8. EBRT, aşağıdaki denklemle tekrarlanarak hesaplanır.

$$EBRT_{t_k} = \text{maksimum} (EBRT_{t_{k-1}} ; BRT_{t_k})$$

Bu denklemde:

Cari tarih t_0 olarak gösterilir ve $EBRT_{t_0}$ cari risk tutarına eşittir.

9. Bu hesaplamada, EBPRT, gelecekteki riskin birinci yılı boyunca bulunacak ortalama EBRT değeridir. Netleştirme grubu içindeki tüm sözleşmelerin vadesi bir yıldan kısa ise; BPRT, netleştirme grubu içindeki tüm sözleşmelerin vadesi gelene kadar BRT'lerin ortalama değeridir.

EBPRT, EBRT'nin ağırlıklı ortalaması olarak aşağıdaki denklemle hesaplanır.

$$EBPRT = \sum_{k=1}^{\min(1 \text{ yıl;vade})} EBRT_{t_k} * \Delta t_k$$

Bu denklemde:

$\Delta t_k = t_k - t_{k-1}$ ağırlıkları, gelecek riskin zaman içinde eşit aralıklı olmayan tarihlerde hesaplanmasına imkan verir

10. BRT veya azami risk tutarı, risk dağılımının normal olmadığı durumlar da göz önünde bulundurulacak şekilde hesaplanır.

11. Bankalar, tüm karşı taraflar için yukarıdaki denkleme göre hesaplanan risk tutarından daha ihtiyatlı bir risk tutarı da hesaplayabilirler.

α katsayısının içsel tahmini

12. 7 nci fıkra hükümleri dikkate alınmaksızın, 1,2'den az olmamak üzere bankalar kendi α tahminlerini kullanabilirler; burada " α " değeri, karşı taraf kredi riskinin tam simülasyonundan elde edilen sermaye gereksiniminin (pay) BPRT kullanılarak hesaplanan sermaye gereksinimine (payda) oranına eşittir. Paydada yer alan BPRT sabit bir tutar olarak dikkate alınır. Banka bu oranın payında, α içsel tahminlerinin, işlemlerin veya portföylerin gerçeğe uygun değerlerinin karşı taraflar arasında dağılımının stokastik bağımlılığının önemli kaynaklarını kapsadığını gösterir. α için yapılan içsel tahminlerde, portföylerin çeşitliliği de dikkate alınır.

13. Banka, α 'nın payını ve paydasını, kullanılan modelleme metodolojisine, parametre özelliklerine ve portföy kompozisyonuna göre tutarlı bir tarzda hesaplar. Kullanılan yaklaşım, bankanın sermaye gereksinimi içsel değerlendirme sürecine dayanır. Kullanılan yaklaşıma ilişkin yazılı prosedürlerin bulunması ve yaklaşımın bağımsız validasyona tâbi tutulması zorunludur. Banka yaptığı tahminleri en az üç ayda bir, portföy kompozisyonunun zaman içinde değişmesi halinde ise daha sık aralıklarla, değerlendirir. Bankalarca model riski de göz önünde bulundurulur.

14. Uygun olduğu hallerde α tahminleri yapılırken, piyasa ve kredi risklerinin ortak simülasyonunda kullanılan piyasa riski faktörleri; ekonomik gerileme/daralma döneminde ilgili volatilité ve korelasyonlarda meydana gelmesi olası artışları yansıtacak şekilde kredi riski faktörüne uyarlanmalıdır.

15. Marj sözleşmesine konu netleştirme grupları için aşağıda yer alan BPRT ölçütlerinden biri kullanılır:

a) Marj sözleşmesinin etkilerinin dikkate alınmadığı EBPRT,
b) Pozitif olması durumunda marj sözleşmesinde öngörülen eşik değer ile riskin marj süresi içindeki potansiyel artışı yansıtan ek değer toplamı. Ek değer, bugünkü tutarı sıfır olarak kabul edilen netleştirme grubunun riskinde marj süresince beklenen artışı yansıtacak şekilde hesaplanır. Asgari risk marj süresi, günlük bazda yeniden marjı belirleme ve değerlemeye tâbi repo benzeri işlemlerden oluşan netleştirme grupları için beş iş günü ve diğer tüm netleştirme setleri için on iş günüdür.

c) Kurumdan izin alınması koşuluyla marjlamanın etkilerini de dikkate alan modellerin BRT ölçütü 8 inci fıkradaki denklemde doğrudan kullanılabilir.

BPRT hesaplamasında kullanılacak modeller için asgari koşullar

16. Bankalarca kullanılacak BPRT modelleri, 17 ilâ 41 inci fıkralarda belirtilen koşullara uygun olmalıdır.

Karşı taraf kredi riski kontrolü

17. Bankalarda, modelin başlangıçtaki ve periyodik validasyonunun yapılması da dâhil karşı taraf kredi riski yönetim sisteminin tasarımı ve uygulanmasından sorumlu bir kontrol birimi bulunur. Bu birim, girdi verilerin doğruluğunun kontrolü ve bankanın risk ölçüm modeli ile kredi limitleri arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi de dâhil, bankanın risk ölçüm modelinin çıktıklarına dayalı raporlar üretmek ve analizler yapmaktan sorumludur. Bu birim yeterli sayıda personel ile risk yönetim fonksiyonu kapsamında faaliyet gösterir. Söz konusu birimin çalışmaları, bankanın kredi ve toplam risk profilinin planlanması, izlenmesi ve kontrol edilmesi sürecinin ayrılmaz bir parçası olup bankanın günlük kredi riski yönetim sürecine de entegre edilmelidir.

18. Banka, kavramsal olarak sağlam, bütünlük içinde uygulanan karşı taraf kredi riski yönetim politikaları, süreçleri ve sistemlerine sahip olmalıdır. Sağlam bir karşı taraf kredi riski yönetim çerçevesi; karşı taraf kredi riskinin tanımlanmasını, ölçülmesini, yönetilmesini, onaylanmasını ve dahili raporlanmasını içermelidir.

19. Bankanın risk yönetim politikalarında, karşı taraf kredi riskiyle bağlantılı olabilecek piyasa ve likidite riskleri ile yasal ve operasyonel riskler dikkate alınır. Banka, takas ve takas-öncesi kredi risklerini göz önünde bulundurarak, karşı tarafın itibarı ve kredi değerliliğini incelemeyen herhangi

bir işleme giremez. Bu riskler, karşı taraf düzeyinde ve banka düzeyinde mümkün olduğu kadar kapsamlı ve geniş bir erevde yönetilir.

20. Banka yönetim kurulu ve üst yönetimi, karşı taraf kredi riski kontrol  suresine aktif bir şekilde katılır ve bunu, önemli ölçüde kaynak ayrılması gereken, faaliyetlerin temel bir parçası olarak değerlendirir. Üst yönetim, kullanılan modelin kısıtları ve varsayımları ile bunların elde edilen çıktının güvenilirliği üzerindeki olası etkileri hakkında bilgi sahibi olmalıdır. Üst yönetim, piyasa şartlarının ve operasyonel risklerin belirsizliklerini de dikkate almalı ve bunların modeli nasıl etkileyebileceği hakkında bilgi sahibi olmalıdır.

21. Karşı taraf kredi riskine ilişkin günlük raporlar, kredi tahsis ve hazine birimlerinin yetkili personel bazında aldığı pozisyonlarda ve bankanın toplam karşı taraf kredi riskinde gerekli azaltımların yapılması amacıyla ilgili yöneticiler tarafından gözden geçirilir.

22. Karşı taraf kredi riski yönetim sistemi, banka içi limitlerle bağlantılı olarak kullanılır. Limitler, zaman içinde tutarlı bir şekilde uygulanarak kredi tahsis ve hazine birimlerinin yöneticileri ile üst yönetim tarafından anlaşılacak bir şekilde bankanın risk ölçüm modeli ile ilişkilendirilir.

23. Karşı taraf kredi riski ölçüm  , kredi limitlerinin günlük ve gün içi kullanımının ölçülmesini de içerir. Bankalar, maruz kalınan risk tutarını teminatların etkisini dikkate alarak ve almadan ayrı ayrı hesaplar. Bankalar, belirledikleri güven aralığında en yüksek risk tutarını veya potansiyel risk tutarını; portföy ve karşı taraflar bazında hesaplar. Bankalar, risk grupları, sektörler, piyasalar gibi kategorilere ilişkin risk yoğunlaşmalarını dikkate alır.

24. Bankalar, karşı taraf kredi riski hesaplamalarını desteklemek için kullanılan risk ölçüm modelinin günlük çıktılarına dayanan stres testlerini düzenli olarak uygular. Stres testi sonuçları, üst yönetim tarafından periyodik olarak gözden geçirilir ve yönetim kurulu tarafından karşı taraf kredi riski politikalarının ve limitlerinin belirlenmesinde kullanılır. Stres testinin belirli hal ve koşullara karşı özel bir hassasiyet gösterdiği durumlarda, bu risklerin ihtiyatla yönetilmesi için gereken tedbirler derhal alınır.

25. Karşı taraf kredi riski yönetiminin ilgili iç politika, kontrol ve yöntemlere uyumu düzenli olarak iç kontrole tabi tutulmalıdır. Bankanın karşı taraf kredi riski yönetim sisteminin yazılı hale getirilmesi ve ilgili dokümanlarda karşı taraf kredi riski hesaplamalarında kullanılan ampirik tekniklere ilişkin açıklamalara yer verilmesi gerekir.

26. Karşı taraf kredi riski yönetimine ilişkin sistemler düzenli olarak iç denetime tabi tutulmalıdır. Söz konusu denetim, 17 inci fıkrada belirtilen birimlerin faaliyetleri ile karşı taraf kredi riski yönetimine ilişkin iç kontrol

biriminin faaliyetlerini kapsar. karşı taraf kredi riski yönetim süreci asgari olarak aşağıda belirtilen hususları kapsayacak şekilde düzenli aralıklarla gözden geçirilir.

- a) Karşı taraf kredi riski yönetiminin sistem ve süreçlerine ilişkin dokümantasyonun yeterliliği,
- b) Karşı taraf kredi riski kontrol biriminin organizasyonel yapısı,
- c) Karşı taraf kredi riski ölçümlerinin günlük risk yönetimine entegrasyonu,
- ç) Ön ve arka ofis personelinin kullandığı risk fiyatlandırma modelleri ve değerlendirme sistemlerine ilişkin onay süreci,
- d) Karşı taraf kredi riski ölçüm sürecindeki önemli değişikliklerin validasyonu,
- e) Risk ölçüm modelinde karşı taraf kredi riskinin ne ölçüde dikkate alındığı,
- f) Yönetim bilgi sistemlerinin bütünlüğü,
- g) Karşı taraf kredi riski verilerinin güvenilirliği ve eksiksiz olması,
- ğ) İlgili veri kaynaklarının bağımsızlığı da dahil, modellerde kullanılan veri kaynaklarının tutarlılığının, güvenilirliğinin ve zamanında ulaşılabilişliğinin teyidi,
- h) Volatilite ve korelasyon varsayımlarının doğruluğu ve uygunluğu,
- ı) Değerleme ve risk tutarı hesaplamalarının doğruluğu,
- i) Modelin doğruluğunun geriye dönük testler kullanılarak sık aralıklarla kontrolü.

Kullanım testi

27. EBPRT hesaplamalarında kullanılan modelin ürettiği risk dağılımı, bankanın günlük karşı taraf kredi riski yönetim sürecine entegre edilir. Modelin çıktıları; bankanın kredi onaylama, karşı taraf kredi riski yönetim, sermayenin birim ve faaliyet bazında tahsisi ve kurumsal yönetim süreçlerinde belirleyici olmalıdır.

28. Bankalar, karşı taraf kredi riski dağılımlarına ilişkin kayıtları saklamak zorundadır. Bu çerçevede, onay için Kuruma yapılacak başvurularda BPRT ölçümlerinde esas alınan dağılımları hesaplamada kullanılan modelin bu bölümde belirtilen asgari kriterlere uygunluğunun ve söz konusu modelin, asgari bir yıldır kullanılmakta olduğunun ispatı gerekir.

29. Karşı taraf kredi riski tutarlarının dağılımının belirlenmesinde kullanılan model; karşı taraf kredi riskinin tanımlanması, ölçülmesi, yönetimi, onaylanması ve dahili raporlama süreçlerini kapsayan karşı taraf kredi riski yönetim çerçevesinin bir parçası olmalıdır. Karşı taraf kredi riski yönetim çerçevesi, kredi limiti kullanımlarının ölçümünü, karşı taraf kredi riskinin diğer kredi riskleriyle birlikte ele alınmasını ve sermayenin birim ve faaliyet bazında tahsisini de içerir. Bankalar, BPRT'ye ek olarak mevcut risk

tutarlarını da ölçer ve yönetir. Uygun hallerde, mevcut risk tutarları teminatların etkisi alınmadan ve alınarak ayrı ayrı hesaplanır. BPRT'nin hesaplanmasında kullanılan modelin ürettiği dağılımlı esas alan en yüksek risk tutarı veya potansiyel risk tutarı gibi karđı taraf kredi riski  l tlerinin de kullanılması halinde, kullanım testinin usulünce yapılmığ olduğu kabul edilir.

30. Karđı taraf kredi riski hesaplamalarının daha d ğ k bir sıklıkla yapılmasının uygun olduğunun ispat edildiği durumlar hariç, bankalarca BRT'nin günlük bazda hesaplanmasına yönelik gerekli sistemler tesis edilir. Bankalar, BRT'yi, sözleşmelerin vadesini ve gelecek nakit akışlarının zamanını doğru biçimde yansıtın bir zaman dilimi için ve maruz kalınan risklerin kompozisyon ve büyüklüğüne uygun Şekilde hesaplar.

31. Risk tutarı, sadece bir yıllık bir zaman dilimi için değil, netleştirme grubu içindeki tüm sözleşmelerin vadesini kapsayacak bir zaman dilimi için hesaplanır, izlenir ve kontrol edilir. Bankalar, bir yıldan uzun süreli karđı taraf riskinin tanımlanması ve kontrolü için uygun yöntemlere sahip olmalıdır. Risk tutarlarına ilişkin artış tahminleri, sermaye gereksinimi içsel değerlendirme sürecinde girdi olarak dikkate alınır.

Stres Testi

32. Bankalar, karđı taraf kredi riskine ilişkin sermaye yeterliliği değerlendirmelerinde düzenli olarak ayrıntılı bir stres testi programı kullanmalıdır. Stres testi sonuçları, BPRT ölümüyle karđılařtırılır ve sermaye gereksinimi içsel değerlendirme süreçleri çerçevesinde dikkate alınır. Stres testi, bankanın kredi riski tutarlarını olumsuz etkileyebilecek olası olayları veya ekonomik koşullarda meydana gelebilecek değerliklikleri ve bankanın bu değerlikliklere dayanıklılığının değerlendirilmesini içerir.

33. Bankalarca karđı taraf kredi riski, piyasa ve kredi riski faktörlerini birlikte dikkate alan stres testine tabi tutulur. Karđı taraf kredi riski stres testleri, tek bir karđı tarafa veya karđı taraf grubuna ilişkin yoğunlaşma riskini, piyasa ve kredi riskleri arasındaki korelasyon riskini ve karđı tarafa ilişkin pozisyonların tasfiyesinin piyasada oluşturabileceği değerlikliklerden kaynaklanabilecek riskleri içerir. Stres testleri, piyasada meydana gelebilecek söz konusu değerlikliklerin bankanın pozisyonları üzerindeki etkilerini de değerlendirir ve bu etkileri karđı taraf kredi riski değerlendirmelerine dahil eder.

Ters Eğilim Riski

34. Bankalarca, genel ters eğilim riskini önemli oranda artırabilecek risklere gerekli ve yeterli önem verilmelidir.

35. Bankalarca, spesifik ters eğilim riskini, bir işlemin başlangıcından itibaren vadesi boyunca tanımlamak, izlemek ve kontrol etmek için uygun yöntemler tesis edilir.

Modelleme Sürecinin Bütünlüğü

36. Kullanılan model, ilgili işlemin şart ve özelliklerini zamanında, tam ve ihtiyatlı bir şekilde dikkate almalıdır. İşlem şartları, asgari olarak sözleşmede belirtilen tutarlar, vade, referans varlıklar ile marj ve netleştirmeye ilişkin hükümleri içerir. Söz konusu işlem şart ve özellikleri periyodik denetime tâbi bir veri tabanında tutulur. Netleştirmeye ilişkin düzenlemelerin tanınması için netleştirmenin yasal açıdan bağlayıcılığının teyit ve teminin hukuk birimince onaylanmış olması ve ilgili verilerin veri tabanına bağımsız bir birim tarafından girilmesi gereklidir. İşlem şart ve özellikleri ile verilerinin modele dahil edilmesi iç denetime tâbi tutulur. Söz konusu şart ve özelliklerin BPRT'ye doğru bir biçimde veya ihtiyatlı bir şekilde yansıtıldığına sürekli olarak kontrol edilmesi ve doğrulanması amacıyla model ile kaynak veri sistemlerinin teyidine ilişkin süreçler tesis edilmelidir.

37. Mevcut risklerin modeller yoluyla hesaplanmasında, cari piyasa verileri kullanılır. Volatilite ve korelasyon tahminlerinde tarihsel veriler kullanıldığında, asgari üç yıllık veri kullanılması ve söz konusu verilerin, piyasa koşulları dikkate alınarak asgari üç ayda bir güncellenmesi gereklidir. Veriler, tam bir ekonomik döngü gibi tüm ekonomik koşulları kapsmalıdır. Bankanın ilgili birimlerinde sağlanan fiyat verileri, bu birimlerden bağımsız başka bir birim tarafından doğrulanmalıdır. Veriler, faaliyet kollarından bağımsız bir şekilde toplanmalı ve modele zamanında, eksiksiz girdi sağlamalı ve denetime tâbi bir veri tabanında tutulmalıdır. Bankalar, hatalı ve/veya normal olmayan verilerin veri tabanından arındırılmasına yönelik gelişmiş bir veri doğrulama sürecine sahip olmalıdır. Yeni ürünler için üç yıllık tarihsel verilerin bulunmayabileceği durumlar da dahil, modelin türetilmiş piyasa verilerine dayandığı durumlarda iç politikalar ile uygun alternatif verileri belirlemeli ve banka bu alternatif verilerin olumsuz piyasa koşulları altında riski ihtiyatlı bir şekilde temsil ettiğini ampirik olarak gösterebilmelidir. Bankalar, teminatların netleştirme grubunun gerçeğe uygun değerindeki etkilerini de içeren modellerde, teminat volatilite modellenmesi için yeterli ve uygun tarihsel verileri kullanmalıdır.

38. Model, bir validasyon sürecine tâbi olmalıdır. Bu süreç, bankanın politika ve yöntemlerinde açık bir şekilde yer almalıdır. Validasyon süreci, modelin bütünlüğünü sağlamak için gereken testleri içermeli ve varsayımların ihlâl edildiği ve BPRT'nin olduğundan düşük gösterilmesine neden olabileceği durumları açıklamalıdır. Validasyon süreci, modelin kapsamlılığının incelemesini de içermelidir.

39. Bankalar, ilgili riskleri izlemeli ve bu riskler önemli bir düzeye ulaştığında içsel BPRT tahmininin ayarlanması amacıyla yönelik süreçlere sahip olmalıdır. Bu çerçevede banka:

a) Spesifik ters eğilim riski kapsamındaki risklerini tanımlamalı ve yönetmeli,

b) Bir yıldan sonra artan risk profili gösteren riskler için, bir yıllık BPRT tahminini vade boyunca gerçekleşen BPRT ile periyodik olarak karşılaştırmalı,

c) Kalan vadesi bir yıldan az olan riskler için, hesaplanan yenileme maliyetini ve gerçekleşen risk tutarlarını düzenli olarak karşılaştırmalı ve/veya bu karşılaştırmaya olanak veren verileri saklamalıdır.

40. Banka, bir işlemi bir netleştirme grubuna dahil etmeden önce, o işlemin altıncı Bölümde belirtilen koşullara uyan yasal açıdan bağlayıcı bir netleştirme sözleşmesi kapsamında yer aldığına doğrulanması amacıyla yönelik sistemlere sahip olmalıdır.

41. Karşı taraf kredi riski azaltımında teminat kullanan bir banka, yaptığı hesaplamalarda teminatın etkisini dikkate almadan önce, o teminatın kredi riski azaltımına ilişkin usul ve esaslar çerçevesinde, hukuki geçerlilik standartlarına uyum sağlamanın doğrulanması amacıyla yönelik sistemlere sahip olmalıdır.

BPRT Modelleri için validasyon koşulları

42. (1) Bankanın BPRT modeli, aşağıda sayılan validasyon koşullarını karşılamalıdır:

a) Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca belirlenecek usul ve esaslarda öngörülecek nitel validasyon koşulları,

b) Karşı taraf kredi riskinin ölçülmesi çerçevesinde, faiz oranları, kurlar, hisse ve emtia fiyatları ile diğer piyasa riski faktörleri, uzun bir zaman dilimi için tahmin edilir. Kullanılan tahmin modelinin piyasa riski faktörleriyle ilgili uzun bir zaman dilimindeki performansının yeterliliği değerlendirilmelidir,

c) Piyasa riski faktörlerine uygulanacak şoklarla ilgili belirli senaryolar için karşı taraf kredi riskini hesaplamak amacıyla kullanılan fiyatlandırma modelleri, model validasyon sürecinin bir parçası olarak test edilir. Opsiyonlar için kullanılan fiyatlandırma modelleri, opsiyon değerinin piyasa riski faktörlerine göre doğrusal olmama durumunu da hesaba katmalıdır,

ç) BPRT modeli, netleştirme grubu seviyesindeki risklerin toplulaştırılması amacıyla, işlemlere özgü bilgileri kapsamalıdır. Banka, işlemlerin model içindeki uygun netleştirme grubuna dahil edilip edilmediğini teyit eder;

d) BPRT modeli, teminatlama etkilerini kapsamak için işlemlere özgü bilgileri de içerir. Model, cari teminat tutarını ve gelecekte karşı taraflar

arasında aktarılabilir teminatları hesaba katar. Söz konusu model, iki taraflı veya tek taraflı marj sözleşmelerinin niteliğini, teminat tamamlama çağrılarının sıklığını, risk marj süresini, bankanın kabul etmeye hazır olduğu teminatlanmamış risk tutarının yeterli olmadığı durumlardaki asgari risk eşiğini ve asgari transfer tutarını dikkate alır. Model verilen teminatın değerinde gerçeğe uygun değerine göre değerlemeden doğan değerikliği tahmin eder veya Yönetmeliğin 7 nci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca belirlenecek kredi riski azaltımına ilişkin usul ve esaslarda açıklanan kuralları dikkate alır,

e) Temsili karşı taraf portföyleri üzerinde statik, tarihsel geriye dönük test, model validasyon sürecinin parçası olmalıdır. Banka temsili karşı taraf fiili ve varsayımsal portföyleri üzerinde düzenli aralıklarla statik, tarihsel geriye dönük test uygulamalıdır. Temsili portföylerin seçiminde, bankanın maruz kaldığı önemli risk faktörleri ve korelasyonlara olan hassasiyetler dikkate alınır.

(2) Geriye dönük testin, modelin geçerliliğinin yeterli olmadığını göstermesi durumunda, Kurum, model için verdiği onayı iptal edebilir veya modelin derhal iyileştirilmesini sağlamak amacıyla yönelik ilave özkaynak tutulması da dâhil uygun tedbirlerin alınmasını ister.

ALTINCI BÖLÜM

Sözleşmeye Dayalı Netleşirme

Kurum tarafından onay verilebilecek netleşirme türleri

1. Bu Bölüm kapsamında;

a) Karşı taraf, netleşirme sözleşmesi akdetme yetkisine sahip olan gerçek ve tüzel kişiler;

b) Sözleşmeye dayalı çapraz ürün netleşirme işlemi, farklı ürün kategorilerine ait iki taraflı çerçeve sözleşmeleri ve işlemleri kapsayan, tek bir hukuki yükümlülük yaratan ve karşı taraf ile banka arasında yapılan yazılı bir sözleşme

anlamına gelir.

Sözleşmeye dayalı çapraz ürün netleşirme işlemleri, yalnızca iki taraflı yapılan netleşirmeleri içerir.

Çapraz ürün netleşirmesi çerçevesinde, aşağıdakiler, farklı ürün kategorileri olarak kabul edilir:

i) Repo işlemleri, ters repo işlemleri, menkul kıymetler ve emtia ödünç verme ve ödünç alma işlemleri;

ii) Kredili menkul kıymet işlemleri,

iii) Türev finansal araçlar.

Kurum, sadece aşağıda belirtilen netleştirme işlemlerinin risk azaltım etkisinin dikkate alınmasına izin verir.

i) Uygulandığı her seferde tek bir net tutar oluşturarak taraflar arasındaki karşılıklı alacak ve borçları otomatik olarak mahsup eden ve böylece eski sözleşmeleri sona erdirerek yasal açıdan bağlayıcı tek bir yeni sözleşme oluşturan, bir banka ile onun karşı tarafı arasında yapılan iki taraflı yenileme sözleşmeleri,

ii) Banka ile karşı taraf arasındaki iki taraflı diğer sözleşmeler,

iii) Beşinci Bölümde tanımlanan yöntemi kullanmasına Kurumca izin verilen bankalar için ilgili yöntem kapsamına giren sözleşmeye dayalı çapraz ürün netleştirme işlemleri. Konsolidasyon kapsamındaki ana ortaklık ve bağlı ortaklıklar arasındaki işlemlerin netleştirilmesi, sermaye gereksiniminin hesaplanmasında dikkate alınmaz.

Dikkate alınma kriterleri

2. Kurum, netleştirme sözleşmelerinin risk azaltım etkisinin dikkate alınmasına sadece aşağıda belirtilen koşullarda izin verir:

i) Karşı tarafın temerrüde düşmesi, iflası, tasfiyesi veya benzeri başka nedenlerden dolayı yükümlülüklerini ifa edememesi halinde, banka sadece sözleşme kapsamındaki tüm münferit işlemlerin gerçeğe uygun değerine göre değerlendirilmiş pozitif ve negatif tutarının net toplamını tahsil veya ödeme gibi tek bir yükümlülük ya da hak doğuran netleştirme sözleşmelerine taraf olmalıdır,

ii) Hukuki ihtilâf veya anlaşmazlık durumunda, (i) bendinde bahsi geçen durumlarda, aşağıda belirtilen hukuki kaynaklar açısından bankanın alacak ve borçlarının (i) bendinde tanımlanan net toplamla sınırlı olacağını belirten yazılı ve gerekçeli hukuki mütalaaların hazırlanması gerekir:

-Karşı tarafın kurulu bulunduğu ülkenin kanunları ile bir kuruluşun yurtdışı şubesinin bulunması halinde ilgili yurtdışı şubenin kurulu bulunduğu ülke mevzuatı,

-Sözleşme kapsamındaki münferit işlemlerin tabi olduğu yasal düzenlemeler,

-Netleştirme sözleşmesinin uygulanmasına ilişkin diğer yasal hükümler,

iii) Mevzuattaki olası değişiklikler neticesinde netleştirme sözleşmesinin yasal geçerliliğini muhafaza edip etmediğinin sürekli olarak gözden geçirilmesini sağlayan sistemler tesis edilmiş olmalıdır,

iv) Netleştirme sözleşmesine ilişkin belgeler Kanunun belgelerin saklanmasına ilişkin 42 nci maddesine uygun olarak saklanmalıdır,

v) Netleştirme etkilerinin her bir karşı tarafa ilişkin toplam kredi riski tutarı hesaplamalarına dahil edilmesi ve karşı taraf kredi riskinin bu esas çerçevesinde yönetiliyor olması gereklidir,

vi) Her bir karşı tarafa ilişkin kredi riskinin toplulaştırılması ve her bir işlem türü için tek bir konsolide risk tutarının belirlenmesi gereklidir. Topplulaştırılmış konsolide risk tutarı, kredi sınırlarının hesaplanmasında ve sermaye gereksinimi içsel değerlendirme sürecinde dikkate alınmalıdır.

Kurum, netleştirme sözleşmelerinin yasal bağlayıcılığı olup olmadığını gerekirse ilgili ülkelerin yetkili otoriteleriyle işbirliği yapmak suretiyle de teyit eder. İki ülke denetim otoritesinden herhangi birinin olumsuz görüş vermesi halinde netleştirme sözleşmesinin risk azaltım etkisi dikkate alınmaz.

Kurum, netleştirme sözleşmelerinin risk azaltım etkisinin dikkate alınması hususunda bankaca sunulan gerekçeli hukuki mütalaaları kabul edebilir.

Temerrüde düşmesi durumunda net alacaklı olsa bile karşı tarafa ödeme yapılmamasına ya da ödenmesi gereken tutardan daha az tutarda ödeme yapılmasına yönelik hükümler içeren sözleşmeler hiçbir durumda risk azaltımında dikkate alınmaz.

Sözleşmeye dayalı çapraz ürün netleştirme işlemlerinin, ilave olarak aşağıdaki koşulları sağlaması gereklidir.

a) Bu Bölümün ikinci fıkrasının (i) bendinde tanımlanan net toplam, netleştirme işlemi kapsamındaki iki taraflı çerçeve sözleşmesinin pozitif ve negatif kapanış değerlerinin ve münferit işlemlerin pozitif ve negatif gerçeğe uygun değerine göre değerlenmiş tutarının net toplamına eşit olmalıdır,

b) Bu Bölümün ikinci fıkrasının (ii) bendinde belirtilen yapılan yazılı ve gerekçeli hukuki mütalaalar, netleştirme sözleşmelerinin bir bütün olarak geçerliliği ve ifa edilebilirliği ile netleştirme işleminin çerçeve sözleşmesinin önemli hükümleri üzerindeki etkilerini de ele almalıdır. Bu mütalaalar, bankanın faaliyette bulunduğu ülkenin yasal düzenlemeleri kapsamında hukuki mütalaa ya da sözleşmeye ilişkin tüm hususlara gerekçeleriyle birlikte yer veren hukuki zabıt olarak kabul edilirler.

c) Bu Bölümün ikinci fıkrasının (iii) bendi çerçevesinde bankalar netleştirme grubuna dahil edilecek herhangi bir işlemin hukuki mütalaa kapsamında ele alındığının teyidine yönelik sistemlere sahip olmalıdır.

ç) Çapraz ürün netleştirme sözleşmelerinin dikkate alınması için, bankalar, netleştirme sözleşmesi kapsamındaki çerçeve sözleşmeleriyle ilgili olarak iki taraflı netleştirmenin tanınmasına ilişkin kriterlere ve Yönetmeliğin

7 nci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca belirlenecek kredi riski azaltım tekniklerine ilişkin usul ve esaslara uyumu devamlı surette sağlamalıdır.

Dikkate alınmanın sonuçları

3. Dördüncü ve Beşinci Bölüm kapsamında yapılan netleştirme o Bölümlerde belirtilen esaslar çerçevesinde dikkate alınır.

i) Yenileme sözleşmeleri:

Brüt tutarlar yerine yenileme sözleşmeleri ile belirlenen net tutarlar ağırlıklandırmaya tabi tutulabilir. Böylece, Üçüncü Bölüm uygulanırken, (a) fıkrasındaki yenileme maliyeti ile (b) fıkrasındaki sözleşmede belirtilen anapara tutarları veya işleme konu varlıkların değeri yenileme sözleşmesi dikkate alınarak hesaplanabilir.

ii) Diğer netleştirme sözleşmeleri:

Üçüncü Bölümün uygulamasında (a) fıkrasındaki netleştirme sözleşmesine dahil edilmiş olan sözleşmelerin cari yenileme maliyetleri netleştirme sonucunda hesaplanan varsayımsal net yenileme maliyeti dikkate alınarak bulunur. Varsayımsal net yenileme maliyetinin bir net borçla sonuçlanması halinde, cari yenileme maliyeti "sıfır" olarak kabul edilir. (b) fıkrasındaki netleştirme sözleşmesine dahil edilmiş olan tüm sözleşmelere ilişkin potansiyel kredi riski tutarı ise aşağıdaki formül vasıtasıyla azaltılmış olarak hesaplanabilir:

$$PKT_{\text{azt}} = 0,4 * PKT_{\text{brt}} + 0,6 * NBR * PKT_{\text{brt}}$$

Formülde geçen:

- PKT_{azt} = yasal bağlayıcılığı bulunan iki taraflı netleştirme sözleşmesine dahil edilen ve belirli bir karşı tarafla ilgili tüm sözleşmelere ilişkin azaltılmış potansiyel kredi riski tutarını,

- PKT_{brt} = yasal bağlayıcılığı bulunan iki taraflı netleştirme sözleşmesine dahil edilen ve belirli bir karşı tarafla ilgili tüm sözleşmelere ilişkin sözleşmede belirtilen tutarların Tablo 1'de gösterilen oranlarla çarpılması sonucu bulunacak potansiyel kredi riski tutarları toplamını,

- NBR = net/brüt rasyosunu

ifade eder.

Bankalar, seçecekleri aşağıdaki oranlardan birini NBR'nin hesaplanmasında tutarlı olarak kullanırlar:

i) Ayrı hesaplamada: yasal bağlayıcılığı bulunan iki taraflı bir netleştirme sözleşmesine dahil edilen ve belirli bir karşı tarafla ilgili tüm sözleşmelere ilişkin net yenileme maliyetinin aynı karşı tarafla yapılan sözleşmelere ilişkin brüt yenileme maliyetine oranı,

ii) Birlikte hesaplamada: yasal bağlayıcılığı bulunan tüm iki taraflı netleştirme sözleşmelerine dahil edilen sözleşmeler dikkate alınmak kaydıyla bütün karşı taraflara ilişkin net yenileme maliyetleri toplamının bütün karşı taraflara ilişkin brüt yenileme maliyetleri toplamına oranı.

Potansiyel kredi riski tutarının yukarıdaki formül vasıtasıyla hesaplanmasında, netleştirmeye dahil edilmiş olan ve birbiriyle tam olarak eşleşen sözleşmeler, netleştirme sonucu elde edilen net tutarın anapara tutarı olarak dikkate alındığı tek bir sözleşme olarak değerlendirilebilir. Birbiriyle tam olarak eşleşen sözleşmeler, karşılıklı nakit akışları aynı tarihlerde gerçekleşen ve kısmen veya tamamen aynı para birimi cinsinden olan vadeli döviz sözleşmeleri veya benzeri sözleşmelerdir.

SERMAYE YETERLİLİĞİ YÖNETMELİĞİ

EK-3

ALIM SATIM

BİRİNCİ BÖLÜM

Alım Satım Amacı

1. Pozisyonların/portföylerin alım satım amacıyla tutulduklarının kabul edilebilmesi için;

a) Pozisyon/araç veya portföylere ilişkin üst yönetim tarafından onaylanan, beklenen elde tutma süresini de içeren, yazılı bir alım satım stratejisinin mevcut olması,

b) Pozisyonun aktif olarak yönetilmesine ilişkin olarak aşağıdaki hususları içeren, açıkça tanımlanmış politika ve uygulama usullerinin bulunması,

i) Pozisyon alımının alım-satım masasında gerçekleştirilmesi,

ii) Pozisyon limitlerinin belirlenmesi ve uygunluğunun izlenmesi,

iii) İlgili personele, pozisyon alma konusunda, onaylanmış stratejiye göre ve kararlaştırılan limitler dhilinde serbestlik tanınması,

iv) Pozisyonların, bankanın risk yönetim sürecinin ayrılmaz bir parçası olarak üst yönetime raporlanması,

v) Pozisyonların, piyasa bilgi kaynakları çerçevesinde aktif bir Şekilde izlenmesi ve pozisyonun ve bileşenlerinin, piyasa girdilerinin mevcut olup olmaması ve bu girdilerin kalitesi, piyasadaki işlem hacmi ve alım satım konusu pozisyonların sayısı ve büyüklüğü hakkındaki değerlendirmeler de dahil, alınıp satılabilirliğinin ya da riskten korunmaya konu olma yeterliliğinin değerlendirilmesi.

c) Alım satım hesaplarındaki durağan pozisyonlar ve işlem hacminin izlenmesi de dâhil, bankanın pozisyonunun alım satım stratejisine uyumu bakımından izlenmesi için açıkça tanımlanmış politika ve uygulama usullerinin mevcut olması.

İKİNCİ BÖLÜM

Sistem ve Kontroller

1. Bankalar, değerlemeye ilişkin tahminlerin ihtiyatlı ve güvenilir olmasını teminen, yeterli sistemler ile kontrol süreçlerini kurmak ve işletmekle yükümlüdür.

2. Sistem ve kontrol süreçleri, asgari aşağıda belirtilen unsurları içerir;

a) Değerleme sürecine ilişkin, değerlemede görev alanların açıkça tanımlanmış görev ve sorumluluklarını da kapsayacak biçimde, değerlemenin tespitinde kullanılan piyasa bilgi kaynakları ile bunların uygunluğuna ilişkin değerlendirmeleri, gözlenemeyen ancak bankanın piyasa katılımcılarının pozisyonu fiyatlandırmada kullandıkları girdilere ilişkin varsayımlarını yansıtan girdilerin kullanımını hakkında açıklamaları, bağımsız değerlemelerin sıklığını, kapanış fiyatlarının zamanlamasını, değerlemelerin ayarlanmasına ilişkin süreçleri, ay sonları ve gerektiğinde yapılacak olan teyit süreçlerini içeren yazılı politika ve uygulama usulleri,

b) Değerlemeden sorumlu birim için, ön ofisten bağımsız ve açıkça belirlenmiş bir raporlama sistemi.

Raporlama, nihai olarak ilgili yönetim kurulu üyesine yapılır.

İhtiyatlı Değerleme Yöntemleri:

3. Bankalar, mümkün olduğunca pozisyonlarını gerçeğe uygun değeri ile değerler. Gerçeğe uygun değeri ile değerlendirme, pozisyonların borsa fiyatları, ekran fiyatları veya çeşitli bağımsız araçlardan temin edilen diğer fiyat teklifleri gibi bağımsız kaynaklardan temin edilen kapanış fiyatları üzerinden asgari günlük olarak yapılan değerlendirme.

4. Belirli bir finansal araç açısından piyasa yapıcısı konumundaki bankaların ilgili pozisyonu alış ve satış teklifleri arasındaki bir değerden kapatabildiği durumlar haricinde, gerçeğe uygun değeri ile değerlendirme yapılırken, alış ve satış fiyatlarının daha ihtiyatlı olanı esas alınır.

5. Pozisyonların gerçeğe uygun değeri ile değerlemesi mümkün değilse, bankalar sermaye yükümlülüğünün belirlenmesinde pozisyonlarının/ portföylerinin değerini ihtiyatlı bir şekilde model yoluyla belirlemelidir. Model yoluyla değerlendirme, bir piyasa girdisi referans alınarak, ekstrapolasyon yöntemi kullanılarak veya bir piyasa girdisi çerçevesinde hesaplama yapılarak değerlendirme yapılmasını ifade eder.

6. Pozisyonların model yoluyla değerlemesinde aşağıdaki şartlar sağlanmalıdır:

a)  st yönetim, alım satım hesaplarının ya da gerçeğe uygun değeri ile değerlenen diğer pozisyonların model kapsamında değerlemeye tâbi tutulan kalemlerinin farkında olmalı ve bunun risk/performans raporlamasında neden olduğu belirsizliği dikkate almalıdır.

b) Piyasa girdileri, mümkün olduğu durumlarda, piyasa fiyatlarına uygun Şekilde belirlenmeli ve değerlenen pozisyonlara ilişkin girdiler ve model parametreleri sıklıkla gözden geerilmelidir.

c) Belirli finansal araçlar veya emtialar için mümkün olduğu sürece, uygulamada sıklıkla kullanılan fiyatlama yöntemleri kullanılmalıdır.

) Modelin banka tarafından geliŐtirilmiŐ olması halinde, model geliştirme sürecinden bağımsız ve yeterince uzman kişiler tarafından değerlendirilen ve test edilen uygun varsayımlara dayalı olarak oluŐturulmalı, n ofisten bağımsız bir birim tarafından geliŐtirilmeli veya onaylanmalı, varsayımların, yazılım uygulamalarının ve matematiksel hesaplamaların validasyonu da dâhil, bağımsız olarak test edilmeli.

d) Modelde yapılacak değişikliklere ilişkin yazılı kontrol süreçleri oluŐturulmalı ve modelin bir kopyası saklanarak değerlemelerin kontrolünde periyodik olarak kullanılmalıdır.

e) Risk yönetimi birimi, kullanılan modellerin zayıf yönlerinin ve bunların değerleme sonuçları raporuna en iyi nasıl yansıtılabileceğinin farkında olmalıdır.

f) Model performansının değerlendirilmesi amacıyla, model periyodik olarak gözden geerilmelidir (rneğin, varsayımların uygunluğunun devam edip etmediğinin değerlendirilmesi, risk faktörlerine karşı kr ve zarar analizi, fiili kapanış değerlerinin model çıktılarıyla karşılaştırılması).

7. Gerçeğe uygun değeri ile ya da model yoluyla yapılan günlük değerlemenin yanı sıra, bağımsız fiyat doğrulaması da yapılmalıdır. Bağımsız fiyat doğrulaması, piyasa fiyatları veya model girdilerinin doğru ve bağımsız olup olmadıklarının düzenli olarak incelendiği bir süreçtir. Gerçeğe uygun değeri ile günlük değerleme alım satım işlemini yapan personel tarafından yapılabilir; ancak piyasa fiyatları ve model girdilerinin kontrol ve doğrulama işleminin alım satım işlemini yapan birimden bağımsız bir birim tarafından ve asgari ayda bir kere (ya da ilgili piyasanın/alım satım faaliyetinin yapısına bağlı olarak, daha sık) yapılması gerekir. Fiyatlara ilişkin bağımsız veri kaynaklarının mevcut olmaması ya da değerlemede kullanılan veri kaynaklarının daha fazla subjektif değerlendirmeler içermesi halinde, değerleme ayarlamaları gibi ihtiyatlı tedbirler uygulanabilir.

Değerleme ayarlamaları

8. Bankalarca değerleme ayarlamalarının dikkate alınmasına yönelik yöntemler tesis edilir ve uygulanır.

Genel Standartlar

9. Bankalar; kazanılmamış kredi faiz farkları, kapanış maliyetleri, operasyonel riskler, erken itfa, yatırım ve fonlama maliyetleri, gelecekteki idari giderler ve ilgili durumlarda model riskine ilişkin değerlendirme ayarlamalarını dikkate alır.

Likiditesi düşük pozisyonlara ilişkin standartlar

10. Likiditesi düşük pozisyonlar, piyasa koşulları ile pozisyonlardaki yoğunlaşmalar ve/veya durağan pozisyonlar gibi bankaya özgü durumlardan kaynaklanabilir.

11. Bankalar, likiditesi düşük pozisyonlara ilişkin olarak değerlendirme ayarlaması yapılması için uygulama usulleri geliştirir. Değerleme ayarlamaları, gerektiğinde bunların değerlerinde finansal raporlama amaçlı olarak yapılan değişikliklere ilave olacak ve pozisyonun likiditesinin düşüklüğünü yansıtacak şekilde yapılır. Geliştirilen uygulama usulleri çerçevesinde, bu pozisyonlar için değer ayarlaması gerekip gerekmediğini tespit etmek için çeşitli faktörler dikkate alınır. Bu faktörler, pozisyonlara ilişkin risklerden koruma sağlanması için gereken zamanı, alış ve satış fiyatları arasındaki marjların volatilitesi ve ortalamasını, piyasa kotasyonlarının mevcudiyeti (piyasa yapımcılarının sayısı ve kimliği) ile işlem hacminin piyasada volatilitenin yüksek olduğu dönemler dahil olmak üzere volatilitesi ve ortalamasını, piyasa yoğunlaşmalarını, pozisyonların yaşlandırılmasını, model kapsamında değerlemeden ne ölçüde yararlandığı ve diğer model risklerinin etkilerini içerir.

12. Üçüncü taraflarca yapılan değerlemelerin veya model yoluyla değerlemenin kullanımında, bankalarca bir değerlendirme ayarlaması yapılması gerekip gerekmediği değerlendirilir. Likiditesi düşük pozisyonlar için değerlendirme ayarlamasına gerek olup olmadığının değerlendirilmesi ve ayarlamaların uygunluğunun sürekli olarak gözden geçirilmesi gereklidir.

13. Bankalar, menkul kıymetleştirme pozisyonları ve n inci temerrüt olayına bağlı olarak ödeme şartının gerçekleştiği kredi türevleri dahil olmak üzere tüm karmaşık ürünlerle ilgili olarak, yanlış değerlendirme metodunun kullanılıyor olmasıyla ilgili model riski ile değerlendirme metodunda gözlenemeyen ve muhtemelen yanlış kalibrasyon parametrelerinin kullanılmasından kaynaklanan model riski için değerlendirme ayarlamaları gerekip gerekmediğini değerlendirir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

D hil  Riskten Koruma

1. D hil  riskten koruma pozisyonu, alım satım hesapları dışındaki bir pozisyon veya pozisyon grubunun risk bileŐenlerini önemli oranda veya tamamen netleŐtiren bir pozisyonudur. D hil  riskten koruma işleminden kaynaklanan pozisyonlar, alım satım amacıyla tutulmaları ve alım satım amacı ve ihtiyatlı değerleme hakkında Birinci ve İkinci Bölümlerde belirtilen genel kriterlere uymaları Şartıyla, sermaye yükümlülüğünün hesaplanmasında alım satım hesaplarına dâhil edilebilirler. Bu uygulama aşağıdaki hükümlere uygun olmalıdır.

a) D hil  riskten koruma, temel amaç olarak sermaye yükümlülüklerinin azaltılmasına veya yükümlülüklerden kaçınılmasına yönelik yapılamaz.

b) D hil  riskten koruma uygun Şekilde belgelendirilerek onay ve iÇsel denetim prosedürlerine tâbi tutulmalıdır.

c) D hil  işlemler piyasa koşullarında yapılmalıdır.

ç) D hil  riskten koruma işleminden kaynaklanan piyasa riski, alım satım hesapları içinde yetki limitleri dikkate alınarak yönetilmelidir.

d) D hil  işlemler dikkatli bir izlemeye tabi tutulmalı, bu izleme, yeterli prosedürlerle desteklenmelidir.

2. Birinci fıkrada belirtilen uygulamada, d hil  riskten koruma işleminin alım satım hesapları dışındaki ayağına uygulanacak sermaye yükümlülüğüne ilişkin hükümler saklıdır.

3. Birinci ve ikinci fıkra hükümlerine istisna olarak, bir bankanın alım satım hesapları dışında maruz kaldığı bir kredi riskine karşı alım satım hesaplarındaki kredi türevini kullanarak (bir dahili riskten koruma yaparak) koruma sağlaması halinde, alım satım hesapları haricindeki pozisyonlara ilişkin olarak Yönetmeliğin 7 nci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca belirlenecek kredi riski azaltım tekniklerine ilişkin usul ve esaslar çerçevesinde kredi türevleri için belirlenen ilave Şartları taşıyan bir kredi türevinin dikkate alınabilir bir üçüncü taraftan sağlandığı durumlar hariç, alım satım hesapları haricindeki pozisyonlar, sermaye yükümlülüğünün hesaplanmasında riskten korumaya tâbi tutulmuŐ sayılmaz. Sermaye yükümlülüğü hesaplanmasında alım satım hesapları haricindeki bir pozisyon için üçüncü taraf korumasının dikkate alınma Şartlarını taşıması halinde, d hil  ve harici kredi türevi riskten koruma işlemi, alım satım hesaplarına dâhil edilmez.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Alım Satım Hesaplarına Dâhil Etme Şartları

1. Bankalar, alım satımlarının yönetimi ile içsel risk yönetim kapasite ve uygulamalarını da dikkate almak suretiyle sermaye yükümlülüğünün hesaplanması kapsamında hangi pozisyonların alım satım hesaplarına dâhil edileceğine yönelik olarak açıkça tanımlanmış politika ve yöntemler oluşturmak zorundadır. Bunlardan alım satım hesaplarının kapsamı çerçevesindeki politika ve yöntemlere uyum durumu belgelendirilir ve periyodik olarak iç denetime tâbi tutulur. Alım satım hesaplarının yönetimine ilişkin politika ve yöntemler ise asgari olarak aşağıdaki hususları içerecek şekilde düzenlenir.

a) Sermaye yükümlülüğünün hesaplanması çerçevesinde, alım satım hesapları kapsamına giren faaliyetler,

b) Aktif ve likit nitelikteki iki yönlü bir piyasada günlük olarak gerçeğe uygun değeri ile değerlendirme işlemine tâbi tutulabilecek pozisyonun kapsamı,

c) Bankanın model yoluyla değerlemeye tabi tuttuğu pozisyonlar açısından;

i) Pozisyonun tespit edilebilecek tüm önemli risklerin kapsamı,

ii) Aktif ve likit nitelikteki iki yönlü bir piyasası bulunan araçlarla tüm önemli riskleri için riskten koruma sağlanabilecek pozisyonların kapsamı,

ii) Modelde kullanılan temel varsayımlar ve parametreler için türetilen güvenilir tahminler.

ç) Değerleme uygulamalarının doğruluğunun dışsal olarak istikrarlı bir şekilde teyit edilmesi gerekli olan pozisyonlar ile aynı kapsamda işleme tabi tutulabilecek pozisyonların kapsamı,

d) Yasal kısıtlamalar veya diğer operasyonel gereksinimler nedeniyle kısa dönemde tasfiye edilmesi ya da riskten korunma alınması gerekebilecek pozisyonların kapsamı,

e) Alım satım işlemleri çerçevesinde aktif bir şekilde yönetilmesi gerekli ya da yönetilebilecek pozisyonların kapsamı.

f) Alım satım hesapları ile diğer hesaplar arasında transferi yapılabilecek riskler ile pozisyonların kapsamı ve bu transferlere esas kriterler.

2. Alım satım hesaplarında tutulan, bankanın aktif piyasa yapıcısı durumunda bulunduğu ve % 10'luk sınırlamalar çerçevesinde sermayeden indirilen pozisyonlar, piyasa yapıcılığı konumu banka tarafından açıkça ortaya konulmak koşuluyla niteliğine göre borçlanma aracı veya hisse senedi olarak işleme tabi tutulabilir. Bu uygulamanın yapılabilmesi için bankanın özkaynak olarak dikkate alınabilir araçların alım satımına ilişkin yeterli sistem ve kontrollere sahip olması gereklidir.

3. Alım satım hesapları dışında yer alan vadeli alım satım konusu repo ve repo-benzeri araçların, tümünün aynı Şekilde değerlendirilmesi Şartıyla, sermaye yükümlülüğü hesaplamalarında alım satım hesaplarına dâhil edilmeleri mümkündür. Bu amaçla, vadeli alım satım konusu repo ve repo-benzeri araçlar, alım satım hesaplarının edinim ve/veya elde tutulma amacını ve Birinci Bölümünde yer alan koşulları sağlayan ve her iki bacağı da alım satım hesaplarına dâhil edilebilir nitelikteki nakit veya menkul değerlere ilişkin işlemler olarak tanımlanır.

KREDİ RİSKİ AZALTIM TEBLİĞİ

28 Haziran 2012 Perşembe

Resmî Gazete

Sayı : 28337

TEBLİĞ

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumundan:

KREDİ RİSKİ AZALTIM TEKNİKLERİNE İLİŞKİN TEBLİĞ

BİRİNCİ KISIM Başlangıç Hükümleri

BİRİNCİ BÖLÜM Amaç ve Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, bankaların, risk ağırlıklı tutar hesaplamasında kullanacakları kredi riski azaltım tekniklerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 43, 45 ve 93 üncü maddeleri ile Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin 5 ve 7 nci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Ana endeks: Ek-1'deki beş numaralı tabloda yer alan endeksleri,
- b) Banka: Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan bankaları,
- c) Dilim: Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde tanımlanan dilimi,
- ç) Emtia: Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde tanımlanan emtiayı,
- d) Fonlanmış kredi koruması: Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde tanımlanan fonlanmış kredi korumasını,
- e) Fonlanmamış kredi koruması: Karşı tarafın temerrüde düşmesi ya da karşı tarafla ilgili önceden belirlenmiş başka ödeme şartının belirlenmesi durumunda; üçüncü bir tarafın belirli bir tutarı ödemeyi taahhüt etmesinden kaynaklanan kredi riski azaltım tekniğini,
- f) Kanun: 5411 sayılı Bankacılık Kanununu,
- g) Koruma alıcısı: Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde tanımlanan koruma alıcısını,

- ğ) Koruma satıcısı: Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde tanımlanan koruma satıcısını,
- h) Koruma tutarı: Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde tanımlanan koruma tutarını,
- ı) Kredi derecelendirme kuruluşu (KDK): Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde tanımlanan kredi derecelendirme kuruluşunu,
- i) Kredi riski azaltımı: Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde tanımlanan kredi riski azaltımını,
- j) Krediyeye bağlı tahvil: Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde tanımlanan krediyeye bağlı tahvili,
- k) Kredi temerrüt swabı: Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde tanımlanan kredi temerrüt swabını,
- l) Kurul: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunu,
- m) Kurum: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunu,
- n) Özel netleştirme sözleşmeleri: Repo işlemleri ve/veya menkul kıymet veya emtia ödünç işlemleri ve/veya diğer sermaye piyasasına dayalı işlemleri kapsayan çerçeve netleştirme sözleşmelerini,
- o) Sermaye piyasasına dayalı işlem: Bankaya belirli aralıklarla ilave teminat alma hakkı da veren, sermaye piyasasında işlem gören teminatlandırılmış bir işlemi,
- ö) Teminatlı kredilendirme işlemi: Bankaya belirli aralıklarla ilave teminat alma hakkı vermeyen fonlanmış kredi korumasıyla teminatlandırılmış bir işlemi,
- p) Toplam getiri swabı: Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde tanımlanan toplam getiri swabını,
- r) Volatilité: Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde tanımlanan volatilitéyi,
- s) Yönetmelik: Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliği,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kredi Riski Azaltım Teknikleri

Kredi riski azaltımının dikkate alınması

MADDE 4- (1) Bankalar, risk ağırlıklı tutarın hesaplanmasında, bu Tebliğ hükümlerine uygun olarak kredi riskinin azaltımını dikkate alabilir.

Fonlanmış ve fonlanmamış kredi korumasının kabulü

MADDE 5- (1) Bu Tebliğ kapsamında kullanılan kredi koruması yöntemlerinin ve bu yöntemlere ilişkin politika ve prosedürlerin ilgili tarafların yerleşik olduğu ülkelerde hukuken bağlayıcı ve uygulanabilir sözleşmeler ile sonuçlanması esastır.

(2) Bankalar, kredi korumasının etkinliğinin sağlanması ve korumaya ilişkin risklerin dikkate alınması amacıyla gerekli tüm tedbirleri alır.

(3) Fonlanmış kredi korumasında sadece İkinci Kısımın Birinci Bۆlmnde sayılan araçlar dikkate alınabilir.

(4) Fonlanmış kredi korumasında, banka, borunun veya duruma göre yeddi eminin iflas etmesi, temerrüde veya ödeme şartına düşmesi durumunda ya da sözleşmede belirtilen başka bir ödeme şartının belirlenmesi halinde, koruma sağlayan varlıkları zamanında nakde dönüştürme ya da alıkoyma hakkına sahip olmalıdır. Koruma sağlayan varlıkların değeri ile kredi borçlusunun kredi kalitesi arasında önemli ölçüde pozitif korelasyon bulunmamalıdır.

(5) Fonlanmamış kredi korumasının dikkate alınmasında, koruma sağlayan tarafın güvenilir olması ve sözleşme şartlarının ilgili tarafların yerleşik olduğu lkelerde kanunen bağlayıcı ve ifa edilebilir olması gereklidir. Bu çerçevede, sadece İkinci Kısımın İkinci Bۆlmnde sayılan koruma sağlayıcıları ve nc Bۆlmnde sayılan kredi temerrüt swabı ile toplam getiri swabı dikkate alınabilir.

(6) Bankaların kredi korumalarını dikkate alabilmeleri için nc Kısımda belirtilen asgari şartları sağlamaları gerekmektedir.

Kredi riski azaltım tekniklerinin kullanımı

MADDE 6- (1) Kredi riski azaltım tekniklerinin kullanıldığı hiç bir alacak, bu tekniklerin kullanılmadığı aynı nitelikteki bir alacak için öngörülenden daha yüksek bir risk ağırlığına tabi tutulamaz.

(2) Risk ağırlıklı tutar hesaplamalarına yansıtılmış olan kredi korumaları, bu Tebliğ kapsamında tekrar dikkate alınmaz.

İKİNCİ KISIM

Kredi Riski Azaltım Tekniklerinde Kullanılabilecek Kredi Koruma Araçları ile Koruma Sağlayıcılar ve Kredi Türevleri

BİRİNCİ BÖLÜM

Kredi Riski Azaltım Tekniklerinde Kullanılabilecek Fonlanmış Kredi Koruması Araçları

Bilanço içi netleştirme

MADDE 7- (1) Banka ve işlemin karşı tarafının karşılıklı alacaklarının bilanço içi netleştirilmesi, fonlanmış kredi koruması olarak dikkate alınabilir. Dikkate alma, 8 inci madde hükümlerine aykırılık teşkil etmemesi kaydıyla, banka ve işlemin karşı tarafı arasındaki karşılıklı hesap bakiyeleriyle sınırlıdır. Bilanço içi netleştirme sözleşmeleri kapsamında, risk ağırlıklı tutar bulunurken sadece kredi ve mevduat hesapları dikkate alınabilir.

Özel netleştirme sözleşmeleri

MADDE 8- (1) Kredi riski azaltımında Dördüncü Kısımın Üçüncü Bölümünde açıklanan Kapsamlı Finansal Teminat Yöntemini kullanan bankalar, karşı tarafla yapılan repo işlemleri, menkul kıymet veya emtia ödünç işlemleri ve/veya diğer sermaye piyasasına dayalı işlemleri kapsayan iki taraflı netleştirme sözleşmelerini dikkate alabilir. Yönetmeliğin 20 nci maddesine aykırılık teşkil etmemesi kaydıyla, bu sözleşmeler uyarınca alınan teminatın ve ödünç alınan menkul kıymetlerin veya emtianın dikkate alınabilmesi için, 9 ve 10 uncu maddelerde belirtilen teminatla ilgili dikkate alınma koşullarına uygun olmaları gerekir.

Teminatların dikkate alınabilirliği ve tüm yöntemlerde dikkate alınabilecek teminatlar

MADDE 9- (1) Kullanılan kredi riski azaltım tekniğinin bankanın varlıkları nakde çevirme veya alıkoyma hakkına bağlı olduğu durumlarda dikkate alınabilirlik;

a) Kredi riski azaltımında Kapsamlı Finansal Teminat Yönteminin veya Basit Finansal Teminat Yönteminin kullanılmasına,

b) Repo işlemleri ve menkul kıymet veya emtia ödünç işlemleri için, işlemin alım satım hesaplarında ya da diğer hesaplarda kayıtlı olmasına bağlı olarak farklılık gösterir.

(2) Tüm yöntemlerde, aşağıda belirtilen finansal kalemler teminat olarak dikkate alınabilir.

a) Krediyi kullandıran banka nezdindeki mevduat ya da nakit benzeri kıymetler,

b) Merkezi yönetimler ve merkez bankalarınca ihraç edilen ve Yönetmelik Ek-1 kapsamında dört ya da daha üstün olan bir kredi kalitesi kademesinde değerlendirilen veya risk ağırlığı bunlara tekabül eden borçlanma araçları,

c) Bankalarca ve aracı kurumlarca ihraç edilen ve yetkili bir KDK tarafından derecelendirilmiş ve Yönetmelik Ek-1 kapsamında kredi kalitesi kademesi üç ya da daha üstün olan bir kredi kalitesi kademesinde değerlendirilen borçlanma araçları,

ç) Diğer kuruluşlarca ihraç edilen ve yetkili bir KDK tarafından derecelendirilmiş ve Yönetmelik Ek-1 kapsamında kredi kalitesi kademesi üç ya da daha üstün olan bir kredi kalitesi kademesinde değerlendirilen borçlanma araçları,

d) Yetkili bir KDK tarafından kısa vadeli derecelendirmesi yapılmış olan ve Yönetmelik Ek-1 kapsamında kalitesi kademesi üç ya da daha üstün olan bir kredi kalitesi kademesinde değerlendirilen kısa vadeli borçlanma araçları,

e) Ana endekslere dahil hisse senetleri veya bu hisse senetlerine çevrilebilir tahviller,

f) Altın.

(3) İkinci fıkranın (b) bendi uygulamasında merkezi yönetimler veya merkez bankaları tarafından ihraç edilen borçlanma senetleri, aşağıda belirtilen kalemleri de içerir;

a) Bölgesel yönetimler ve yerel yönetimlerce ihraç edilen borçlanma senetlerinden Yönetmeliğin Ek-1'i uyarınca kurulu buldukları ülkenin merkezi yönetiminden alacaklar gibi ele alınanlar,

b) Kamu kuruluŐlarınınca ihraç edilen borçlanma senetlerinden Yönetmeliğin Ek-1'i uyarınca merkezi yönetimlerden alacaklar gibi ele alınanlar,

c) ok taraflı kalkınma bankalarınınca veya uluslararası teŐkilatlarca ihraç edilen borçlanma senetlerinden Yönetmeliğin Ek-1'i uyarınca yüzde sıfır risk ağırlığına tabi tutulanlar,

(4) İkinci fıkranın (c) bendi uygulamasında bankalar ve aracı kurumlarca ihraç edilen borçlanma senetleri, aşağıda belirtilen kalemleri de içerir;

a) Bölgesel yönetimler ve yerel yönetimlerce ihraç edilen borçlanma senetlerinden Yönetmeliğin Ek-1'i uyarınca kurulu buldukları ülkenin merkezi yönetiminden alacaklar gibi ele alınmayanlar,

b) Kamu kuruluŐlarınınca ihraç edilen borçlanma senetlerinden Yönetmeliğin Ek-1'i uyarınca bankalardan alacaklar gibi ele alınanlar,

c) ok taraflı kalkınma bankalarınınca ihraç edilen borçlanma senetlerinden Yönetmeliğin Ek-1'i uyarınca yüzde sıfır risk ağırlığına tabi tutulmayanlar.

(5) Bankalar ve aracı kurumlarca ihraç edilen borçlanma senetlerinden yetkili bir KDK tarafından derecelendirilmemiş olanlar, aşağıda belirtilen koşullara uyulması Şartıyla dikkate alınabilir.

a) Teşkilatlanmış bir borsaya kote edilmiş olmaları,

b)  ncelikli borç olarak kabul edilmeleri,

c) Söz konusu derecelendirilmemiş ihraçlarla aynı öncelik sırasına sahip aynı ihraççı tarafından ihraç edilmiş olan derecelendirilmemiş diğer tüm ihraçların; bankalara ve aracı kurumlara kullandırılan kredilerin veya kısa vadeli kredilerin risk ağırlığının tespitine ilişkin kurallara uygun olarak yetkili bir KDK tarafından derecelendirilmemiş olması ve bu derecenin kredi kalitesi kademesinin üç ya da daha üstün olarak belirlenmiş olması,

) Söz konusu ihracın bu fıkranın (c) bendinde belirtilenden daha riskli olduğuna dair herhangi bir bilginin bulunmaması,

d) Bankanın, ihraç edilen borçlanma senetlerinin piyasa likiditesinin yeterli olduğunu kanıtlayabilmesi.

(6) Kolektif yatırım kuruluşuna yapılan yatırımlar;

a) Bu yatırımların piyasalarda günlük fiyat kotasyonlarının oluşması,

b) Kolektif yatırım kuruluşunun sadece ikinci ve beşinci fıkralar çerçevesinde dikkate alınabilir nitelikte olan varlıklara yatırım yapmış olması, koşuluyla teminat olarak dikkate alınabilir. Kolektif yatırım kuruluşunun izin verilen yatırımlara finansal koruma sağlanmasına yönelik olarak türev

finansal araçlardan faydalanması veya faydalanma imkânına sahip olması, kolektif yatırım kuruluşuna yapılan yatırımların dikkate alınabilirliğine engel teşkil etmez. İkinci ve beşinci fıkralar çerçevesinde dikkate alınabilir nitelikteki varlıkların yanında başka varlıklara da yatırım yapmış olan bir kolektif yatırım kuruluşu, dikkate alınabilir nitelikte olmayan söz konusu varlıklara kuruluş sözleşmesi uyarınca yatırım yapabileceği en yüksek meblağdan yatırım yaptığı kabul edilerek, portföyündeki dikkate alınabilir nitelikte olan varlıkların değeri üzerinden teminat olarak dikkate alınabilir. Dikkate alınabilir nitelikte olmayan varlıkların sahiplikten kaynaklanan şarta bağlı olan ya da olmayan yükümlülükler nedeniyle negatif değere sahip olmaları halinde, dikkate alınabilir nitelikteki varlıkların toplam değeri, dikkate alınabilir nitelikte olmayan varlıkların toplam değeri tutarında azaltılır.

(7) İkinci fıkranın (b) ilâ (d) bentleri kapsamında, bir menkul kıymet için iki yetkili KDK tarafından verilmiş iki farklı dereceden daha az avantajlı olanı esas alınır. İkidenden fazla derecenin mevcudiyeti halinde, en avantajlı iki dereceden daha az avantajlı olanı esas alınır.

Kapsamlı Finansal Teminat Yönteminde dikkate alınabilecek ilave teminatlar

MADDE 10- (1) 9 uncu maddede belirtilen teminatlara ek olarak, bankaca Dördüncü Kısımda yer alan Kapsamlı Finansal Teminat Yönteminin kullanıldığı durumlarda, aşağıda sayılan finansal kalemler de teminat olarak dikkate alınabilir.

a) Ana endekslere dâhil olmayan ancak, teşkilatlanmış borsalarda işlem gören hisse senetleri veya bu hisse senetlerine çevrilebilir tahviller,

b) Aşağıdaki nitelikleri haiz kolektif yatırım kuruluşlarına yapılan yatırımlar:

- 1) Bu yatırımların piyasalarda günlük fiyat kotasyonlarının oluşması,
- 2) Kolektif yatırım kuruluşunun sadece 9 uncu maddenin ikinci ve beşinci fıkraları çerçevesinde dikkate alınabilir nitelikte olan araçlar ile (a) bendinde sayılan varlıklara yatırım yapması.

(2) Kolektif yatırım kuruluşunun izin verilen yatırımlara finansal koruma sağlanmasına yönelik olarak türev finansal araçlardan faydalanması veya faydalanma imkânına sahip olması, kolektif yatırım kuruluşuna yapılan yatırımların dikkate alınabilirliğine engel teşkil etmez. 9 uncu maddenin ikinci ve beşinci fıkraları çerçevesinde dikkate alınabilir nitelikte olan araçlar ile birinci fıkranın (a) bendinde sayılan varlıkların yanında başka varlıklara da yatırım yapmış olan bir kolektif yatırım kuruluşu, dikkate alınabilir nitelikte olmayan söz konusu varlıklara kuruluş sözleşmesi uyarınca yatırım yapabileceği en yüksek meblağdan yatırım yaptığı kabul edilerek, portföyündeki dikkate alınabilir nitelikte olan varlıkların değeri üzerinden teminat olarak dikkate alınabilir. Dikkate alınabilir nitelikte olmayan varlıkların sahiplikten kaynaklanan şarta bağlı olan ya da olmayan yükümlülükler

nedeniyle negatif değere sahip olmaları halinde, dikkate alınabilir nitelikteki varlıkların toplam değeri, dikkate alınabilir nitelikte olmayan varlıkların toplam değeri tutarında azaltılır.

Diğer fonlanmış kredi korumaları

MADDE 11- (1) Aşağıda belirtilen kalemler diğer fonlanmış kredi korumaları olarak kredi riski azaltım tekniklerinde kullanılabilir:

- a) Krediyi kullandıran banka adına rehnedilmiş olmaları şartıyla, saklama sözleşmesi haricindeki sözleşmeler kapsamında başka bir banka veya aracı kuruluşa yatırılan mevduat ya da nakit benzeri kıymetler,
- b) Krediyi kullandıran bankaya rehnedilmiş olmaları şartıyla, hayat sigortası poliçeleri,
- c) Diğer bankalar ve aracı kurumlar tarafından ihraç edilen ve talep halinde ihraççı tarafından geri alınacak olan finansal araçlar.

İKİNCİ BÖLÜM

Fonlanmamış Kredi Koruması Kapsamında Kullanılabilecek Koruma Sağlayıcılar

Koruma sağlayıcılar

MADDE 12- (1) Aşağıda sayılanlar, fonlanmamış kredi korumaları kapsamında koruma sağlayıcısı olarak dikkate alınabilir:

- a) Merkezi yönetimler ve merkez bankaları,
- b) Bۆlgesel yönetimler ve yerel yönetimler,
- c) Çok taraflı kalkınma bankaları,
- ç) Alacakları yüzde sıfır risk ağırlığına tabi tutulan uluslararası kuruluşlar,
- d) Alacakları Yönetmeliğin Ek-1'i uyarınca Merkezi Yönetime Uygulanan Risk Ağırlığına Dayalı Yöntemle risk ağırlığına tabi tutulan kamu kuruluşları ile Kurulca merkezi yönetimlerden alacaklar gibi ele alınan kamu kuruluşları,
- e) Bankalar ve aracı kurumlar,
- f) Bankanın bağlı bulunduğu ana ortaklık ile bankanın bağlı ortaklık ve birlikte kontrol edilen ortaklıkları da dâhil olmak üzere, yetkili bir KDK tarafından derecelendirilmiş olan ve kurumsal alacakların risk ağırlığının tespitine ilişkin kurallar çerçevesinde kredi kalitesi kademesi 2 ya da daha üstün olarak belirlenen diğer kuruluşlar.

(2) Birinci fıkraya hükümlerine bakılmaksızın, mutabakat zabtı imzalanan ülkelerin bankaların gۆzetim ve denetimi yetkisine sahip olan muadil denetim otoriteleri tarafından gۆzetim ve denetime tabi tutulan ve bankalarla aynı ihtiyatlı denetim ilkelerine tabi tutulan diğer finansal kuruluşlar fonlanmamış kredi koruması için koruma sağlayıcısı olarak dikkate alınır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Kredi Türevleri

Koruma sağlayıcı araçlar

MADDE 13- (1) Aşağıda sayılan türdeki kredi türevleri ve bu kredi türevlerini içeren ya da ekonomik etkileri açısından benzer olan araçlar kredi riski azaltımında dikkate alınabilir.

- a) Kredi temerrüt swapları,
- b) Toplam getiri swapları,
- c) Krediyeye bağlı tahvillerin nakit fonlanmış kısımları.

(2) Bir toplam getiri swabı ile kredi koruması sağlandığı ve swap üzerinden tahsil edilen net ödemelerin net gelir olarak kaydedildiği, fakat korunan varlığın değerindeki azalmalar için gerçek değer azaltılması ya da karşılık ayrılması yoluyla gerekli düzeltmeler yapılmadığı hallerde, kredi koruması dikkate alınmaz.

Alım satım hesabı dışındaki bir kredi için alım satım portföyünde kayıtlı bir kredi türeviyle finansal koruma sağlanması

MADDE 14-(1) Alım satım hesabı dışındaki bir kredi için alım satım portföyünde kayıtlı bir kredi türeviyle finansal koruma sağlanması halinde; korumanın dikkate alınabilmesi için, kredi riskinin üçüncü bir taraf ya da taraflara transfer edilmesi gereklidir. Bu halde, söz konusu transferin kredi riski azaltımının dikkate alınmasına ilişkin diğer koşullara da uyması şartıyla, fonlanmamış kredi korumasının sağlandığı durumlarda risk ağırlıklı tutarlarının hesaplanmasında Dört ilâ Yedinci Kısımlarda belirtilen kurallar uygulanır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Kredi Riski Azaltım Tekniklerinde Kullanılacak Koruma Sağlayıcı Araçlarda, Koruma Sağlayıcılarında ve Kredi Türevlerinde Aranan Özellikler

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Şartlar

Risk yönetimi

MADDE 15- (1) Kredi riski azaltım tekniklerini kullanmak isteyen bankaların bu tekniklerin kullanılmasından kaynaklanan riskleri yönetmek için yeterli risk yönetim süreçlerine sahip olmaları zorunludur. Bu süreçleri tesis etmeyen bankalar kredi riski azaltım tekniklerini kullanamazlar.

(2) Kredi riski azaltım tekniklerinin kullanımından bağımsız olarak bankalar, kredilere ilişkin kredi riski değerlendirmelerini sürekli bir şekilde

gerçekleştirmelidir. Repo işlemlerinde ve/veya menkul kıymetler veya emtia ödünç verme veya ödünç alma işlemlerinde, sadece bu fıkranın uygulanmasında işleme konu olan risk tutarı, ilgili riskin net tutarı kabul edilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Fonlanmış Kredi Korumasında Kullanılacak Kredi Koruması Araçlarında Aranacak Özellikler

Bilânço içi netleştirme sözleşmeleri

MADDE 16- (1) Özel netleştirme sözleşmeleri hariç, bilânço içi netleştirme sözleşmelerinin kredi riski azaltımında dikkate alınabilmesi için aşağıdaki koşulların yerine getirilmesi esastır.

a) Karşı tarafın ödeme aczine düşmesi veya iflas etmesi de dahil her koşulda ve ilgili tüm ülkelerde bu sözleşmelerin hukuken geçerli ve bağlayıcı olması,

b) Banka tarafından bilânço içi netleştirme sözleşmesi kapsamındaki aktif ve pasiflerin her an tespit edilebilmesi,

c) Kredi korumasının sonlanması sebebiyle ortaya çıkabilecek risklerin izlenmesi ve kontrol edilmesi,

ç) İlgili risk tutarlarının net değer bazında izlenmesi ve kontrol edilmesi.

Özel netleştirme sözleşmeleri

MADDE 17- (1) Özel netleştirme sözleşmelerinin kredi riski azaltımında dikkate alınabilmesi için aşağıdaki koşulların yerine getirilmesi esastır.

a) Karşı tarafın ödeme aczine düşmesi veya iflas etmesi de dahil her koşulda ve ilgili tarafların yerleşik olduğu ülkelerde bu sözleşmelerin hukuken geçerli ve bağlayıcı olması,

b) Sözleşmenin, ödeme aczine düşülmesi veya iflas hali de dâhil karşı tarafın temerrüdü durumunda, temerrüde düşmeyen tarafa o sözleşme kapsamındaki tüm işlemleri sona erdirme ve tasfiye etme hakkını vermesi,

c) Sözleşme uyarınca, sona erdirilen ve/veya tasfiye edilen işlemler üzerinden doğan kazanç ve zararların bir tarafın diğer tarafa tek bir net tutarda borçlu olmasını sağlayacak şekilde netleştirilmesi.

(2) Birinci fıkra kapsamındaki teminatlarla ilgili olarak, Kapsamlı Finansal Teminat Yöntemi uyarınca finansal teminatların dikkate alınabilmesi için 18 inci maddede belirtilen asgari şartların yerine getirilmesi gereklidir.

Tüm yöntemlerde finansal teminatların dikkate alınmasına ilişkin asgari şartlar

MADDE 18- (1) Finansal teminatlar ve altının dikkate alınabilmesi için, düşük korelasyon ilişkisinin varlığı, teminatın hukuki geçerliliğinin mevcudiyeti ve asgari operasyonel yönetime ilişkin şartların sağlanması esastır.

(2) Düşük korelasyon ilişkisinin varlığı için borçlunun kredi kalitesi ile teminatın değeri arasında önemli ölçüde pozitif korelasyon bulunmamalıdır.

(3) Teminatın hukuki geçerliliğinin mevcudiyetinde aşağıdaki koşullar aranır:

a) Bankalar, teminatlara ilişkin koruyucu yasal düzenlemelerden faydalanabilmek için gerekli yasal ve sözleşmede yer alan tüm yükümlülükleri yerine getirmeli ve sözleşmenin bağlayıcılığının teminine yönelik gerekli tüm tedbirleri almalıdırlar,

b) Bankalarca, teminata ilişkin düzenlemelerin ilgili tarafların yerleşik olduğu ülkelerde bağlayıcılığının teyidine yönelik hukuki incelemeler yapılmalıdır. Düzenlemelerin bağlayıcılığının devamının tespiti için gerektiğinde bu incelemeler tekrar edilmelidir.

(4) Finansal teminatlar ve altının dikkate alınmasında asgari olarak aşağıda yer alan operasyonel yönetime ilişkin şartlar aranır:

a) Teminat sözleşmeleri usulünce belgelendirilmeli ve teminatın zamanında nakde çevrilmesi için açık ve sağlam bir prosedür bulunmalıdır,

b) Bankalar, teminatın kullanılmasından doğabilecek kredi korumasının başarısız olması veya etkinliğinin azalması riskleri, değerlemeye ve kredi korumasının sona erdirilmesine ilişkin riskler ile teminatın kullanılmasından doğan yoğunlaşma riski gibi risklerin bankanın genel risk profili üzerindeki etkileri de dahil olmak üzere kontrol edilmesine yönelik prosedürler ve süreçler tesis etmeli ve uygulamalıdır,

c) Bankalar, kabul edilen teminatların türü ve tutarlarına ilişkin politika ve uygulamaları yazılı hale getirmelidir,

ç) Bankalar, teminatın gerçeğe uygun değerinde önemli bir azalma olduğuna ilişkin göstergelerin ortaya çıkması durumunda ve her halükarda asgari altı ayda bir teminatın gerçeğe uygun değerini yeniden hesaplamalıdır,

d) Teminatın üçüncü bir tarafın zilyetliğinde olması durumunda bankalar, üçüncü tarafın söz konusu teminatı kendi varlıklarından ayrı tutmasını temine yönelik gerekli tüm tedbirleri almalıdır.

(5) Borçlu veya borçlunun dahil olduğu risk grubunca ihraç edilen menkul kıymetler teminat olarak dikkate alınamaz. Ancak, borçlu tarafından ihraç edilen ipotek teminatlı menkul kıymetler, ikinci fıkrada aranan koşulun sağlanması kaydıyla, repo işlemleri için teminat olarak dikkate alınabilir.

Basit Finansal Teminat Yönteminde finansal teminatların dikkate alınmasına ilişkin ilave şartlar

MADDE 19- (1) Basit Finansal Teminat Yönteminde finansal teminatların dikkate alınabilmesi için, 18 inci maddede belirtilen şarlara ilave olarak, korumanın kalan vadesinin korumaya konu olan alacağın kalan vadesinden az olmaması gerekir.

Diğer fonlanmış kredi korumalarında kullanılacak koruma sağlayıcı araçlarda aranan  zellikler

MADDE 20- (1) Başka bir banka veya aracı kuruluştaki mevduat veya nakit benzeri kıymet şeklindeki alacağın diğer fonlanmış kredi korumaları kapsamında dikkate alınabilmesi için;

a) Kredi borçlusunun başka bir banka veya aracı kuruluştan olan alacağının krediyi kullandıran bankaya rehin veya temlik edilmesi ve bu rehin veya temliğin ilgili tarafların yerleşik olduğu  lkelerde yasal bağlayıcılığının bulunması,

b) Alacağın rehin veya temlik edildiğinin alacağın borçlusu konumundaki banka veya aracı kuruluşa tebliğ edilmiş olması,

c) Yapılan tebligatın sonucu olarak, alacağın borçlusunun, borcunu sadece krediyi kullandıran bankaya ya da bankanın göstereceği taraflara ödeyebilmesi,

) Rehin veya temliğin şarta bağlanmamış olması ve gayri kabili rucu olması

şartları aranır.

(2) Krediyi kullandıran bankaya rehnedilen hayat sigortası poliçelerinin diğer fonlanmış kredi korumaları kapsamında dikkate alınabilmesi için; aşağıdaki nitelikleri taşıması şarttır;

a) Hayat sigortası poliçesinin krediyi kullandıran bankaya rehin veya temlik edilmiş olması,

b) Rehin veya temliğin hayat sigortasını yapan kuruluşa tebliğ edilmesi ve bu tebligat sonucunda, hayat sigortası şirketinin sözleşme kapsamındaki tazminat ödemelerini krediyi kullandıran bankanın izni olmaksızın yapamaması,

c) Borçlunun temerrüde düşmesi halinde; kredi kullandıran bankanın poliçeyi iptal etme ve iştira (geri satın alma) değerini zamanında tahsil etme hakkına sahip olması,

) Poliçe sahibinin poliçe kapsamında gereken ödemeleri yapmaması durumunun kredi kullandıran bankaya bildirilmesi,

d) Kredi korumasının kredinin vadesine kadar olan süreyi kapsamaması ya da sigorta ilişkisinin kredi ilişkisi sona ermeden önce bitmesi durumunda, bankanın sigorta sözleşmesinden doğan tutarın kredi sözleşmesi süresinin sonuna kadar teminat işlevi görmesini sağlaması,

e) Rehnin veya temliğin, kredi sözleşmesi süresince ilgili tarafların yerleşik olduğu  lkelerde hukuki bağlayıcılığının olması.

- f) Poliçenin iştira (geri satın alma) değerinin hayat sigortasını temin eden sigorta kuruluşu tarafından beyan edilmiş ve azaltılamaz olması,
- g) Poliçenin iştira (geri satın alma) değerinin talep üzerine zamanında ödenebilecek olması,
- đ) Poliçenin iştira (geri satın alma) değerinin bankanın onayı olmadan talep edilemez olması,
- h) Hayat sigortasını temin eden kuruluşun Hazine Müsteşarlığı veya muadili yurtdışı düzenleme ve denetleme kuruluşunun gözetim ve denetimine tabi olması.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Fonlanmamış Kredi Korumasında Sağlanan Korumada ve Krediye Bağlı Tahvillerde Aranan Özellikler

Kredi türevlerinde ve garantilerde aranan özellikler

MADDE 21- (1) 23 üncü madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bir garanti veya kredi türevi ile sağlanan kredi korumasının dikkate alınabilmesi için sağlanan bu korumanın aşağıdaki nitelikleri taşıması şarttır

- a) Kredi korumasının doğrudan sağlanması,
- b) Kredi korumasının cayılamaz nitelikte olması ve kapsamının açıkça tanımlanması,
- c) Kredi koruması sözleşmesinde, uygulanması kredi verenin doğrudan kontrolü dışında olan ve aşağıdaki hususları içeren hükümlerin bulunmaması;

- 1) Koruma sağlayan tarafça sözleşmenin tek taraflı iptal edilebilmesi,
- 2) Korunan riskin kredi kalitesindeki bir bozulma sonucunda korumanın efektif maliyetinin artması,
- 3) Sözleşmeye esas olan kredi borçlusunun borç ödemelerini vadesinde yapmaması halinde koruma sağlayan tarafın ödemeleri zamanında yapma yükümlülüğünün engellenmesi,
- 4) Kredi korumasının vadesinin, koruma sağlayan tarafça azaltılmasına olanak verilmesi.
- ç) Kredi korumasının, kredi sözleşmesi süresince ilgili tarafların yerleşik olduğu ölkelerde yasal bağlayıcılığının olması.

Operasyonel şartlar

MADDE 22- (1) Bankalar garanti ve kredi türevlerinin kullanılmasından kaynaklanabilecek potansiyel risk yoğunlaşmasının yönetimi için etkin ve yeterli sistemlere sahip olmalıdır. Bankalar, kullanacakları kredi türevleri ve garantilere ilişkin stratejilerinin, bankanın bütünsel olarak risk profilinin yönetimi ile uyumlu olduğunu gösterilebilmelidir.

Hazine ve diğer kamu sektörü kontrgarantileri

MADDE 23- (1) Bir kredinin, merkezi yönetim veya merkez bankası, Yönetmelik Ek-1'in sekiz ve dokuzuncu fıkralarında belirtilen uygulamaya tabi bölgesel veya yerel yönetim, Yönetmelik Ek-1'in onüçüncü fıkrasında belirtilen uygulamaya tabi bir kamu kuruluşu, yüzde sıfır risk ağırlığına tabi çok taraflı kalkınma bankası ya da uluslararası kuruluş tarafından kontrgaranti verilen bir garantiyle korunması halinde; aşağıdaki koşulların yerine getirilmesi şartıyla, söz konusu kredi, bahsi geçen kuruluşların verdiği bir garantiyle korunmuş gibi değerlendirilebilir.

- a) Kontrgarantinin, alacağa ilişkin kredi riskinin tüm unsurlarını kapsamaması,
- b) Hem garantinin hem de doğrudan verilmiş olma şartı hariç olmak üzere kontrgarantinin; 21, 22 ve 24 üncü maddelerde garantiler için belirtilen şartlara uygun olması,
- c) Kontrgarantinin etkin bir şekilde koruma sağladığının ispat edilebilmesi ve geçmişte kontrgarantinin sağladığı korumanın söz konusu kuruluşun verdiği doğrudan garantiye kıyasla daha az etkinliğe sahip olduğu konusunda herhangi bir kanıt bulunmaması.

(2) Birinci fıkra hükümleri, doğrudan garantisi söz konusu fıkrada bahsi geçen kurumlardan biri tarafından, kontrgarantisi ise başka kurumlar tarafından verilen riskler için de aynı fıkrada belirtilen koşullar yerine getirildiği takdirde uygulanır.

Garantiler için ilave şartlar

MADDE 24- (1) Bir garantinin dikkate alınması için aşağıdaki şartlara da uyulmalıdır.

- a) Borçlunun temerrüde düşmesi ve/veya kredi ödemelerinde herhangi bir gecikme gerçekleşmesi durumunda, kredi kullandıran banka, alacak hakkı kapsamında tahakkuk eden tutar için garantöre zamanında rücu etme hakkına sahip olmalıdır. Garantör tarafından yapılacak ödemeler, kredi kullandıran bankanın önce borçluya rücu etmesi şartına tâbi tutulamaz.
- b) Garanti, koruma sağlayan tarafça üstlenilen ve açıkça belgelenmiş bir yükümlülük olmalıdır.
- c) Garanti, borçlunun koruma sözleşmesine esas kredi için yapması beklenen tüm ödemeleri kapsmalıdır. Bu durumun istisnası olarak belirli ödeme türlerinin garantinin kapsamı dışında tutulması halinde, garantinin dikkate alınan tutarı, söz konusu muafiyeti yansıtacak şekilde ayarlamaya tâbi tutulmalıdır.

(2) İkamet amaçlı gayrimenkul ipotekli krediler için sağlanan fonlanmamış kredi korumasının dikkate alınmasında, 21 inci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin (3) numaralı altbendinde ve birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen koşulların yirmidört ay içinde yerine getirilmesi şarttır.

(3) 23 üncü maddede belirtilen kuruluşların verdiği veya kontrgaranti sağladığı ya da Kurumca dikkate alınan müşterek garanti programları kapsamında verilen garantiler için, aşağıdaki şartların herhangi birisinin sağlanması durumunda bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen koşulların yerine getirildiği kabul edilir.

a) Kredi kullandıran banka, borçlunun faiz ödemeleri ve yapmakla yükümlü olduğu diğer ödeme türlerini yerine getirmemesinden kaynaklanan kayıplar da dâhil, maruz kalması muhtemel olan ekonomik kayıp tutarını yansıtan ve garanti kapsamına göre orantılı olarak hesaplanan ihtiyati bir ödemeyi koruma sağlayan taraftan talep etme hakkına sahip olmalıdır.

b) Kredi kullandıran banka, borçlunun faiz ödemeleri ve yapmakla yükümlü olduğu diğer ödeme türlerini yerine getirmemesinden kaynaklanan kayıplar da dâhil, garantinin kayba karşı korumada etkin olduğunu gösterebilmelidir.

Kredi türevleri için ilave şartlar

MADDE 25- (1) Bir kredi türevinin dikkate alınmasında aşağıdaki şartlar da aranır:

a) Kredi türevi sözleşmelerinin, asgari olarak aşağıda belirtilen ödeme şartı durumlarını içermesi;

1) Kredi sözleşmesinin öngördüğu ödemesiz süreye eşit veya daha kısa olarak belirlenen ödemesiz süre de dikkate alınarak söz konusu ödeme şartı halinin gerçekleştiği tarih itibarıyla tahakkuk eden tutarların ödenmemesi durumu,

2) Borçlunun iflas etmesi, ödeme aczine düşmesi veya vadesi gelen borçlarını ödeyememesi ya da vadesi gelen borçlarını ödeme konusunda genel bir acze düşmesi veya bu aczini yazılı olarak açıklaması ve bunlara benzer olay ve durumlar,

3) İşleme konu varlığın, bir kredi kayıp olayıyla yani, kâr ve zarar hesabına zarar kaydetmek, özel karşılık ayırmak veya başka benzeri borç kaydetmekle sonuçlanacak şekilde anapara, faiz veya ücretlerinin affedilmesi veya ertelenmesi gibi yöntemlerle yeniden yapılandırılması.

b) Nakit ödeme ve takasa izin veren kredi türevlerinde, kaybın güvenilir bir şekilde tahmin edilebilmesi için etkin bir değerlendirme sürecinin mevcut olması ve ödeme şartının gerçekleşmesi sonrasında korunan varlığa ilişkin değerlemelerin sağlanması için açıkça belirlenmiş bir süre bulunması,

c) Koruma alan tarafın işleme konu varlığı, koruma sağlayan tarafa devretme hakkına ve yeterliliğine sahip olması gereken hallerde, işleme konu varlığın şartlarında, bu devir için gereken iznin verilmesinin makul olmayan sebeplerle engellenemeyeceğinin açıkça belirtilmesi,

ç) Ödeme şartı durumunun gerçekleşip gerçekleşmediğinin tespitinden sorumlu olan tarafların açıkça belirlenmiş olması, bu tespitin sadece koruma sağlayan tarafın sorumluluğunda olmaması ve koruma alan tarafın bir

ödeme şartı durumunun gerçekleşip gerçekleşmediğini koruma sağlayan tarafa bildirme hakkına/imkânına sahip bulunması.

(2) Kredi türevi sözleşmesinde tanımlanan ödeme şartı durumlarının birinci fıkranın (a) bendinin (3) numaralı altbendinde belirtilen işleme konu varlığın yeniden yapılandırılmasını içermediği durumlarda, diğer aranan şartları taşımak kaydıyla, kredi koruması, 45 inci maddenin birinci fıkrasında belirtildiği gibi kredi türevinin değerinde bir azaltım yapılması şartıyla dikkate alınabilir.

(3) Kredi türevinde, işleme konu olan varlık ile referans varlık, yani karşılıklı mahsup edilecek nakit tutarı belirlemek için kullanılan veya karşılıklı teslimata tabi varlık arasındaki ya da işleme konu varlıkla ile ödeme şartı durumunun gerçekleşip gerçekleşmediğinin belirlenmesinde kullanılan varlık arasındaki uyumsuzluğa, aşağıdaki koşulların yerine getirilmesi halinde izin verilebilir;

a) Ödeme şartının gerçekleşip gerçekleşmediğinin belirlenmesinde kullanılan varlık veya referans varlık işleme konu varlıkla alacaklarda öncelik sıralaması bakımından eşit sırada veya ondan daha alt sırada olmalıdır,

b) Ödeme şartının gerçekleşip gerçekleşmediğinin belirlenmesinde kullanılan varlık ile işleme konu varlık ve referans varlık aynı borçluya ait olmalıdır ve hukuken uygulanabilir çapraz-temerrüt veya çapraz-muacceliyet hükümleri bulunmalıdır.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Fonlanmış Kredi Korumasında Kredi Riski Azaltımının Hesaplanması

BİRİNCİ BÖLÜM

Kredi Riski Azaltımı ve Koruma Sağlayıcı Araçlar

Kredi riski azaltımı

MADDE 26- (1) Altıncı ve Yedinci Kısım hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Birinci, İkinci ve Üçüncü Kısımın ilgili hükümlerinin sağlanması halinde, risk ağırlıklı tutarların hesaplanmasında bu Kısım hükümlerine uygun olarak azaltım yapılabilir.

(2) Repo işlemleri veya menkul kıymet veya emtia ödünç işlemleri uyarınca devralınan, ödünç alınan veya teslim alınan nakit ve menkul kıymetler teminat olarak dikkate alınır.

Krediye bağlı tahviller

MADDE 27- (1) Kredi kullandıran bankaca krediye bağlı tahvil ihraç edilerek elde edilen fonlar, söz konusu krediler için nakit teminat olarak dikkate alınabilirler.

Bilanço içi netleştirme

MADDE 28- (1) Kredi kullandıran bankaca bilanço içi netleştirmeye tâbi tutulan krediler ve mevduatlar nakit teminat olarak dikkate alınır.

Özel netleştirme sözleşmeleri

MADDE 29- (1) Özel netleştirme sözleşmesine tâbi işlemlerden kaynaklanan riskler için Yönetmelik hükümlerinin uygulanmasında esas alınacak risk tutarı tam ayarlanmış risk tutarını ifade eder. Tam ayarlanmış risk tutarı Basit Yaklaşım ya da İçsel Modeller Yaklaşımı ile hesaplanır.

(2) İçsel modeller yaklaşımına, türev işlemler dışında repo işlemleri, menkul kıymet veya emtia ödünç işlemleri ve/veya diğer sermaye piyasası işlemlerini kapsayan bir özel netleştirme sözleşmesine tabi işlemlerden kaynaklanan riskler konu edilebilir. Basit yaklaşımın alternatifi olan ve bankaların ilgili menkul kıymetlerin likiditesi ile sözleşmeye tâbi olan menkul kıymet pozisyonları arasındaki korelasyon etkilerini dikkate alan bu yaklaşımın kullanılabilmesi için Kurumdan izin alınması şarttır.

İKİNCİ BÖLÜM

Özel Netleştirme Sözleşmelerinde Kredi Riski Azaltımı

Özel netleştirme sözleşmelerinde basit yaklaşım ile tam ayarlanmış risk tutarının hesaplanması

MADDE 30- (1) Özel netleştirme sözleşmelerine konu her bir menkul kıymet veya emtia türünün net pozisyonu, bu türün pozitif pozisyon tutarından yine aynı türün negatif pozisyon tutarının çıkarılması suretiyle bulunur. Herhangi bir menkul kıymet veya emtia türüne ilişkin pozitif pozisyon tutarı, özel netleştirme sözleşmesi kapsamında ödünç verilen, satılan veya teslim edilen o türdeki menkul kıymet veya emtianın toplam değerini, negatif pozisyon tutarı ise, sözleşme uyarınca ödünç alınan, satın alınan veya teslim alınan aynı türdeki menkul kıymet veya emtianın toplam değerini ifade eder. Aynı kurum tarafından ihraç edilen, aynı ihraç tarihi, vade ve şartları içeren ve Ek-1'de belirtilen aynı elde tutma sürelerine tâbi olan menkul kıymetler aynı menkul kıymet türünü oluşturur.

(2) Özel netleştirme sözleşmesine konu para birimi haricindeki her bir para birimi için net pozisyon, özel netleştirme sözleşmesi kapsamındaki ilgili para biriminin pozitif pozisyon tutarından aynı para biriminin negatif pozisyon tutarının çıkarılması suretiyle bulunur. İlgili para biriminin pozitif pozisyon

tutarı özel netleştirme sözleşmesi kapsamında ödünç verilen, satılan veya sağlanan ve o para biriminde ifade edilen menkul kıymetlerin toplam değerine, sözleşme kapsamında o para biriminde ödünç verilen veya transfer edilen nakit tutarın eklenmesiyle bulunur. İlgili para biriminin negatif pozisyon tutarı ise, özel netleştirme sözleşmesi çerçevesinde ödünç alınan, satın alınan veya teslim alınan ve o para biriminde ifade edilen menkul kıymetlerin toplam değerine sözleşme kapsamında o para biriminde ödünç alınan veya teslim alınan nakit tutarın eklenmesiyle bulunur.

(3) Belirli bir türdeki menkul kıymete veya nakit pozisyonuna uygun olan volatilité ayarlaması, o türdeki menkul kıymetlere ilişkin pozitif veya negatif net pozisyonun mutlak değerine uygulanır.

(4) Kur riski (fx) volatilité ayarlaması, özel netleştirme sözleşmesine konu para birimi dışında her para biriminde tutulan net pozitif veya negatif pozisyona uygulanır.

(5) Tam ayarlanmış risk tutarı;

a) "K", sözleşme kapsamındaki her bir kredi için kredi korumasının bulunmaması halinde uygulanacak risk tutarını,

b) "T", her bir kredi için ödünç alınan, satın alınan veya teslim alınan menkul kıymetler veya emtianın değeri ya da ödünç alınan veya teslim alınan nakit tutarını,

c) "ΣK", sözleşme kapsamındaki tüm K'ların toplamını,

ç) "ΣT", sözleşme kapsamındaki tüm T'lerin toplamını,

d) "K_{MK}", belirli bir menkul kıymet türündeki net pozisyon tutarını,

e) "H_{MK}", belirli bir menkul kıymet türüne uygun olan volatilité ayarlamasını,

f) "K_{FX}", sözleşmenin ödeme kuru dışında belirli bir kurda tutulan ve ikinci fıkrada belirtilen şekilde hesaplanan pozitif veya negatif net pozisyonu,

g) "H_{FX}", döviz kuru volatilité ayarlamasını,

ğ) "K*", tam ayarlanmış risk tutarını,

ifade etmek üzere aşağıdaki formül yoluyla hesaplanır:

$$K^* = \text{maksimum}\{0, [(\Sigma(K) - \Sigma(T)) + \Sigma(|K_{MK}| \times H_{MK}) + (\Sigma|K_{FX}| \times H_{FX})]\}$$

(6) Beşinci fıkradaki formülde uygulanan volatilité ayarlamaları Standart Volatilité Ayarlaması Yaklaşımı veya İçsel Tahminlere Dayalı Volatilité Ayarlaması Yaklaşımı kullanılarak hesaplanır. İçsel Tahminlere Dayalı Yaklaşımın kullanımı durumunda, Kapsamlı Finansal Teminat Yönteminin bu yaklaşımın kullanılmasına ilişkin şart ve kuralları da uygulanır.

Özel netleştirme sözleşmelerinde içsel modeller yaklaşımı ile tam ayarlanmış risk tutarının hesaplanması

MADDE 31- (1) İçsel modeller yaklaşımında kullanılan içsel modeller, teminatlandırılmamış risk tutarındaki potansiyel değişikliklere ilişkin tahminleri verir. Teminatlandırılmamış risk tutarı, özel netleştirme sözleşmesi

kapsamındaki her bir kredinin kredi koruması öncesi risk tutarları toplamından ($\Sigma(K)$), özel netleştirme sözleşmesi kapsamındaki her bir kredi için ödünç alınan, satın alınan veya teslim alınan menkul kıymetler veya emtianın değeri ya da ödünç alınan veya teslim alınan nakit tutarları toplamının ($\Sigma(T)$) düşölmesi suretiyle bulunur. Yönetmeliğin Ek-2'sinin Altıncı Bölümünde belirtilen koşullara uygun olan iki taraflı özel netleştirme sözleşmesi kapsamındaki kredili menkul kıymet işlemleri için de içsel modeller kullanılabilir.

(2) Bankanın İçsel Modeller Yaklaşımını kullanmayı seçtiği durumda, bu yaklaşımı tüm karşı taraflar ve menkul kıymetler için kullanması zorunludur. Ancak önemsiz düzeydeki portföyler için diğer portföyler için kullanılan İçsel Modeller Yaklaşımı yanında bu portföylere mahsus olarak Basit Yaklaşımında kullanılabilir.

(3) Piyasa riskine esas tutarı risk ölçüm modelleri ile hesaplama konusunda Kurumdan izin almış olan bankalar ayrıca izin almaya gerek olmaksızın İçsel Modeller Yaklaşımını kullanabilirler. Ancak, kullanımdan önce Kuruma bildirim şarttır.

(4) Piyasa riskine esas tutar hesaplamasında risk ölçüm modeli kullanmak için Kurumdan henüz izin almamış bankalar, İçsel Modeller Yaklaşımı kapsamında bir risk ölçüm modeli kullanabilmek için Kurumdan izin almak zorundadır. Kurum tarafından söz konusu izin, özel netleştirme sözleşmesi kapsamındaki işlemlerden kaynaklanan riskleri yönetmek için yeterli ve güvenilir risk yönetim sistemine sahip olunması ve aşağıda sayılan nitel şartların sağlanması halinde verilir;

a) İşlemler için potansiyel fiyat volatilitésinin hesaplanmasında kullanılan risk ölçüm modeli bankanın günlük risk yönetim sürecine büyük ölçüde entegre olmalı ve maruz kalınan risklerin bankanın üst yönetimine rapor edilmesinde esas teşkil etmelidir,

b) Risk yönetimi birimi, risk ölçüm modelinin etkinliği ve sonuçları ile pozisyon limitleri açısından alınması gereken tedbirler hakkında günlük raporlar hazırlamalı ve analizler yapmalıdır,

c) Risk yönetimi biriminin hazırladığı günlük raporlar, alınan pozisyonların ve maruz kalınan toplam riskin azaltımı amacıyla, üst yönetim tarafından gözden geçirilmelidir,

ç) Bankanın risk yönetimi biriminde gelişmiş modellerin kullanımına yönelik yeterli nitelikte ve sayıda personel istihdam edilmelidir,

d) Risk ölçüm sisteminin genel faaliyetlerine ilişkin içsel politikaların ve kontrollerin yazılı hale getirilmesi ve bu politika ve kontrollere uyumun sağlanmasına yönelik yöntemlerin oluşturulması gereklidir,

e) Uygulanan modeller, asgari bir yıllık bir süreyi kapsayan veriler kullanılarak yapılan geriye dönük testler yoluyla, risk ölçümünde makul bir doğruluğa ulaşıldığını gösteren ve kanıtlayan tarihsel kayıtlara sahip olmalıdır,

f) Bankaca ihtiyatlı bir stres testi programının yeterli sıklıkta uygulanması ve test sonuçlarının üst yönetim tarafından gözden geçirilerek ilgili politikalara ve limitlere yansıtılması gereklidir,

g) Bankaca, iç denetim sisteminin bir parçası olarak, risk ölçüm sisteminin bağımsız gözden geçirilmesinin gerçekleştirilmesi gerekir. Bu gözden geçirme, hazine birimlerinin ve bağımsız risk yönetimi biriminin faaliyetlerini kapsamalıdır,

ğ) Risk yönetim sistemi asgari yılda bir kez gözden geçirilmelidir,

h) Risk ölçüm modelinin, Yönetmeliğin Ek-2'sinin Beşinci Bölümünün kırk ilâ kırk ikinci fıkralarında belirtilen şartlara uygun olmalıdır.

(5) Potansiyel fiyat volatilitésinin hesaplanmasında aşağıdaki asgari standartların sağlanması esastır;

a) Volatilitésinin asgari günlük hesaplanması,

b) Yüzde doksan dokuz, tek-tarafli güven aralığı kullanılması,

c) On günlük elde tutma süresinin kullanıldığı menkul kıymet repo işlemleri veya menkul kıymet ödünç işlemleri dışındaki diğer işlemler için beş günlük elde tutma süresi kullanılması,

ç) Fiyat volatilitésindeki önemli bir yükselmenin daha kısa bir gözlem süresini gerektirdiği durumlar haricinde, asgari bir yıllık etkin gözlem süresinin kullanılması,

d) Veri setinde üç ayda bir güncelleme yapılması.

(6) Bankalar, risk ölçüm modelinin tüm önemli fiyat risklerini kapsayacak şekilde yeterli sayıda risk faktörünü kapsamasını sağlamak zorundadır.

(7) Kurum tarafından, bankaların korelasyon ölçüm sisteminin doğruluğundan emin olduğu durumda, risk kategorileri içinde ve risk kategorileri arasında ampirik korelasyonlar kullanılmasına izin verilebilir.

(8) İçsel Modeller Yaklaşımında tam ayarlanmış risk tutarı;

a) "K*", tam ayarlanmış risk tutarını,

b) "K", sözleşme kapsamındaki her bir kredi için kredi korumasının bulunmaması halinde uygulanacak olan risk tutarını,

c) "T", her bir kredi için ödünç alınan, satın alınan veya teslim alınan menkul kıymetlerin değeri ya da ödünç alınan veya teslim alınan nakit tutarını,

ç) "ΣK", sözleşme kapsamındaki tüm K'lerin toplamını,

d) "ΣT", sözleşme kapsamındaki tüm T'lerin toplamını,

e) "RMD", risk ölçüm modelince belirlenen riske maruz değeri, ifade etmek üzere aşağıdaki formül yoluyla hesaplanır:

$$K^* = \text{maksimum}\{0, [(\Sigma K - \Sigma T) + (RMD)]\}$$

(9) İçsel Modeller Yaklaşımı kullanılarak risk ağırlıklı tutarların hesaplanmasında, bankalarca bir önceki iş gününün model çıktısı dikkate alınır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Finansal Teminatlarda Kredi Riski Azaltımının Hesaplanması

Finansal teminatlar

MADDE 32- (1) Finansal teminatların kredi riski azaltım etkileri Basit Finansal Teminat Yöntemi ya da Kapsamlı Finansal Teminat Yöntemi ile hesaplanır. Bankalar, Basit Finansal Teminat Yöntemi ile Kapsamlı Finansal Teminat Yöntemini birlikte kullanamaz.

Basit Finansal Teminat Yöntemi

MADDE 33- (1) Basit Finansal Teminat Yönteminde dikkate alınan finansal teminatlar 19 uncu maddeye uygun olarak gerçeğe uygun değeri ile değerlendirilir.

(2) Basit Finansal Teminat Yönteminde, finansal teminata sahip alacağın risk ağırlığı ile ağırlıklandırılmasında risk tutarının teminatlı kısmına üç, dört, beşinci ve altıncı fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla, yüzde yirmiden aşağı olmamak üzere Yönetmelik Ek-1 hükümleri uyarınca alacak yerine teminat esas alınarak belirlenecek risk ağırlığı oranı uygulanır. Risk tutarının teminatsız kısmı ise Yönetmelikte yer alan genel esaslar çerçevesinde risk ağırlığına tabi tutulur. Bu hükmün uygulanmasında, gayrinakdi krediler ve taahhütlerin risk tutarlarının hesaplanmasında, net tutarları, Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen oranlar yerine yüzde yüz oranı ile çarpılır.

(3) Kapsamlı Finansal Teminat Yönteminde yüzde sıfır volatilité ayarlaması uygulamasına tabi şartları sağlayan repo sözleşmesi veya bir menkul kıymet veya emtia ödünç verme veya ödünç alma işleminden kaynaklanan alacağın teminatlı kısmına yüzde sıfır risk ağırlığı uygulanır. Ancak, işlemin karşı tarafının piyasa katılımcısı olmasına ilişkin şartın sağlanmaması halinde, bu işlemlerden kaynaklanan alacağın teminatlı kısmına yüzde sıfır yerine yüzde on risk ağırlığı uygulanır.

(4) Kur uyumsuzluğunun bulunmaması kaydıyla, nakit veya nakit benzeri araçlarla teminatlı ve günlük gerçeğe uygun değerine göre değerlendirme işlemine tâbi tutulan Yönetmelik uyarınca risk tutarı Yönetmeliğin Ek-2'sine uygun olarak tespit edilen tezgah üstü türev finansal araçların risk tutarlarının teminatlandırılmış kısmına yüzde sıfır risk ağırlığı uygulanır.

(5) Dördüncü fıkra kapsamında yüzde sıfır risk ağırlığı uygulanan türev finansal araçların aşağıda belirtilen borçlanma araçları ve menkul kıymetler ile teminatlandırılmış olması durumunda ise teminatlı kısma yüzde on risk ağırlığı uygulanır:

a) Risk ağırlığı uygulamasında Yönetmelik uyarınca alacakları kurulu buldukları ülkenin merkezi yönetimlerinden alacaklar gibi işlem gören

bölgesel yönetimler veya yerel yönetimlerce ihraç edilen borçlanma araçları ve menkul kıymetler,

b) Risk ağırlığı uygulamasında Yönetmelik uyarınca yüzde sıfır risk ağırlığı uygulanan çok taraflı kalkınma bankalarının ihraç ettiği borçlanma araçları ve menkul kıymetler,

c) Risk ağırlığı uygulamasında Yönetmelik uyarınca yüzde sıfır risk ağırlığı uygulanan uluslararası kuruluşların ihraç ettiği borçlanma araçları ve menkul kıymetler.

(6) Aşağıda yer alan şartlardan herhangi birinin yerine getirilmesi kaydıyla, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkra kapsamında yer almayan alacaklardan teminat ile aynı para birimi cinsinden olanlara yüzde sıfır risk ağırlığı uygulanır.

a) Teminatın mevduat veya nakit benzeri enstrüman olduğu durumlar,

b) Teminatın Yönetmelik uyarınca yüzde sıfır risk ağırlığı uygulanan merkezi yönetimler veya merkez bankalarının ihraç ettiği borçlanma araçları ve menkul kıymetler şeklinde olduğu ve gerçeğe uygun değerinin yüzde yirmi oranına kadar iskonto edildiği durumlar. Bu bendin uygulanmasında merkezi yönetim ve merkez bankalarının ihraç ettiği borçlanma araçları ve menkul kıymetler kapsamına beşinci fıkranın (a) ile (c) bentlerinde sayılan borçlanma araçları ve menkul kıymetler de dahil edilir.

(7) Yönetmeliğin 21 inci maddesinin birinci fıkrasındaki işlemler için risk ağırlıklı tutarların hesaplanmasında, finansal teminatın etkilerinin dikkate alınmasına yönelik olarak basit finansal teminat yöntemi kullanılamaz.

Kapsamlı Finansal Teminat Yöntemi

MADDE 34- (1) Kapsamlı Finansal Teminat Yönteminde, finansal teminatların volatilité ayarlı değerleri üzerinden risk azaltımı etkileri hesaplanır.

(2) Yönetmeliğin Ek-2'si hükümleri çerçevesinde Kurum tarafından kabul edilen netleştirme sözleşmeleri kapsamındaki tezgahüstü türev işlemler için, teminatın para birimi ile takas ve mahsubun para birimi arasında bir uyumsuzluk bulunması halinde, kur volatilitésini yansıtan bir ayarlama yapılır. Netleştirme sözleşmesi kapsamındaki işlemlerde birden fazla para biriminin kullanıldığı hallerde bile sadece bir volatilité ayarlaması yapılır.

(3) İkinci fıkrada belirtilen tezgahüstü türev işlemlerde kur uyumsuzluklarıyla ilgili uygulama kuralları çerçevesinde, teminatın işleme konu olan kredinin gösterildiği para biriminden farklı bir para birimi ile gösterilmesi halinde, teminatın volatilité ayarlı değerinin hesaplanmasında kur volatilitésini de dikkate alınır.

(4) Tam ayarlanmış risk tutarı Basit ya da İçsel Modeller yaklaşımı ile hesaplanan özel netleştirme sözleşmesi kapsamındaki işlemler hariç, tüm diğer işlemler için dikkate alınacak olan teminatın volatilité ayarlı değerinin, uygulanacak volatilité ayarlarının ve risk ağırlıklı tutarların hesaplanması 35 ila 42 inci maddelere göre yapılır.

(5) Kapsamlı Finansal Teminat Yöntemini kullanan bankalar, maruz kalınan riskin bir repo sözleşmesi veya bir menkul kıymet veya emtia ödünç verme veya ödünç alma işlemi ve kredili menkul kıymet işlemleri kapsamında satılan, devredilen veya ödünç verilen menkul kıymetler veya emtia niteliğinde olduğu durumlarda, bu menkul kıymetlerin veya emtianın risk tutarı, 37 ilâ 43 üncü maddelerinde belirtildiği gibi uygun olan bir volatilité ayarlaması tutarında artırmak ve bu tutarı Yönetmeliğin 5 inci maddesi uygulamasına esas risk tutarı olarak kullanmak zorundadır.

Kapsamlı Finansal Teminat Yönteminde tam ayarlanmış değer ile volatilité ayarlı değerlerin ve risk ağırlıklı tutarların hesaplanması

MADDE 35 - (1) Teminatın ve alacağın volatilité ayarlı değerleri ile alacağın tam ayarlanmış değeri;

- a) " T_{VA} ", teminatın volatilité ayarlı değerini,
 - b) " H_T ", teminata ilişkin volatilité ayarlamasını,
 - c) " H_{FX} ", teminatın kur uyumsuzluğuna ilişkin volatilité ayarlamasını,
 - ç) " T ", teminatın gerçeğe uygun değerini,
 - d) " K ", risk tutarını,
 - e) " K_{VA} ", alacağın volatilité ayarlı risk tutarını,
 - f) " H_K ", alacağa ilişkin volatilité ayarlamasını,
 - g) " T_{VAV} ", 49 uncu maddede yer alan hükümlere uygun olarak vade uyumsuzluğu için ayarlanmış teminatın volatilité ayarlı değerini,
 - đ) " K^* ", alacağın tam ayarlanmış değerini,
- ifade etmek üzere aşağıdaki formüller yoluyla hesaplanır:

$$T_{VA} = T \times (1 - H_T - H_{FX})$$

$$K_{VA} = K \times (1 + H_K)$$

$$K^* = \text{maksimum} \{0, [K_{VA} - T_{VAV}]\}$$

(2) Birinci fıkraya uyarınca yapılacak hesaplamalarda;

a) Tezgahestü türev işlemler için alacağın volatilité ayarlı risk tutarı formül yoluyla hesaplanmaksızın teminatlandırılmamış risk tutarına eşit olarak kabul edilir.

b) Alacağın, gayrinakdi krediler ve taahhütler kapsamında olması halinde, teminatlandırılmamış risk tutarı olarak bunların 1/11/2006 tarihli ve 26333 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Bankalarca Kredilerin ve Diğer Alacakların Niteliklerinin Belirlenmesi ve Bunlar İçin Ayrılacak Karşılıklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe istinaden ayrılan özel karşılıklar düşüldükten sonraki net tutarları dikkate alınır. Söz konusu net

tutarlar, Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen oranlar yerine yüzde yüz oranı ile çarpılır.

(3) Teminata ve alacağa ilişkin volatilitte ayarlaması ile teminatın kur uyumsuzluğuna ilişkin volatilitte ayarlaması 36 ila 42 inci maddelerde belirtilen usul ve esaslara göre hesaplanır.

(4) Birinci fıkraya göre hesaplanan alacağın tam ayarlanmış değeri Yönetmelik uygulamasında alacağa ilişkin risk tutarı olarak kabul edilir. Alacağın gayri nakdi kredi ve taahhütler kapsamında olması halinde bu maddenin birinci fıkrasına göre hesaplanan alacağın tam ayarlanmış değeri Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen oranların uygulanacağı değer olarak kabul edilir.

Kapsamlı Finansal Teminat Yönteminde volatilitte ayarlamalarının hesaplanması

MADDE 36 - (1) Volatilitte ayarlamaları; Standart Volatilitte Ayarlaması Yaklaşımı veya İçsel Tahminlere Dayalı Volatilitte Ayarlaması Yaklaşımı kullanılarak hesaplanır. İçsel Tahminlere Dayalı Yaklaşımın seçilmesi halinde, bu yaklaşım, Standart Volatilitte Ayarlaması Yaklaşımının kullanılabilirliği önemsiz portföyler haricinde, tüm finansal araç türleri için kullanılmak zorundadır.

(2) Teminatın birden fazla dikkate alınabilir teminat türünden oluştuğu durumlarda, volatilitte ayarlaması;

- a) " α_i ", herhangi bir teminat türünün toplam teminata oranını,
 - b) " H_i ", ilgili teminat türüne uygulanabilecek volatilitte ayarlamasını,
 - c) " H ", volatilitte ayarlamasını,
- ifade etmek üzere aşağıdaki formül yoluyla belirlenir.

$$H = \sum_i \alpha_i \cdot H_i$$

Standart Volatilitte Ayarlaması Yaklaşımı

MADDE 37- (1) Standart Volatilitte Ayarlaması Yaklaşımında uygulanacak volatilitte ayarlamaları günlük yeniden değerlendirme varsayımıyla Ek-1'de yer alan ayarlamalardır.

(2) Ek-1'de geçen elde tutma süresi, teminatlı kredilendirme işlemlerinde 20 iş günü, repo işlemlerinden emtianın devrini ve tasarruf hakkının garanti edilmesini konu edenler dışında kalanlar ve menkul kıymet

ödünç işlemleri için 5 iş günü, diğer sermaye piyasası işlemleri için ise on iş günüdür.

(3) Ek-1'de yer alan tablolarda ve dört ilâ altıncı fıkralarda yer alan borçlanma araçlarına ilişkin derecelendirme notlarına tekabül eden kredi kalitesi kademesi, Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde Kurulca belirlenir. Bu fıkranın uygulamasında, 9 uncu maddenin yedinci fıkrası hükümleri de dikkate alınır.

(4) Emtiayı veya 9 uncu madde kapsamında dikkate alınmayan menkul kıymetleri konu alan repo ve menkul kıymet/emtia ödünç alma ve verme işlemleri için volatilité ayarlaması, teşkilatlanmış bir borsaya kote edilmiş ancak ana endekslere dahil olmayan hisse senetleri için yapılan volatilité ayarlamasının aynısıdır.

(5) Kolektif yatırım kuruluşuna yapılan yatırımlar için volatilité ayarlaması; ikinci fıkra kapsamında elde tutma süresi dikkate alınarak, kuruluşun yatırım yaptığı varlıklara uygulanan volatilité ayarlamasının ağırlıklı ortalamasıdır. Kuruluşun yatırım yaptığı varlıklar hakkında yeterli bilgiye sahip olunmaması halinde volatilité ayarlaması; kuruluşun yatırım yapma hakkına sahip olduğu varlıklara uygulanacak olan volatilité ayarlamalarından en yüksek olanıdır.

(6) 9 uncu maddenin beşinci fıkrasında belirtilen dikkate alınma kriterlerine uyan bankalar ve aracı kurumlarca ihraç edilen derecelendirilmemiş borçlanma araçları için volatilité ayarlamaları; kredi kalitesi kademesi 2 veya 3'e eşleştirilen bankalar ve aracı kurumlar veya şirketlerin ihraç ettiği menkul kıymetler için uygulanan volatilité ayarlamalarının aynısıdır.

(7) Dikkate alınabilir nitelikte olmayan finansal araçlar veya emtianın Yönetmeliğin 21 inci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamındaki bir işlemde ödünç verilmesi, satılması veya verilmesi veya ödünç alınması, satın alınması veya teminat olarak veya başka bir yolla alınması halinde, bu araçlar ve emtia, teşkilatlanmış bir borsaya kote edilmiş ana endekslere dahil olmayan hisse senetleri gibi değerlendirilir.

İçsel tahminlere dayalı volatilité ayarlaması yaklaşımı

MADDE 38- (1) Teminatlara ve kredilere uygulanacak volatilité ayarlamalarının hesaplamasında içsel tahminlere dayalı volatilité ayarlaması yaklaşımının kullanımı, bu yaklaşıma ilişkin nicel ve nitel kriterleri taşımak kaydıyla Kurumun iznine tabidir.

(2) Yetkili bir KDK tarafından risk ağırlığının tespitine ilişkin kurallar kapsamında kredi kalitesi kademesi asgari olarak yatırım yapılabilir

seviyesine tekabül eden bir derece verilmiş olan menkul kıymetler için, her bir menkul kıymet kategorisi için ayrı bir volatilité tahmini hesaplanabilir.

(3) İlgili kategorilerin belirlenmesinde, menkul kıymet ihraççısının türü, menkul kıymete ilişkin bağımsız kredi derecelendirmesi, menkul kıymetin kalan vadesi ve düzeltilmiş durasyonu dikkate alınır. Volatilité tahminlerinin, bankanın ilgili kategoriye dahil ettiği menkul kıymetleri temsil edici nitelikte olması gerekir.

(4) Yetkili bir KDK tarafından risk ağırlığının tespitine ilişkin kurallar kapsamında kredi kalitesi kademesi yatırım yapılabilir seviyenin altında bir dereceye tekabül eden bir kredi derecesi verilmiş olan menkul kıymetler için ve diğer dikkate alınabilir teminatlar için volatilité ayarlamaları; her bir kalem için münferiden hesaplanır.

(5) İçsel Tahminlere Dayalı Yaklaşımı kullanan bankalarca, teminatın volatilitesi veya kur uyumsuzluğuna ilişkin volatilité tahminleri; kredi, teminat ve/veya kurlar arasındaki korelasyonlar dikkate alınmaksızın yapılır.

(6) Dikkate alınabilir nitelikte olmayan ancak Yönetmeliğin 21 inci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında dikkate alınabilir kabul edilen finansal araç ve emtianın bu yaklaşıma konu edilmesi halinde, volatilité ayarlamaları bu kalemlerin her biri için ayrıca hesaplanır.

İçsel tahminlere dayalı volatilité ayarlaması yaklaşımına ilişkin nicel kriterler

MADDE 39- (1) Volatilité ayarlamaları hesaplamasında, tek-tarafli yüzde doksan dokuz güven aralığı kullanılır.

(2) Teminatlı kredilendirme işlemleri için elde tutma süresi yirmi iş günüdür. Emtia ve menkul kıymet ödünç işlemlerinde işleme konu emtia veya kıymetin devri ve tasarruf hakkının garanti edilmesini içeren işlemler hariç, repo işlemleri için elde tutma süresi beş iş günüdür. Diğer sermaye piyasası işlemler için ise elde tutma süresi on iş günüdür.

(3) Bankalarca volatilité ayarlamaları işlem türleri için ikinci fıkrada belirtilen elde tutma süreleri dikkate alınarak ve;

- a) "T_M", ilgili elde tutma süresini,
 - b) "H_M", T_M elde tutma süresi için öngörülen volatilité ayarlamasını,
 - c) "H_N", T_N elde tutma süresi için öngörülen volatilité ayarlamasını,
- ifade etmek üzere, aşağıdaki formül kullanılarak belirlenir:

$$H_M = H_N \sqrt{\frac{T_M}{T_N}}$$

(4) Bankalarca, düşük kaliteli varlıkların likit olmaması durumu dikkate alınır. Teminatın likiditesine ilişkin tereddütler olması halinde, elde tutma süresi yükseltilecek şekilde ayarlamaya tâbi tutulur. Bankalar, belli bir dönem kur çıpası politikasının uygulanmış olması gibi nedenlerle tarihsel verilerin potansiyel volatilitayı olduğundan daha düşük gösterebileceği durumları dikkate alır ve stres testlerini uygular.

(5) Volatilitite ayarlamalarının hesaplamasında tarihsel gözlem süresi, asgari bir yıldır. Tarihsel gözlem süresi için ağırlıklandırma veya benzer başka yöntemleri kullanan bankalarda, efektif gözlem süresi bir yıldan münferit gözlemlerin ağırlıklı ortalama süresi ise altı aydan az olamaz. Kurum, fiyat volatilitesinde önemli ve ani yükselmeler olduğuna kanaatini taşıyorsa, volatilitite ayarlamalarının daha kısa bir gözlem süresi kullanılarak hesaplanmasını isteyebilir.

(6) Veri setleri asgari üç ayda bir olmak üzere piyasa fiyatlarında önemli değişiklikler olması durumunda güncellenir. Bu kapsamda, volatilitite ayarlamaları da asgari üç ayda bir hesaplanmalıdır.

İçsel tahminlere dayalı volatilitite ayarlaması yaklaşımına ilişkin nitel kriterler

MADDE 40-(1) Volatilitite tahminleri, bankanın içsel risk limitleri de dahil, günlük risk yönetim süreçlerinde kullanılmak zorundadır.

(2) Bankaların günlük risk yönetim süreçlerinde kullanılan elde tutma sürelerinin, işlem türleri için bu Kısımda belirtilen sürelerden daha uzun olduğuna durumlarda, volatilitite ayarlamaları, 39 uncu maddenin üçüncü fıkrasında yer alan formül kullanılarak yükseltilir.

(3) Bankalar, volatilitite ayarlamalarının tahminine ve bu tahminlerin risk yönetim süreçlerine entegre edilmesine ilişkin yazılı hale getirilmiş içsel politika, kontrol ve prosedürler ile bu içsel düzenlemelere uyumu sağlayacak nitelikte süreçlere sahip olmalıdır.

(4) Volatilitite ayarlamaları tahmini için kullanılan sistemler, bankanın iç denetim sistemi kapsamında düzenli olarak bağımsız inceleme ve denetimden geçirilir. Volatilitite ayarlamaları tahmininde ve bu ayarlamaların bankanın risk yönetim süreçlerine entegre edilmesinde kullanılan sistem aşağıda belirtilen hususları da kapsayacak şekilde asgari yılda bir kere gözden geçirilir.

a) Tahmini volatilitite ayarlamalarının günlük risk yönetim süreçlerine entegre edilmesi,

b) Volatilitite ayarlamalarının tahmin edilmesi sürecindeki önemli değişikliklerin doğrulanması,

- c) Veri kaynaklarının bağımsızlığı da dahil, volatilité ayarlamaları tahmininde kullanılan veri kaynaklarının tutarlılığı ve güvenilirliği ile verilerin zamanında erişilebilirliğinin teyit edilmesi,
- ç) Volatilité varsayımlarının doğruluğu ve uygunluğu.

Volatilité ayarlamalarının yükseltilmesi

MADDE 41-(1) Standart volatilité ayarlaması yaklaşımı için Ek-1'de belirtilen volatilité ayarlamaları, günlük yeniden değerlendirme yapılması durumunda uygulanır. İçsel tahminlere dayalı volatilité ayarlaması yaklaşımında volatilité ayarlamalarında içsel tahminlerin kullanılması durumunda, söz konusu ayarlamaların öncelikle günlük yeniden değerlemeler esas alınarak hesaplanması gerekir. Yeniden değerlemenin günlük olarak yapılmaması durumunda, volatilité ayarlamaları;

- a) "H", uygulanacak volatilité ayarlamasını,
- b) "H_M", günlük yeniden değerlendirme için öngörülen volatilité ayarlamasını,
- c) "N_R", yeniden değerlemeler arasında fiilen geçen iş günü sayısını,
- ç) "T_M", söz konusu işlem türü için öngörülen elde tutma süresini, ifade etmek üzere aşağıda yer alan zamanın kare kökü formülü kullanılarak yükseltilir.

$$H = H_{M,R} \sqrt{\frac{N_R + (T_M - T_{M,R})}{T_{M,R}}}$$

Yüzde sıfır volatilité ayarlaması uygulanmasına ilişkin şartlar

MADDE 42- (1) Repo işlemlerinde ve menkul kıymet ödünç işlemlerinde, Standart Volatilité Ayarlaması Yaklaşımının ya da İçsel Tahminlere Dayalı Yaklaşımın uygulandığı ve aşağıda belirtilen şartların yerine getirildiği durumlarda, İçsel Modeller Yaklaşımını kullanmayan bankalar, bu yaklaşımlara göre hesaplanan volatilité ayarlamaları yerine, yüzde sıfır volatilité ayarlaması uygulayabilirler:

- a) Kredi ve teminatın her ikisinin de, nakit veya 9 uncu maddenin ikinci fıkrasının (b) bendi kapsamında merkezi yönetimler veya merkez bankalarının ihraç ettiği ve Yönetmelik uyarınca yüzde sıfır risk ağırlığına tabi tutulan bir borçlanma aracı olması,
- b) Kredi ve teminatın aynı para birimi cinsinden olması,
- c) İşlemin vadesinin bir günden fazla olmaması ya da kredi ve teminatın gerçeğe uygun değerine göre günlük olarak değerlendirme veya günlük yeniden marjlama işlemine tâbi olması,
- ç) Karşı tarafın yeniden marjlama yükümlülüğünü yerine getirmemesi halinde, gerçeğe uygun değerine göre yapılan en son değerlendirme işlemi ile teminatın nakde çevrilme süresi arasında geçen zamanın en fazla dört iş günü olması,
- d) İşlemin, o işlem türü için uygun olan bir takas sistemiyle gerçekleştirilmesi,

e) Sözleşmeyle ilgili belgelerin ilgili menkul kıymet türlerine uygun olarak repo ve menkul kıymet ödünç işlemleri için piyasada standart olarak kabul edilen şartları taşıması,

f) Sözleşmede, karşı tarafın nakit veya menkul kıymetleri teslim etme veya marj yatırma yükümlülüğünü ya da diğer yükümlülüklerini yerine getirmediği takdirde işlemin derhal iptal edilebileceğine ilişkin hüküm bulunması,

g) İşlemin karşı tarafı aşağıda sayılan temel piyasa katılımcılarından biri olmalıdır;

1) Yönetmelik uyarınca yüzde sıfır risk ağırlığına tâbi tutulan ve 9 uncu maddenin ikinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen kuruluşlar,

2) Bankalar ve aracı kurumlar,

3) Yönetmelik uyarınca yüzde yirmi risk ağırlığına tâbi tutulan finansal kuruluşlar,

4) Sermaye veya finansal kaldıraç yükümlülüklerine tâbi kolektif yatırım kuruluşları,

5) Düzenleyici otoriteler tarafından denetlenen emeklilik fonları,

6) Yetkili takas kuruluşları.

(2) Diğer bir ülke denetim otoritesinin kendi ülke hazinesince ihraç edilen menkul kıymetlerle ilgili repo veya menkul kıymet ödünç işlemlerinde birinci fıkrada yer alan uygulamadan faydalanılmasına izin vermesi halinde, Türkiye’de faaliyet gösteren bankalar da bu menkul kıymetlerle ilgili repo veya menkul kıymet ödünç işlemlerinde aynı yaklaşımı uygulayabilirler.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Diğer Fonlanmış Kredi Korumalarında Kredi Riski Azaltımı

Diğer fonlanmış kredi korumaları

MADDE 43- (1) Diğer fonlanmış kredi korumalarından diğer bir bankaya yatırılan mevduatlar, 20 nci maddenin birinci fıkrası ile 11 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde aranan şartları taşımaları kaydıyla, diğer bir banka tarafından sağlanan garantiler gibi dikkate alınabilir.

(2) Diğer fonlanmış kredi korumalarından krediyi kullandıran bankaya rehnedilen hayat sigortası poliçeleri, 20 nci maddenin ikinci fıkrası ile 11 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde aranan şartları taşımaları kaydıyla, hayat sigortası alanında faaliyet gösteren sigorta kuruluşlarınca sağlanan garantiler gibi dikkate alınabilir. Kredi korumasının değeri olarak hayat sigortası poliçesinin iştirah değeri alınır.

(3) Diğer fonlanmış kredi korumalarından talep üzerine ihraççı tarafından geri alınacak finansal araçlar, 11 inci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde

aranan şartları taşımaları kaydıyla, ihraççı tarafından sağlanan garantiler gibi dikkate alınabilir. Bu durumda, finansal aracın nominal değeri üzerinden geri satın alınacağı hallerde, kredi korumasının değeri olarak geri satın alma tutarı, finansal aracın piyasa fiyatı üzerinden geri satın alınacağı hallerde ise, kredi korumasının değeri olarak, finansal aracın 9 uncu maddenin beşinci fıkrasında yer alan borçlanma araçlarının değerlemesinde kullanılan yöntemle belirlenecek değeri esas alınır.

BEŞİNCİ KISIM

Fonlanmamış Kredi Korumasında Kredi Riski Azaltımının Hesaplanması

BİRİNCİ BÖLÜM

Kredi Riski Azaltımı, Değerleme ve Risk Ağırlıklı Tutarların Hesaplanması

Kredi riski azaltımı

MADDE 44- (1) Altıncı ve Yedinci Kısım hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Birinci, İkinci ve Üçüncü Kısımın ilgili hükümlerinin sağlanması halinde, risk ağırlıklı tutarların hesaplanmasında bu Kısım hükümlerine uygun olarak azaltım yapılabilir.

Değerleme

MADDE 45- (1) Fonlanmamış kredi korumasının değeri, borçlunun temerrüde düşmesi veya belirlenmiş başka ödeme şartı durumlarının gerçekleşmesi halinde koruma sağlayıcısının ödemeyi taahhüt ettiği tutara eşittir. Anapara, faiz, komisyon veya diğer ücretlerden vazgeçilmesi veya bunların ertelenmesi de dahil olmak üzere bir kredi kayıp olayına neden olacak şekilde işleme konu varlığın yeniden yapılandırılmasını yani değer ayarlaması ya da kâr ve zarar hesabına benzeri başka borç kayıtları yapılmasını ödeme şartı saymayan kredi türevlerinde;

a) Koruma sağlayıcısının ödemeyi taahhüt ettiği tutarın risk tutarından daha yüksek olmadığı hallerde, kredi korumasının değeri koruma sağlayıcısının ödemeyi taahhüt ettiği tutarın yüzde kırkı oranında azaltılır,

b) Koruma sağlayıcısının ödemeyi taahhüt ettiği tutarın risk tutarından daha yüksek olduğu hallerde, kredi korumasının değeri, risk tutarının yüzde altmışından daha fazla olamaz.

(2) Fonlanmamış kredi korumasının maruz kalınan riskten farklı para cinsinden olduğu, yani kur uyumsuzluğunun bulunduğu hallerde, kredi korumasının değeri olarak kur riski için ayarlanmış değeri esas alınır. Kredi korumasının kur riski için ayarlanmış değeri;

a) "G*", kredi korumasının kur riski için ayarlanmış değeri,

- b) “G”, kredi korumasının nominal tutarını,
c) “H_{FX}”, kredi koruması ile işleme konu varlık arasındaki kur uyumsuzluğu için yapılan volatilité ayarlamasını,
ifade etmek üzere, aşağıdaki formül yoluyla hesaplanır.
$$G^* = G \times (1 - H_{FX})$$

(3) Kur uyumsuzlukları için volatilité ayarlamaları, Standart Volatilité Ayarlaması Yaklaşımı ya da İçsel Tahminlere Dayalı Volatilité Ayarlaması Yaklaşımı kullanılarak hesaplanır.

Risk ağırlıklı tutarların hesaplanması

MADDE 46- (1) Fonlanmamış kredi korumasının kredi için tam koruma sağlaması halinde, bu krediye uygulanacak risk ağırlığı olarak Yönetmelik uyarınca koruma sağlayıcısına kullanılan kredilere uygulanan risk ağırlığı esas alınır. Kredi korumasının değeri olarak, 45 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen kur riski için ayarlanmış değer üzerinden vade uyumsuzluğu için yapılan ayarlama sonucu bulunacak değer esas alınır.

(2) Fonlanmamış kredi korumasının kredi için aynı öncelik sırasında kısmi koruma sağlaması halinde, korunan tutarın risk tutarından az ve kredinin korunan ve korunmayan kısımlarının aynı öncelik sırasına sahip olduğu durumlarda (banka ile koruma sağlayan tarafın kayıpları orantılı olarak paylaştıkları durumlar gibi) kredi koruması da oransal olarak dikkate alınır. Bu krediler için Yönetmelik uygulamasına esas risk ağırlıklı tutar;

- a) “K”, risk tutarını,
b) “GA”, korumanın 45 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen kur riski için ayarlanmış değer üzerinden vade uyumsuzluğu için yapılan ayarlama sonucu bulunacak değerini,
c) “r”, borçluya kullanılan kredilerin Yönetmelik uyarınca tabi olduğu risk ağırlığını,
ç) “g”, koruma sağlayan tarafa kullanılan kredilerin Yönetmelik uyarınca tabi olduğu risk ağırlığını,
d) “R_A”, risk ağırlıklı tutarı,
ifade etmek üzere, aşağıdaki formül yoluyla hesaplanır:
$$R_A = (K - G_A) \times r + G_A \times g$$

(3) Fonlanmamış kredi korumasının merkezi yönetimler ve merkez bankaları tarafından verilen bir garanti olması halinde, garantinin borçlunun ulusal para biriminden düzenlenmiş ve kredinin fonlamasının da aynı para biriminden yapılmış olması kaydıyla, kredinin bu garanti kapsamındaki kısmı için Yönetmeliğin Ek-1'inin dördüncü ve beşinci fıkralarında belirtilen uygulama geçerlidir.

(4) Bankaca kredi riskinin bir kısmının bir veya birden fazla dilim halinde transfer edilmesi durumunda, Yönetmeliğin menkul kıymetleştirmeye ilişkin risk ağırlıklı tutarların hesaplanmasına yönelik usul ve esasları çerçevesinde

risk ağırlıklı tutar hesaplanır. Sözleşmede belirlenmiş olan eşik değer tutarı (gerçekleşen kaybın bu tutardan daha az olması durumunda bir ödeme yapılmayacağı sözleşmede belirlenmiş olan tutar), elde tutulan birinci kayıp pozisyonlarına denk sayılır ve bu tutar, risk ağırlıklı varlık hesaplamasında ayrı bir dilim yani birinci kayıp dilimi olarak dikkate alınır.

ALTINCI KISIM **Fonlanmış ve Fonlanmamış Kredi Korumalarında Vade** **Uyumsuzluğu Ayarlamaları**

BİRİNCİ BÖLÜM **Vade Uyumsuzluğu ve Vade Uyumsuzluğunda Korumanın** **Değerlemesi**

Vadenin tanımı

MADDE 47- (1) Korunan alacağın efektif vadesi, beş yılı geçmemek üzere, borçlunun yükümlülüklerini yerine getirmesi için öngörülen en uzun süredir. Kredi korumasının vadesi ikinci fıkra çerçevesinde, korumanın sona erebileceği/erdirebileceği öngörülen en kısa süredir.

(2) Koruma sağlayıcısının korumayı sona erdirmeye ve iptal etmeye opsiyonu bulunuyorsa, korumanın vadesi bu opsiyonun kullanılabilmesi en yakın tarih esas alınarak belirlenir. Koruma alan tarafın korumayı sona erdirmeye ve iptal etmeye opsiyonu mevcutsa ve koruma sözleşmesinde bankanın işlemi sözleşmede belirtilen vadeden önce tasfiye etmesine yönelik teşvik edici hükümler bulunuyorsa, korumanın vadesi, opsiyonun kullanılabilmesi en yakın tarih esas alınarak belirlenir. Diğer durumlarda söz konusu opsiyonun korumanın vadesini etkilemediği kabul edilebilir.

(3) Bir kredi türevi, korumaya konu krediye ilişkin ödemesiz süre sona ermeden hükümsüz kalabiliyorsa, korumanın vadesi ödemesiz s renin vadeden d ş lmesi suretiyle hesaplanır.

Vade uyumsuzluğu

MADDE 48- (1) Risk ağırlıklı tutarların hesaplanmasında, kredi korumasının kalan vadesinin korunan alacağın kalan vadesinden az olması halinde vade uyumsuzluğu oluşmuş sayılır.

- (2) Vade uyumsuzluğu durumunda;
- a) Korumanın başlangıç vadesinin bir yıldan kısa olması,
 - b) Kredi korumasının kalan vadesinin üç aydan kısa olması,
 - c) Alacağın, borçlunun sürekli finansmanı kapsamında olmayan Kurumca belirlenecek kısa vadeli bir kredi olması

durumlarından herhangi birinin varlığı halinde ilgili kredi koruması dikkate alınmaz.

Vade uyumsuzluğunda korumanın değerlendirilmesi

MADDE 49- (1) Basit Finansal Teminat Yönteminde, alacak ile fonlanmış kredi koruması arasında vade uyumsuzluğu bulunması halinde, ilgili teminat dikkate alınmaz.

(2) Kapsamlı Finansal Teminat Yönteminde, fonlanmış kredi korumasının vadesi ile alacağın vadesi arasında vade uyumsuzluğu bulunduğu durumlarda, teminatın değeri ayarlanmış değeri üzerinden dikkate alınır. Teminatın ayarlanmış değeri;

a) “ T_{VA} ”, risk tutarından ya da teminatın volatilité ayarlı değerinden düşük olanını,

b) “ v ”, kredi korumasının vadeye kalan ve 47 nci maddeye göre hesaplanan yıl sayısından ya da V 'den düşük olanını,

c) “ V ”, alacağın vadeye kalan ve 47 nci maddeye göre hesaplanan yıl sayısından ya da 5 yıldan düşük olanını,

ç) “ T_{VAV} ”, teminatın ayarlanmış değerini,

ifade etmek üzere, aşağıdaki formül yoluyla hesaplanır.

$$T_{VAV} = T_{VA} \times (v - 0,25) / (V - 0,25)$$

(3) Teminatın ayarlanmış değeri, alacağın tam ayarlanmış değerinin hesaplanmasında formüle dahil edilir.

(4) Vade uyumsuzluğunun bulunduğu ve korumanın fonlanmamış bir kredi koruması olduğu durumlarda, korumanın değeri olarak ayarlanmış değeri kullanılır. Fonlanmamış kredi korumasının ayarlanmış değeri;

a) “ G_A ”, fonlanmamış kredi korumasının ayarlanmış değerini,

b) “ G^* ”, kur uyumsuzluğu için ayarlanmış koruma tutarını,

c) “ v ”, kredi korumasının vadeye kalan ve 47 nci madde kapsamında hesaplanan yıl sayısından ya da V değerinden düşük olanını,

ç) “ V ”, kredinin vadeye kalan ve 47 nci maddeye göre hesaplanan yıl sayısından ya da 5 yıldan düşük olanını,

ifade etmek üzere, aşağıdaki formül yoluyla hesaplanır.

$$G_A = G^* \times (v - 0,25) / (V - 0,25)$$

(5) G_A , 46 ve 47 nci maddeler kapsamında korumanın değerini ifade eder.

YEDİNCİ KISIM **Çeşitli ve Son Hükümler**

BİRİNCİ BÖLÜM **Birden Fazla Kredi Riski Azaltım Türünün Kullanılması ve Kredi** **Gruplarına Uygulanan Kredi Riski Azaltım Teknikleri**

Risk ağırlıklı tutarların hesaplanmasında birden fazla kredi riski azaltım türünün kullanılması

MADDE 50- (1) Tek bir alacak için birden fazla kredi riski azaltım türüne sahip olunması durumunda, ilgili alacak, her bir kredi riski azaltım türüyle korunan kısımlara ayrılır ve her bir kısma ilişkin risk ağırlıklı tutar kendisine ait kredi riski azaltım türü dikkate alınarak bu Tebliğ ve Yönetmelik hükümlerine uygun olarak ayrı ayrı hesaplanır.

(2) Tek bir tarafça sağlanan kredi korumasının farklı vadelerinin bulunması halinde, birinci fıkrada açıklanana benzer bir yaklaşım uygulanır.

Birinci temerrüt olayına bağlı kredi türevleri

MADDE 51- (1) Bir kredi grubuna dâhil kredilerden birisinde gerçekleşecek ilk temerrüdün ödemeyi tetikleyeceği ve bu ödeme şartı durumunun sözleşmeyi sona erdireceği bir kredi koruması sağlandığı ve sağlanan korumanın ilgili risk tutarına eşit veya daha fazla olduğu durumlarda, korumanın en düşük risk ağırlıklı tutara sahip olan kredi için alındığı kabul edilir ve bu kredi için risk ağırlıklı tutar bu Tebliğ hükümleri dikkate alınarak hesaplanır. En düşük risk ağırlıklı tutara sahip kredi, kredi koruması olmaksızın Yönetmelik hükümlerine göre belirlenecek risk ağırlıklı tutarlara göre tespit edilir. En düşük risk ağırlıklı tutara birden fazla kredinin sahip olması halinde, bunlardan sadece biri için bu uygulama yapılır.

N inci temerrüt olayına bağlı kredi türevleri

MADDE 52- (1) Bir kredi grubuna dahil kredilere ilişkin n inci temerrüdün ödemeyi tetikleyeceği kredi korumalarında koruma alan banka, 1'den n-1'e kadar olan temerrütler için de ilave ayrı korumalar sağlamışsa ya da n-1 tane temerrüt zaten gerçekleşmişse, söz konusu korumayı risk ağırlıklı tutar hesaplamasında dikkate alabilir. Bu halde, 1 inci temerrüt olayına bağlı kredi türevleri için 51 inci maddede belirtilen yöntem, gerekli değişiklikler yapılmak suretiyle n inci temerrüt olayına bağlı kredi türevleri için de uygulanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Gayrimenkul Teminatı

Gayrimenkullerin teminat olarak dikkate alınmasına ilişkin asgari şartlar

MADDE 53- (1) Gayrimenkullerin teminat olarak dikkate alınabilmesi için aşağıdaki şartlara uyum sağlanması gerekir;

a) Hukuki geçerlilik: İpotek veya gayrimenkul rehlinin zamanında ve usulünce tescil edilmiş olması ve kredi sözleşmesinin akdedildiği tarih itibarıyla karşılıklılık ilkesine göre ilgili tüm ülkelerde geçerliliğinin bulunması gerekir. Sözleşme şartları, teminata ilişkin rehlin hakkının kullanılabilmesi için herhangi bir hukuki boşluk oluşturmayacak şekilde düzenlenmelidir. Gayrimenkul teminatına ilişkin hukuki süreç, bankanın teminatı makul bir süre içinde nakde çevirmesine imkân sağlamalıdır.

b) Gayrimenkul değerlerinin izlenmesi: Bankalarca, gayrimenkulün değeri, ticari gayrimenkullerde yılda en az bir kez ve konut amaçlı gayrimenkullerde asgari 3 yılda bir gözden geçirilir. Piyasa koşullarında önemli değışikliklerin olduğu durumlarda gözden geçirme daha sık aralıklarla yapılır. Gayrimenkulün değerinin gözden geçirilmesine ve yeniden değerlendirme gerektiren gayrimenkullerin belirlenmesine yönelik olarak bankalarca istatistiksel yöntemler kullanılabilir. Gayrimenkulün değerinin genel piyasa fiyatlarına bağlı olarak önemli oranda azalmış olabileceğine ilişkin göstergelerin bulunması halinde ise gayrimenkul, 54 üncü maddenin birinci fıkrasında belirtilen yetkili değerlendirme kuruluşları tarafından yeniden değerlendirilir. Tutarı 3 milyon TL ya da özkaynakların yüzde beşinin üzerinde olan kredilerde, gayrimenkul değerlemesi, 54 üncü maddenin birinci fıkrasında belirtilen yetkili değerlendirme kuruluşları tarafından asgari 3 yılda bir tekrarlanır.

c) Dokümantasyon: Bankalarca kabul edilen ikamet ve ticari amaçlı gayrimenkul türleri, gözden geçirme yöntemleri ve bu kapsamdaki kredilendirme politika ve prosedürleri yazılı hale getirilmelidir.

ç) Teminat olarak alınan gayrimenkullerin sigortalanması: Bankalar, teminat olarak alınan gayrimenkulün uğrayabileceği hasarlar nedeniyle oluşabilecek değer kaybını karşılamak amacıyla sigortalanmasını sağlamalıdır.

Değerleme

MADDE 54- (1) Gayrimenkulün değeri, Kurul veya Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilen değerlendirme kuruluşları tarafından tespit edilmeli ve bu değer gerçeğe uygun değerine eşit veya daha düşük olmalıdır. İlgili mevzuat uyarınca ipotek teminatlı kredi değerinin

değerlendirilmesine ilişkin ihtiyatlı hükümler belirlenmesi halinde, gayrimenkulün değeri, yetkili değerleme kuruluşları tarafından ipotek teminatlı değerine eşit veya daha düşük bir değer üzerinden tespit edilebilir.

(2) Gerçeğe uygun değer, karşılıklı pazarlık ortamında bilgili ve istekli gruplar arasında bir varlığın el değiştirmesi ya da bir borcun ödenmesi durumunda ortaya çıkması gereken tutardır. Gerçeğe uygun değerin doğru ve güvenilir bir biçimde belgelendirilmesi şarttır.

(3) Gayrimenkulün ipotek teminatlı kredi değeri; gayrimenkulün kısa vadede değişmeyecek olan özellikleri, olağan ve yerel piyasa koşulları, gayrimenkulün cari kullanım amacı ve uygun alternatif kullanım amaçları dikkate alınarak gayrimenkulün gelecekteki pazarlanabilirliği hakkında ihtiyatlı bir değerlendirme sonucunda tespit edilen gayrimenkul değeridir. İpotek teminatlı kredi değerinin belirlenmesinde spekulatif unsurlar dikkate alınmaz. İpotek teminatlı kredi değerinin doğru ve güvenilir bir biçimde belgelendirilmesi şarttır.

(4) Teminatın değeri; gayrimenkulün gerçeğe uygun değeri veya ipotek teminatlı kredi değerine 53 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi hükmünün ve gayrimenkul üzerinde daha önceden tesis edilmiş hakların etkisinin yansıtılmasıyla elde edilir.

(5) Gayrimenkule ilişkin değerleme, gayrimenkulün yurtdişında bulunması halinde ilgili ülkedeki yerel veya uluslararası değerleme kuruluşları yerine getirilir ve bu kuruluşlar ilgili gayrimenkuller açısından yetkili değerleme kuruluşu olarak kabul edilirler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlük

MADDE 55- (1) Bu Tebliğ 1/7/2012 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 56- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı yürütür.

KREDİ RİSKİ AZALTIM TEBLİĞİ EK

Bu Ekteki Tablo 1 ila 4'de geçen;

a) A Tipi Senet: Tebliğin 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen kurumlarca ihraç edilen borçlanma senetlerini,

b) B Tipi Senet: Tebliğin 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasının (c) ve () bentlerinde belirtilen kurumlarca ihraç edilen borçlanma senetlerini,

c) BKS: Borçlanma senedinin eŐleŐtirildiĐi veya tabi olduğu risk ağırlığının tekabül ettiği kredi kalitesi kademesini,

) C Tipi Senet: Tebliğin 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen kurumlarca ihraç edilen, kısa vadeli kredi değerlendirmelerine tâbi olan borçlanma senetlerini,

d) D Tipi Senet: Tebliğin 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasının (c) ve () bentlerinde belirtilen kurumlarca ihraç edilen, kısa vadeli kredi değerlendirmelerine tâbi olan borçlanma senetlerini,

e) GETS: Günlük Elde Tutma Süresini,

f) KBKS: Bir kısa vadeli borçlanma senedinin eŐleŐtirildiĐi kredi kalitesi kademesini,

ifade eder.

Volatilite Ayarlamaları
Tablo 1

BKS	Kalan vade	A Tipi Senetlere ilişkin volatilite ayarlamaları			B Tipi Senetlere ilişkin volatilite ayarlamaları		
		20 GETS İçin (%)	10 GETS İçin (%)	5 GETS İçin (%)	20 GETS İçin (%)	10 GETS İçin (%)	5 GETS İçin (%)
1	≤ 1 yıl	0,707	0,5	0,354	1,414	1	0,707
	> 1 yıl ≤ 5 yıl	2,828	2	1,414	5,657	4	2,828
	> 5 yıl	5,657	4	2,828	11,314	8	5,657
2 – 3	≤ 1 yıl	1,414	1	0,707	2,828	2	1,414
	> 1 yıl ≤ 5 yıl	4,243	3	2,121	8,485	6	4,243
	> 5 yıl	8,485	6	4,243	16,971	12	8,485
4	≤ 1 yıl	21,213	15	10,607	-	-	-
	> 1 yıl ≤ 5 yıl	21,213	15	10,607	-	-	-
	> 5 yıl	21,213	15	10,607	-	-	-

Tablo 2

KBKS	C Tipi Senetlere ilişkin volatilite ayarlamaları			D Tipi Senetlere ilişkin volatilite ayarlamaları		
	20 GETS için (%)	10 GETS için (%)	5 GETS için (%)	20 GETS için (%)	10 GETS için (%)	5 GETS için (%)
1	0,707	0,5	0,354	1,414	1	0,707
2-3	1,414	1	0,707	2,828	2	1,414

Tablo 3

Diğer teminat veya kredi türleri			
	20 GETS için (%)	10 GETS için (%)	5 GETS için (%)
Ana endekslere dahil hisse senetleri, Ana endekslere dahil hisse senedine dönüştürülebilir tahviller	21,213	15	10,607
Teşkilatlanmış bir borsaya kote edilmiş ve bu borsada işlem gören diğer hisse senetleri veya bu hisse senetlerine dönüştürülebilir tahviller	35,355	25	17,678
Nakit ve nakit benzeri	0	0	0
Altın	21,213	15	10,607

Tablo 4

Kur uyumsuzluğu için volatilitte ayarlaması		
20 GETS için (%)	10 GETS için (%)	5 GETS için (%)
11,314	8	5,657

Tablo 5

Endeks	Ülke
İMKB-100	Türkiye
S & P 500	A.B.D
NIKKEI 225	Japonya
DAX	Almanya
FTSE 100 ve FTSE -Mid 250	İngiltere
CAC 40	Fransa
TSE 35	Kanada
SMI	İsviçre
OMX	İsveç
IBEX 35	İspanya
EOE 25	Hollanda
BEL 20	Belçika
ATX	Avusturya

MENKUL KIYMETLEŞTİRME TEBLİĞİ

28 Haziran 2012 Perşembe

Resmî Gazete

Sayı : 28337

TEBLİĞ

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumundan:

MENKUL KIYMETLEŞTİRMEYE İLİŞKİN RİSK AĞIRLIKLI TUTARLARIN HESAPLANMASI HAKKINDA TEBLİĞ

BİRİNCİ KISIM Başlangıç Hükümleri

BİRİNCİ BÖLÜM Amaç ve Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 - (1) Bu Tebliğın amacı, bankaların menkul kıymetleştirme pozisyonlarından kaynaklanan risk ağırlıklı tutarların hesaplanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 - (1) Bu Tebliğ, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 43, 45, ve 93 üncü maddeleri ile Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğın 7 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 - (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Banka: Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan bankaları,
- b) Derecelendirilmemiş pozisyon: Yetkili bir kredi derecelendirme kuruluşu tarafından verilmiş bir kredi derecelendirme notu bulunmayan menkul kıymetleştirme pozisyonunu,
- c) Derecelendirilmiş pozisyon: Yetkili bir kredi derecelendirme kuruluşu tarafından verilmiş bir kredi derecelendirme notu bulunan menkul kıymetleştirme pozisyonunu,
- ç) Dilim: Yönetmeliğın 3 üncü maddesinde tanımlanan dilimi,
- d) Finansman bonusu ihracı yoluyla menkul kıymetleştirme programı: Başlangıç vadesi bir yıl veya daha kısa olan finansman bonolarının ihraç edilmesi suretiyle gerçekteŐtirilen menkul kıymetleştirme programını,
- e) Fonlanmamış kredi koruması: Kredi Riski Azaltım Tekniklerine İlişkin Tebliğın 3 üncü maddesinde tanımlanan fonlanmamış kredi korumasını,

f) Fonlanmış kredi koruması: Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde tanımlanan fonlanmış kredi korumasını,

g) Geleneksel menkul kıymetleştirme: Menkul kıymetleştirmeye konu varlıkların bu menkul kıymetleri ihraç eden özel amaçlı menkul kıymetleştirme şirketine; menkul kıymetleştirmeye konu varlıkların sahipliğinin devredilmesi veya ikincil katılımlar yoluyla ve ihraç edilen menkul kıymetlere ilişkin ödemeler menkul kıymetleştirme kurucusu bankanın yükümlülüğünde olmayacak şekilde ekonomik devrini,

đ) İlave gelir: Prim, masraf ve benzeri ilave yükümlülükler düşüldükten sonra, menkul kıymetleştirmeye konu tutarlara ilişkin olarak tahsil edilen net komisyon ve diğer ücretleri,

h) Kanun: 5411 sayılı Bankacılık Kanununu,

ı) Kredi Derecelendirme Kuruluşu (KDK): Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde tanımlanan kredi derecelendirme kuruluşunu,

i) Kredi kalitesinin iyileştirilmesi: Bir menkul kıymetleştirme pozisyonunun kredi kalitesini, alt sıralarda bulunan dilimlerde yapılan iyileştirmelerin etkisiyle ve başka kredi koruması türleriyle sağlanan iyileştirmeler de dâhil, iyileştirmenin yapılmamış olması durumuna kıyasla arttıran sözleşme hükümlerini,

j) Kredi riski azaltımı: Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde tanımlanan kredi riski azaltımını,

k) Kurul: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunu,

l) Kurum: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunu,

m) Likidite kredisi tahsis taahhüdü: Yatırımcıların nakit akış düzenlerinin bozulmaması amacıyla bir sözleşmeye dayalı olarak yatırımcılara fon sağlanmasını öngören bir menkul kıymetleştirme pozisyonunu,

n) Menkul kıymetleştirme: Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde tanımlanan menkul kıymetleştirmeyi,

o) Menkul kıymetleştirmede geri çağırma opsiyonu: Menkul kıymetleştirmeye konu varlıkların değerinin önceden belirlenmiş bir eşik değerin altına düşmesi halinde, menkul kıymetleştirme kurucusu bankaya işleme konu olan varlıkların tümünün geri ödenmesini beklemeksizin menkul kıymetleştirilen pozisyonları geri satın alma veya itfa etme hakkı tanıyan opsiyonu,

ö) Menkul kıymetleştirme kurucusu banka: Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde tanımlanan menkul kıymetleştirme kurucusu bankayı,

p) Menkul kıymetleştirme pozisyonu: Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde tanımlanan menkul kıymetleştirme pozisyonunu,

r) Ara (Mezzanine) menkul kıymetleştirme pozisyonları: İlgili menkul kıymetleştirmede en kıdemli (senior) pozisyondan daha az kıdemli (junior) ve kredi kalitesi kademesi 1 olan her hangi bir pozisyondan daha az kıdemli olan ve yüzde binikiyüzelliden daha düşük risk ağırlığı uygulanabilecek menkul kıymetleştirme pozisyonlarını,

s) Özel amaçlı menkul kıymetleştirme şirketi (ÖMKŞ): Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde tanımlanan özel amaçlı menkul kıymetleştirme şirketini,

)  zkaynak: Bankaların  zkaynaklarına ilişkin Yönetmelikte belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde hesaplanacak özkaynakları,

t) Sentetik menkul kıymetleştirme: Dilimlere ayırmanın kredi türevleri veya garantiler kullanılarak gerçekleştirildiği ve menkul kıymetleştirmeye konu varlıkların kurucu bankanın bilançosundan çıkarılmadığı menkul kıymetletirmeyi,

u) Sponsor:   nc  taraf bir Őirketten risklerin satın alınmasına yönelik finansman bonusu ihracı yoluyla menkul kıymetleştirme programını ya da diğer menkul kıymetleştirme plan ve programlarını oluşturan ve yöneten ancak menkul kıymetleştirme kurucusu olmayan bankayı,

 ) Yeniden menkul kıymetleştirme: Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde tanımlanan yeniden menkul kıymetletirmeyi,

v) Yeniden menkul kıymetleştirme pozisyonu: Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde tanımlanan yeniden menkul kıymetleştirme pozisyonunu,

y) Yönetmelik: Bankaların Sermaye Yeterliliğinin  l lmesine ve Değerlendirilmesine ilişkin Yönetmeliği, ifade eder.

İKİNCİ KISIM Menkul Kıymetleştirme

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Risk ağırlıklı tutarın hesaplanmasında genel esaslar

MADDE 4- (1) Menkul kıymetleştirme pozisyonlarının risk ağırlıklı tutarları bu Tebliğde yer alan usul ve esaslar çerçevesinde, risk tutarlarına ilgili risk ağırlıklarının uygulanması suretiyle hesaplanır.

(2) Menkul kıymetleştirme pozisyonunun risk ağırlılığının belirlenmesinde, sadece Kurulca yetkilendirilen KDK'ların derecelendirmeleri dikkate alınır. Bankalar risk ağırlıklı tutar hesaplanmasında, KDK'ların kredi derecelendirmelerini tutarlı bir Şekilde ve   nc  Kısım Birinci Bölüm hükümlerine uygun olarak kullanır. Kredi derecelendirmeleri yalnızca lehe yorumlanacak Şekilde seğici olarak kullanılamaz.

(3) Menkul kıymetleştirme işleminde her bir dilime ilişkin tutarlar ayrı bir pozisyon olarak dikkate alınır. Menkul kıymetletirmede kredi koruması sağlanması halinde, koruma sağlayıcılarının menkul kıymetleştirmeye konu pozisyonu tuttuğu kabul edilir. Menkul kıymetleştirme pozisyonları, faiz oranı veya dövize dayalı türev sözleşmelerden kaynaklanan menkul kıymetleştirme risklerini de içerir.

(4) Menkul kıymetleştirme pozisyonunun fonlanmış veya fonlanmamış kredi korumasına tâbi olduğu durumlarda, söz konusu pozisyona uygulanacak risk ağırlığı, bu Tebliğle birlikte Kredi Riski Azaltım Tekniklerine ilişkin Tebliğ hükümlerine uygun olarak değiştirilebilir.

(5) Menkul kıymetleştirme pozisyonuna ilişkin risk ağırlıklı tutar Yönetmeliğin 4 üncü maddesi kapsamında hesaplanacak olan bankanın risk ağırlıklı tutar toplamına dahil edilir.

Kredi riski transferi

MADDE 5- (1) Kredi riskinin önemli bir bölümünün İkinci Bölüm uyarınca transfer edildiğinin kabul edildiği menkul kıymetleştirme işlemlerinde, menkul kıymetleştirme kurucusu banka;

a) Geleneksel menkul kıymetleştirmede, menkul kıymetleştirmeye konu varlıkları, risk ağırlıklı tutar hesaplamalarının dışında tutabilir,

b) Sentetik menkul kıymetleştirmede, menkul kıymetleştirmeye konu varlıklara ilişkin risk ağırlıklı tutarları İkinci Bölüm çerçevesinde hesaplayabilir.

(2) Birinci fıkranın uygulandığı hallerde, menkul kıymetleştirme pozisyonu alan menkul kıymetleştirme kurucusu bankalar, söz konusu pozisyonlara ilişkin risk ağırlıklı tutarları bu Tebliğ hükümleri çerçevesinde hesaplar.

(3) Kredi riskinin önemli bir bölümünün transfer edilememesi halinde, menkul kıymetleştirme pozisyonlarından kaynaklanan risk ağırlıklı tutar hesaplanmaz.

Menkul kıymetleştirme pozisyonlarının risk ağırlıklarının belirlenmesi

MADDE 6- (1) Menkul kıymetleştirme pozisyonlarına uygulanacak risk ağırlıklarının belirlenmesinde, yetkili KDK'ların yapacağı kredi derecelendirmelerinin eşleştirileceği kredi kalitesi kademeleri Kurulca belirlenir.

Rotatif kredilerin erken itfa hükmü içerecek şekilde menkul kıymetleştirilmesi

MADDE 7- (1) Rotatif kredilerin erken itfa hükmü içerecek şekilde menkul kıymetleştirilmesi durumunda, menkul kıymetleştirme kurucusu banka, söz konusu erken itfa opsiyonunun kullanılması durumunda maruz kalınacak kredi riskinin artması ihtimaline karşı, ilave risk ağırlıklı tutar hesaplar.

(2) Birinci fıkranın uygulamasında, rotatif krediler, kredi bakiyesinin müşterilerin borçlanma ve geri ödeme kararlarına göre önceden belirlenen limitler içeresinde değişmesine izin verilen kredileri; erken itfa hükmü ise

sözleşmede tanımlanmış belirli durumların gerçekleşmesi halinde, ihraç edilen menkul kıymetlerin başlangıçta belirlenen vadeden önce itfa edilmesini gerektiren bir sözleşme hükmünü ifade eder.

Bankaların sözleşmeden kaynaklanmayan yükümlülükleri

MADDE 8- (1) Sponsor bankalar ya da menkul kıymetleştirme pozisyonları için risk ağırlıklı tutarlarını 5 inci madde çerçevesinde hesaplayan veya menkul kıymetleştirmeye konu varlıkları alım satım hesaplarından çıkarıp bir ÖMKŞ'ye satan böylelikle bu varlıklardan kaynaklanan riskler için sermaye yükümlülüğü hesaplamak zorunda olmayan menkul kıymetleştirme kurucusu bankalar, yatırımcıların fiili veya potansiyel zararlarını azaltmak amacıyla menkul kıymetleştirme işlemine sözleşmede belirtilen yükümlülükleri haricinde destek sağlayamaz.

(2) Birinci fıkra hükmüne uymayan kurucu veya sponsor bankalar, ilgili pozisyonların menkul kıymetleştirme işlemine konu edilmediği durumda hesaplanacak sermaye yükümlülüğü kadar sermaye bulundurmamak zorundadır. Kurum gerekli görülmesi halinde ilave tedbirler alınmasını isteyebilir. Menkul kıymetleştirme işlemine sözleşmede belirtilen yükümlülükleri haricinde destek sağlayan bankalar, yasal sermaye üzerindeki etkileri ile birlikte bu desteği kamuya açıklar.

İKİNCİ BÖLÜM

Kredi Riskinin Önemli Bir Bölümünün Transfer Edildiğinin Kabul Edilmesine ve Menkul Kıymetleştirmeye Konu Varlıklar İçin Risk Ağırlıklı Tutarların Hesaplanmasına İlişkin Asgari Şartlar

Geleneksel menkul kıymetleştirmelerde kredi riskinin önemli bir bölümünün transfer edildiğinin kabul edilmesine ilişkin asgari şartlar

MADDE 9- (1) Aşağıdaki koşulların birinin varlığı halinde, bir geleneksel menkul kıymetleştirme işleminde menkul kıymetleştirme kurucusu banka, menkul kıymetleştirmeye konu varlıkları, risk ağırlıklı tutar hesaplamasının dışında tutulabilir;

a) Menkul kıymetleştirmeye konu varlıklara ilişkin kredi riskinin önemli bir bölümünün üçüncü taraflara transfer edildiği Kurum tarafından kabul edilmişse.

b) Menkul kıymetleştirme kurucusu banka, bu menkul kıymetleştirmeye ilişkin tüm menkul kıymetleştirme pozisyonlarına yüzde binikiyüzelli risk ağırlığı uygular veya bu menkul kıymetleştirme pozisyonlarını 1/11/2006 tarihli ve 26333 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Bankaların Özkaynaklarına İlişkin Yönetmelik uyarınca özkaynaklarından indirirse.

(2) Kurumun, menkul kıymetleştirme kurucusu bankanın menkul kıymetleştirme yoluyla risk ağırlıklı tutarında oluşacak azalmanın kredi riskinin üçüncü taraflara transfer edilmesiyle açıklanamayacağına kanaat getirdiği haller dışında, dördüncü fıkraya hükümleri saklı kalmak kaydıyla, aşağıdaki hallerde, kredi riskinin önemli bir bölümünün üçüncü taraflara transfer edildiği kabul edilir;

a) Menkul kıymetleştirme kurucusu bankanın ilgili geleneksel menkul kıymetleştirmeden doğan ara menkul kıymetleştirme pozisyonlarının risk ağırlıklı tutarları bu menkul kıymetleştirmedeki bütün ara menkul kıymetleştirme pozisyonlarının risk ağırlıklı tutarlarının yüzde ellisini aşmıyorsa,

b) Ara menkul kıymetleştirme pozisyonunun bulunmadığı bir geleneksel menkul kıymetleştirmede menkul kıymetleştirme kurucusu banka, yüzde binikiyüzelli risk ağırlığına tabi tutulacak ya da özkaynaklardan indirilecek menkul kıymetleştirme pozisyonlarının risk tutarının menkul kıymetleştirilmiş varlıkların tahmini beklenen kayıp tutarından önemli miktarda büyük olduğunu kanıtlayabiliyorsa ve yüzde binikiyüzelli risk ağırlığına tabi tutulacak ya da özkaynaklardan indirilecek menkul kıymetleştirme pozisyonlarının risk tutarının yüzde yirmisinden fazlasını elinde bulundurmuyorsa.

(3) İkinci fıkranın (a) ve (b) bentlerine alternatif olarak, Kurumun, menkul kıymetleştirme kurucusu bankanın menkul kıymetleştirme yoluyla sermaye yükümlülüğünde gerçekeşecek azalmanın kredi riskinin üçüncü taraflara transfer edilmesiyle açıklanmasını sağlayan politikaları ve metodolojileri olduğuna kanaat getirmesi halinde, dördüncü fıkraya hükümleri saklı kalmak kaydıyla, kredi riskinin önemli bir bölümünün üçüncü taraflara transfer edildiği kabul edilir. Kurumun söz konusu kanaate ulaşabilmesi için, menkul kıymetleştirme kurucusu bankanın, kredi riskinin üçüncü taraflara transfer edilmesinin aynı zamanda bankanın risk yönetimi ve içsel sermaye dağılımı amaçlarıyla gerçekeştirildiğini kanıtlaması gerekir.

(4) Kredi riskinin önemli bir bölümünün üçüncü taraflara transfer edildiğinin kabul edilmesi için aşağıdaki koşulların sağlanması şarttır.

a) Menkul kıymetleştirmeye ilişkin belgeler, işlemin ekonomik niteliğini ve özünü yansıtmalıdır.

b) Menkul kıymetleştirme kurucusu banka ve onun alacaklıları menkul kıymetleştirmeye konu varlıklar üzerinde, yeddieminlik altına alınma ve iflas halleri de dahil olmak üzere hiç bir şekilde hak iddia edemez. Bu durum bir uzman hukuk danışmanı tarafından hazırlanan hukuki bir mütalaa ile teyit edilmelidir.

c) İhraç edilen menkul kıymetler, menkul kıymetleştirme kurucusu bankanın ödeme yükümlülüklerini temsil etmemelidir.

ç) Devralan tarafın bir ÖMKŞ olması gerekir.

d) Menkul kıymetleştirme kurucusu banka, devredilen varlıklar üzerinde dolaylı kontrol gücüne veya önemli etkinliğe sahip olmamalıdır. Kurucu

bankanın devredilen varlıklara ilişkin gelirlerin edinilmesi amacıyla, bu varlıkları devralan kurumdan geri alma hakkına sahip olduğu ya da devredilen riski tekrar üstlenmekle yükümlü olduğu hallerde önemli etkinliğin devam ettirildiği kabul edilir. Kurucu bankanın devredilen varlıklar ile ilgili tahsilatların yapılması veya diğer hizmetlerin yerine getirilmesi hakkını elinde bulundurması, tek baŐına dolaylı kontrolün devam ettirildiği anlamına gelmez.

e) Menkul kıymetleştirme işleminde geri çağırma opsiyonunun bulunması durumunda, aşağıdaki koşulların yerine getirilmesi esastır;

1) Geri  ağırma opsiyonun kullanılması hakkının ve kullanıma ilişkin kararın menkul kıymetleştirme kurucusu bankanın ihtiyarında olması,

2) Geri  ağırma opsiyonunun sadece, itfa edilmemiş olan menkul kıymet tutarının, menkul kıymetleştirmeye konu varlıkların baŐlangıŐtaki değerinin yüzde onundan daha az olduğu durumlarda kullanılabilir olması,

3) Geri  ağırma opsiyonunun; kayıpların, yatırımcılar tarafından sahip olunan kredi kalitesi iyileŐtirmelerine veya diğer pozisyonlara yansıtılmasını engelleyecek ve kredi kalitesinin iyileştirilmesini sağlayacak bir Şekilde yapılandırılmamıŐ olması,

f) Menkul kıymetleştirmeye ilişkin belgelerin aşağıdaki Şartları sağlaması gereklidir;

1) Erken itfa haricinde, menkul kıymetleştirmeye konu varlıkların kredi değerliliğinde bir bozulma olması halinde, işleme konu varlıkların deĐiŐtirilmesi veya yatırımcılara ödenecek getirinin artırılması da dahil, çeşitli Őekillerde ilgili varlıkların iyileŐtirmesini gerektiren hükümler bulunmaması,

2) Menkul kıymetleştirmeye konu varlık havuzunun kredi değerliliğinde bir bozulma olması halinde yatırımcılara ödenecek getirinin artırılmasını gerektiren hükümler bulunmaması.

Sentetik menkul kıymetleştirmelerde kredi riskinin önemli bir bölümünün transfer edildiğinin kabul edilmesine ilişkin asgari Şartlar

MADDE 10- (1) AŞağıdaki koşulların birinin varlığı halinde, bir sentetik menkul kıymetleştirme işleminde menkul kıymetleştirme kurucusu banka, menkul kıymetleştirmeye konu varlıklara ilişkin risk ağırlıklı tutarı 11 inci maddeye uygun olarak hesaplayabilir.

a) Menkul kıymetleştirmeye konu varlıklara ilişkin kredi riskinin önemli bir bölümünün fonlanmış veya fonlanmamış kredi koruması yoluyla  c nc  taraflara transfer edildiği kabul edilmişse.

b) Menkul kıymetleştirme kurucusu banka, bu menkul kıymetleŐtirmeyle ilgili tüm menkul kıymetleştirme pozisyonlarına yüzde binikiyüzelli risk ağırlığı uygular veya bu menkul kıymetleştirme pozisyonlarını Bankaların  zkaynaklarına ilişkin Yönetmelik uyarınca özkaynaklarından indirirse.

(2) Kurum, menkul kıymetleştirme kurucusu bankanın menkul kıymetleştirme yoluyla risk ağırlıklı tutarında oluşacak azalmanın kredi riskinin üçüncü taraflara transfer edilmesiyle açıklanmayacağına kanaat getirdiği haller dışında, dördüncü fıkraya hükümleri saklı kalmak kaydıyla, aşağıdaki hallerin birinin varlığı halinde, kredi riskinin önemli bir bölümünün üçüncü taraflara transfer edildiği kabul edilir;

a) Menkul kıymetleştirme kurucusu bankanın ilgili sentetik menkul kıymetleştirmeden doğan ara menkul kıymetleştirme pozisyonlarının risk ağırlıklı tutarları bu menkul kıymetleştirmedeki bütün ara menkul kıymetleştirme pozisyonlarının risk ağırlıklı tutarlarının yüzde ellisini aşmıyorsa.

b) Ara menkul kıymetleştirme pozisyonunun bulunmadığı bir sentetik menkul kıymetleştirmede menkul kıymetleştirme kurucusu banka, yüzde binikiyüzelli risk ağırlığına tabi tutulacak ya da özkaynaklardan indirilecek menkul kıymetleştirme pozisyonlarının risk tutarının menkul kıymetleştirilmiş varlıkların tahmini beklenen kayıp tutarından önemli miktarda büyük olduğunu kanıtlayabiliyorsa ve yüzde binikiyüzelli risk ağırlığına tabi tutulacak ya da özkaynaklardan indirilecek menkul kıymetleştirme pozisyonlarının risk tutarının yüzde yirmisinden fazlasını elinde bulundurmuyorsa.

(3) İkinci fıkranın (a) ve (b) bentlerine alternatif olarak, Kurumun, menkul kıymetleştirme kurucusu bankanın menkul kıymetleştirme yoluyla sermaye yükümlülüğünde gerçekeşecek azalmanın kredi riskinin üçüncü taraflara transfer edilmesiyle açıklanmasını sağlayan politikaları ve metodolojileri olduğuna kanaat getirmesi halinde, dördüncü fıkraya hükümleri saklı kalmak kaydıyla, kredi riskinin önemli bir bölümünün üçüncü taraflara transfer edildiği kabul edilir. Kurumun söz konusu kanaate ulaşabilmesi için, menkul kıymetleştirme kurucusu bankanın, kredi riskinin üçüncü taraflara transfer edilmesinin aynı zamanda bankanın risk yönetimi ve içsel sermaye dağılımı amaçlarıyla gerçekeştirildiğini kanıtlaması gerekir.

(4) Kredi riskinin önemli bir bölümünün üçüncü taraflara transfer edildiğinin kabul edilmesi için aşağıdaki koşulların sağlanması şarttır.

a) Menkul kıymetleştirmeye ilişkin belgeler, işlemin ekonomik niteliğini ve özünü yansıtmalıdır.

b) Kredi riskinin transferine ilişkin kredi koruması, Kredi Riski Azaltım Tekniklerine İlişkin Tebliğde belirtilen dikkate alınma kriterlerine ve diğer kriterlere uygun olmalıdır. Bu fıkranın uygulanmasında, ÖMKŞ'ler, fonlanmamış kredi korumasını sağlayan taraf olarak dikkate alınamazlar.

c) Kredi riskinin transferinde kullanılan araçların aşağıdaki şartları sağlaması esastır;

1) Ödeme güçlüğünün gerçekeşmesi durumunda, önemsiz derecede küçük olanlar hariç kredi korumasının kullanılmasını sınırlandıran bir eşik değer belirlenmemiş olması,

2) Menkul kıymetleştirmeye konu varlıkların kredi kalitesinde bozulma olması halinde korumanın sona ermesine izin veren hükümler içermemesi,

3) Erken itfa haricinde, menkul kıymetleştirme kurucusu bankaya menkul kıymetleştirme pozisyonlarının kredi kalitesinin artırılması yükümlülüğü getirmemesi,

4) Menkul kıymetleştirmeye konu varlık havuzunun kredi değerliliğinde bir bozulma olması halinde, ilgili kredi korumasının maliyetinin veya yatırımcılara ödenecek getirinin artırılmasını gerektiren hükümler bulunmaması.

ç) Kredi korumasının ilgili tarafların yerleşik olduğu ülkelerde hukuken bağlayıcılığı uzman bir hukuk danışmanı tarafından hazırlanan hukuki bir mütalaa ile teyit edilmiş olmalıdır.

Menkul kıymetleştirme kurucusu bankalarca sentetik menkul kıymetleştirmeye konu varlıklar için risk ağırlıklı tutarların hesaplanması

MADDE 11- (1) 10 uncu maddede belirtilen koşulların yerine getirilmesi halinde, menkul kıymetleştirmeye konu varlıklar için risk ağırlıklı tutarların hesaplanmasında, sentetik menkul kıymetleştirme işleminin kurucu bankası, 12 nci madde hükümleri esas alınmak kaydıyla, Yönetmelikte belirlenen esaslar yerine Dördüncü Kısımın Birinci Bölümünde belirtilen hesaplama yöntemlerini uygular. Bu hüküm, menkul kıymetleştirmeye konu varlık havuzu içerisindeki tüm varlıklar için geçerlidir.

(2) 12 nci madde hükümleri esas alınmak koşuluyla, menkul kıymetleştirme kurucusu bankanın, menkul kıymetleştirmeye dahil tüm dilimlerle ilgili risk ağırlıklı tutarları, kredi riski azaltımının kabul edilmesine ilişkin hükümler de dahil, Dördüncü Kısımın Birinci Bölümünde belirtilen hükümlere uygun bir şekilde hesaplaması gerekir. Bu kapsamda, bir dilimin fonlanmamış kredi koruması yoluyla üçüncü bir tarafa transfer edilmesi halinde, menkul kıymetleştirme kurucusu banka tarafından, risk ağırlıklı tutar hesaplamalarında söz konusu menkul kıymetleştirme dilimine ilgili üçüncü tarafın risk ağırlığı uygulanır.

Sentetik menkul kıymetleştirmelerde kredi koruması ile menkul kıymetleştirmeye konu varlıklar arasındaki vade uyumsuzlukları

MADDE 12- (1) Menkul kıymetleştirmeye konu varlıkların vadesi, azami beş yıl olmak üzere, bu varlıklardan vadesi en uzun olanı esas alınarak belirlenir. Kredi korumasının vadesi ise Kredi Riski Azaltım Tekniklerine ilişkin Tebliğ hükümleri esas alınarak belirlenir.

(2) Menkul kıymetleştirme kurucusu bankalar, Dördüncü Kısımın Birinci Bölümü uyarınca yüzde binikiyüzelli risk ağırlığına tabi tutulacak dilimler için risk ağırlıklı tutar hesaplamalarında vade uyumsuzluklarını dikkate almaz.

Diğer tüm dilimler için vade uyumsuzluğu bulunması halinde risk ağırlıklı tutar:

- a) "RA*", risk ağırlıklı tutarı,
 - b) "RA(A)", menkul kıymetleştirmeye tabi tutulmamış olmaları halinde bu varlıklar için oransal olarak hesaplanan risk ağırlıklı tutarı,
 - c) "RA(MKP)", vade uyumsuzluğu olmadığı varsayımı altında, 11 inci maddenin birinci fıkrasına göre tespit edilen risk ağırlıklı tutarı,
 - ç) "V", menkul kıymetleştirmeye konu varlıkların vadesini (yıl olarak),
 - d) "v", kredi korumasının vadesini (yıl olarak).
- ifade etmek üzere, aşağıdaki formül vasıtasıyla hesaplanır.

$$RA^* = [RA(MKP) \times (v - 0,25)/(V - 0,25)] + [RA(A) \times (V - v)/(V - 0,25)]$$

ÜÇÜNCÜ KISIM

Kredi Derecelendirmelerine İlişkin Esaslar

BİRİNCİ BÖLÜM

KDK'ların Kredi Derecelendirmeleri

KDK'ların kredi derecelendirmelerine ilişkin şartlar

MADDE 13- (1) Yetkili bir KDK tarafından yapılan kredi derecelendirmelerinin, Dördüncü Kısım Birinci Bölüm kapsamında risk ağırlıklı tutarların hesaplanmasında kullanılabilmesi için, aşağıdaki koşullara uyulması esastır.

a) Kredi derecelendirmesinde dikkate alınan ödeme türü ile menkul kıymetleştirme sözleşmesi uyarınca bankanın yapacağı ödeme türü arasında uyumsuzluk bulunmamalıdır.

b) Kredi derecelendirmeleri kamuoyuna açıklanmalıdır. Kredi derecelendirmeleri yalnızca, tüm ilgililerin erişimine açık bir ortamda yayımlandıkları ve KDK'nın geçiş matrisine dahil edildikleri takdirde kamuya açıklanmış kabul edilir. Sadece sınırlı sayıda ilgilinin erişimine sunulan kredi derecelendirmeleri kamuya açıklanma koşuluna uyulması açısından yeterli değildir.

c) Kredi derecelendirmeleri bankanın kısmen ya da tamamen fonlanmamış desteğine dayandırılmaz. Dayandırılması halinde ilgili pozisyon derecelendirilmemiş pozisyon muamelesine tabi tutulur.

Kredi derecelendirmelerinin kullanımı

MADDE 14- (1) Bankalar risk ağırlıklı tutar hesaplanmasında kullanılacak derecelendirmeler için birden fazla yetkili KDK tayin edebilir.

(2) 4 ilâ 6 ncı fıkra hükümlerine tâbi olarak, tayin edilen KDK'larca yapılan kredi derecelendirmeleri menkul kıymetleştirme pozisyonları için tutarlı bir Şekilde kullanılmalıdır.

(3) 4 ve 5 inci fıkra hükümlerine tâbi olarak, bankalar bir KDK'nın yaptığı kredi derecelendirmelerini aynı menkul kıymetleştirme yapısı içinde yer alan bir veya birden fazla dilim için ve başka bir KDK'nın yaptığı kredi derecelendirmelerini de birinci KDK tarafından derecelendirilmiş olsun ya da olmasın diŐer pozisyonlar için kullanamaz.

(4) Bir pozisyon için, tayin edilmiş KDK'lar tarafından yapılan iki farklı kredi derecelendirmesi bulunması halinde, yüksek risk aŐırlığı doŐuran derecelendirme esas alınır.

(5) Bir pozisyon için, tayin edilmiş KDK'lar tarafından yapılan ikiden fazla farklı kredi derecelendirmesi bulunması halinde, en düşük risk aŐırlığını doŐuran iki derecelendirmeden yüksek risk aŐırlığını doŐuran esas alınır.

(6) Kredi Riski Azaltım Tekniklerine İlişkin TebliŐ kapsamında dikkate alınabilecek nitelikte bir kredi korumasının doŐrudan doŐruya ÖMKŞ'ye saŐlanması ve bu kredi korumasının kredi derecelendirmesi yapılırken dikkate alınması halinde, bu derecelendirmeler menkul kıymetleştirme pozisyonlarına ilişkin risk aŐırlıklarının belirlenmesinde kullanılabilir. Korumanın ÖMKŞ yerine doŐrudan menkul kıymetleştirme pozisyonuna saŐlanması durumunda, kredi derecelendirmesi risk aŐırlıklarının belirlenmesinde kullanılamaz.

EŞleştirme

MADDE 15- (1) Yetkili bir KDK'nın yaptığı kredi derecelendirmeleri ile Dördüncü Kısım Birinci Bölümde yer alan tablolardaki kredi kalitesi kademelerinin eşleştirilmesi Derecelendirme Kuruluşlarının Yetkilendirilmesine ve Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 26 ncı maddesi çerçevesinde yapılır.

DÖRDÜNCÜ KISIM **Risk AŐırlıklı Tutarlara İlişkin Esaslar**

BİRİNCİ BÖLÜM **Hesaplama**

Risk aŐırlıklı tutarların hesaplanması

MADDE 16- (1) 17 ve 25 inci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bir menkul kıymetleştirme veya yeniden menkul kıymetleştirme pozisyonunun risk aŐırlıklı tutarı, aŐaŐıdaki Tablo'da gösterildiği gibi, 6 ncı maddeye uygun

olarak tespit edilen kredi kalitesi kademesine tekabül eden risk ağırlılığının risk tutarı ile çarpılması yoluyla hesaplanır.

Kredi kalitesi kademesi	1	2	3	4*	5 ve aşağısı
Menkul kıymetleştirme pozisyonu	%20	%50	%100	%350	%1250
Yeniden menkul kıymetleştirme pozisyonu	%40	%100	%225	%650	%1250

*:Sadece kısa vadeli kredi derecelendirmeleri dışındaki kredi derecelendirmeleri için.

- (2) Üçüncü fıkraya hükümlerine tâbi olarak;
- a) Bilanço içi menkul kıymetleştirme pozisyonuna ilişkin risk tutarı, bilançoda gösterilen tutardır.
- b) Bilanço dışı menkul kıymetleştirme pozisyonuna ilişkin risk tutarı, söz konusu işlemin nominal değerinin bu Tebliğde belirtilen krediye dönüştürme oranı ile çarpılması yoluyla hesaplanır. Aksi belirtilmedikçe bu oran yüzde yüz olarak dikkate alınır.

(3) Yönetmeliğin 5 inci maddesinin altıncı fıkrasında belirtilen, bir türev finansal araçtan kaynaklanan menkul kıymetleştirme pozisyonunun risk tutarı, Yönetmeliğin Ek -2 hükümleri çerçevesinde belirlenir.

(4) Menkul kıymetleştirme pozisyonuna ilişkin fonlanmış kredi koruması bulunması halinde, o pozisyonun risk tutarı, bu Tebliğde de açıklandığı şekilde, Kredi Riski Azaltım Tekniklerine İlişkin Tebliğde belirtilen şartlara uygun olarak değiştirilebilir.

(5) Bir bankanın bir menkul kıymetleştirme çerçevesinde iki veya daha fazla örtüşen pozisyonu varsa, o bankanın risk ağırlıklı tutar hesaplamasına, örtüşmenin büyüklüğüne göre, örtüşen kısım için sadece daha yüksek risk ağırlıklı risk tutarı doğuran pozisyonu veya pozisyonun bu nitelikteki kısmını dahil etmesi gerekir. Bu kapsamda, örtüşme, bu pozisyonların tamamen veya kısmen aynı riski temsil etmeleri anlamına gelir. Finansman bonusu ihracı yoluyla menkul kıymetleştirme programları için 13 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin uygulandığı durumlarda Kurumun izin vermesi halinde finansman bonusunun risk ağırlıklı tutarını hesaplamak için, finansman bonusuyla birlikte örtüşen bir pozisyon oluşturan ve ihraç edilen finansman bonusunun yüzde yüzünün teminatını oluşturan finansman bonusunun risk ağırlılığına eşit bir risk ağırlılığına sahip bir likidite kredisi tahsis taahhüdü için kullanılan risk ağırlılığı kullanılabilir.

(6) 18 inci maddenin ikinci fıkrası ile 19 ve 20 nci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, derecelendirilmemiş bir menkul kıymetleştirme pozisyonunun risk ağırlıklı tutarı yüzde bin iki yüz elli risk ağırlılığı uygulanarak hesaplanır.

Menkul kıymetleştirme kurucusu ve sponsor bankalara ilişkin uygulama

MADDE 17- (1) Menkul kıymetleştirme kurucusu veya sponsor bankalar için, menkul kıymetleştirme pozisyonlarına ilişkin risk ağırlıklı tutar, tahsili geciken alacaklara ve menkul kıymetleştirilen varlıklara yüzde yüz elli risk ağırlığı yüksek-risk kategorilerine giren varlıklara yüzde yüz elli risk ağırlığı uygulanıyor olması şartıyla, bu varlıkların menkul kıymetleştirmeye tabi tutulmamaları durumunda hesaplanacak olan risk ağırlıklı tutarlarla sınırlandırılabilir.

Derecelendirilmemiş pozisyonlara ilişkin uygulama

MADDE 18- (1) Derecelendirilmemiş menkul kıymetleştirme pozisyonuna sahip bankalar, menkul kıymetleştirmeye konu varlık havuzunun içeriğinin sürekli biliniyor olması şartıyla, söz konusu pozisyon için risk ağırlıklı tutarın hesaplanmasında ikinci fıkrada belirtilen uygulamayı kullanabilir.

(2) Bankalar, menkul kıymetleştirmeye konu varlıklara Yönetmelik hükümleri uyarınca uygulanacak ağırlıklı ortalama risk ağırlığını yoğunlaşma oranıyla çarparak bu tutarı derecelendirilmemiş pozisyonun risk ağırlığı olarak kullanabilir. Yoğunlaşma oranı, tüm dilimlerin nominal tutarları toplamının, o pozisyonun bulunduğu dilimin öncelik sırası ile aynı veya daha düşük öncelik sırasına sahip dilimlerin nominal tutarlarının toplamına bölünmesiyle bulunur. Sonuçta elde edilen risk ağırlığı, daha öncelikli sırada yer alan bir derecelendirilmiş dilime uygulanacak herhangi bir risk ağırlığından daha düşük ya da yüzde bin iki yüz ellienden daha yüksek olamaz. Menkul kıymetleştirmeye konu varlıklara Yönetmelik uyarınca uygulanacak risk ağırlığının tespit edilememesi halinde, pozisyona yüzde bin iki yüz elli risk ağırlığı uygulanır.

Finansman bonusu ihracı yoluyla menkul kıymetleştirme programında ikinci kayıp diliminde veya daha iyi bir dilimde olan menkul kıymetleştirme pozisyonlarına ilişkin uygulama

MADDE 19- (1) 20 nci maddenin likidite kredisi tahsis taahhüdüne ilişkin hükümleri uyarınca lehte uygulamanın mevcut olması şartıyla bankalar, ikinci fıkrada yer alan koşullara uyan menkul kıymetleştirme pozisyonlarına, Yönetmelik hükümleri uyarınca menkul kıymetleştirmeye konu varlıkların menkul kıymetleştirmeye tabi tutulmaması durumunda uygulanacak en yüksek risk ağırlığı ile yüzde yüz oranındaki risk ağırlığından yüksek olanını uygulayabilir.

(2) Birinci fıkrada açıklanan uygulamadan yararlanılabilmesi için, menkul kıymetleştirme pozisyonunun ;

- a) Menkul kıymetleştirmenin ekonomik olarak ikinci kayıp pozisyonunda veya daha iyi bir pozisyonda olan bir dilimde olması ve birinci kayıp diliminin ikinci kayıp dilimine anlamlı bir kredi kalitesi iyileştirmesi sağlaması,
- b) Yatırım yapılabilir seviyeye veya daha iyi bir seviyeye denk kredi kalitesine sahip olması,
- c) Birinci kayıp diliminde pozisyon tutmayan bir banka tarafından tutulması,

koşullarını taşıması esastır.

Derecelendirilmemiş likidite kredisi tahsis taahhüdünün risk tutarının belirlenmesi

MADDE 20- (1) Likidite kredisi tahsis taahhüdünün risk tutarının belirlenmesi amacıyla, aşağıdaki koşulların sağlanması halinde, likidite kredisi tahsis taahhüdünün nominal tutarına yüzde elli krediye dönüştürme oranı uygulanabilir.

a) Likidite kredisi tahsis taahhüdüne ilişkin belgeler, likidite kredisinin kullanılacağı koşulları açıkça tanımlamalı ve bu koşulları sınırlandırmalıdır.

b) Temerrüt halindeki krediler için likidite sağlanması ya da varlıkların gerçeğe uygun değerinin üzerinde bir fiyatla satın alınması gibi, likidite kredisinin, kredinin kullanılmasından önce maruz kalınmış olan kayıpların karşılanmasında kullanılmasının mümkün olmaması gerekir.

c) Sağlanacak likidite kredisinin menkul kıymetleştirme için daimi veya düzenli fonlama sağlanması amacıyla kullanılmaması gerekir.

ç) Kullanılan likidite kredisinin geri ödemelerinin; faiz oranı veya döviz dayalı türev sözleşmeleri, ücretler veya bu tip başka ödemelerden kaynaklanan alacaklar dışında, yatırımcıların alacaklarına göre ikincil sırada olmaması ve feragat veya ertelemeye tâbi olmaması gerekir.

d) Likidite kredisinin, ilgili tüm kredi değerliliğinin iyileştirilmesi tükendikten sonra kullanılmasının mümkün olmaması gerekir.

e) Temerrüde düşmüş kredi tutarlarının sağlanacak kolaylık tutarından otomatik olarak düşeceğine veya menkul kıymetleştirilen kredi havuzunu oluşturan varlıkların tamamının derecelendirilmiş olduğu işlemler için, havuzun ortalama kredi kalitesinin yatırım yapılabilir seviyenin altına düştüğü takdirde likidite kredisi tahsis taahhüdünün sona ereceğine dair likidite kredisi tahsis taahhüdüne ilişkin sözleşmelerde bir hükme yer verilmesi gerekir.

(2) Uygulanacak risk ağırlığı, menkul kıymetleştirmeye konu varlıklara Yönetmelikte düzenlenen esaslar uyarınca uygulanacak risk ağırlıklarından en yüksek olanıdır.

(3) Likidite kredisi tahsis taahhüdünün risk tutarının belirlenmesinde, birinci fıkrada belirtilen koşulların yerine getirilmesi ve kullanılan tutarların

geri ödemesinin menkul kıymetleştirmeye konu varlıklardan doğan nakit akışları üzerindeki diğer alacak ve haklara göre daha üst sırada yer alması koşuluyla, şarta bağlanmaksızın cayılabilen bir likidite kredisi tahsis taahhüdünün nominal tutarına yüzde sıfır kredi dönüştürme oranı uygulanabilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Rotatif Kredilere İlişkin Esaslar

Rotatif kredilerin erken itfa hükmü içerecek şekilde menkul kıymetleştirilmesine ilişkin ilave sermaye y k ml l kleri

MADDE 21- (1) Bir menkul kıymetleştirme kurucusu banka, menkul kıymetleştirme pozisyonları için hesaplayacağı risk ağırlıklı tutarlara ilave olarak, rotatif kredileri erken itfa hükmü içeren bir menkul kıymetleştirmeye konu ettiği durumlarda, bu madde ve 22 il  24 üncü maddeler çerçevesinde bir risk ağırlıklı tutar hesaplar.

(2) Bankalar, menkul kıymetleştirme kurucusu bankanın ve yatırımcıların paylarının toplamını dikkate alarak risk ağırlıklı tutar hesaplar.

(3) Menkul kıymetleştirme kurucusu bankalar, menkul kıymetleştirmeye konu varlıkların rotatif olan ve olmayan kredilerden oluştuğu menkul kıymetleştirme yapıları için, ilgili varlık havuzunun rotatif kredileri içeren kısmını dört ve beşinci fıkralar, 22 ve 23  nc  maddeler ile 24  nc  maddenin bir il  yedinci fıkralarında belirtilen uygulamaya tabi tutar.

(4) Bu madde, 22 ve 23  nc  maddeler ile 24  nc  maddenin bir il  yedinci fıkralarının uygulanmasında, menkul kıymetleştirme kurucusu bankanın payı, menkul kıymetleştirmeye konu edilen havuzdaki kullanılmış kredilerin, yatırımcılara yapılması gereken  demeler için kullanılmayacak olan anapara ve faiz tahsilatları ile diğer nakit akışlarından oluşan kısmının risk tutarını ifade eder. Bu uygulama için, menkul kıymetleştirme kurucusu bankanın payı, yatırımcıların paylarına göre ikinci sırada olmamalıdır. Yatırımcıların payı, kullanılmış kredilerden oluşan varlık havuzunun geri kalan kısmını ifade eder.

(5) Menkul kıymetleştirme kurucusu bankanın kendi payına tekabül eden haklardan dolayı üstlendiği risk tutarı, bir menkul kıymetleştirme pozisyonu olarak değerlendirilmez. Bu tutar menkul kıymetleştirilen toplam tutarın belirli bir kısmını ifade eder ve menkul kıymetleştirilmemiş gibi dikkate alınır.

Rotatif kredilerin erken itfa hükmü içerecek şekilde menkul kıymetleştirilmesinde erken itfa uygulamasından muafiyetler

MADDE 22- (1) Aşağıda sayılan şekillerde yapılan menkul kıymetleştirme işlemlerinde, menkul kıymetleştirme kurucusu bankalar 21 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen sermaye yükümlülüğü şartından muafırlar;

a) Erken itfa gerçekteştikten sonra dahi menkul kıymetleştirmeye konu kredilere ilişkin riskler için menkul kıymetleştirme kurucusu bankaya rücu edilemeyen, yatırımcıların borçluların gelecekteki tüm kredi kullanımlarının yaratabileceği risklere tamamen açık oldukları rotatif kredilere ilişkin menkul kıymetleştirmeler,

b) Bir erken itfa hükmünün sadece, menkul kıymetleştirmeye konu varlıkların veya menkul kıymetleştirme kurucusu bankanın performansıyla bağlantısı olmayan vergi mevzuatındaki değişiklikler gibi olaylarla tetiklendiği menkul kıymetleştirmeler.

Rotatif kredilerin erken itfa hükmü içerecek şekilde menkul kıymetleştirilmesinde azami sermaye gereksinimi

MADDE 23- (1) 21 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen sermaye gereksinimine tâbi olan bir menkul kıymetleştirme kurucusu banka için, yatırımcıların payındaki pozisyonlarıyla ilgili risk ağırlıklı tutarlar ile aynı fıkraya göre hesaplanan risk ağırlıklı tutarların toplamı, aşağıda (a) ve (b) bentlerinde belirtilen tutarlardan büyük olanını aşması halinde aşım tutarı bu toplam tutardan düşülr;

a) Menkul kıymetleştirme kurucusu bankanın yatırımcıların payındaki pozisyonlarıyla ilgili olarak hesaplanan risk ağırlıklı tutarlar,

b) Menkul kıymetleştirme kurucusu banka tarafından menkul kıymetleştirmeye konu varlıklar için, yatırımcıların payına eşit bir tutarda menkul kıymetleştirme yapılmadığı durumda hesaplanan risk ağırlıklı tutarlar,

(2) Gelecekteki gelirlerin aktifleştirilmesinden doğan net kazançların özkaynaklardan indirilmesi halinde, bu kazanç tutarları birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen tutarlardan düşülr ve bentler bu yeni değerleri ile birinci fıkradaki uygulamaya konu edilir.

Rotatif kredilerin erken itfa hükmü içerecek şekilde menkul kıymetleştirilmesinde risk ağırlıklı tutarların hesaplanması

MADDE 24- (1) 21 inci maddenin birinci fıkrasına uygun olarak hesaplanacak risk ağırlıklı tutar; menkul kıymetleştirmeye konu edilmiş varlıkların menkul kıymetleştirilmemiş olmaları durumunda uygulanan ağırlıklı ortalama risk ağırlığının, yatırımcıların payının üç ilâ dokuzuncu fıkalarda belirtilen uygun krediye dönüştirme oranı ile çarpılmasıyla bulunan tutar ile çarpılması suretiyle belirlenir.

(2) Bir erken itfa hükmü, aşağıdaki koşulların yerine getirildiği durumlarda kontrollü kabul edilir;

a) Menkul kıymetleştirme kurucusu bankanın, bir erken itfa halinde yeterli sermaye ve likiditeye sahip olmasını sağlayacak uygun bir sermaye/likidite planı bulunmalıdır.

b) İşlemin vadesi süresince, her ayın belirli dönemlerinde menkul kıymetleştirme kurucusu bankanın ve yatırımcıların paylarıyla orantılı olarak faiz, anapara, masraf, zarar ve tahsilat tutarlarının banka ve yatırımcılar arasında paylaşılması gerekir.

c) Banka, erken itfa süresinin başlangıcında menkul kıymetleştirme kurucusu bankanın ve yatırımcıların paylarından oluşan mevcut borç bakiyesi toplamının en az yüzde doksanınin geri ödenmesi ya da temerrüt olarak dikkate alınması için yeterli bir itfa süresi tespit etmelidir.

ç) Geri ödeme hızı, (c) bendinde belirtilen süre boyunca, sabit oranlı itfa yöntemiyle yapılabilecek ödeme hızından daha fazla olmamalıdır.

(3) Taahhüt edilmeyen, şarta bağlı olmayan ve önceden bildirilmeksizin iptal edilebilecek olan perakende alacıklardan oluşan ve bir erken itfa hükmü içeren menkul kıymetleştirmelerde, belirlenen bir seviyeye düşen ilave gelirin erken itfayı tetiklediği durumlarda bankalar, üç aylık ortalama ilave gelir oranını, ilave gelire ulaşma seviyesiyle karşılaştırmalıdır.

(4) Menkul kıymetleştirmenin bir ilave gelir seviyesine ulaşılmasını gerektirmediği durumlarda, ulaşma noktası, erken itfa olayını tetikleyen ilave gelir seviyesinden dört yüz elli baz puan daha yüksek olan seviye olarak kabul edilir.

(5) Uygulanacak krediye dönüştürme oranı, aşağıdaki Tabloya uygun olarak, üç aylık gerçekleşen ortalama ilave gelir seviyesiyle belirlenir.

3 aylık ortalama ilave gelir	Kontrollü erken itfa hükmü içeren menkul kıymetleştirmeler için Krediye Dönüştürme Oranı (%)	Kontrollü olmayan erken itfa hükmü içeren menkul kıymetleştirmeler için Krediye Dönüştürme Oranı (%)
A seviyesinin üzeri	0	0
A seviyesi	1	5
B seviyesi	2	15
C seviyesi	10	50
D seviyesi	20	100
E seviyesi	40	100

(6) Beşinci fıkradaki Tablo'da; A seviyesi, ilave gelire ulaşma seviyesinin yüzde yüz ila onbinde on üç bin üç yüz otuz üçü arasındaki ilave gelir seviyelerini; B seviyesi, ilave gelire ulaşma seviyesinin yüzde yetmiş beş ila yüzde yüzü arasındaki ilave gelir seviyelerini; C seviyesi, ilave gelire ulaşma

seviyesinin yüzde elli ila yüzde yetmiş beşi arasındaki ilave gelir seviyelerini; D seviyesi, ilave gelire ulaşma seviyesinin yüzde yirmi beş ila yüzde ellisi arasındaki ilave gelir seviyelerini ve E seviyesi, ilave gelire ulaşma seviyesinin yüzde yirmi beşinin altında olan ilave gelir seviyelerini ifade eder.

(7) Taahhüt edilmeyen, şarta bağlı olmayan ve önceden bildirilmeksizin iptal edilebilecek olan perakende kredilerden oluşan ve bir erken itfa hükmü içeren menkul kıymetleştirmelerde, erken itfanın üç aylık ortalama ilave gelir seviyesi dışında bir faktörle ilgili bir sayısal gösterge tarafından tetiklendiği durumlarda, Kurum, krediye dönüştürme oranının belirlenmesi amacıyla, üç ilâ altıncı fıkralarda tanımlanan uygulamaya mümkün olduğu kadar yakın olan bir uygulama benimseyebilir.

(8) Rotatif kredilerden oluşan ve kontrollü erken itfa hükmü içeren diğer tüm menkul kıymetleştirmelerde yüzde doksan krediye dönüştürme oranı uygulanır.

(9) Rotatif kredilerden oluşan ve kontrollü olmayan erken itfa hükmü içeren diğer tüm menkul kıymetleştirmelerde yüzde yüz krediye dönüştürme oranı uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Çeşitli ve Son Hükümler

Transfer edilmiş kredi riski uygulamasında ilave risk ağırlığı

MADDE 25- (1) Bir menkul kıymetleştirme işleminde menkul kıymetleştirmeye konu varlıkların asıl alacaklısı olmayan veya menkul kıymetleştirme işleminin kurucusu veya sponsoru olmayan bir bankanın bu menkul kıymetleştirme işlemine ilişkin bir pozisyonu bu madde kapsamında getirilen ilave risk ağırlığından muaf tutabilmesi için; bu menkul kıymetleştirme işlemindeki menkul kıymetleştirmeye konu varlıkların asıl alacaklısının veya bu menkul kıymetleştirme işleminin kurucusu veya sponsorunun, söz konusu menkul kıymetleştirme işleminde devamlı surette yüzde beşin altına düşmeyecek düzeyde bir net pozisyon sahibi olduğunu açıkça gösterebiliyor olması gerekmektedir. Bu fıkranın uygulamasında;

a) Menkul kıymetleştirme işleminde yatırımcılara satılan veya transfer edilen dilimlerin her birinin nominal tutarının yüzde beşine sahip olması,

b) Rotatif kredilerin menkul kıymetleştirilmesi durumunda; menkul kıymetleştirme kurucusu bankanın payı olarak, menkul kıymetleştirilen varlıkların nominal değerinin en az yüzde beşine sahip olması,

c) Menkul kıymetleştirmeye konu edilebilecek varlık sayısının yüzden az olmaması Şartıyla; normalde menkul kıymetleştirmeye konu edilecek olan varlıkların nominal değerinin en az yüzde beşine sahip olması,

ĉ) Sahip olunan dilimlerin vadesinin yatırımcılara satılan veya transfer edilen dilimlerin vadesinden daha kısa olmaması ve bu sayede, sahip olunan pozisyonun menkul kıymetleştirilen varlıkların nominal değerinin yüzde beşinden az olmaması kaydıyla birinci kayıp dilimine ve gerektiğinde yatırımcılara satılan veya transfer edilen dilimlerle aynı veya bu dilimlerden daha riskli dilimlere sahip olması,

koşullarından herhangi birinin varlığı halinde yüzde beş net pozisyona sahipliğine ilişkin edinim gereksinimin sağlandığı kabul edilir. Edinilen pozisyonun değeri menkul kıymetleştirme ihracı sırasında belirlenir ve bu değerin vade sonuna kadar yüzde beşin altına düşmemesi gerekir. Bu pozisyonlar, kredi riski azaltımına konu edilemez, kısa pozisyon alınamaz ve koruma işlemine tabi tutulamazlar. Edinilen pozisyon veya risklerin koruma işlemine tabi tutulması veya satılması halinde net pozisyonun devamlı surette elde bulundurulmadığı kabul edilir. Pozisyon değeri, bilanĉo dışı kalemler için bu kalemlerin nominal değerleri dikkate alınarak belirlenir. Net pozisyon hesaplaması her bir menkul kıymetleştirme işlemi için yukarıdaki bentlerde yer alan yöntemlerden yalnızca bir tanesi kullanılarak yapılır.

(2) Bir banka veya finansal holding Őirketinin, menkul kıymetleştirme kurucusu veya sponsoru olarak konsolide denetime tabi olan finansal kuruluşların varlıklarını kullanmak suretiyle bir menkul kıymetleştirme işlemi gerçekleştirmesi durumunda birinci fıkrada belirtilen edinim gereksinimi konsolide bazda hesaplanabilir. Bu hesaplamanın yapılabilmesi için, menkul kıymetleştirmeye konu varlıkların sahibi olan konsolide denetim kapsamındaki finansal kuruluşların altıncı fıkrada sayılan Şartları yerine getirmesi ve yedinci fıkrada sayılan bilgileri, ana ortaklık banka veya finansal holding Őirketine tam ve zamanında iletiyor olması zorunludur.

(3) Birinci fıkrada yer alan edinim gereksinimi; menkul kıymetleştirmeye konu edilen varlıkların merkezi yönetimler veya merkez bankaları, bölgesel yönetim, yerel yönetim veya kamu kuruluşları, Yönetmelik Ek-1 hükümleri çerçevesinde yüzde elli risk ağırlığı uygulanması gereken bankalar ya da çok taraflı kalkınma bankaları tarafından tamamen, Őartsız ve rücu edilemez Şekilde garanti ediliyor olması durumunda ve aşağıdaki durumlarda uygulanmaz:

a) Menkul kıymetleştirmeye konu edilen varlıkların; piyasada kabul görmüş bir endekse dahil varlıklardan veya sıkça alınıp satılan ve menkul kıymetleştirme pozisyonu olmayan menkul kıymetlerden oluşması,

b) Birinci fıkra kapsamına giren pozisyonları bir havuz haline getirmeyen ve/veya bu pozisyonlara koruma sağlamayan bir sendikasyon kredisi, devralınan alacak veya kredi temerrüt swabında pozisyon sahibi olunması.

(4) Bankalar bir menkul kıymetleştirme pozisyonuna yatırım yapmadan önce ve yatırım yaptıkları süre boyunca, her bir menkul kıymetleştirme pozisyonunun büyüklüğü ve riskliliği ve bankanın bankacılık ve alım-satım portföyleri ile uyumlu olacak şekilde politika ve prosedürler geliştirerek;

a) Birinci fıkrada kapsamında menkul kıymetleştirme kurucusu veya sponsor banka tarafından yapılan ve zorunlu olarak edinilmesi gereken pozisyon tutarının işlem vadesi boyunca elde bulundurulacağına ilişkin açıklamayı,

b) Her bir menkul kıymetleştirme pozisyonunun risklilik yapısını,

c) Her bir menkul kıymetleştirme pozisyonuna ilişkin menkul kıymetleştirmeye konu edilen varlıkların risklilik yapılarını,

ç) Menkul kıymetleştirmeye konu edilen varlık sınıfı için, menkul kıymetleştirme kurucusu veya sponsor bankanın daha önceki işlemlerinde gerçekteşmiş olan kayıp tutarlarını ve bu kuruluşun piyasadaki itibarını,

d) Menkul kıymetleştirme kurucusu veya sponsor banka tarafından menkul kıymetleştirmeye konu edilen varlıklara ilişkin yapılan değerleme çalışmasına ve varsa bu varlıkları koruyan teminatların kalitesine ilişkin yapılan çalışmaya ait açıklama ve dokümanları,

e) Menkul kıymetleştirme kurucusu veya sponsor bankaca, menkul kıymetleştirmeye konu edilen varlıkları koruyan teminatlar hakkındaki değerleme çalışmasına ilişkin bilgileri ve değerlemeyi yapan tarafın bağımsızlığının temin edilmesine yönelik uygulanan politikaları,

f) Menkul kıymetleştirme pozisyonunun performansını etkileyebilecek her türlü yapısal özelliklere ilişkin bilgileri,

içerecek analizleri gerçekteştirmeli ve kayıtları tutmalıdır. Bankalar sahip oldukları menkul kıymetleştirme pozisyonlarına ilişkin olarak düzenli şekilde stres testleri gerçekteştirirler. Stres testinin gerçekteştirilmesinde, modellerin dayandığı varsayımları bilmek, doğrulamak ve metodolojiyi anlamış olmak kaydıyla KDK'lar tarafından geliştirilmiş olan finansal modeller kullanılabilir.

(5) Bir menkul kıymetleştirme işleminin kurucusu veya sponsoru olmayan bankalar, menkul kıymetleştirmeye konu varlıkların performansını zamanında ve sürekli bir şekilde izlemek amacıyla, bankacılık ve alım-satım hesaplarının niteliklerine uygun, yatırım yaptıkları menkul kıymetleştirme pozisyonları ile orantılı olacak şekilde yazılı uygulama usulleri geliştirmelidirler. Bu izleme sürecinde ilgisi olması kaydıyla; menkul kıymetleştirmeye konu varlıkların türleri, 30, 60 ve 90 günden fazla geciken alacakların oranı, temerrüt oranları, erken ödeme oranları, tahsilat sürecine giren alacakların oranı, teminat türü ve doluluk oranları, kredi skorlarının dağılımları ve alacakların borçluları hakkında kredi değerliliğini gösteren diğer bilgiler, sektör ve coğrafik çeşitlendirmeler, duyarlılık analizine imkan sağlayacak şekilde derlenmiş kredi teminat oranları takip edilecek bilgiler arasında yer almalıdır. Menkul kıymetleştirmeye konu edilen varlıkların kendilerinin de birer menkul kıymetleştirme pozisyonu olması durumunda bankalar bu fıkrada sayılan bilgileri sadece menkul kıymetleştirmeye konu

edilen menkul kıymetleştirme dilimleri için değil bu dilimlerin oluşturulmasında kullanılan varlıklar için de elde bulundurulmalıdır. Bankalar ellerinde bulundurdukları menkul kıymetleştirme pozisyonlarının performansını etkileyebilecek olan ve bu menkul kıymetleştirme işlemine has her türlü yapısal özelliklere ilişkin, yatırımcılara yapılacak geri ödemelerde kullanılacak model ve bu modelde yer alan tetikleme noktalarına ilişkin bilgiler, kredi kalitesi iyileştirmeleri, likidite iyileştirmeleri ve temerrüt tanımını gibi bilgilere sahip olmalıdırlar.

(6) Sponsor veya menkul kıymetleştirme kurucusu bankalar menkul kıymetleştirmeye konu etmek amacıyla kredi tahsisi yaparken, söz konusu kredileri kendi bilançolarında izleyecekmiş gibi ihtiyatlı davranarak, kredi riski yönetimine ilişkin esaslara uygun davranmalıdırlar. Kredilerin onaylanmasında, yenilenmesinde veya yeniden yapılandırılmasında söz konusu esaslar göz önünde bulundurulmalıdır. Bu esaslar, bankaların üçüncü taraflardan satın aldıkları alacakların menkul kıymetleştirilmeye tabi tutulduğu müşterek olarak yapılan menkul kıymetleştirme işlemlerine katılım ya da taahhütte bulunması halinde de bu katılım ve taahhütlerin bankacılık veya alım-satım hesaplarında izlenip izlenmediklerine bakılmaksızın uygulanır.

(7) Sponsor veya menkul kıymetleştirme kurucusu bankalar menkul kıymet yatırımcılarına, birinci fıkrada belirtilen net pozisyona sürekli olarak sahip olduğunu açıklamak durumundadırlar. Sponsor veya menkul kıymetleştirme kurucusu bankalar menkul kıymetlerin potansiyel yatırımcılarının menkul kıymetleştirmeye konu varlıkların kredi kalitesine ilişkin her türlü veri, işlemin teminatları ve nakit akışlarıyla ilgili stres testlerinin yapılmasına imkan sağlayacak düzeyde bilgilerine ulaşabilmelidirler. Menkul kıymet ihracı yapılırken hangi verilere erişim sağlanacağı belirlenmeli ve işlemin niteliğine göre daha sonra bu kapsam genişletilmelidir.

(8) Bankaların dört ve yedinci fıkralarda aranan gereksinimleri sağlayamamaları halinde her bir uyumsuzluk için Dördüncü Kısım Birinci Bölümde belirtilen risk ağırlıklarına, toplamda uygulanacak risk ağırlığı yüzde binikiyüzelli ile sınırlı olmak kaydıyla yüzde ikiyüzelli ilave risk ağırlığı eklenir.

(9) Altıncı fıkrada sayılan Şartların yerine getirilmemesi halinde kredi riskinin önemli bir bölümünün transfer edilmediği kabul edilir ve menkul kıymetleştirme kurucusu banka menkul kıymetleştirmeye konu ettiği varlıklara ilişkin kredi riskini Yönetmelik hükümleri kapsamında hesaplamaya devam etmek durumunda kalır.

(10) Bir ila dokuzuncu fıkra hükümleri bu Tebliğin yürürlüğe girmesinden itibaren gerçekleştirilen menkul kıymet işlemleri hakkında uygulanır. Tebliğin yürürlüğe girmesinden önce gerçekleştirilmiş olsa dahi, bu yürürlük

tarihinden sonra varlık havuzuna yeni menkul kıymetleştirmeye konu varlıkların eklenmesi halinde, bu menkul kıymetleştirme işlemleri hakkında da bir ila dokuzuncu fıkra hükümleri uygulanır. Kurum, piyasada yaşanabilecek likidite sıkıntısı durumlarında birinci ve ikinci fıkra hükümlerini geçici olarak dikkate almayabilir.

Menkul kıymetleştirme pozisyonlarına ilişkin kredi riski azaltım tekniklerinin dikkate alınması

MADDE 26- (1) Bir menkul kıymetleştirme pozisyonuna kredi koruması sağlandığında, risk ağırlıklı tutarın hesaplanmasında, Kredi Riski Azaltım Tekniklerine İlişkin Tebliğe uygun olarak ayarlama yapılabilir.

Risk ağırlıklı tutardan yapılacak indirim

MADDE 27- (1) Yüzde binikiyüzelli risk ağırlığı uygulanan bir menkul kıymetleştirme pozisyonu için, risk ağırlıklı tutar hesaplanmasına alternatif olarak, bankalar söz konusu pozisyonun risk tutarını özkaynaklardan düşebilir. Bu kapsamda, dikkate alınabilir fonlanmış bir kredi koruması 26 ncı maddeye uygun olarak risk tutarı hesaplamasına yansıtılabilir.

(2) Bir bankanın birinci fıkroda açıklanan alternatifi kullanması durumunda, mezkûr fıkraya uygun olarak düşülen tutarın on iki buçuk katı, 17 nci maddede belirtilen azami risk ağırlıklı tutar toplamından düşülür.

Yürürlük

MADDE 28- (1) Bu Tebliğ 1/7/2012 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 29- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı yürütür.

OPSIYON TEBLİĞİ

28 Haziran 2012 Perşembe

Resmî Gazete

Sayı : 28337

TEBLİĞ

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumundan:

OPSIYONLARDAN KAYNAKLANAN PİYASA RİSKİ İÇİN STANDART METODA GÖRE SERMAYE YÜKÜMLÜLÜĞÜ HESAPLANMASINA İLİŞKİN TEBLİĞ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç ve Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Tebliğ, opsiyonlardan kaynaklanan piyasa riski için bankaların standart metoda göre sermaye yükümlülüğünün hesaplanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla düzenlemiştir.

Dayanak

MADDE 2- (2) Bu Tebliğ, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 45 inci, 43 üncü ve 93 üncü maddelerine ve Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin dördüncü fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (3) Bu Tebliğde yer alan;

a) Alım opsiyonu: Opsiyonu alan tarafa, sözleşmenin vadesinde veya vadeye kadar olan süre içinde sözleşmeye konu varlığı, sözleşmede belirtilen fiyat ve miktardan satın alma hakkı veren opsiyonu,

b) Banka: Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan bankaları,

c) Başabaş-opsiyon: Sözleşmeye konu varlığın piyasa fiyatının opsiyonun kullanım fiyatına eşit olması durumu,

ç) Delta: Opsiyonun piyasa fiyatının, opsiyon sözleşmesine konu varlığın piyasa fiyatında meydana gelebilecek değişmeye olan duyarlılığını,

d) Faiz tabanı: Değişken faizli sözleşmeye konu varlığa uygulanacak faiz oranının alt limitini,

e) Faiz tavanı: Değişken faizli sözleşmeye konu varlığa uygulanacak faiz oranının üst limitini,

f) Gama: Opsiyon deltasının, opsiyon sözleşmesine konu varlığın piyasa fiyatında meydana gelebilecek değişmeye olan duyarlılığını,

g) Genel piyasa riski oranı: Yönetmeliğin 11 ve 14 üncü maddelerinde yer alan ilgili pozisyon ve finansal araçlara ilişkin genel piyasa riski oranlarını,

ğ) Kârda-opsiyon: Sözleşmeye konu varlığın piyasa fiyatının opsiyonun kullanım fiyatıyla karşılaştırıldığında, opsiyon hakkını kullanmanın opsiyon sahibine kazanç sağladığı durumu,

h) Kısa alım opsiyonu pozisyonu: Alım opsiyonunu satan tarafın pozisyonunu,

ı) Kısa satım opsiyonu pozisyonu: Satım opsiyonunu satan tarafın pozisyonunu,

i) Kullanım fiyatı: Sözleşmeye konu varlığın alım veya satım hakkının vade süresince veya vade sonunda kullanabileceği fiyatı,

j) Kurum: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunu,

k) Opsiyonun delta eşdeğeri: Opsiyon sözleşmesine konu varlığa ilişkin pozisyonun bu varlığın piyasa fiyatı ve sonrasında da bu opsiyonun deltası ile çapımı sonucu bulunan tutarı

l) Opsiyon primi/opsiyon fiyatı: Opsiyonu satın alan tarafın opsiyonu satan tarafa, sözleşmede yer alan hakları karşılığında yaptığı ödemeyi,

m) Opsiyon sözleşmesi: Opsiyonu alan tarafa, önceden belirlenen fiyat, miktar ve nitelikte ekonomik veya finansal göstergesi, para veya sermaye piyasası aracını, emtiayı veya dövizini, belirlenen vade sonunda (Avrupa tipi opsiyon) veya belirli bir vade süresi içinde herhangi bir zamanda (Amerikan tipi opsiyon) satın alma veya satma hakkı veren; opsiyonu satan tarafı ise yükümlü kılan sözleşmeyi,

n) Opsiyonun gerçek değeri: Kârda opsiyonun kullanım fiyatı ile opsiyon sözleşmesine konu varlığın piyasa fiyatı arasındaki farkı,

o) Ro: Opsiyonun piyasa fiyatının, faiz oranındaki değişime olan duyarlılığını,

ö) Satım opsiyonu: Opsiyonu alan tarafa, sözleşmenin vadesinde veya vadeye kadar olan süre içinde sözleşmeye konu varlığı, sözleşmede belirtilen fiyat ve miktardan satma hakkı veren opsiyonu,

p) Spesifik risk oranı: Yönetmeliğin 13 ve 14 üncü maddelerinde yer alan ilgili pozisyon ve finansal araçlara ilişkin spesifik risk oranlarını,

r) Swaptions: Değişken faiz (sabit faiz) karşılığında sabit faiz (değişken faiz) elde etme hakkı veren opsiyon türünü,

s) Teta: Opsiyonun piyasa fiyatının, zamana göre değişim oranını,

ş) Uzun alım opsiyonu pozisyonu: Alım opsiyonunu satın alan tarafın pozisyonunu,

t) Uzun satım opsiyonu pozisyonu: Satım opsiyonunu satın alan tarafın pozisyonunu,

u) Vega: Opsiyonun piyasa fiyatının, opsiyon sözleşmesine konu finansal aracın piyasa fiyatının volatilitesindeki değişime olan duyarlılığını,

ü) Volatilité: Finansal varlıkların fiyat veya oranındaki dalgalanmaların büyüklük ve sıklık derecesinin ölçüsünü,

v) Yönetmelik: Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliği,

y) Zararda-opşyon: Sözlşmeye konu varlığın piyasa fiyatı opşyonun kullanım fiyatıyla karşılaştırıldığında, opşyon hakkını kullanmanın opşyon sahibinin zararına yol açtığı durumu ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Piyasa Riski İçin Standart Metoda Göre Sermaye Yükümlülüğünün Hesaplanması

Genel Esaslar

MADDE 4- (1) Bu Tebliğ hükümleri uyarınca hesaplanacak sermaye yükümlülüğü, Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasına göre bulunacak standart metot ile piyasa riskine esas tutar hesaplamasına dahil edilir.

(2) Opşyon içeren ancak opşyonun etkisi ihmal edilebilecek kadar küçük olan finansal araçlar bu Tebliğ hükümlerinden muaf tutulabilir. Dönüştürülebilir tahvil/bono gibi varlıklar özelliklerine göre tahvil, bono veya hisse senedi olarak değerlendirilebilir. Tahvil veya bonoyu çıkarana erken ödeme imkanı veren bir finansal araç normal bir borçlanma aracı olarak değerlendirilir ve en muhtemel ödeme zamanına göre ilgili vade diliminde yerini alır.

(3) Opşyon bileşeni baskın ise, sözlşmeye konu varlıklar aşağıda açıklanan iki yöntemden birine göre bileşenlerine ayrılır;

a) Opşyon ve sözlşmeye konu varlık şeklinde analitik bir ayrıma tabi tutulmak,

b) Risk profili, opşyon ve temel finansal araçlarla oluşturulacak sentetik bir portföy oluşturmak.

Opşyonların Piyasa Riskini Ölçmede Kullanılacak Metotlar

MADDE 5- (1) Opşyonların piyasa riskini ölçmede kullanılabilecek alternatif metotlar aşağıda belirtildiği şekilde uygulanır.

a) Sadece opşyon sözlşmesi satın alan bankalar basitleştirilmiş metodu kullanabilirler,

b) Opşyon sözlşmesini ayrıca satan/yazan bankalar delta faktörü ile ağırlıklandırma metodunu veya senaryo metodunu kullanmak zorundadır.

(2) Portföy faaliyetleri büyük ölçüde opşyon alım-satımına dayalı olan bankaların daha gelişmiş metotları kullanmaları gerekmektedir.

Basitleştirilmiş Metot

MADDE 6- (1) Sadece, sınırlı sayı ve çeşitte opsiyon sözleşmesini satın alan bankalar aşağıda yer alan tabloda belirtilen opsiyon pozisyonları ve ilgili sözleşmeye konu varlık pozisyonları için basitleştirilmiş metodu kullanabilirler. Sermaye yükümlülüğü, bankanın sahip olduğu her bir münferit opsiyon pozisyonu için hesaplanır. Bulunan rakam, opsiyon sözleşmesine konu varlığın türüne göre, standart metot ile hesaplanan ilgili sermaye yükümlülüğüne eklenir.

Basitleştirilmiş Metot

Pozisyon	Uygulama
Sözleşmeye konu varlığa ilişkin uzun pozisyon ve uzun satım opsiyonu veya Sözleşmeye konu varlığa ilişkin kısa pozisyon ve uzun alım opsiyonu	Sermaye yükümlülüğü, sözleşmeye konu varlığın piyasa fiyatı ile spesifik ve genel piyasa riski oranları toplamının çarpımından, kârda opsiyonun gerçek değerinin çıkarılması suretiyle bulunur.
Uzun alım opsiyonu veya Uzun satım opsiyonu	Sermaye yükümlülüğü, aşağıdakilerden küçük olanıdır: <ul style="list-style-type: none">▪ Sözleşmeye konu varlığın piyasa fiyatı ile spesifik ve genel piyasa riski oranları toplamının çarpımı▪ Opsiyonun piyasa fiyatı

(2) Bu maddenin uygulanmasında,

a) Sözleşmeye konu varlığın açıkça belirlenememesi durumunda opsiyonun uygulanması sonucunda elde edilecek varlık sözleşmeye konu varlık olarak kabul edilir.

b) Faiz tavanı, faiz tabanı ve swaptions gibi piyasa değerinin sıfır olduğu durumlarda sözleşmeye konu varlığın piyasa fiyatı olarak nominal değerler kullanılır.

c) Vadeye kalan süresi altı aydan fazla olan opsiyonlar için kullanım fiyatı, piyasa fiyatı yerine vadeli alım/satım fiyatı ile karşılaştırılır.

ç) Opsiyonun piyasa fiyatının tespit edilememesi halinde, piyasa fiyatı yerine opsiyonun kayıtlı değerı kullanılabilir.

d) Sözleşmeye konu varlığın döviz veya emtia olması halinde, sermaye yükümlülüğünün hesaplanmasında spesifik ve genel piyasa riski oranları toplamı yerine, döviz için yüzde sekiz, emtia için yüzde onbeş oranları uygulanır.

Delta Faktörü ile Ağırlıklandırma Metodu

MADDE 7- (1) Bu metod ile sermaye yükümlülüğü; dolaylı sermaye yükümlülüğü hesaplaması ve 8 inci maddedeki usul ve esaslar çerçevesinde gama ve vega riskleri için sermaye yükümlülüğü hesaplamalarından oluşur. Dolaylı sermaye yükümlülüğü hesaplaması, opsiyon yazıcısı bankaların, opsiyonlarının delta eŐdeđerlerini opsiyona konu varlığa ilişkin bir pozisyon olarak bu varlığın tabi olduğu riskler çerçevesinde Yönetmeliğin genel piyasa riski, spesifik risk, kur riski ve emtia riski için sermaye yükümlülüğü hesaplamalarına dahil etmelerini ifade eder. Bu iŐlemede alım opsiyonları sözleşmeye konu varlıkta uzun; satım opsiyonları ise sözleşmeye konu varlıkta kısa pozisyon olarak dikkate alınır.

(2) Getirisi faiz oranı ile ilişkilendirilmiş finansal araçları konu alan opsiyonlarda, birinci fıkra çerçevesinde bulunacak varlığa ilişkin pozisyonun vadesi, diğer türev finansal araçlarda olduğu gibi, işleme konu finansal sözleşmenin işleme konulduğu tarihteki ve sözleşmenin vadesinin geldiği tarihteki durumu dikkate alınmak suretiyle bulunur ve tespit edilen vadeye sahip bir varlık pozisyonu olarak işlem görür.

(3) Faiz tavanı ve faiz tabanı içeren değişken faizli finansal araçlar, değişken faizli finansal araç ve Avrupa tipi opsiyon serilerinin kombinasyonu olarak değerlendirilir.

(4) Sözleşmeye konu varlık hisse senedi ise, ülkelerin farklı teşkilatlanmış borsalarında işlem gören opsiyonların nitelikleri aynı olsa bile bu hesaplamada ayrı araçlar olarak değerlendirilir.

(5) Opsiyona konu varlığın hisse senedi endeksine dayalı future sözleşmesi veya hisse senedi endeksi olması halinde, bu opsiyonlar delta eŐdeđerlerine eşit bir hisse senedi endeksine dayalı future sözleşmesi olarak birinci fıkra çerçevesindeki dahil edilme işlemine konu edilir.

(6) Opsiyona konu varlık emtia veya emtiaya dayalı bir türev araç ise, opsiyonun delta eşdeğeri de opsiyona konu olan emtia cinsinden bir pozisyonu ifade eder.

(7) Yabancı para ve altına dayalı opsiyonların her bir para birimi ve altın üzerinden net delta eşdeğeri, ilgili döviz veya altına dayalı bir pozisyon teşkil eder.

(8) Kurum, vadesine az kalmıŐ başabaş opsiyonları kullanan bankalardan iç kontrol, iç denetim ve risk yönetim sistemlerinin yeterliliklerini dikkate almak suretiyle, senaryo metodunun veya içsel modellerin kullanılmasını isteyebilir. Kurum bu yetkisini aynı esaslar çerçevesinde, vadesine kalan süreye bağlı olmaksızın opsiyon türleri bazında da kullanabilir.

Gama ve vega riskleri için sermaye yükümlülüğü hesaplanması

MADDE 8- (1) Gama riski için sermaye yükümlülüğü, net negatif gama etkilerinin mutlak değerleri toplamına eşittir. Aynı varlığa dayalı her bir opsiyon pozitif veya negatif bir gama etkisine sahiptir. Her bir finansal araç için, münferit gama etkileri toplanarak, pozitif veya negatif olan net gama etkisi bulunur. Bunlardan sadece negatif olan net gama etkileri sermaye hesaplamasına dahil edilir.

- (2) Her bir münferit opsiyon için gama etkisi;
- GE: Gama Etkisini
 - FD: Fiyat Değişimini (Opsiyon sözleşmesine konu varlığın fiyatındaki değişim)

ifade etmek üzere aşığıdaki formül ile bulunur:

$$\text{Gama Etkisi} = 1/2 \times \text{Gama} \times (\text{FD})^2$$

(3) İkinci fıkraya konu fiyat değişimi aşığıdaki şekilde hesaplanır.

a) Faiz oranı opsiyonları için, sözleşmeye konu araç eğer bir tahvil/bono ise, sözleşmeye konu aracın piyasa değeri, Yönetmeliğin 11 inci maddesinde yer alan vade merdiveni tablosunda 7 nci maddenin ikinci fıkrasına uygun olarak tespit edilecek vadeye karşılık gelen vade dilimine ait risk ağırlıkları ile çarpılır. Sözleşmeye konu varlık, tahvil/bono dışında getirisi faiz oranı ile ilişkilendirilmiş bir araç ise, eşdeğer bir hesaplama yine Yönetmeliğin 11 inci maddesinde yer alan vade merdiveni tablosundaki varsayılan getiri değişimleri dikkate alınarak yapılır.

b) Hisse senedi ve hisse senedi endeks opsiyonları için, sözleşmeye konu varlığın piyasa değeri yüzde sekiz ile çarpılır.

c) Yabancı para ve altın opsiyonları için, sözleşmeye konu varlığın piyasa değeri yüzde sekiz ile çarpılır,

ç) Emtiaya dayalı opsiyonlar için, sözleşmeye konu emtianın piyasa değeri yüzde onbeş ile çarpılır.

(4) Birinci fıkraya çerçevesinde yapılacak hesaplamalarda aşığıda belirtilen kalemlere ilişkin pozisyonlar, birbiriyle aynı sözleşmeye konu varlık olarak değerlendirilir:

a) Faiz oranları için, Yönetmeliğin 11 inci maddesindeki vade merdiveni tablosunda belirtilen her bir vade dilimi.

b) Hisse senedi ve hisse senedi endeksleri için, her bir ülke piyasası.

c) Yabancı para ve altın için, her bir yabancı para çifti ve altın.

ç) Emtia için, her bir emtia cinsi.

(5) Vega riski için sermaye yükümlülüğü, aynı varlığa dayalı opsiyonların münferit sermaye yükümlülüklerinin mutlak değerleri toplanmak suretiyle bulunur. Aynı varlığa dayalı opsiyonların münferit sermaye yükümlülükleri, aynı varlığa dayalı opsiyonlara ait vegaların toplamının volatilitenin \pm yüzde yirmibeş oranında nisbi kayması ile çarpılması yoluyla hesaplanır.

Delta, gama ve vega değerleri

MADDE 9- (1) 7 ve 8 inci maddeler uyarınca yapılacak hesaplamalarda kullanılacak delta, gama ve vega değerleri, TMS kapsamında kabul edilen opsiyon fiyatlama modeli esas alınarak bulunur. Kullanılan model Kuruma bildirilir. Modelin değişmesi halinde ise Kuruma bilgi verilir..

Senaryo Metodu

MADDE 10- (1) Gelişmiş opsiyon teknikleri kullanan ve/veya karmaşık opsiyon portf yelerine sahip bankalar, opsiyonlar için piyasa riskleri karşılığında bulundurmaları gereken sermaye tutarını hesaplariken, senaryo metodu kapsamında senaryo matrisi analizini kullanabilirler. Bu metoda göre bankalar, sermaye yükümlülüğünü hesaplamak amacıyla, opsiyonun dayandığı sözleşmeye konu varlığın fiyatı/oranı ile bunların volatilitesi gibi risk faktörlerindeki eşanlı değişimler için matris kullanarak, opsiyon portf yelerinin yeniden değerlemesini yaparlar. Bu işlem, opsiyon portföyündeki risk faktörlerine ilişkin sabit değişim aralıkları belirlenerek ve daha sonra matris üzerinde yer alan muhtelif noktalardaki portföy değeri değişimleri dikkate alınarak gerçekleştirilir.

(2) Her bir münferit sözleşmeye konu araç için ayrı bir matris oluşturulur. Opsiyon alım-satımı yoğun olan bankalar, alternatif olarak, faiz oranı opsiyonları için yapacakları hesaplamalarında, asgari altı ayrı vade dilimini esas alırlar. Bu metodu uygularken Yönetmeliğin 11 inci maddesinde bulunan vade merdiveni tablosunda yer alan vade dilimlerinin en fazla üç tanesi aynı grup içine yerleştirilir.

(3) Opsiyon pozisyonları sözleşmeye konu varlığın piyasa fiyatının altında ve üstünde belirli bir bant içinde olmak üzere değerlendirilir. Bu işlem, matris hazırlamanın ilk aşamasını oluşturur. Faiz oranı için bu bant, Yönetmeliğin 11 inci maddesinde bulunan vade merdiveni tablosunda varsayılan getiri değişimi ile tutarlı olmalıdır. Faiz oranı opsiyonları için yukarıdaki alternatif metodu kullanan bankalar, hesaplamada, aynı gruba dahil edilen her bir vade dilimine ait varsayılan getiri değişimlerinin en büyüğünü kullanırlar. Hisse senedi, yabancı paralar ve altın için değişim aralığı \pm yüzde sekiz, emtia için \pm yüzde onbeştir. Bütün risk kategorileri için, cari gözlem dahil olmak üzere en az yedi eşit gözlem aralığı kullanılır.

(4) Matris hazırlamanın ikinci aşaması, sözleşmeye konu varlık fiyatının volatilitesindeki değişime ilişkindir. Sözleşmeye konu varlığın fiyatındaki volatilitenin \pm yüzde yirmibeş oranında kaymasının dikkate alınması yeterli olmaktadır. Bununla birlikte Kurum gerekli gördüğü takdirde volatilitede farklı bir değişimin ya da bir oranın kullanılmasını ve/veya matriste ara seviyelerde belirlenecek noktalarda hesaplama yapılmasını isteyebilir.

(5) Matrisin hesaplanmasını müteakip her bir hücre, opsiyon ve sözleşmeye konu korunma aracının net kâr/zararını içerir. Her bir

sözleşmeye konu varlık için sermaye yükümlülüğü, matrisin içerdii en büyük kayıp olarak dikkate alınır.

(6) Spesifik riske ilişkin sermaye yükümlülüğü, her bir opsiyonun delta eşdeğerinin, Yönetmeliğin 13 ve 14 üncü maddelerinde yer alan ilgili spesifik risk ağırlılığıyla çarpılması suretiyle bulunur.

(7) Yukarıda ifade edilen risklerin yanı sıra, opsiyonlar teta, ro gibi riskleri de içerir. Anılan riskler kullanılan değerleme modellerinde ve risk yönetim sistemlerinde yer almasa da önemli ölçüde opsiyon portföyü olan bankaların bu riskleri de yakından izlemeleri ve nasıl izlediklerini Kuruma bildirmeleri gereklidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan tebliğler

MADDE 11- (1) 3/11/2006 tarihli ve 26335 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Opsiyonlardan Kaynaklanan Piyasa Riski İçin Standart Metoda Göre Sermaye Yükümlülüğü Hesaplanmasına İlişkin Tebliğ ile Kredi Türevlerinin Standart Metoda Göre Sermaye Yeterliliği Standart Oranı Hesaplanmasında Dikkate Alınmasına İlişkin Tebliğ yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 12- (1) Bu Tebliğ 1/7/2012 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 13- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı yürütür.

RİSK ÖLÇÜM MODELİ TEBLİĞİ

28 Haziran 2012 Perşembe

Resmî Gazete

Sayı : 28337

TEBLİĞ

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumundan:

RİSK ÖLÇÜM MODELLERİ İLE PİYASA RİSKİNİN HESAPLANMASINA VE RİSK ÖLÇÜM MODELLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN TEBLİĞ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç ve Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğ, bankaların piyasa riskinin hesaplanmasında kullanacakları risk ölçüm modellerine ilişkin standartlar ile risk ölçüm modellerinin değerlendirilmesine ve risk ölçüm modelleri ile piyasa riskinin hesaplanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla düzenlenmiştir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 43, 45 ve 93 üncü maddeleri ile Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin dördüncü fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Banka: 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan bankaları,
- b) Baz riski: Bankaların İç Sistemleri Hakkında Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde tanımlanan baz riskini,
- c) Geriye dönük test: Bankaların kullandıkları risk ölçüm modellerinin doğruluğunu ve performansını ölçmek amacıyla uyguladıkları testi,
- ç) İlave risk: Menkul kıymetleştirme pozisyonları hariç, alım satım hesaplarında izlenen finansal araçların ihraççısının temerrüt etmesi veya kredi değerliliğinin değişmesi nedeniyle maruz kalınan zarar olasılığını,
- d) Kurum: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunu,
- e) Likidite ufku: Önemli bir fiyat riskine maruz kalmaksızın bir pozisyonun elden çıkarılabileceği süreyi,
- f) Olay riski: Portföy değerini etkileyebilecek risk faktörlerinde öngörülemeyen değişimler nedeniyle oluşabilecek zarar olasılığını,

g) Riske maruz değer: Elde tutulan bir portföy ya da varlık değerinin, faiz oranlarında, döviz kurlarında, emtia ve hisse senedi fiyatlarındaki dalgalanmalar nedeniyle meydana gelebilecek değişiklikler sonucunda maruz kalabileceği en yüksek zararı, belli bir dönem dahilinde ve belli bir olasılık seviyesinde ifade eden ve muhtelif sayısal yöntemlerle tahmin edilen değer,

ğ) Sapma sayısı: Belli bir dönem içinde faiz oranları, hisse senedi ve emtia fiyatları ile döviz kurlarındaki değişmeler nedeniyle portföy değerinde oluşan günlük zararın, yapılan karşılaştırma neticesinde bankanın risk ölçüm modeli ile tahmin edilen günlük riske maruz değerin üzerinde olduğu durum sayısını,

h) Stres riske maruz değer: Bankanın mevcut portföyünün on günlük elde tutma süresi, tek taraflı yüzde doksandokuz güven aralığı varsayımları altında ve bankanın portföyüne riske maruz değer modelinin girdilerinin bir yıllık önemli bir finansal stres dönemine ilişkin tarihsel verilerin kalibre edilmesiyle hesaplanan riske maruz değer,

ı) Stres testi: Beklenmeyen piyasa gelişmelerinin portföy değerine olan etkilerini analiz etmeye yarayan tekniklerin tümünü,

i) Yönetmelik: Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliği, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Risk Ölçüm Modellerine İlişkin İzin ve Standartlar

İzin

MADDE 4-(1) Bankaların, piyasa riskine esas tutar kapsamında genel piyasa riski, spesifik risk, kur riski ve emtia riskine ilişkin sermaye yükümlülüklerinden herhangi birini ya da bir kaçını veya tümünü standart metot yerine risk ölçüm modeli kullanarak hesaplayabilmeleri için Kurumdan izin almaları zorunludur. İzinler, tüm riskleri kapsayan bir model izni veya belirli risk türleri için model ve modelce kapsanmayan risk türleri için standart metodun kullanılması şeklindeki kısmi kullanım izni olarak verilir.

(2) Risk ölçüm modeli kullanımına verilecek izinlerde, risk yönetim sistemlerine ve risk yönetim sürecinin denetimine ilişkin kriterler ile model değerlendirme ve izleme süreçlerine sahip olma şartı aranır.

Bankaların risk yönetim sistemlerine ilişkin kriterler

MADDE 5-(1) 4 üncü madde çerçevesinde verilecek izinlerde bankaların risk yönetim sistemlerine ilişkin olarak aşağıdaki kriterler aranır.

a) Risk ölçüm modelinin bankanın günlük risk yönetim sürecine tam entegre edilmiş olması,

- b)  st yönetime maruz kalınan risklere ilişkin yapılan raporlamalarda risk ölüm modelinin ürettiği sonuçların esas alınması,
- c) Risk yönetim biriminin icracı birimlerden bağımsız ve doğrudan yönetim kuruluna bağlı olması,
- ) Risk yönetim biriminin bankanın risk yönetim sisteminin tasarlanması ve uygulanmasından sorumlu olması,
- d) Risk yönetim biriminin risk ölüm modelinin sonuçları üzerinden günlük raporlar üretmesi ve bu raporlar üzerinden analizler yapması,
- e) Risk yönetim birimi tarafından alım satım limitleri açısından alınabilecek uygun önlemlere ilişkin raporlar üretilmesi ve birimin bu raporlar üzerinden analizler yapması,
- f) Risk yönetimi birimi tarafından, risk ölüm modellerinin kurulum ve periyodik validasyonunun yürütülmesi ve birimin modeli geliştirme sürecinde yer alan taraflardan bağımsız olması,
- g) Bankanın yönetim kurulu ve üst yönetiminin risk yönetimi sürecinde aktif bir rol alması,
- đ) Banka ve portföy bazında riskliliğe ilişkin limitleri belirlemekle yetkili yönetim tarafından risk yönetimi biriminin hazırladığı günlük raporların limitler açısından değerlendirilmesi,
- h) Bankanın karmaşık modellerin kullanılmasına yönelik olarak alım satım, risk yönetimi, denetim ve arka ofis alanlarında yeterli sayıda kalifiye personel istihdam etmesi,
- i) Bankanın risk yönetim sisteminin işleyişiyle ilgili içsel politikalarının ve bu politikalara ilişkin uygulama usullerinin yazılı olarak belirlenmiş olması,
- ı) Bankanın risk ölüm modelinin riskleri makul bir doğrulukla ölçtüğüne kanıt teşkil edecek tarihsel kayıtlara sahip olması,
- j) Sıklıkla stres testi uygulanması, sonuçlarının üst yönetime raporlanması ve üst yönetim tarafından bu sonuçların politika ve limit değişikliği gerekliliği çerçevesinde değerlendirilmesi,
- k) İç denetim faaliyetlerine yönelik politika ve uygulama usullerinde yer verilmek suretiyle, risk ölüm sistemlerinin ve bunla bağlantılı olarak hazine veya başka bir ad altında kurulmuş olan alım satım faaliyetlerini yürüten birim ile risk yönetim biriminin faaliyetlerinin iç denetim birimi tarafından asgari yılda bir defa denetlenmesinin sağlanması.

(2) Birinci fıkranın (j) bendinde belirtilen stres testi, stres koşullarında piyasalarda likiditenin az olmasını, yoğunlaşma riskini, tek yönlü piyasaları, olay ve ani temerrüt risklerini, opsiyonlar gibi doğrusal olmayan ürünlerden kaynaklanan riskleri, önemli lde zararda olan pozisyonları, benzer ürünler arasındaki fiyat ikamesine tâbi pozisyonları ve risk ölüm modellerinde yeterince ele alınamayan diğer riskleri de kapsar. Ele alınan stres koşulları, portföylerin niteliğini ve olumsuz piyasa koşullarında risklerin yönetilmesi veya gerekli finansal korunmanın sağlanması için gereken zamanı da yansıtır.

Risk yönetim sürecinin denetimine ilişkin kriterler

MADDE 6-(1) Risk ölçüm modeli kullanmak için verilecek izinlerde, model kullanmak isteyen bankanın iç denetim sistemi kapsamında, iç denetim biriminin yılda en az bir defa olmak üzere risk yönetim süreçlerini denetlemesi ve denetim konularının iç denetim faaliyetlerine yönelik politika ve uygulama usullerinde denetlenme sıklığı ile birlikte yer alması şartı aranır.

(2) Birinci fıkra uyarınca yapılacak denetimin asgari olarak aşağıdaki konuları içermesi zorunludur;

a) Risk yönetim sistemi ve süreciyle ilgili dokümantasyonun ve risk yönetimi biriminin organizasyonunun yeterliliği,

b) Piyasa riskine yönelik ölçümlerin günlük risk yönetimine entegrasyonu ve yönetim bilgi sisteminin güvenilirliği,

c) Ön ve arka ofis personeli tarafından kullanılan değerlendirme sistemlerinin ve risk fiyatlama modellerinin bankaca onaylanmasına yönelik süreçler,

ç) Risk ölçüm modelinin içerdii piyasa risklerinin kapsamı ve risk ölçüm sürecindeki önemli değişikliklerin validasyonu,

d) Pozisyon verilerinin eksiksiz olması ve doğruluğu, volatilité ve korelasyon varsayımlarının doğruluğu ve uygunluğu, değerlendirme ve risk duyarlılık hesaplamalarının ise doğruluğu,

e) Risk ölçüm modellerinde kullanılan veri kaynaklarının bağımsızlığı, tutarlılığı ve güvenilirliği ile verilerin zamanında ulaşılabiliirliğinin değerlendirilmesinde kullanılan kontrol ve doğrulama süreçleri,

f) Modellerin doğruluğunun değerlendirilmesinde kullanılan geriye dönük test sonuçlarına ilişkin kontrol ve doğrulama süreçleri.

Model değerlendirme ve izleme süreci

MADDE 7-(1) 4 üncü madde çerçevesinde verilecek izinlerde bankaların yazılı model değerlendirme ve izleme süreçlerine sahip olması şarttır.

(2) Model değerlendirme süreci ile modelin kavramsal boyutta sağlamlılığının tesisi ve sürdürülmesi ile tüm önemli risklerin model tarafından kapsanması sağlanır. Bu amaçla bankalar yeterli düzeyde model validasyonu yapmak zorundadır.

(3) Validasyonlar, kuruluş, yapılanma, değişiklik ve periyodik validasyonları içerir. Kuruluş validasyonu, modelin bankada kurulduğu, yapılanma validasyonu, modelde önemli değişikliklere gidildiği, değişiklik validasyonu ise modelin uygunluğunu ve yeterliliğini bozacak nitelikte; piyasada önemli yapısal değişikliklerin veya portföy bileşiminde değişikliklerin yaşandığı zamanlarda icra edilir. Periyodik validasyon ise diğer validasyonlardan bağımsız olarak düzenli zaman aralıkları çerçevesinde yapılır.

- (4) Validasyonlarda;
- a) Varsayımsal (gün sonu pozisyonun değişmediği varsayımı) ve fiili geriye dönük testler,
 - b) Risk ölçüm modelinin varsayımlarının doğruluğunun ve risklerin doğru ölçüldüğünün gösterilmesine yönelik testler,
 - c) Portföy riskleri ve yapıları konusunda risk ölçüm modeli validasyon testleri,
 - ç) Risk ölçüm modelinin önemli baz riski ve yoğunlaşma riski gibi olası bazı yapısal özellikleri de açıklayabilmesinin sağlanmasına yönelik varsayımsal portföyler kullanılır.

(5) Model izleme süreci ile kullanılan risk ölçüm modelinin doğruluğunun ve performansının izlenmesi sağlanır. Risk ölçüm modelinin doğruluğu ve performansının izlenmesinde geriye dönük testler kullanılmak zorundadır. Geriye dönük testlerin, modelin her iş günü için, portföyün gün sonu pozisyonları için hesaplanan günlük riske maruz değer ile bir sonraki iş günü sonuna kadar portföyün değerinde meydana gelen günlük değişim arasında bir karşılaştırma yapma imkanı sağlaması zorunludur. Geriye dönük test, hem varsayımsal hem de fiili değişimlere dayalı olarak yapılır.

(6) Kurum, bankanın portföy değerinde meydana gelen fiili ve varsayımsal değişimler için geriye dönük test uygulayabilme durumunu inceler. Portföy değerindeki varsayımsal değişimlere ilişkin geriye dönük test, portföyün gün sonu değeri ile pozisyonların değişmediği varsayımıyla portföyün bir sonraki gün sonundaki değeri arasında bir karşılaştırmaya dayanır. Portföyün değerinde fiili değişimlerin dikkate alındığı geriye dönük testler, portföyün gün sonu değerinin; ücret, komisyon ve net faiz gelirleri hariç olmak üzere portföyün gerçek gün sonu değeri ile karşılaştırılmasına dayanır.

(7) Kurum, bankaların geriye dönük test uygulamalarını yetersiz bulduğu takdirde, geriye dönük test süreçlerinin iyileştirilmesi ve geliştirilmesine yönelik uygun tedbirlerin alınması zorunludur.

Spesifik risk için sermaye yükümlülüğü hesaplamasında model kullanımı için aranacak ilave şartlar

MADDE 8- (1) Getirisi faiz oranı ile ilişkilendirilmiş finansal araçlar ve hisse senetleri pozisyonlarının spesifik riski için gerekli sermaye yükümlülüğünü risk ölçüm modeli aracılığıyla hesaplamak isteyen bankalar, risk ölçüm modeli kullanım izni konusunda aranan diğer şartlara ilaveten ikinci fıkrada yer alan model kriterleri ile üçüncü ve dördüncü fıkralarda yer alan şartları sağlamak zorundadır.

- (2) Model kriterleri kapsamında;
- a) Modelin portföydeki tarihsel fiyat değişimini açıklaması,

- b) Modelin portföyün büyüklüğü ve portföy bileşimindeki değişiklikler açısından yoğunlaşmayı kapsamaması,
- c) Modelin olumsuz piyasa koşullarında da çalışabilmesi,
- ç) Spesifik riskin doğru ölçüldüğünün tespiti amacıyla, modelin geriye dönük testler ile validasyonunun sağlanması,
- d) Kurumca geriye dönük testlerin ilgili alt portföyler bazında yapılmasına izin verilmesi durumunda, bu portföylerin seçiminde tutarlılığın sağlanması,
- e) Modelin baz riski kapsamaması (bu çerçevede bankalarca modelin benzer, ancak aynı olmayan pozisyonlar arasındaki önemli münferit farklara karşı hassas olduğunun gösterilmesi),
- f) Modelin olay riskini kapsamaması, koşulları aranır.

(3) Risk ölçüm modeli, daha az likit olan pozisyonlardan ve sınırlı fiyat şeffaflığına sahip pozisyonlardan kaynaklanan riskleri gerçekçi piyasa senaryolarıyla, dikkatli ve ihtiyatlı bir şekilde değerlendirmeli ve asgari veri standartlarına uygun olmalıdır. Temsili veriler ihtiyatlı bir şekilde seçilmelidir ve sadece mevcut verilerin yetersiz olduğu ya da bir pozisyonun veya portföyün gerçek volatilitisini tam yansıtmadığı durumlarda kullanılmalıdır.

(4) Bankalar, tekniklerdeki ve en iyi uygulamalardaki gelişmelerden yararlanmalıdır.

(5) Yedinci fıkra kapsamında sermaye yükümlülüğü hesaplamasına dahil edilenler hariç olmak üzere menkul kıymetleştirme pozisyonları ve n inci temerrüt olayına bağlı olarak ödeme şartının gerçekleştiği kredi türevleri için Yönetmelik uyarınca standart metotla sermaye yükümlülüğü hesaplayan bankalar, bu riskleri içsel model kapsamında spesifik risk için sermaye yükümlülüğü hesaplamalarına dahil etmeyebilirler.

(6) Bu fıkra kapsamında dikkate alınan getirisi faiz oranı ile ilişkilendirilmiş menkul kıymetlere ilişkin ilave risk ayrıca içsel model hesaplamalarına dahil edilmez.

a) Bankalar, sermaye yükümlülüğünün hesaplanmasında, riske maruz değer ölçümünde kapsanan risklere ilave olarak, temerrüt ve kredi değerliliği değişim risklerini de kapsayacak bir yaklaşım kullanmak zorundadır.

b) Bu yaklaşım, getirisi faiz oranı ile ilişkilendirilmiş finansal araçlara ilişkin spesifik risk için sermaye yükümlülüğü hesaplamasına tabi olan bütün pozisyonların -menkul kıymetleştirme pozisyonları ve n inci temerrüt olayına bağlı olarak ödeme şartının gerçekleştiği kredi türevleri hariç olmak üzere ilave temerrüt ve kredi değerliliği değişim risklerini kapsamalıdır. Kurumun onayına bağlı olarak, bankalar içsel olarak riskleri nasıl ölçtüğü ve yönettiğiyle uyumlu bir şekilde, borsaya kote edilmiş tüm hisse senedi ve bu hisse senetlerine dayalı türev pozisyonlarını sürekli olmak koşuluyla

kapsama dâhil edebilir. Bu yaklaşım, temerrüt ve kredi değerliliği değişim olayları arasındaki korelasyonun etkisini yansıtır. Temerrüt ve kredi değerliliği değişim olayları ile diğer piyasa risk faktörleri arasındaki çeşitlendirme etkisi ise yansıtılmamalıdır.

c) İlave riski ölçen yaklaşım, binde dokuzyüzdoksandokuz güven aralığı ve bir yıllık dönemi kapsayacak şekilde temerrüt ve içsel veya dışsal kredi değerliliği değişim riskine bağlı olan kayıpları ölçer. Korelasyon varsayımları, kavramsal olarak sağlam bir çerçevede oluşturulmuş objektif veri analiziyle desteklenir. İlave riski ele alan bu yaklaşım, ihraççı yoğunlaşmasını ve stres koşulları altında ürün sınıfları içinde ve arasında gerçekleşebilecek yoğunlaşmaları yansıtır. Bu yaklaşım, bir yıllık dönem süresince sabit bir risk seviyesi olduğu varsayımına dayanır. Likidite ufku içerisinde temerrüt veya kredi değerliliği değişim riskine maruz kalan alım satım pozisyonları veya belli sayıda pozisyonlar başlangıçtaki risk seviyesini koruyacak şekilde likidite ufku sonunda yeniden belirlenir. Bankalar, alternatif olarak bir yıllık sabit pozisyon varsayımını tutarlı olmak kaydıyla kullanabilirler.

ç) Likidite ufku, özellikle pozisyon büyüklüğüne bağlı olarak, pozisyonu elden çıkarmak veya volatilitenin yüksek olduğu piyasa koşullarındaki önemli fiyat risklerinden korunmak için gereken süreye göre belirlenir. Likidite ufku hem sistematik hem de bankaya özgü dalgalanma dönemlerindeki gerçek uygulama ve tecrübeyi yansıtır. Likidite ufku, ihtiyatlı varsayımlar altında ölçülmeli ve kendi içinde satış veya riskten korunma işlemlerinin gerçekleştirileceği fiyatı önemli ölçüde etkilemeyecek şekilde yeterli uzunlukta olmalıdır. Bir pozisyon veya pozisyonlar bütünü için likidite ufku en az üç aydır. Bir pozisyon veya pozisyonlar bütünü için uygun likidite ufku belirlenirken bankanın değer ayarlamalarına ve likiditesi az pozisyonların yönetimine ilişkin iç politikalar dikkate alınmalıdır. Banka münferit bir pozisyondan ziyade pozisyonlar bütünü için likidite ufkunu belirlerken, pozisyonlar bütünü tanımlamak için getirilen kriterleri likidite farklılıklarını yansıtacak şekilde anlamlı bir şekilde tanımlar. Likidite ufku, yoğunlaşma olan pozisyonlar için daha yüksek olmalıdır. Menkul kıymetleştirme sürecinin likidite ufku, volatilitenin yüksek olduğu piyasa koşullarında; varlıkların bir araya getirilmesi, satışı ve menkul kıymetleştirilmesi için veya önemli risk faktörlerinden korunma için geçen süreyi yansıtmalıdır.

d) Riskten korunma, ilave temerrüt ve kredi değerliliği değişim riskini yansıtmak üzere bir bankanın yaklaşımına dahil edilebilir. Uzun ve kısa pozisyonlar aynı finansal ürünle ilişkili ise söz konusu pozisyonlar netleştirilebilir. Aynı borçlunun farklı menkul kıymetleri veya farklı ürünleri içeren uzun ve kısa pozisyonlarla veya farklı ihraççılara ait uzun ve kısa pozisyonlarla ilişkili riskten korunma veya çeşitlendirme etkileri, farklı ürünlerdeki brüt uzun ve kısa pozisyonların yalnızca açık bir şekilde modellenmesi halinde kabul edilebilir. Bankalar riskten korunmanın vadesi ile likidite ufku arasındaki zaman diliminden kaynaklanabilecek önemli risklerin

etkilerini yansıtmalıdır. Ayrıca, riskten korunma stratejilerinde ürün, sermaye yapısındaki önceliklendirme, içsel veya dışsal derecelendirme, vade, devir veya ürünlerdeki diğer değişikliklerden kaynaklanan önemli baz riski potansiyeli de yansıtılmalıdır. Bir banka, riskten korunma işleminin altında yatan riski doğuracak olaya yaklaşırsa bile riskten korunma işlemini devam ettirebildiği ölçüde bu riskten korunma işlemini yansıtır. Dinamik riskten korunma stratejilerinden doğan ilave artık riskler sermaye yükümlülüğüne yansıtılmalıdır. Dinamik riskten korunma stratejileriyle riskten korunulan alım satım hesapları pozisyonları için riskten korunulan pozisyona ilişkin likidite ufku dahilinde riskten korunmanın yeniden dengelenmesi için bankanın aşağıdaki koşulları sağlaması gerekir:

1) İlgili alım satım hesapları pozisyonları üzerinden riskten korunmayı tutarlı bir şekilde modellemeyi tercih etmesi,

2) Yeniden dengeleme işlemiyle daha iyi bir risk ölçümü sağladığını gösterebilmesi,

3) Riskten korunma amaçlı kullanılan ürün piyasalarının volatilitenin yüksek olduğu piyasa koşullarında bile yeniden dengelenmeyi sağlayabilecek kadar likit olduğunu gösterebilmesi.

e) İlave riski yansıtacak yaklaşımda opsiyonlar, yapılandırılmış kredi türevleri gibi doğrusal olmayan ve fiyat değişimlerini etkileyen önemli doğrusal olmayan davranış gösteren diğer pozisyonların etkileri yansıtılmalıdır. Bankalar, söz konusu ürünlerin fiyat riskinin değerlendirilmesi ve tahmini süreçlerinin doğasında olan model risk tutarını göz önünde tutmalıdır.

f) İlave riski yansıtacak yaklaşım, objektif ve güncel veriye dayanmalıdır.

g) Risk ölçüm sisteminin bağımsız gözden geçirilmesinin ve içsel modelin validasyonunun bir parçası olarak, bankalar ilave ve riske yönelik olarak aşağıdaki koşulları yerine getirmelidir:

1) Korelasyon ve fiyat değişimlerine yönelik model yaklaşımının portföye uygunluğunun validasyonu yapılmalıdır. Sistemik risk faktörlerinin seçimi ve ağırlıklandırılması da buna dahildir.

2) Duyarlılık ve senaryo analizi dahil bir dizi stres testi gerçekleştirilmelidir. Söz konusu stres testinde yaklaşımın özellikle yoğunlaşmaya yönelik olarak nitelik ve nicelik yönünden uygunluğu değerlendirilmelidir. Söz konusu testler tarihsel olarak tecrübe edilen olaylar dizisiyle sınırlı kalmamalıdır.

3) İlgili içsel model karşılaştırmaları dahil uygun niceliksel validasyon uygulanır. İlave riskleri yansıtacak yaklaşım bankaların alım satım risklerini tanımlama, ölçme ve yönetmeye yönelik içsel risk yönetim metodolojisiyle tutarlı olmalıdır.

ğ) Bankalar korelasyon ve diğer modelleme varsayımlarını yeterli şeffaflıkta yansıtacak şekilde ilave riskini yansıtan yaklaşımlarını yazılı hale getirmelidir.

h) Bankanın ilave riskini yansıtan yaklaşımı bu fıkrada yer alan tüm gereksinimlerle uyumlu olmamakla birlikte, bankanın kendi risklerini tanımlamaya, ölçmeye ve yönetmeye yönelik oluşturulan içsel metodolojisiyle uyumlu olması halinde bankanın kendi yaklaşımıyla sermaye gereksinimi hesaplamasına izin verilebilir. Ancak, bu durumda bankanın kendi yaklaşımı ile hesapladığı sermaye gereksiniminin, bu maddedeki gereksinimlerin tamamına uyumlu olması halinde gerekli olacak sermaye tutarından az olmayacağını gösterilmelidir. Kurum bu duruma uyum sağlandığını en az yılda bir kez olmak üzere gözden geçirir.

i) Bankalar seçtikleri yaklaşımla yapacakları ilave risk hesaplamalarını en az haftalık olarak gerçekleştirmelidir.

(7) Kurum, korelasyon alım satım portföyü için standart yöntemle hesaplanan sermaye yükümlülüğünün yerine bu maddede yer alan şartların yerine getirilmesi halinde içsel yaklaşım ile ek sermaye yükümlülüğü hesaplanmasına izin verebilir. Söz konusu içsel yaklaşım sabit risk düzeyi varsayımı altında, bir yıllık bir dönem ve binde dokuzyüzdoksandokuz güven aralığı dahilinde tüm fiyat risklerini kapsmalı ve likidite, yoğunlaşma, riskten korunma ve opsiyonelite etkilerini yansıtacak şekilde ayarlanmalıdır. Bankalar korelasyon alım satım portföyleriyle birlikte yönetilen pozisyonları da bu yaklaşıma dahil ederek altıncı fıkranın (a) bendi kapsamından muaf tutabilir. Tüm fiyat riskleri için hesaplanan sermaye yükümlülüğü tutarı, Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin onuncu fıkrası uyarınca tüm pozisyonlar için hesaplanacak sermaye yükümlülüğünün yüzde sekizinden daha az olamaz. Korelasyon alım portföyü modele dahil edilirken aşağıda sayılan riskler dikkate alınmalıdır:

a) Dilimlere ayrılmış ürünlerde temerrüt sıralandırılmasını da içeren çok sayıda temerrütten kaynaklanan kümülatif risk,

b) Gama ve çapraz gama etkilerini içeren kredi faiz farkı riski,

c) Spread ve korelasyon arasındaki çapraz etkiyi de içeren örtük korelasyonların volatilitesi,

ç) Aşağıdakileri de içeren baz riski;

1) Endeks spreadi ve endeksi oluşturan münferit varlıklar arasındaki baz riski,

2) Bir endeks ile bu endekse bağlı olarak yönetilen özel oluşturulmuş portföyler arasındaki örtük korelasyonun baz riski,

d) Geri dönme oranı volatilitesi, bu oran dilim fiyatlarını etkilemek üzere geri dönme oranının eğilimiyle ilgilidir,

e) Kapsamlı risk ölçümünde dinamik riskten korunma imkanlarına yer verilmesi halinde, riskten korunmanın bozulması ve söz konusu riskten korunmanın yeniden dengelenme potansiyel maliyeti riski.

(8) Yedinci fıkranın (e) bendi kapsamında, bankaların bu bentte yer alan standartlarla uyumlu bir şekilde içsel model kapsamındaki tüm pozisyonların önemli risklerini içermesini sağlayacak yeterli piyasa verisi bulunmalıdır. Geriye dönük test veya diğer uygun yöntemler ile risk ölçümünün bu ürünlerin tarihsel fiyat değişimlerini uygun bir şekilde açıklayabildiği ortaya konulmalıdır. Bu madde kapsamında içsel model kullanılarak sermaye yükümlülüğü hesaplanmak üzere onay alınan pozisyonlar ile onayı olmayan pozisyonların ayrıştırılabilmesinin sağlanması gerekmektedir. Bankalar bu bentteki portföylere yönelik olarak önceden belirlenen bir dizi spesifik stres senaryolarını düzenli olarak uygulamalıdır. Söz konusu stres senaryolarında, korelasyon alım satım masalarının kar zararı üzerinde temerrüt oranları, geri dönme oranları, kredi faiz farkları ve korelasyonlara uygulanacak stresin etkisi analiz edilmelidir. Bankalar stres senaryolarını en az haftada bir kez uygulamalı ve üçer aylık dönemler itibarıyla da sonuçlarını Kuruma raporlamalıdır. Stres testleri sonuçları değerlendirildiğinde, modele göre hesaplanan sermaye yükümlülüğünün önemli ölçüde yetersiz bulunması halinde Kuruma derhal bilgi verilmelidir. Bu stres testi sonuçlarına göre, Kurumun gerekli görmesi halinde korelasyon alım satım portföyü için ilave sermaye yükümlülüğü getirilebilir. Bankalar tüm fiyat risklerini içeren sermaye yükümlülüğünü en az haftalık olarak hesaplamalıdır.

(9) Spesifik risk için sermaye yükümlülüğü aşığıdaki bentlerde yer alan tutarların toplamıdır:

a) Yedinci fıkrada kapsamında sermaye yükümlülüğü hesaplamasına dahil edilenler hariç olmak üzere menkul kıymetleştirme pozisyonları ve n inci temerrüt olayına bağlı olarak ödeme şartının gerçekleştiği kredi türevleri için Yönetmelik uyarınca hesaplanan sermaye yükümlülüğü,

b) Altıncı fıkranın (a) bendi uyarınca hesaplanan ilave temerrüt ve kredi değerliliği değişim riski ölçüsünün en güncel değeri ile 12 haftalık ortalamasından büyük olanı ve uygulanabilir olduğu durumlarda, yedinci fıkraya göre hesaplanan fiyatlama riski ölçüsünün en güncel değeri ile 12 haftalık ortalamasından büyük olanı.

(10) Spesifik risk için sermaye yükümlülüğünün hesaplanmasında, bankalar riske maruz değer hesaplamasında dikkate alınan temerrüt ve kredi değerliliği değişim riskine ilave olarak, alım satım portföyü pozisyonlarına ilişkin temerrüt riski ve kredi değerliliği değişim riskini kapsayan bir yaklaşım kullanmak zorundadır. Bu kapsamda, mükerrerliğin önlenmesi amacıyla bankalar, temerrüt ve kredi değerliliği değişim riskine ilişkin ilave sermaye yükümlülüğünün hesaplanmasında, özellikle olumsuz piyasa koşullarının meydana gelmesi ya da kredi ortamında başka bozulma göstergelerinin ortaya çıkması halinde 10 gün içinde kapatılabilecek pozisyonlar için, temerrüt riskinin riske maruz değer ölçümüne ne kadar dahil edilmiş bulunduğunu hesaba katabilir. İlave temerrüt ve kredi değerliliği değişim riski için gereken ve birinci fıkrada uyarınca hesaplanmak zorunda olan ilave

sermaye yükümlülüğü, Yönetmelikte kredi riskine esas tutar hesaplamasına ilişkin usul ve esaslar çerçevesinde hesaplanır.

(11) İlave sermaye yükümlülüğünün hesaplanmasına, özkaynaklardan indirilen veya yüzde binikiyüzelli oranında risk ağırlığına tâbi tutulan menkul kıymetleştirme pozisyonları, bu uygulamalarda belirtilen yükümlülükten az olmayacak bir sermaye yükümlülüğüne tâbi tutulur. Bu pozisyonların alım satımını yapan bankalar, alım satım niyetlerine ilave olarak, geleneksel veya sentetik menkul kıymetleştirmede menkul kıymetleştirmeye tabi pozisyonlar veya bunları oluşturan risk bileşenlerinin tümü için likit bir iki yönlü piyasanın mevcut olduğunu Kuruma göstermeleri şartıyla farklı bir uygulamada bulunabilir.

Risk ölçüm modeli aracılığıyla sermaye yükümlülüğünün hesaplanması

MADDE 9-(1) Risk ölçüm modeli kullanan bankalarca hesaplanacak sermaye yükümlülüğü (a) ve (b) bendinde bulunan tutarların toplamına 8 nci madde uyarınca hesaplanan sermaye yükümlülüğünün ilave edilmesiyle elde edilen tutara eşittir.

a) Bu Tebliğde belirtilen parametrelere göre hesaplanan bir önceki günün riske maruz değeri ile son 60 iş gününün günlük riske maruz değerlerinin ortalamasının uyarlanmış çarpım faktörü (mc) ile çarpılması suretiyle bulunan tutardan büyük olanı,

b) Bu Tebliğde belirtilen parametrelere göre en güncel hesaplanan bir önceki günün stres riske maruz değeri ile üçüncü fıkrada belirtilen yöntem ve sıklıkta hesaplanan son 60 iş gününün stres günlük riske maruz değerlerinin ortalamasının uyarlanmış çarpım faktörü (ms) ile çarpılması suretiyle bulunan tutardan büyük olanı.

(2) Riske maruz değer günlük olarak hesaplanır. Hesaplama tek taraflı yüzde doksandokuz güven aralığı kullanılır ve on günlük elde tutma süresi esas alınır. Bankalar, on günlük elde tutma süresine, zamanın karekökü formülüyle ölçeklendirme yapmak suretiyle daha kısa elde tutma süresini kullanarak riske maruz değer hesaplayabilir. Bu şekilde daha kısa elde tutma süreleri kullanan bankalar, kullanılan yaklaşımın makul olduğunu periyodik olarak Kuruma doğrulamakla yükümlüdür. Hesaplama kullanılacak gözlem süresi ise bir yıldan az olamaz. Fiyat volatilitesinde önemli yükselmeler yaşandığı durumlarda, Kurum doğrudan ya da bankalarca yapılacak talep üzerine gözlem süresini daha kısa olarak belirleyebilir. Hesaplama kullanılan veri setlerinin ayda bir güncellenmesi zorunludur.

(3) Stres riske maruz değer hesaplanması için kullanılacak olan geçmiş verinin seçimi Kurumun iznine tabidir. Kullanılan veri banka tarafından yıllık olarak gözden geçirilir. Stres riske maruz değer en az haftada bir defa hesaplanır.

Asgari ve uyarlanmış çarpım faktörü

MADDE 10-(1) Asgari çarpım faktörleri üçe eşittir. Uyarlanmış çarpım faktörleri (m_c ve m_s), asgari çarpım faktörlerine, yalnızca riske maruz değer üzerinden yapılacak geriye dönük testlerle tespit edilen son ikiyüzelli iş günü içindeki sapma sayısına aşğıdaki Tablo'da karşılık gelen artı çarpım faktörünün eklenmesi suretiyle bulunan değerlerdir. Sapma sayısının portföyün değerindeki fiili ve varsayımsal değışikliklere ilişkin geriye dönük test sonuçlarına göre tutarlı bir şekilde hesaplanması gereklidir. Sapma, portföyün değerinde meydana gelen değışikliğin bankanın kullandığı modelce ortaya konan bir günlük riske maruz değeri aşması sonucu ortaya çıkar. Sapma sayısı asgari olarak üç ayda bir belirlenir ve sapma sayısı portföyün değerinde fiili ve varsayımsal değışiklikler dikkate alınarak hesaplanan sapma sayılarından büyük olanıdır.

Sapma Sayısı	Artı Çarpım Faktörü
5'ten az	0,00
5	0,40
6	0,50
7	0,65
8	0,75
9	0,85
10 veya daha fazla	1,00

(2) Modelin tahminlerinin isabetli olduğunun ancak sapmaların istisnai bir durum nedeniyle olduğunun gösterilmesi kaydıyla, Kurum bu istisnai durumdan kaynaklanan sapmaların Tablo'da yer alan artı çarpım faktörlerinin tespitinde dikkate alınmamasına izin verebilir.

(3) Sapma sayısının modelin yeterince doğru ve hassas olmadığını göstermesi durumunda, Kurum modelin derhal düzeltilmesi ve iyileştirilmesini sağlamaya yönelik önlemler alınmasını ister veya modelin kullanım iznini iptal eder.

(4) Bankaların geriye dönük test sonuçları esas alınarak hesaplanan ve artı çarpım faktörü uygulanmasında değışiklik gerektiren sapma sayısı artış durumlarını beş iş gününü geçmeyecek şekilde ivedilikle Kuruma bildirmeleri şarttır.

Risk ölçüm modelinin kapsamı

MADDE 11- (1) 4 üncü maddenin birinci fıkrası uyarınca izin verilecek risk ölçüm modelinin kapsadığı riskler için, bankanın ilgili piyasalardaki faaliyet düzeyine bağlı olarak modelin yeterli sayıda risk faktörünü içermesi zorunludur. Bankanın fiyatlama modelinde yer almakla birlikte, risk ölçüm modelinde dikkate alınmayan risk faktörleri için banka bu faktörlerin modele dahil edilmemesinin modelin doğruluğuna önemli bir etkisinin bulunmadığı

hususunda Kurumu ikna edebilmelidir. Risk  l m modeli, korelasyon riski ve baz riskine ilaveten opsiyon ve diğer finansal araçlardaki doğrusal olmayan riskleri kapsamalıdır. Risk faktörü olarak, göstergelerin kullanılması durumunda, bu göstergeler tutulan gerçek pozisyonun performansını doğru bir şekilde yansıtmalıdır.

(2) Faiz oranı riski kapsamında risk ölüm sisteminin, her bir para birimi itibarıyla bankanın faiz oranına duyarlı bilanço içi veya bilanço dışı pozisyonlarına ilişkin başlıca risk faktörlerini kapsaması Şarttır. Bankalar, verim eğrilerini, genel kabul görmüş yaklaŐımlardan birini kullanarak modeller.  nemli ölçüde faiz oranı riskine tabi belirli para birimleri ve piyasalar için, verim eğrisi, faiz oranlarının volatilitesindeki değişimlerin yansıtılması amacıyla, asgari altı vade dilimine ayrılır. Risk  l m sistemi, farklı verim eğrileri arasında tam korelasyon bulunmamasından kaynaklanan riskleri de kapsamalıdır.

(3) Risk  l m sistemi, bankanın pozisyonlarına göre her bir döviz cinsine ve altına karşılık gelen risk faktörlerini içerir. Kolektif yatırım kuruluşlarına yapılmış olan yatırımlar için, fiilen elde tutulan döviz pozisyonları hesaba katılır. Doğruluğunun yeterince sağlanması Şartıyla, bankalarca, kolektif yatırım kuruluşunun döviz pozisyonlarına ilişkin üçüncü tarafların bildirimini dikkate alınabilir. Bankanın, kolektif yatırım kuruluşunun döviz pozisyonları hakkında bilgi sahibi olmaması durumunda, bu pozisyon Yönetmeliğin 19 uncu maddesinin beşinci fıkrası hükümlerine göre işleme tabi tutulur.

(4) Risk  l m sisteminde, bankanın önemli pozisyonlara sahip olduğu hisse senedi piyasalarının her biri için ayrı bir risk faktörü kullanılır.

(5) Risk  l m sisteminde, bankanın önemli miktarda pozisyona sahip olduğu her bir emtia için ayrı bir risk faktörü kullanılır. Risk  l m sistemi, benzer emtialar arasında tam korelasyon bulunmamasına ve vadeli fiyatlarda vade uyumsuzluklarından kaynaklanan değişimlere ilişkin riskleri de kapsamalıdır. Ayrıca, piyasanın nitelikleri ve özellikle pozisyonlarını kapatmaları için yatırımcılara sağlanan imk nlar ve teslim tarihleri de dikkate alınır.

(6) Bankalar kullandıkları modele, opsiyonlardan veya opsiyon benzeri pozisyonlardan kaynaklanan tüm önemli fiyat risklerini dahil etmek zorundadır.

(7) Risk  l m modelleri için ters stres testleri de uygulanır.

Ampirik korelasyon

MADDE 12- (1) Kurum, bankalarca korelasyonların ölçümünde kullanılan sistemin doğruluğuna kanaat getirmesi durumunda, risk kategorileri içinde ve risk kategorileri arasında ampirik korelasyonların kullanımına izin verebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 13- (1) 3/11/2006 tarihli ve 26335 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Risk Ölçüm Modelleri ile Piyasa Riskinin Hesaplanmasına ve Risk Ölçüm Modellerinin Değerlendirilmesine İlişkin Tebliğ yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 14- (1) Bu Tebliğ 1/7/2012 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı yürütür.

YAPISAL POZİSYON TEBLİĞİ

28 Haziran 2012 Perşembe

Resmî Gazete

Sayı : 28337

TEBLİĞ

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumundan:

YAPISAL POZİSYONA İLİŞKİN TEBLİĞ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç ve Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğ, bankaların yapısal pozisyonları kapsamına girebilecek döviz ve dövize endeksli varlıkları, yapısal pozisyon sayılmanın gerektirdiği nitelikleri ve yapısal pozisyona tanınan sermaye yükümlülüğü muafiyetinden yararlanma koşullarına ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla düzenlenmiştir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 43, 45 ve 93 üncü maddeleri ile Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin 19 uncu maddesinin dokuzuncu fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde yer alan;

a) Banka: 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan bankaları,

b) Kurum: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunu,

c)Yönetmelik: Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliği,
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Yapısal Pozisyon Uygulaması

İzin ve yapısal pozisyonun kapsamı

MADDE 4 – (1) Yapısal pozisyon bulundurmak için Kurumdan izin alınması zorunludur. Yapılacak izin başvurusuna, müracaata konu bu madde

kapsamındaki varlıkların yapısal pozisyon olarak bulundurulmasına ilişkin yönetim kurulu kararının bir örneği ile yapısal pozisyon olarak tutulacak varlıklara ilişkin bilgiler eklenir. Alınacak kararda, yapısal pozisyonun niteliği ve yönetilme şekli detaylı bir biçimde belirtilir.

(2) Bankaların yapısal pozisyonları kapsamına döviz ve dövize endeksli varlıklardan;

- a) Borçlanmayı temsil eden döviz cinsinden menkul kıymetler,
- b) Şirketler tarafından ihraç edilen ortaklık hakkını temsil eden döviz cinsinden menkul kıymetler,
- c) Borçlanmayı temsil eden dövize endeksli menkul kıymetler dahil edilir. Bu Tebliğ uygulamasında altın döviz varlığı olarak kabul edilir.

(3) Yapısal pozisyon bulundurmak bankaların ihtiyarındadır.

Yapısal pozisyon kapsamına giren varlıklarda aranan nitelikler

MADDE 5 – (1) 4 üncü madde uyarınca yapısal pozisyon kapsamına giren varlıklarda aşığıdaki nitelikler aranır:

a) 4 üncü maddenin ikinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerindeki varlıkların Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin birinci ve dördüncü fıkralarında belirtilen nitelikli menkul kıymet özelliklerine sahip ve yapısal pozisyona girdiği tarih itibariyle vadelerine en az bir yıl kalmış olması ve bu varlıkların uzun vadeli yatırım olarak vade sonuna kadar elde tutulacağına dair yönetim kurulu kararının bulunması,

b) Altının 21/2/1997 tarih ve 22912 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kıymetli Madenler Borsasında İşlem Görecek Altın Standardına İlişkin Tebliğde belirlenen standartlardaki külçe altın olması ve yapısal pozisyona alındığı tarihten itibaren en az üç yıl süre ile elde tutulacağına dair yönetim kurulu kararının bulunması,

c) 4 üncü maddenin ikinci fıkrasının (b) bendinde sayılan varlığı ihraç eden şirketin, Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin beşinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen şirketlerden olması ve yapısal pozisyonda en az üç yıl süre ile elde tutulacağına dair yönetim kurulu kararının bulunması.

(2) Bu Tebliğde belirtilen diğer koşullara uyulmak kaydıyla, G-20 ülkelerinin merkezi hükümetleri, Dünya Bankası ve IFC tarafından ihraç edilen borçlanmayı temsil eden menkul kıymetler ile Türkiye Cumhuriyeti Hazinesi tarafından yurt içi ve yurt dışı piyasalarda ihraç edilen döviz ve dövize endeksli iç ve dış borçlanma senetleri derecelendirme kuruluşlarının notları aranmaksızın yapısal pozisyon olarak kullanılabilir.

(3) Bu madde kapsamındaki nitelikleri taşımayan varlıklar yapısal pozisyon kapsamına alınamaz.

Yapısal pozisyon kapsamına giren varlıklara ilişkin esaslar

MADDE 6 – (1) Yapısal pozisyona dahil edilen varlıklar alım-satım ve repo işlemelerine, teminata veya rehne konu edilemezler.

(2) Yapısal pozisyon kabul edilmenin sağladığı muafiyet ve muhasebeleştirme ilkeleri bu kapsamdaki varlıkların yapısal pozisyon olarak bulundurulduğu süre boyunca tutarlı bir şekilde uygulanır.

(3) Yapısal pozisyonu oluşturan varlıklar hiç bir şekilde yapılanmış finansal ürünleri içeren sözleşmelere ve netleştirme sözleşmelerine konu edilemez.

(4) Birinci, ikinci ve üçüncü fıkralara aykırı uygulamalara konu olan yapısal pozisyondaki varlıklar, uygulamaya konu olduğu tarih itibariyle yapısal pozisyondan çıkarılır.

(5) Yapısal pozisyon, bu Tebliğdeki usul ve esaslara uygun olmak kaydıyla banka yönetim kurulunun belirlediği kurallar ve sınırlar içinde yönetilir.

(6) Yapısal pozisyon bulunduracak bankalar, kurların beklenenin tersine olumsuz bir biçimde gelişmesi ihtimaline karşı, yapısal pozisyonlar için tamamen veya kısmen finansal koruma sağlayacak ve söz konusu pozisyonların muhtemel olumsuz etkilerini azaltabilecek imkanlara sahip olmalıdır.

Yapısal pozisyonların muhasebeleştirme ilkeleri

MADDE 7 – (1) Yapısal pozisyon içinde tasnif edilecek varlıklar, bankaların muhasebe sistemlerinde tekd zeni uygulamaya yönelik Kurulca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde elde tutma süreleri de dikkate alınarak ilgili yardımcı hesaplar altında izlenirler ve borçlanmayı temsil eden döviz veya dövize endeksli varlıklar vade sonuna kadar, diğer yapısal pozisyonlar ise asgari elde tutma s relerinden düşük olmamak koşuluyla banka yönetim kurulunca öngörülen süre boyunca bu hesaplarda tutulurlar. Bu varlıklar alım-satım hesapları arasında izlenemez.

(2) Yapısal pozisyona konu varlıkların olağan üstü nedenler hariç kısmen veya tamamen birinci fıkraya aykırı olarak ilgili olmayan hesaplar altında sınıflandırılması veya elden çıkarılması durumunda banka, işlemin yapıldığı tarihi takip eden gelecek iki yıl boyunca yapısal pozisyon tutamaz. Kurum tarafından uygun görülecek haller ile aşağıdaki olaylar olağan üstü neden olarak kabul edilir;

a) Yapısal pozisyona konu varlığı ihraç edenin kredi değerliliğinde önemli bir düşüş olması,

b) Vergi düzenlemelerinde, bu tür finansal varlıkların faiz gelirlerine ilişkin var olabilecek vergi indirim ve muafiyetlerini ortadan kaldıran bir değişiklik yapılması,

c) Birleşme veya devir gibi nedenlerle, bankanın mevcut faiz riski pozisyonunu veya kredi riski politikasını devam ettirebilmek için bu tür finansal varlıkları zorunlu olarak elden çıkarması,

ç) Bankaların yatırım alanları ve sınırlarına ilişkin düzenlemelerde yapılan değişiklikler nedeniyle bu tür finansal varlıkların zorunlu olarak elden çıkarılması,

d) Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıkların risk ağırlıklarının önemli ölçüde artırılması nedeniyle bunların elden çıkarılmak zorunda kalınması,

e) Bankanın başvurusu ile banka özkaynaklarındaki değişimin sürekli olup olmadığını ve bankanın mali durumunu dikkate alarak Kurumun uygun görmesi.

(3) Yapısal pozisyon içinde tasnif edilecek varlıkların aktifte bulunduğu süre veya vadesi boyunca oluşacak kur, faiz ve diğer değerleme işlemlerine ilişkin farkları, özkaynaklar içerisinde bir değerleme fonu hesabında izlenir ve bu farklar kâr dağıtımına konu edilemezler.

(4) Yapısal pozisyon içinde tasnif edilecek varlıkların kur değişimlerinden kaynaklanabilecek değer düşüşleri öncelikle özkaynaklar arasındaki pozitif değerleme unsurlarının azaltılması suretiyle hesaplara yansıtılır ancak değer düşüşünün mevcut değerleme farkının üzerinde olması durumunda kâr / zarar hesapları kullanılır.

Yapısal pozisyona ilişkin sınırlar ve ilaveler

MADDE 8 – (1) Yapısal pozisyon kapsamında tasnif edilecek olan döviz ve dövize endeksli varlıklar toplamının, takip edildiği dövizde sermaye yükümlülüğü yaratan net uzun pozisyon tutarını ve herhangi bir şekilde özkaynak tutarını aşan kısmı sermaye yükümlülüğü muafiyeti hesaplamasında dikkate alınmaz.

(2) Yapısal pozisyon kapsamına dahil edilen altın tutarı ile ortaklık hakkını temsil eden menkul kıymetler tutarı, ayrı ayrı olmak üzere, toplam yapısal pozisyon tutarının yüzde yirmibeşini geçemez.

(3) Yapısal pozisyon olarak bulundurulmuş varlıkları ihraç edenlerin yerleşik oldukları her bir yabancı ülke bazındaki yapısal pozisyona konu varlık tutarı, toplam yapısal pozisyon tutarının yüzde yirmibeşini aşamaz. Bu sınırlama, altın için, altının nezdinde bulundurulduğu kuruluşun yerleşik bulundđu ülke dikkate alınarak uygulanır.

(4) Yapısal pozisyon kapsamına dahil edilen varlıkların tamamı, Türkiye Cumhuriyeti Hazinesi tarafından yurt içi ve yurt dışı piyasalarda ihraç edilen döviz ve dövize endeksli iç ve dış borçlanma senetlerinden oluşabilir.

(5)  zkaynakların azalması nedeniyle fazla olarak açığa çıkan yapısal pozisyonlara ilişkin olarak 7 nci maddenin ikinci fıkrasında sayılan hususlar saklı kalmak kaydıyla, portföyde herhangi bir işlem yapılmaz.  zkaynaklarda artış halinde, birinci fıkrada yer alan pozisyona bağlı sınırlamaya da uygun olmak kaydıyla, ortaya çıkan ilave yapısal pozisyon tutabilme imkanı banka tarafından yapısal pozisyona ilişkin bu Tebliğdeki usul ve esaslar çerçevesinde kullanılabilir.

(6) Borçlanmayı temsil eden dövize dayalı/dövize endeksli menkul kıymetlerin vadesi geldiğinde, diğer varlıkların ise elde tutma süreleri sonunda portföyden çıkartılmaları halinde yerlerine yeni yapısal pozisyon alınması bankaların ihtiyarındadır.

Yapısal pozisyonun izlenmesi ve bildirilmesi

MADDE 9 – (1) Yapısal pozisyonu oluşturan döviz ve dövize endeksli aktiflerin bileşimini gösteren bir rapor sermaye yeterliliği standart oranına ilişkin raporlamalar ekinde Kuruma gönderilir.

(2) Sermaye yeterliliğinin hesaplanmasında yapısal pozisyonun sağlayacağı sermaye yüküne ilişkin muafiyet, Kurum tarafından hazırlanan piyasa riski raporlama seti kapsamında yer alan kur riskinin ölçümü için hazırlanan tablo aracılığı ile hesaplamaya dahil edilir.

Sermaye yükümlülüğü muafiyeti ve şartları

MADDE 10 – (1) 8 inci maddenin birinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, bankaların yapısal pozisyonları itibarıyla bulundurdıkları varlıklar için kur riski için sermaye yükümlülüğü hesaplanmaz.

(2) Yapısal pozisyon bulundurmaktan dolayı kur riski için sermaye yükümlülüğü muafiyetinin doğabilmesi için bankanın net uzun döviz pozisyonuna sahip olması ve aynı döviz cinsinden yapısal pozisyonu bulunması gerekmektedir.

(3) Konsolide sermaye yeterliliği standart oranının hesaplanmasında konsolide olarak hesaplanacak yapısal pozisyon, kur riski için konsolide sermaye yükümlülüğünün hesaplanmasından muaf tutulur. Bu Tebliğde belirtilen koşullar ve tüm oransal limitler konsolide esasa göre de uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 11 – (1) 3/11/2006 tarihli ve 26335 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yapısal Pozisyona İlişkin Tebliğ yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 12 – (1) Bu Tebliğ 1/7/2012 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 13 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı yürütür.

İÇ SİSTEMLER YÖNETMELİĞİ

28 Haziran 2012 Perşembe

Resmî Gazete

Sayı: 28337

YÖNETMELİK

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumundan:

BANKALARIN İÇ SİSTEMLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ KISIM

Başlangıç Hükümleri

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, bankaların kuracakları iç kontrol, iç denetim ve risk yönetim sistemlerine ve bunların işleyişine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 23, 24, 29, 30, 31, 32 ve 93 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte yer alan;

a) Acil ve beklenmedik durum planı: Faaliyetlerde ani ve planlanmamış bir kesintiye, iş kaybına veya krize neden olması muhtemel bir durumda risklerin ve sorunların yönetilebilmesi amacıyla alınacak tedbirlerin ve gerçekleştirilecek öncelikli eylemlerin belirlendiği, iş sürekliliği planının bir parçası olan planı,

b) Alım satım hesapları: Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde tanımlanan alım satım hesaplarını,

c) Artık risk: Kullanılan kredi riski azaltım tekniklerinin beklenildiği kadar etkin olmamasından kaynaklanan riskleri,

ç) Banka: Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan bankaları,

d) Bankacılık hesaplarından kaynaklanan faiz oranı riski: Alım satım hesaplarında izlenen kalemler ile 1/11/2006 tarihli ve 26333 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bankaların Özkaynaklarına İlişkin Yönetmelik

uyarınca özkaynak hesaplamasında dikkate alınan sermaye benzeri borçlar dışındaki kalemler hariç olmak üzere, faize duyarlı tüm bilanço içi ve bilanço dışı kalemlerinden kaynaklanan faiz oranı riskini,

e) Baz riski: Bankaca yapılan ikili veya çok taraflı işlemlerde baz olarak kullanılan farklı faiz oranlarından birinin diğerine göre artması veya azalmasının bankanın net faiz gelirleri veya ekonomik değerini olumsuz etkilemesinden kaynaklanan zarar olasılığını,

f) Bilgi sistemleri süreklilik planı: Faaliyetlerin sürdürülmesini sağlayan bilgi sistemleri servislerinin, bir kesinti durumunda sürekliliğinin sağlanmasına yönelik hazırlanan ve iş sürekliliği planının bir parçası olan planı,

g) Birincil sistemler: Bankacılık faaliyetlerinin yürütülmesini ve Kanunda, Kanuna ilişkin alt düzenlemelerde ve ilgili diğer mevzuatta bankalar için tanımlanan tüm sorumlulukların yerine getirilmesi açısından gerekli olan bütün bilgilerin, elektronik ortamda güvenli ve istenildiği an erişime imkan sağlayacak şekilde kaydedilmesini ve kullanılmasını sağlayan altyapı, donanım, yazılım ve veriden oluşan sistemin tamamını,

ğ) Dolaylı ülke riski: Yabancı bir ülkedeki ekonomik, sosyal veya siyasi koşulların bozulması sonucunda o ülkeyle iş bağlantısı olan yerel bir borçlunun yükümlülüklerini yerine getirme gücünün azalması nedeniyle bankanın zarar etme olasılığını,

h) Ekonomik değer: Nakit akışlarının bugüne indirgenmiş değerini,

ı) Felaket: Faaliyet veya sistemlerde uzun süreli kesintiye sebep olabilecek düzeyde insan, doğa veya diğer faktörlerden kaynaklanan olayı,

i) Faiz oranı riski: Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde tanımlanan faiz oranı riskini,

j) Finansal araç: Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde tanımlanan finansal aracı,

k) Fonlamaya ilişkin likidite riski: Bankanın öngörülebilir ya da öngörülemeyen tüm nakit akışı gereksinimini, günlük operasyonları ya da finansal yapıyı etkilemeksizin gereğince karşılayamaması sonucu bankanın zarar etme olasılığını,

l) Hazine riski: Yabancı bir hükümetin doğrudan veya dolaylı yabancı para cinsinden yükümlülüklerini yerine getirme istek ve kapasitesinde meydana gelecek değişimler neticesinde bankanın zarar etme olasılığını,

m) İcrai görevi bulunmayan yönetim kurulu üyesi: Kendisine bağlı icrai mahiyette faaliyet gösteren bir birim bulunmayan yönetim kurulu üyesini,

n) İcrai mahiyette faaliyet gösteren birim: Doğrudan gelir getirici faaliyetlerin icra edildiği birimi,

o) İç sistemler: İç denetim, iç kontrol ve risk yönetim sistemlerini,

ö) İkame maliyeti riski: İki tarafa da yükümlülük getiren bir işlemde, taraflardan birinin yükümlülüğünü vadesinde yerine getirememesi durumunda, diğer tarafın aynı işlemi gerçekleştirmek için katlanacağı maliyeti,

p) İkincil sistemler: Birincil sistemler aracılığı ile yürütülen faaliyetlerde bir kesinti olması halinde, bu faaliyetlerin iş sürekliliği planında belirlenen kabul edilebilir kesinti süreleri içerisinde sürdürülür hale getirilmesini ve Kanunda, Kanuna ilişkin alt düzenlemelerde ve ilgili diğer mevzuatta bankalar için tanımlanan tüm sorumlulukların yerine getirilmesi açısından gerekli olan bütün bilgilere kesintisiz ve istenildiği an eriŐilmesini sağlayan birincil sistem yedeklerini,

r) IŐ etki analizi: IŐ süreçlerinin ve bir faaliyet kesintisinin iş süreçleri üzerinde yaratabileceği etkilerin analiz sürecini,

s) IŐ sürekliliği planı: IŐ sürekliliği yönetiminin bir parçası olan ve bir kesinti durumunda bankanın öncelikleriyle uyumlu olarak faaliyetlerin sürdürülmesine ve mevzuata uyum sağlanmasına yönelik politika, standart ve prosedürlerden oluşan yazılı plan veya planlar bütününü,

Ő) IŐ sürekliliği yönetimi: Felaket, kriz veya kesinti durumunda etkin önlem alınabilmesi; itibarın, marka değerinin, değer yaratan faaliyetlerin ve paydaŐların çıkarlarının korunabilmesi amaçlarıyla belirlenen operasyonların sürekliliğinin temin edilmesi veya hedeflenen zaman diliminde kurtarılabilmesinin sağlanması ve kriz öncesi duruma dönülmesine yönelik, potansiyel risklerin belirlenmesini de içeren politika, standart ve prosedürleri içeren bütünsel yönetim sürecini,

t) İtibar riski: Mevcut veya potansiyel müşteriler, ortaklar, rakipler ve denetim otoriteleri gibi tarafların banka hakkındaki olumsuz düŐüncelerinden ya da mevcut yasal düzenlemelere uygun davranılmaması neticesinde bankaya duyulan güvenin azalması veya banka itibarının zedelenmesi nedeniyle bankanın zarar etme olasılığını,

u) Kanun: 5411 sayılı Bankacılık Kanununu,

 ) Kesinti: Bir bankanın faaliyetlerinde veya bir sistemin fonksiyonlarında sürekliliğin, planlı geçiŐler haricinde mücbir sebeplerle sekteye uğramasını,

v) Karşı taraf kredi riski: Bankaların Sermaye Yeterliliğinin  l lmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde tanımlanan karşı taraf kredi riskini,

y) Kredi: Kanununun 48 inci maddesinde sayılan işlemleri,

z) Kredi riski: Kredi müŐterisinin yapılan sözleşme gereklerine uymayarak yükümlülüğünü kısmen veya tamamen zamanında yerine getirememesinden dolayı bankanın maruz kalabileceği zarar olasılığını,

aa) Kredi riski azaltımı: Bankaların Sermaye Yeterliliğinin  l lmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde tanımlanan kredi riski azaltımını,

bb) Kur riski: Bankaların Sermaye Yeterliliğinin  l lmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde tanımlanan kur riskini,

cc) Kurul: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunu,

  ) Kurum: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunu,

dd) Likidite riski: Fonlamaya ilişkin likidite riski ile piyasaya ilişkin likidite riskini,

ee) Makroekonomik risk: Yabancı bir ülkedeki borçlunun, o ülke hükümetinin ekonomik nedenlerle para politikası ya da maliye politikasına ilişkin aldığı kararlardan ötürü yükümlülüklerini yerine getirme gücünün azalması neticesinde bankanın zarar etme olasılığını,

ff) Menkul kıymetleştirme: Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde tanımlanan menkul kıymetleştirmeyi,

gg) Menkul kıymetleştirme kurucusu banka: Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde tanımlanan menkul kıymetleştirme kurucusu bankayı,

ğğ) Operasyonel risk: Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde tanımlanan operasyonel riski,

hh) Opsiyonlite riski: Gömülü olanlar da dahil olmak üzere opsiyon hakkı/yükümlülüğü içeren finansal ürünlerin bankanın net faiz gelirleri veya ekonomik değerini olumsuz etkilemesinden kaynaklanabilecek zarar olasılığını,

ıı) Piyasa riski: Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde tanımlanan piyasa riskini,

ii) Piyasaya ilişkin likidite riski: Piyasalarda derinliğin olmaması veya aşırı dalgalanma nedeniyle bankanın herhangi bir pozisyonunu, piyasa fiyatlarından kapatamaması veya dengeleyememesi sonucu maruz kalabileceği zarar olasılığını,

jj) Risk: Bir işleme ya da faaliyete ilişkin bir parasal kaybın ortaya çıkması veya bir giderin ya da zararın oluşması halinde ekonomik faydanın azalması ihtimalini,

kk) Risk iştahı: Bankanın, risk kapasitesini göz önünde bulundurarak, hedeflerine ulaşmak için taşımak istediği riskin düzeyini,

ll) Risk kapasitesi: Bankaca yasal sınırlamalar ve oranlar dikkate alınarak hesaplanan üstlenilebilecek azami risk sınırını,

mm) Risk profili: Bankanın maruz kaldığı ya da kalmayı beklediği risk türleri ve risk türü bazındaki risk tutarlarını,

nn) Risk toleransı: Strateji ve politikalar kapsamındaki hedeflere ulaşmak için, bankanın taşımak istediği tüm risk türlerine ve büyüklüklerine ilişkin risk iştahı çerçevesinde belirlediği üst sınırı,

oo) Sermaye yükümlülüğü: Kanunun 45 inci maddesi uyarınca yapılan hesaplamalarda öngörülen riskler için hesaplanan sermaye gereksinimini,

öo) Stratejik risk: Bankanın yanlış ticari seçimlerden veya yapılan ticari seçimlerin yanlış şekilde uygulanmasından ya da sektörel değişikliklerin iyi analiz edilmemesi veya yorumlanmaması neticesinde söz konusu değişiklikler ile bu değişikliklerden ileride doğabilecek fırsat ve tehditlere uyumlu karar alınmaması ve uygun hareket edilememesinden dolayı bankanın zarar etme olasılığını,

pp) Takas riski: Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde tanımlanan takas riskini,

rr) Transfer riski: Borçlunun yabancı para birimine ulaşamaması nedeniyle yurtdışı yükümlülüğünü yerine getirmede karşılaştığı sorunlardan kaynaklı olarak bankanın zarar etme olasılığını,

ss) Ülke riski: Ekonomik, sosyal ve siyasi koşullarda meydana gelen belirsizlikler nedeniyle bir ülkedeki borçluların dış yükümlülüklerini yerine getirememeleri veya yerine getirmekten kaçınmaları sonucunda bankanın maruz kalabileceği zarar olasılığını,

şş) Üst düzey yönetim: Banka genel müdür ve genel müdür yardımcıları, iç sistemler kapsamındaki birimlerin yöneticileri ile başka unvanlarla istihdam edilseler dahi, danışmanlık birimleri dışındaki birimlerin, yetki ve görevleri itibarıyla genel müdür yardımcısına denk veya daha üst konumlarda görev yapan yöneticileri,

tt) Üst yönetim: Banka yönetim kurulu ile üst düzey yönetimi,

uu) Verim eğrisi riski: Verim eğrisinin şeklinde meydana gelebilecek değişimlerin bankanın net faiz gelirlerini veya ekonomik değerini olumsuz etkilemesinden kaynaklanabilecek zarar olasılığını,

üü) Yasal risk: Kanun veya düzenlemelerin iyi bilinmemesinden ya da doğru yorumlanmamasından veya Kanun veya düzenlemelerdeki öngörülemeyen değişikliklerden veya sözleşmelerin yasal engeller nedeniyle uygulanamaz hale gelmesinden dolayı bankanın maruz kalacağı zarar olasılığını,

vv) Yayılma riski: Bir ülkedeki olumsuz ekonomik, siyasi ve sosyal gelişmelerin sadece o ülkenin değil aynı zamanda ülkenin bulunduğu bölgedeki diğer ülkelerin de kredi değerliliğinin azalması veya likidite sıkışıklığına yol açması neticesinde bankanın zarar etme olasılığını,

yy) Yeniden fiyatlama riski: Faiz oranlarındaki olası değişimlerin aktif pasif vade yapısına göre bankanın net faiz gelirleri ve ekonomik değerini olumsuz etkilemesinden kaynaklanabilecek zarar olasılığını

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

İç Sistemlerin Kurulması ve Üst Yönetimin Sorumlulukları

İç sistemlerin kurulması

MADDE 4 – (1) Bankalar, maruz kaldıkları risklerin izlenmesi ve kontrolünün sağlanması amacıyla, faaliyetlerinin kapsamı ve yapısıyla uyumlu ve değişen koşullara uygun, tüm şube ve birimleri ile Kanuna istinaden yürürlüğe konulan düzenlemelere göre konsolidasyona tâbi tutulan ortaklıklarını kapsayan, bu Yönetmelikte öngörülen usul ve esaslar

çerçevesinde yeterli ve etkin iç sistemler kurmak ve işletmekle yükümlüdürler.

(2) İç sistemler kapsamındaki birimler banka organizasyon yapısı içerisinde yönetim kuruluna bağlı olarak kurulur. Yönetim kurulu, denetim komitesinin görüş, öneri, değerlendirme ve benzeri işlemlerine dayalı yapılacak olanlar hariç olmak üzere iç sistemler kapsamındaki görev ve sorumluluklarını kısmen veya tamamen iç sistemler sorumlusuna devredebilir. Görev ve sorumlulukları iç sistemler kapsamında yer alan birimler bazında ayrıştırılmak kaydıyla, birden fazla iç sistemler sorumlusu da belirlenebilir. İç sistemler sorumluluğu görevi ancak icrai görevi bulunmayan yönetim kurulu üyelerinden birine veya bu nitelikteki yönetim kurulu üyelerinden oluşan komitelere ya da denetim komitesine verilebilir. İç sistemler sorumlusu olan üyenin veya üye sayısının ikiden az olması sonucunu doğurması kaydıyla iç sistemler sorumlusu olan komite üyesinin görevden ayrılması, görevden alınması ya da aranan nitelikleri kaybetmesi durumunda onbeş gün içinde yerine aynı nitelikleri haiz bir yönetim kurulu üyesinin atanması zorunludur.

(3) İkinci fıkranın uygulaması bakımından, iç sistemler kapsamındaki birimlerin yöneticilerinin, banka organizasyon yapısında genel müdürle hiyerarşik bağı bulunmayan ve performans ile mali ve özlük haklarına ilişkin değerlendirmeleri yönetim kurulu ya da denetim komitesi tarafından yapılan genel müdür yardımcısı veya dengi unvanında bir üst yönetici vasıtasıyla yönetim kuruluna bağlı olması, bu birimlerin doğrudan yönetim kuruluna bağlı olmadığı sonucunu doğurmaz.

(4) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı olmamak kaydıyla bankalar, kendi faaliyetlerinin kapsamını ve yapısal özelliklerini de dikkate alarak iç sistemlerinin organizasyon yapısına ve işleyişine ilişkin usul ve esasları belirler.

Yönetim kurulunun sorumlulukları

MADDE 5 – (1) İç sistemlerin bu Yönetmelikte belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde oluşturulması, etkin, yeterli ve uygun bir şekilde işletilmesi, muhasebe ve finansal raporlama sisteminden sağlanan bilgilerin doğruluğu, güvenilirliği ve muhafazası hususlarında her türlü tedbirin alınması, banka içindeki yetki ve sorumlulukların belirlenmesi nihai olarak yönetim kurulunun sorumluluğundadır.

(2) Banka yönetim kurulu, birinci fıkra çerçevesinde;

a) Bankanın organizasyon yapısını ve insan kaynakları politikasını oluşturmak, üst düzey yönetimin atanmasında aranılacak kriterleri belirlemek,

b) İç sistemler sorumlusunun görev ve sorumluluklarını açık bir şekilde yazılı olarak belirlemek ve faaliyetlerini izlemek,

c) İç sistemler kapsamındaki birimlerin faaliyetlerine ilişkin strateji ve politikalar ile uygulama usullerini yazılı olarak belirlemek, bunların etkin bir Şekilde uygulanmasını ve idame ettirilmesini, birbirleri ile koordinasyonunu sağlamak,

) İç sistemler kapsamındaki birimlerin ve yöneticilerinin görev, yetki ve sorumluluklarını açık ve görev çatıŐmaları olmayacak Şekilde belirlemek ve bu birimlerde görevlendirilen personelin çalışma usul ve esaslarını onaylamak, gerekli kaynakların tahsisini sağlamak,

d) İç sistemlere ilişkin uygulamalar ile ilgili olarak Kurumca ya da bağımsız denetçilerce tespit edilen veya banka denetim komitesince yönetim kurulu gündemine getirilen hata veya eksiklikleri zamanında dikkate alarak gidermek için gerekli önlemleri almak; tespit edilen eksiklik ve hataları değerlendirerek aynı veya benzer eksiklik ve hataların oluŐabileceėi alanlara ilişkin iç kontrol ve iç denetim faaliyetlerinin yönlendirilmesini sağlamak,

e) İç sistemler kapsamındaki birimlerin yöneticilerinin seçimine ve görevden alınmasına karar vermek,

f) İç sistemler kapsamındaki birimlerde görev yapan personelin mesleki yeterlilik ve geliŐimlerini teminen ulusal ve uluslararası düzeyde konuları ile ilgili alanlarda sertifika edinmelerine yönelik eğitim programlarına katılımlarını sağlamak,

g) Stratejik karar alma sürecini belirlemek, izlemek ve planlama politikalarının oluŐturulmasını sağlamak,

ė) Bankanın maruz kaldığı riskler ve bu risklerin ölçüm yöntemleri ile yönetimi konusunda bilgi sahibi olmak,

h) Bankanın genel olarak ve her bir risk türü itibarıyla risk yönetimine ilişkin politika ve stratejilerini, alabileceği risk seviyesini ve bunlara ilişkin uygulama usullerini yazılı olarak belirlemek, birimler ve yöneticileri ya da bu birimlerde çalıŐan personel itibarıyla azami risk limitleri tahsis etmek,

ı) Bankanın gelir ve giderlerini önemli ölçüde etkileyecek risklerin alınmasına, izlenmesine, yönetilmesine ve raporlanmasına ilişkin politikaları ve bu politikadaki değişiklikleri onaylamak ve bunların uygulanmasını gözetmek,

i) st düzey yönetimin bankanın karşı karşıya olduğu önemli riskler konusunda kendisine zamanında ve güvenilir raporlamalar vermesini sağlamak,

j) Veri yönetimi politikalarını belirlemek, ilgili sistemlerin en etkili Şekilde iŐleyiŐlerini temin etmeye yönelik kontrol süreçlerini oluşturmak ve uygulanmasını sağlamak,

k) İ sistemlerin etkinliğini izlemek,

l) Müşterilerin Őikayetlerinin araŐtırılmasını ve sonucu hakkında ilgililere cevap verilmesini sağlayacak bir sistem geliŐtirilmesini ve bunların belirlenecek hususları ihtiva edecek Şekilde kendisine düzenli raporlanmasını ve Őikayet edilen hususlara ilişkin gerekli tedbirlerin alınmasını sağlamak

ile yetkili ve sorumludur.

Denetim komitesi üyelerinin nitelikleri

MADDE 6 – (1) Yönetim kurulu denetim ve gözetim faaliyetlerinin yerine getirilmesinde kendisine yardımcı olmak üzere üyeleri arasından seçeceği icrai görevi bulunmayan asgari iki üyesini banka denetim komitesi üyeleri olarak görevlendirir. Bu üyelerin;

a) Atamanın yapıldığı tarihten önceki son iki yıl da dahil olmak üzere;

1) Bankada icrai görevi bulunan yönetim kurulu üyelerinden olmaması,
2) İç sistemler ile mali kontrol ve muhasebe birimlerinde görev yapanlar hariç, bankanın ve/veya konsolidasyona tabi ortaklıklarının personeli olmaması,

3) Bankanın ve/veya konsolidasyona tabi ortaklıklarının bağımsız denetimini ya da derecelendirmesini veya değerlemesini yapan kuruluşların ya da bu kuruluşlar ile hukuki bağlantısı bulunan yurt dışındaki kuruluşların ortağı veya personeli olmaması veya bağımsız denetim, derecelendirme ya da değerlendirme sürecinde yer almaması,

4) Bankaya ve/veya konsolidasyona tabi ortaklıklarına danışmanlık veya destek hizmeti veren kuruluşların ortağı veya personeli olmaması veya bu hizmeti veren kişilerden olmaması,

b) Bankada ve/veya konsolidasyona tabi ortaklıklarda nitelikli pay sahibi olmaması,

c) Hakim ortağın, icrai görevi bulunan yönetim kurulu üyelerinin veya genel müdürün eşi veya ikinci dereceye kadar (bu derece dahil) kan veya sıhrı hısmını olmaması,

ç) Aralıklı veya sürekli olarak, dokuz yıldan fazla bir süreyle aynı bankanın denetim komitesinde görev yapmamış olması,

d) Ana sözleşme hükmüne veya genel kurul kararına dayalı olarak tüm personele kârdan yapılan ödemeler hariç olmak üzere, bankadan ve/veya konsolidasyona tabi ortaklıklardan, bunların kârlılığına dayalı olarak herhangi bir ad altında ücret veya benzeri bir gelir sağlanmaması,

e) En az lisans düzeyinde öğrenim görmüş olması ve bankacılık veya finans alanında en az on yıllık deneyime sahip olması,

f) Eş ve/veya çocuklarının bankada ve/veya konsolidasyona tabi ortaklıklarında genel müdür, genel müdür yardımcısı veya dengi pozisyonda yönetici olmaması ve (1) ve (2) numaralı alt bendi hariç olmak üzere birinci fıkranın (a) bendi ile aynı fıkranın (b) bendinde aranan nitelik ve şartları haiz olması,

g) Aşağıda belirtilen kuruluşlar dışında başka bir ticari kuruluşta görev almaması;

1) Yönetim kurulu üyeliği görevi ile sınırlı olmak üzere konsolide denetime tabi ortaklıklar,

2) Bankada doğrudan ya da dolaylı pay sahibi olan yurt içinde ya da yurt dışında kurulu tüzel kişiliğe sahip ortaklıklar,

3) Bankanın gerçek kişi ortaklarının ya da (2) numaralı alt bentte belirtilen ortaklarının birlikte veya tek başlarına, doğrudan ya da dolaylı olarak kontrol ettikleri ya da sınırsız sorumlulukla katıldıkları yurt içinde ya da yurt dışında kurulu kredi kuruluşları ile finansal kuruluşlar,

şarttır. Bu fıkranın (a) bendinin (2) numaralı alt bendi, denetim komitesi üyesinin aynı zamanda iç sistemler ile mali kontrol ve muhasebe birimlerinde görev yapabileceği anlamına gelmez.

(2) Denetim komitesi üyelerinin seçiminde aranan nitelikler üyelerin söz konusu görevleri süresince aranır. Atanacak denetim komitesi üyelerinden en az bir tanesinin, hukuk, iktisat, maliye, bankacılık, işletme, kamu yönetimi ve dengi dallarda en az lisans düzeyinde; mühendislik alanında lisans düzeyinde öğrenim görmüş ise belirtilen alanlarda lisansüstü düzeyde öğrenim görmüş ve komite üyelerinden en az birinin yurt içinde yerleşik olması zorunludur.

(3) Türkiye’de şube olarak faaliyet gösteren bankalarda ise kendisine bağlı icrai mahiyette faaliyet gösteren bir birim bulunmayan müdürler kurulu üyelerinden biri denetim komitesinde görevlendirilir. Bu üyede, birinci fıkranın (a) bendinin (3) ve (4) numaralı alt bentleri ile (ç), (d) ve (e) bentlerinde belirtilen nitelikler aranır. Bu üyenin eş ve/veya çocuklarının; bankada kendisine bağlı icrai mahiyette faaliyet gösteren bir birim bulunmayan müdürler kurulu üyesi, merkez şubesi müdürü, merkez şubesi müdür yardımcısı veya dengi pozisyonda yönetici olmaması, atamanın yapıldığı tarihten önceki son iki yıl da dahil olmak üzere, bankanın bağımsız denetimini, derecelendirmesini ya da değerlemesini yapan kuruluşların ortağı veya personeli olmaması veya bağımsız denetim, derecelendirme ya da değerlendirme sürecinde yer almaması, atamanın yapıldığı tarihten önceki son iki yıl da dahil olmak üzere danışmanlık veya destek hizmeti veren kuruluşların ortağı veya personeli olmaması veya bu hizmeti veren kişilerden olmaması şarttır.

(4) Denetim komitesi üye sayısının herhangi bir nedenle ikinin altına düşmesi halinde, yönetim kurulu en geç onbeşgün içerisinde bu maddede aranan nitelikleri haiz yeter sayıda üyesini denetim komitesine atamak zorundadır. Yönetim kurulunda bu maddede aranan nitelikleri haiz üye bulunmaması halinde icrai görevi bulunmayan yönetim kurulu üyeleri geçici süreyle denetim komitesine atanabilir. Geçici süreli atamalarda, atama tarihinden itibaren icrai görevi bulunmayan üye niteliğini haiz olması şartı aranır. Yönetim kurulu, geçici görevle atanan denetim komitesi üyesi yerine atama tarihinden itibaren bir ay içerisinde bu maddede belirtilen nitelikleri haiz yönetim kurulu üyesi atanabilmesi için yeni yönetim kurulu üyesi seçimi amacıyla genel kurulun olağanüstü toplantıya çağırılması da dahil olmak üzere gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.

Denetim komitesi üyelerinin yetki ve sorumlukları

MADDE 7 – (1) Denetim komitesi, yönetim kurulu adına bankanın iç sistemlerinin etkinliğini ve yeterliliğini, bu sistemler ile muhasebe ve raporlama sistemlerinin Kanun ve ilgili düzenlemeler çerçevesinde işleyişini ve üretilen bilgilerin bütünlüğünü gözetmek, bağımsız denetim kuruluşları ile derecelendirme, değerlendirme ve destek hizmeti kuruluşlarının yönetim kurulu tarafından seçilmesinde gerekli ön değerlendirmeleri yapmak, yönetim kurulu tarafından seçilen ve sözleşme imzalanan bu kuruluşların faaliyetlerini düzenli olarak izlemek, Kanuna istinaden yürürlüğe giren düzenlemeler uyarınca konsolidasyona tâbi ortaklıkların iç denetim faaliyetlerinin konsolide olarak sürdürülmesini ve eşgüdümünü sağlamakla görevli ve sorumludur.

(2) Denetim komitesi, birinci fıkrada kapsamında;

a) İç kontrol, iç denetim ve risk yönetimine ilişkin bu Yönetmelikte yer alan hükümlere ve yönetim kurulunca onaylanan banka içi politika ve uygulama usullerine uyulup uyulmadığını gözetmek ve alınması gerekli görülen önlemler konusunda yönetim kuruluna önerilerde bulunmak,

b) İç sistemler kapsamındaki birimlerin personelinin doğrudan kendisine ulaşabilmesini sağlayacak iletişim kanallarını oluşturmak,

c) İç denetim sisteminin bankanın mevcut ve planlanan faaliyetlerini ve bu faaliyetlerden kaynaklanan risklerini kapsayıp kapsamadığını gözetmek, yönetim kurulunun onayıyla yürürlüğe girecek iç denetime ilişkin banka içi düzenlemeleri incelemek,

ç) İç sistemler kapsamındaki birimlerden denetim komitesine bağlananların yöneticilerinin seçimine yönelik yönetim kuruluna önerilerde bulunmak, yönetim kurulunun bunları görevden alması sırasında görüş vermek,

d) İç sistemlere ilişkin olarak üst düzey yönetimin görüş ve önerilerini almak ve bunları değerlendirmek,

e) Banka içi usulsüzlüklerin doğrudan kendisine veya iç denetim birimine ya da müfettişlere bildirilmesini sağlayacak iletişim kanallarının tesis edilmesini sağlamak,

f) Müfettişlerin görevlerini bağımsız ve tarafsız şekilde yerine getirip getirmediğini izlemek,

g) İç denetim planlarını incelemek,

ğ) Yönetim kuruluna, iç sistemler kapsamındaki birimlerde görev yapacak personelde aranması gereken nitelikler ile ilgili önerilerde bulunmak,

h) İç denetim raporlarında tespit edilen hususlar konusunda üst düzey yönetimin ve bunlara bağlı birimlerin aldığı önlemleri izlemek,

ı) İç sistemler kapsamındaki birimlerde görevli yönetici ve personelin mesleki eğitim düzeylerini ve yeterliliğini değerlendirmek,

i) Bankanın taşıdığı risklerin tespit edilmesi, ölçülmesi, izlenmesi ve kontrol edilmesi için gerekli yöntem, araç ve uygulama usullerinin mevcut olup olmadığını değerlendirmek,

j) Müfettişler ve bankanın bağımsız denetimini yürüten bağımsız denetim kuruluşunun bağımsız denetçileri ile düzenli aralıklarla yılda dört defadan az olmamak üzere belirlenecek program ve gündemler dahilinde görüşmelerde bulunmak,

k) Görev ve sorumlulukları kapsamındaki işlerin gereğine göre yerine getirilmesi, etkinliğinin sağlanması ve geliştirilmesi için ihtiyaç duyulan uygulamalar konusunda ilgili üst düzey yönetimin, risk yönetimi, iç kontrol ve iç denetim birimlerinde çalışan personel ve bağımsız denetim kuruluşunun görüş ve değerlendirmeleri hakkında yönetim kurulunu bilgilendirmek,

l) Bankanın muhasebe uygulamalarının Kanuna ve ilgili diğer mevzuata uygunluğu kapsamında bağımsız denetim kuruluşunun değerlendirmelerini gözden geçirmek, ilgili üst düzey yönetimin tespit edilen tutarsızlıklar konusundaki açıklamasını almak,

m)  st düzey yönetim ve bağımsız denetçiler ile birlikte, bağımsız denetimin sonuçlarını, yıllık ve üçer aylık mali tablolar ile bunlara ilişkin dokümanları, bağımsız denetim raporunu değerlendirmek ve bağımsız denetçinin tereddüt ettiği diğer konuları c z me kavuşturmak,

n) Bankanın sözleşme imzalayacağı derecelendirme kuruluşları, bilgi sistemleri denetimi yapanlar da dahil olmak üzere bağımsız denetim kuruluşları ve değerleme kuruluşları ile bunların yönetim kurulu başkan ve  yeleri, denetçileri, yöneticileri ve çalışanlarının banka ile ilişkili faaliyetlerinde bağımsızlığını ve tahsis edilen kaynakların yeterliliğini değerlendirmek, değerlendirmelerini bir rapor ile yönetim kuruluna sunmak, hizmet alınması halinde de sözleşme süresince, üç aydan fazla olmamak üzere, düzenli bir şekilde bu işlemleri tekrarlamak,

o) Bankanın alacağı destek hizmetine ilişkin risk değerlendirmesi yapmak, değerlendirmelerini bir rapor halinde yönetim kuruluna sunmak, hizmet alınması halinde de sözleşme süresince, üç aydan fazla olmamak üzere, düzenli bir şekilde bu işlemleri tekrarlamak ve ayrıca, destek hizmeti kuruluşunun sağladığı hizmetlerin yeterliliğini izlemek,

 ) Bankanın finansal raporlarının gerçek ve yansıtılması gereken tüm bilgileri kapsayıp kapsamadığını, Kanuna ve ilgili diğer mevzuata uygun olarak hazırlanıp hazırlanmadığını gözetmek, tespit edilen hata ve usulsüzlükleri düzelttirmek,

p) Finansal raporların, bankanın mali durumunu, yapılan işlerin sonuçlarını ve bankanın nakit akımlarını doğru olarak yansıtıp yansıtmadığı ve Kanunda ve ilgili diğer mevzuatta belirlenen usul ve esaslara uygun olarak hazırlanıp hazırlanmadığı konusunda bağımsız denetçiler ile görüşmek,

r) Altı aylık dönemi aşmamak kaydıyla, dönem içerisinde icra ettiği faaliyetleri ve bu faaliyetlerin sonuçlarını yönetim kuruluna raporlamak, raporda bankada alınması gereken önlemlere, yapılmasına ihtiyaç duyulan uygulamalara ve bankanın faaliyetlerinin güven içinde sürdürülmesi bakımından önemli gördüğü diğer hususlara ilişkin görüşlere yer vermek,

s) Kredi açma yetkisini haiz olanların, kendileri ile eş ve vel yeti altındaki c ocuklarının veya bunlarla risk grubu oluşturan diğer gerçek ve

tüzel kişilerin taraf olduğu kredi işlemlerine ilişkin değerlendirme ve karar verme aşamalarında yer alıp almadığını takip etmek ve bu hususların kendilerine bildirilmesini sağlayacak iletişim kanallarını oluşturmak ile görevli ve yetkilidir.

Üst düzey yönetimin görev ve sorumlulukları

MADDE 8 – (1) Üst düzey yönetim;

a) Görev ve sorumlulukları kapsamındaki işlerin gereklerine göre yerine getirilmesi, etkinliğinin sağlanması ve geliştirilmesi için ihtiyaç duyulan uygulamalar konusunda öneriler geliştirmek,

b) Sorumlu oldukları birimlerde görev yapan banka personelini koordine etmek, yeterliliklerini gözeterek görev dağılımı yapmak ve görev ve sorumluluklarını etkin olarak yerine getirip getirmediğini izlemek,

c) Sorumlu oldukları birimlerde ortaya çıkan eksiklik veya hataları çözümlenmek ve bunları ya da alınması gerekli görülen tedbirleri ilgili iç sistemler sorumlusuna raporlamak,

ç) Beklenmedik durumların ortaya çıkması halinde kendilerine tanınan yetki çerçevesinde inisiyatif kullanmak,

d) Bankanın karşı karşıya olduğu önemli riskler konusunda yönetim kuruluna zamanında ve güvenilir raporlama yapmak,

e) Yönetim kurulunca verilen diğer görevleri yerine getirmek ile görevli ve sorumludur.

(2) İç sistemler kapsamındaki birimlerin üst düzey yöneticileri, aynı zamanda birimlerine ilişkin 5 inci maddenin ikinci fıkrasının (c) bendi uyarınca banka yönetim kurulu tarafından onaylanan strateji ve politikaları uygulamak ve ilgili iç sistemler sorumlusu tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmekle görevli ve sorumludur.

İKİNCİ KISIM İç Kontrol Sistemi

BİRİNCİ BÖLÜM İç Kontrol Sisteminin Amaç ve Kapsamı

İç kontrol sisteminin amacı ve kapsamı

MADDE 9 – (1) İç kontrol sisteminin amacı, bankanın varlıklarının korunmasını, faaliyetlerin etkin ve verimli bir şekilde Kanuna ve ilgili diğer mevzuata, banka içi politika ve kurallara ve bankacılık teamüllerine uygun olarak yürütülmesini, muhasebe ve finansal raporlama sisteminin güvenilirliğini, bütünlüğünü ve bilgilerin zamanında elde edilebilirliğini sağlamaktır.

(2) İç kontrol sisteminden beklenen amacın sağlanabilmesi için;

- a) Banka bünyesinde işlevsel görev ayrımının tesis edilmesi ve sorumlulukların paylaştırılması,
- b) Muhasebe ve finansal raporlama sisteminin, bilgi sisteminin ve banka içi iletişim kanallarının etkin çalışacak şekilde tesis edilmesi,
- c) İş sürekliliği planı ve ilgili diğer planların hazırlanması,
- ç) İç kontrol faaliyetlerinin oluşturulması,
- d) Bankanın iş süreçleri üzerinde kontrollerin ve iş adımlarının gösterildiği iş akım şemalarının oluşturulması zorunludur.

(3) İç kontrol sistemi, bankanın yurt içi ve yurt dışı şubeleri ile genel müdürlük birimlerini, konsolidasyona tabi ortaklıklarını ve tüm faaliyetlerini kapsayacak şekilde yapılandırılır.

İşlevsel görev ayrımı

MADDE 10 – (1) Banka nezdinde, hata ve sahtekarlığın, menfaat çatışmalarının, bilgi manipülasyonunun ve kaynakların kötüye kullanımının önlenmesi amacıyla aynı konudaki faaliyetlere ilişkin görev ayrıştırması yapılarak, banka içindeki tüm birimlerin, personelin ve komitelerin yetki ve sorumlulukları açıkça ve yazılı olarak belirlenir. Menfaat çatışması doğabilecek faaliyetlerin tespit edilerek mümkün olduğunca en aza indirilmesi ve risk doğuran bir işlemin yapılmasına karar verilmesi, işlemin muhasebeleştirilmesi ve işlemde kaynaklanan riskin yönetilmesi işlevlerinin farklı personelin sorumluluğuna verilmesi sağlanır.

Bilgi sistemlerinin tesisi

MADDE 11 – (1) Banka içinde tesis edilecek bilgi sistemlerinin yapısının bankanın ölçeği, faaliyetlerinin ve sunulan ürünlerin niteliği ve karmaşıklığı ile uyumlu olması zorunludur.

(2) Bilgi sistemleri asgari olarak;

a) Bankacılık faaliyetlerinin yürütülmesi ve Kanunda, Kanuna ilişkin alt düzenlemelerde ve ilgili diğer mevzuatta bankalar için tanımlanan tüm sorumlulukların yerine getirilmesi açısından gerekli olan bütün bilgilerin, elektronik ortamda güvenli ve istenildiği an erişime olanak sağlayacak şekilde kaydedilmesine ve kullanılmasına,

b) Risk ölçüm yöntem veya modelleri kullanılarak risklerin ölçülebilmesine ve zamanında ve etkin bir şekilde raporlanabilmesine,

c) Sunulan ürünler, faaliyet türleri, coğrafya veya risk doğuran gruplar bazında veri toplulaştırması yapılabilmesine,

ç) Yıllık bütçe ve hedeflerden sapmaların tespit edilebilmesine,

d) Önceden belirlenen risk limitlerine yaklaşılmaması halinde uyarıcı bilgiler üretilebilmesine,

e) Belirlenen azami risk düzeylerine ilişkin aşımaların ve istisnaların zamanında raporlanabilmesine, risk limitleri ya da risk düzeylerine ilişkin

aşımına istisna getirilmediği durumlarda aşımı engelleyebilecek otokontrol noktalarının kurulabilmesine,

f) Risk alma düzeyine göre sunulan hizmetlere ve faaliyetlere ilişkin sermaye yükümlülüğünün tahsisine,

g) Stres testi ve senaryo analizi yapılabilmesine,

ğ) Muhasebe kayıtlarının işlem bazında Tek Düzen Hesap Planına ve Türkiye Muhasebe Standartlarına uygun olarak, dördüncü fıkraya uyarınca yurt içinde tesis edilmesi gereken birincil sistemler üzerinden ve arada başka bir muhasebe sistemini referans almaksızın doğrudan oluşturularak tutulabilmesine,

imkan verecek bir yapıda tesis edilir.

(3) Bilgi sistemlerinin güvenilirliğinin sağlanması ve düzenli olarak güncellenerek gerekli değişikliklerin yapılması zorunludur.

(4) Bankaların birincil ve ikincil sistemlerini yurt içinde bulundurmaları zorunludur.

(5) Bankaların bilgi sistemlerinin unsurları ile kontrolüne ilişkin asgari usul ve esasları belirlemeye Kurul yetkilidir.

(6) Birincil ve ikincil sistemler kapsamında destek hizmeti alınıp alınmadığına bakılmaksızın, bu sistemler için iş sürekliliğini sağlamaya yetecek nitelik ve sayıda yurt içinde personel istihdam edilmesi zorunludur.

(7) İkinci fıkranın (ğ) bendi uygulaması bakımından, yasal defterlere ilişkin mevzuat hükümleri ile bu bentte aranan diğer koşullar saklı kalmak kaydıyla, bankalar, işlemlerini asgari seviyede işlem türü, finansman konusu, teminat türü, risk derecesi, taraf türü, yerleşiklik, açılış tarihi, vade, valör, tabi olunan yasal kesintiler, aynı faiz oranı uygulanması, aynı ücret/komisyon gibi kesintilere tabi olma bakımından toplulaştırmak suretiyle muhasebeleştirebilirler. Bu durumlarda, her bir toplu muhasebeleştirme kaydının içerdiği işlemlerin, istenildiğinde işlem bazında muhasebeleştirmeyi mümkün kılacak şekilde ve işlem bazlı muhasebe detayı da dahil her türlü ayrıntıları ile birlikte sorgulanma yapılabilir biçimde bilgi sisteminde tutulması şarttır.

İletişim yapısı ve iletişim kanallarının tesisi

MADDE 12 – (1) Bankanın organizasyon yapısı içinde bilginin, bilgi güvenliği dahilinde ilgili yönetim kademeleri ile sorumlu personele ulaşacak biçimde dikey ve yatay akışı ve bankanın amaçları, stratejileri, politikaları, uygulama usulleri ve beklentileri hakkında alt birim yöneticilerinin ve operasyonda görevli personelin tam anlamıyla bilgi sahibi olması sağlanır. Personele yönlendirilecek bilgilerin içeriğinde banka faaliyetlerine ilişkin politikalara, bunların uygulama usullerine ve bankanın faaliyet performansına ilişkin verilere yer verilir. Banka personelinin görev ve

sorumluluklarına ilişkin kuralları bilmeleri ve gerekli bilgilerin ilgili personele hızlı bir biçimde ulaŐması sağlanır.

(2) Yatay bilgi akıŐının sağlanması suretiyle banka içindeki veya bankanın kontrol ettiği kuruluşlara ait bir birimin sahip olduğu bilginin, o bilgiye gereksinim duyan diğer birimlerle paylaşılması temin edilir.

(3) Banka personelinin karŐlaŐtıđı problemlerin kendi birimlerindeki yönetim kademeleri ile iç kontrol birimine, mutad uygulamalara göre Şüpheli gördükleri veya tereddüt ettikleri hususların ise problemlerin bildirildiği yönetim kademeleri ve birim ile birlikte ayrıca iç denetim birimine raporlamalarını sağlayacak banka bünyesinde uygun iletişim kanallarının tesisi ve idamesi zorunludur.

(4) Tesis edilecek iletişim kanallarının Kanununun 73 üncü maddesinin   nc  fıkрасında belirtilen sır saklama yükümlülüğüne aykırılık oluŐturmaması için her türlü tedbir alınır.

İŞ sürekliliği yönetimi ve planı

MADDE 13 – (1) Bankaların, bir kesinti anında faaliyetlerinin sürdürülmesi veya zamanında kurtarılmasını sağlamak üzere operasyonel, finansal, yasal ve itibari olumsuz etkileri en aza indirmeyi amaçlayan yönetim kurulu tarafından onaylanmış bir iş sürekliliği yönetim yapısı oluŐturmaları zorunludur.

(2) İŞ sürekliliği yönetimi kapsamında, iş sürekliliğinin gereklerini yerine getirmek üzere gerekli süreçler tesis edilir ve gereken tedbirler alınır.

(3) İŞ sürekliliği planlamasına yönelik olarak iş etki analizi çalışmaları yapılır ve kurtarma stratejileri belirlenir. Bu  alıŐmalar iŐıđında bir iş sürekliliği planı oluşturulur ve bu plan yönetim kurulu tarafından onaylanır.

(4) İŞ etki analizi kapsamında, ilgili çalışanların katılımıyla, i  ve dış bağımlılıklar belirlenir ve meydana gelebilecek bir kesinti durumunda gereken faaliyet düzeyini ortaya koymak üzere operasyonlar önem düzeyleri açısından sınıflandırılır. Farklı kesinti senaryolarının faaliyetler üzerinde yaratabileceği muhtemel riskler ve bunların potansiyel etkileri değerlendirilir.

(5) İŞ etki analizini temel alan, kurtarma öncelikleri ve hedeflerini ortaya koyan bir kurtarma stratejisi geliştirilir. Kurtarma stratejisinin uygulanması ile ilgili detaylara iş sürekliliği planında yer verilir.

(6) İŞ sürekliliği planının bankanın hedefleri ve öncelikleriyle uyumlu, güncel ve yeterli olması esastır. Risklerin açık ve net olarak tanımlandığı bu planda, faaliyet kesintilerinin yönetilmesi için görev ve sorumlulukların belirlenmesi, plan d hilinde önemli göreve sahip personele ulaŐılamaması

durumunda yetki ve karar verme yapısının sürdürülebilmesi ve planın hangi koşullarda uygulamaya alınacağı hususlarına yer verilir. Plan geliştirilirken, varsa destek hizmeti alınan kuruluşlar da dikkate alınır. Personel, iş sürekliliği planı ile ilgileri çerçevesinde bilgilendirilir, görev ve sorumlulukları konusunda eğitilir.

(7) Herhangi bir acil veya beklenmedik durumda öncelikli gerçekleştirilecek eylemleri ve alınacak tedbirleri belirlemek üzere iş sürekliliği planının bir parçası olarak acil ve beklenmedik durum planı oluşturulur. Karşılaşılan durum bu plan kapsamında çözülemediği takdirde iş sürekliliği planının diğer kısımları devreye alınır.

(8) Acil ve beklenmedik durum planı kapsamında, ortaya çıkabilecek sorun ya da kriz ile başa çıkmak amacıyla gerekli önlemler alınır, gerektiğinde kullanılmak üzere ana hizmetlerin verildiği ortam ile aynı risklere maruz olmayan bir yönetim ve çalışma ortamı tesis edilir. Acil ve beklenmedik durum planında:

a) Muhtemel acil ve beklenmedik durumlar karşısında, her banka operasyonu için bir öncelik sırası, yetki devri, durumun gerektirdiği personelin teminine ilişkin düzenlemeler, yönetim ile personelin temas düzeni, sırası ve yöntemi açık olarak belirlenir.

b) Ödeme ve mutabakat sistemlerine ilişkin muhtemel acil ve beklenmedik bir duruma yönelik olarak, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası yetkilileri, bankalararası ödeme, mutabakat ve takas sistemleri sorumluları ve Kurum ile muhtemel haberleşme düzeni; halkla ve müşterilerle ilişkilere yönelik kamuya açık bir haberleşme kanalı ya da ağı tesis edilmesi sağlanır.

c) Müşteriler ve yayın organlarının zamanında ve doğru haber almasının teminine yönelik kullanılacak iletişim yöntemlerinin belirtildiği bir haberleşme stratejisi belirlenir.

ç) Genel müdürlük ve şubeler arasında, buna ilaveten bilgi işlem merkezi ile şubeler arasında özel hatlar kullanılarak çoklu haberleşme metodlarının kullanımı güvence altına alınır.

d) Bankanın faaliyetlerini sürdürebilmek için ihtiyaç duyabileceği tüm kaynaklar dikkate alınır, varlıkların korunmasına yönelik tedbirler ve hasar gören varlıkların değerlendirilmesine yönelik usuller belirlenir.

e) Müşterilerin ve personelin güvenliğine azami önem verilir.

(9) İş sürekliliği planı ve bu plan kapsamındaki diğer planlar, ilgili tüm birimlere görev ve sorumlulukları çerçevesinde belirlenmiş bir içerikle basılı halde iletilir. Personelin plan ve bu plan dahilinde üstlendiği sorumluluk hakkında alternatif iletişim kanalları üzerinden bilgi sahibi olması sağlanır. Planda belirtilen hususların eşgüdümü için yetkili bir birim belirlenir.

(10) Bilgi sistemlerinin sürekliliği, iş sürekliliği planı kapsamında hazırlanan ve yönetim kurulu tarafından onaylanmış bilgi sistemleri süreklilik planı ve acil ve beklenmedik durum planında ele alınır. İş süreklilik planı

kapsamındaki planlar ayrı ayrı hazırlanabileceği gibi tek bir planın parçası da olabilirler.

(11) İş sürekliliği planı kapsamındaki planları gözden geçirecek bir sistem oluşturulur. Bankanın iş süreçlerini veya bilgi sistemlerini etkileyecek değişikliklerden sonra planlar gözden geçirilerek güncellenir. Bu planlar, otomatik ve manuel işleyen süreçlerde olası kısa veya uzun süreli kesintiler dikkate alınarak genel müdürlük ve örnek şubeler ile diğer birimlerde yılda en az bir kez test edilir. Testlere varsa kritik iş süreçlerine destek veren bilgi teknolojileri sistemlerinin ayağa kaldırılmasında rol oynayacak destek hizmeti kuruluşları da dahil edilir. Test sonuçları uygun bir değerlendirmeyi müteakip üst yönetime raporlanır ve gerekmesi halinde planın güncellenmesinde kullanılır.

İç kontrol faaliyetleri

MADDE 14 – (1) İç kontrol faaliyetleri asgari olarak aşağıdaki kontrolleri kapsar:

- a) Faaliyetlerin icrasına yönelik işlemlerin kontrolü,
- b) İletişim kanalları ile bilgi sistemlerinin ve finansal raporlama sisteminin kontrolü,
- c) Uyum kontrolleri.

(2) İç kontrol faaliyetleri, bankanın günlük tüm faaliyetlerinin bir parçasını oluşturur. İç kontrole ilişkin yazılı politika ve uygulama usullerinin, önce faaliyeti gerçekleştiren personel tarafından sonra iç kontrol personeli tarafından icra edilecek bir yaklaşımla geliştirilmesi sağlanır ve bankanın tüm personeli gerçekleştirdikleri faaliyetlere ilişkin geliştirilen iç kontrol faaliyetlerine dair politika ve uygulama usulleri hakkında bilgilendirilir.

İKİNCİ BÖLÜM

İç Kontrol Faaliyetleri Kapsamındaki Kontroller

Faaliyetlerin icrasına yönelik işlemlerin kontrolü

MADDE 15 – (1) Bankaların faaliyetlerinin icrasına ilişkin işlemler operasyonel faaliyetleri oluşturur. Operasyonel faaliyetlere ilişkin kontroller ile operasyonların verimliliği ve etkinliğinin sağlanması amaçlanır.

(2) Operasyonel faaliyetlere ilişkin olarak aşağıda belirtilen kontrol faaliyetlerinin bankalar tarafından uygulanması şarttır.

a) Raporlama: Üst yönetime sunulmak üzere, günlük, haftalık veya aylık bazda olağanüstü durum, şüpheli işlem, aykırılık ve genel performans raporları hazırlanması,

b) Fiziki kontrol: Bankaya ait veya müşteriler ve diğer taraflar adına saklanan nakit para, menkul kıymetler gibi finansal varlıklar da dahil olmak

üzere maddi varlıklara erişilebilmesine, bunların kullanımına ve saklanmasına yönelik kurallar ve sınırlamalar konulması, tüm maddi varlıkların düzenli aralıklarla envanterinin çıkarılması,

c) Onaylama ve yetkilendirme: Çift taraflı ve çapraz kontrol ve imza usullerinin tesis edilmesi, belirli limitlerin üzerindeki işlemler için onay ya da yetki alınması,

ç) Sorgulama ve mutabakat sağlama: İşlemlerin detaylarının, faaliyetlerin ve risk yönetim modellerine ait çıktılarının doğruluğunun sorgulanması, hesapların karşılaştırılması, düzenli aralıklarla mutabakatların gerçekleştirilmesi,

d) Limitlere uygunluk incelemeleri, aşım ve aykırılıkların takibi: Genel ve özel risk limitlerine uyulup uyulmadığının incelenmesi ve limit aşımalarının izlenmesi.

İletişim kanallarının ve bilgi sistemlerinin kontrolü

MADDE 16 – (1) Bankanın iletişim kanallarının ve bilgi sistemlerinin kontrolü ile, banka bünyesinde elde edilen bilginin güvenilir, tam, izlenebilir, tutarlı ve ihtiyacı karşılayacak uygun biçim ve nitelikte olması ve ilgili birim ve personel tarafından zamanında erişilebilmesi imkanının sağlanması amaçlanır.

(2) İletişim kanallarına ilişkin kontroller;

a) Banka içinde ya da konsolidasyona tabi ortaklıklarında üretilen ve Kanun ve ilgili diğer mevzuat ile banka yönetim kurulunca onaylanan politika ve stratejilere göre herhangi bir sınırlamaya tabi tutulması gereken bilgilerden ilgili birim ve personele erişim imkanı tanınanlar üzerinde sınırlamalar bulunup bulunmadığına,

b) Banka, çalıştığı birim ve kendi performansı hakkında personele düzenli olarak bilgi verilip verilmediğine,

c) Kanunda ve ilgili diğer mevzuatta yapılan değişiklikler ile yeni ürün veya faaliyetler hakkında personelin bilgilendirilip bilgilendirilmediğine,

ç) Karşılaşılan problemler, mutad uygulamalara göre tereddüt edilen hususlar hakkında ilgili personel tarafından kendi birimlerindeki yönetim kademelerine ve iç kontrol birimine ne kadar sıklıkla raporlama yapıldığına, ilişkin kontrol faaliyetlerinden oluşur.

(3) Bilgi sistemlerine ilişkin kontroller, genel bilgi sistemi kontrolleri ve uygulama kontrollerinden oluşur. Genel bilgi sistemi kontrolleri, bilgi sistemi ve yönetimine ilişkin faaliyet ve bu faaliyetlere ilişkin süreçlerin kontrollerini kapsar. Uygulama kontrolleri, bilgi sistemleri içerisinde yer alan ve bankacılık faaliyetlerini yürütmek veya desteklemek için kullanılan finansal verilerin tanımlanması, üretilmesi, kullanılması, bütünlük ve güvenilirliğinin sağlanması, verilere erişimin yetkilendirilmesi gibi tüm iş süreçlerinde kullanılması gereken iç kontrolleri kapsar. Uygulama kontrolleri kapsamında asgari olarak veri oluşturma/yetkilendirme kontrolleri, girdi kontrolleri, veri işleme kontrolleri, çıktı kontrolleri ve sınır kontrolleri gerçekleştirilir. Kurul,

genel bilgi sistemi kontrolleri ile uygulama kontrolleri çerçevesinde icra edilecek asgari kontrollerin kapsamına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Finansal raporlama sistemlerinin kontrolü

MADDE 17 – (1) Finansal raporlama sistemlerinin kontrolü, muhasebe ve raporlama sistemlerinin bütünlüğünün ve güvenilirliğinin sağlanmasını hedefler. Bu kapsamda gerçekleştirilecek kontroller, asgari olarak;

a) Finansal tablolara dahil edilmemesi veya finansal tablolarda yanlış ifade edilmesi halinde, kullanıcıların finansal tablolardaki bilgilerden yararlanarak aldıkları ekonomik kararları etkileme düzeyi yüksek olan bilgiler dikkate alınarak, finansal raporlarda yer alan bilgilerin özel kontrolü ve kontrol edilen bilgilere dayanak teşkil eden işlemlerin kontrolünü,

b) İşlemlerle, varlık ve yükümlülüklerin kayda alınması ile finansal raporlara yansıtılması arasında uygulanan süreçte oluşabilecek hataların ve eksikliklerin saptanabilmesine yönelik kontrolü,

c) Finansal raporların Kanuna ve Kanuna istinaden yürürlüğe konulan düzenlemelere uygun olarak hazırlanıp hazırlanmadığının kontrolünü içerir.

Uyum kontrolleri

MADDE 18 – (1) Uyum kontrolleri vasıtasıyla, bankanın gerçekleştirdiği ve gerçekleştirmeyi planladığı tüm faaliyetlerin ve yeni işlemler ile ürünlerin Kanuna ve ilgili diğer mevzuata, banka içi politika ve kurallar ile bankacılık teamüllerine uyumunun sağlanması hedeflenir. Kanun ve ilgili diğer mevzuat ile banka içi politika ve kurallardaki değişiklikler hakkında, banka personelinin en kısa sürede bilgilendirilmesi sağlanır.

(2) Uyumun kesintisiz kontrolü, iç kontrol birimi veya uyum kontrolüyle görevlendirilecek ve iç kontrol birimi ile aynı iç sistemler sorumlusuna bağlı olarak çalışacak bankanın diğer faaliyetlerinden bağımsız olarak örgütlendirilecek bir birim tarafından gerçekleştirilir.

(3) Yeni ürün ve işlemler ile gerçekleştirilmesi planlanan faaliyetler için yönetim kurulundan onay alınmadan önce ikinci fıkra uyarınca görevlendirilen birimden görüş alınır.

(4) Bankanın yurt dışı şubelerinde ve konsolidasyona tâbi ortaklıklarında, yurt dışı düzenlemelere uyumu kontrol edecek asgari birer personel görevlendirilir ve ikinci fıkra uyarınca, uyum kontrolüyle görevlendirilmiş birime bağlı olarak raporlama yapmaları sağlanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İç Kontrol Birimi ve İç Kontrol Personeli

İç kontrol birimi

MADDE 19 – (1) İç kontrol sistemi ile iç kontrol faaliyetleri ve bunların nasıl icra edileceği, bankanın gerçekleştirdiği tüm faaliyetlerin nitelikleri dikkate alınarak, iç kontrol birimi tarafından ilgili birimlerin üst düzey yöneticileri ile birlikte tasarlanır.

(2) İç kontrol biriminde bir yönetici ile bankanın ölçeği, faaliyetlerinin niteliği ve karmaşıklığına göre yeterli sayıda ve mesleki uzmanlığa sahip iç kontrol personeli görev yapar. İç kontrol birimi fiziken banka genel müdürlüğünde yer alır. Türkiye’de şube açarak faaliyet gösteren yurt dışında kurulu bankalarda iç kontrol birimi, merkez şubede tesis edilir.

(3) İç kontrol faaliyetlerinin yerine getirilip getirilmediği, kurallara ve sınırlamalara uyulup uyulmadığı, hedeflere ulaşılıp ulaşılamadığı hususları, belirlenen değişik yönetim kademelerinde ve ilgili kontrol basamak ve noktalarında kontrol edilerek tespitlerin niteliği de dikkate alınmak suretiyle normal veya acil bir şekilde iç kontrol personeline iç kontrol birimine bildirilmesi temin edilir.

(4) İç kontrol faaliyetlerinin, bankanın operasyonel faaliyetlerini gerçekleştiren personel ile iç kontrol personeli arasında dağılımina ilişkin usul ve esaslar ile her iç kontrol faaliyeti için tahsis edilecek iç kontrol personeli sayısı ve hangi kontrol mekanizma ve yöntemlerinin kullanılacağı, iç kontrol birimi yöneticisi ve ilgili üst düzey yönetim tarafından birlikte belirlenir. İç kontrol personelinin görev yaptığı mahaldeki bankanın faaliyetlerini yürüten diğer personelle eşgüdümü ve işbirliği iç kontrol birimi tarafından sağlanır.

(5) İç kontrol birimine raporlanan kontrol sonuçları bu birim bünyesinde muhafaza edilir. Raporlamalar, operasyonel faaliyetleri yürüten banka personeli ve iç kontrol personeli tarafından yapılanlar olarak ayrıştırılır ve bunlar da niteliklerine göre sınıflandırılır. Belirtilen şekilde gruplandırılan raporlamalar iç kontrol birimi yöneticisi ve ilgili üst düzey yönetim tarafından değerlendirilir ve iç kontrol sisteminin geliştirilmesi ya da iç kontrol faaliyetlerinin aksamadan yürütülmesi için gerekli görülen tedbirler alınır.

(6) Beşinci fıkra kapsamındaki uygulamalar hakkında en fazla üçer aylık dönemler itibarıyla denetim komitesine bilgi verilir.

(7) İç kontrol birimi yöneticisinin en az yedi yıllık bankacılık deneyimine sahip olması şarttır. İç kontrol birimi yöneticisi, iç kontrol personelinin görev, yetki ve sorumluluklarının gerektirdiği nitelikleri haiz olup olmadıklarını

değerlendirir, mesleki bilgi, beceri ve yeteneklerinin geliştirilmesine yönelik eğitim programları hazırlar ve bunların görevlerini icrai birimlerin etkisinde kalmaksızın tarafsız olarak icra edip etmediklerini izler.

(8) İç kontrol birimi faaliyetlerinin bir iç kontrol personeli ile sürdürülmesinin mümkün olduğu bankalarda iç kontrol birimi yöneticisi görev, yetki ve sorumluluklarını da haiz olmak üzere iç kontrol birimi faaliyetleri bu personel tarafından icra olunur.

İç kontrol personelinin görev ve yetkileri

MADDE 20 – (1) İç kontrol birimine bağlı iç kontrol personeli görevlerini, operasyonel faaliyetlerin gerçekleştirildiği birim veya şubelerde ve genel müdürlükte yürütürler. Bankalar, şube faaliyetlerinin banka toplam işlem hacmi içerisindeki payı, taşıdıkları operasyonel riskleri, bankanın risk profili içerisindeki etkisi, personel sayısı ve günlük faaliyetlerin merkezden kontrol edilebilme imkanları gibi hususları da dikkate alarak bazı şubelerde sürekli iç kontrol personeli bulundurulabilir. İç kontrol personelinin görev yerleri, iç kontrol birimi yöneticisi tarafından uygun görülecek sürelerde değiştirilir. İç kontrol personeli, iç kontrol faaliyetleri dışında bir faaliyette bulunamazlar.

(2) İç kontrol personeli, bankanın tüm faaliyetlerinin güvenli bir biçimde icra edilmesini izlemek, incelemek ve kontrol etmek amacıyla ilgili birimlerden raporlamaya dayalı bilgi talebinde bulunurlar, çeşitli kontrol dokümanları ve araçları üzerinden genel veya özel gözlemlere ve izlemeye dayalı kontrol ya da inceleme yaparlar, tespitlerini raporlara bağlarlar veya uyarı mesajları hazırlayarak ilgili birimlere tebliğ ederler. İç kontrol personeline, izledikleri, inceledikleri ve kontrol ettikleri hususlara ilişkin olarak banka personeline ilave açıklama isteme ve bunların fikirlerine başvurma yetkileri verilir.

(3) İç kontrol birimi tarafından hazırlanan, ilgili iç sistemler sorumlusu tarafından uygun görülen ve yönetim kurulu tarafından onaylanarak kabul edilen iç kontrol birimi yönetmeliğinde iç kontrol personelinin öğrenim durumu, deneyim, bilgi ve beceri seviyeleri ile diğer niteliklere yer verilir.

ÜÇÜNCÜ KISIM İç Denetim Sistemi

BİRİNCİ BÖLÜM

İç Denetimin Amacı, Kapsamı, Organizasyonu ve Mesleki Özen

İç denetim sisteminin amacı ve kapsamı

MADDE 21 – (1) İç denetim sisteminin amacı, üst yönetime banka faaliyetlerinin Kanun ve ilgili diğer mevzuat ile banka içi strateji, politika, ilke

ve hedefler doğrultusunda yürütüldüğü ve iç kontrol ve risk yönetimi sistemlerinin etkinliği ve yeterliliği hususunda güvence sağlamaktır.

(2) İç denetim sisteminden beklenen amacın sağlanabilmesi için, iç denetim faaliyetleriyle; banka içi herhangi bir kısıtlama olmaksızın bankanın tüm faaliyetleri, yurt içi ve yurt dışı şube ve genel müdürlük birimleri dahil diğer birimleri dönemselsel ve riske dayalı olarak incelenir ve denetlenir, eksiklik, hata ve suistimler ortaya çıkarılır, bunların yeniden ortaya çıkmasının önlenmesine ve banka kaynaklarının etkin ve verimli olarak kullanılmasına yönelik görüş ve önerilerde bulunulur ve Kuruma ve üst yönetime iletilen bilgi ve raporlamaların doğruluğu ve güvenilirliği değerlendirilir.

(3) Dönemselsel ve riske dayalı denetimlerde;

a) İç kontrol ve risk yönetimi sistemlerinin yeterliği ve etkinliği değerlendirilir.

b) Elektronik bilgi sistemi ile elektronik bankacılık hizmetleri de dahil olmak üzere ve 13/1/2010 tarihli ve 27461 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Bağımsız Denetim Kuruluşlarının Gerçekleştirecek Banka Bilgi Sistemleri ve Bankacılık Süreçlerinin Denetimi Hakkında Yönetmeliğin, Bilgi Sistemleri ve Bankacılık Süreçleri Denetimine İlişkin Esaslar başlıklı Beşinci Bölümünde belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde bilgi sistemleri gözden geçirilir.

c) Muhasebe kayıtları ile finansal raporların doğruluğu ve güvenilirliği incelenir.

ç) Operasyonel faaliyetlerin, belirlenmiş olan usullere uygunluğu ile bunlara ilişkin iç kontrol uygulama usullerinin işleyişi test edilir.

d) İşlemlerin, Kanuna ve ilgili diğer mevzuata, banka içi strateji, politika ve uygulama usulleri ile diğer iç düzenlemelere uygunluğu denetlenir.

e) Banka içi düzenlemeler çerçevesinde yönetim kurulu ve denetim komitesine yapılan raporlamalar ile yasal raporlamaların doğruluğu, güvenilirliği ve zaman kısıtlamalarına uygunluğu denetlenir.

(4) Bankada risk ölçüm modeli kullanılması halinde, risk ölçüm modelleriyle ilgili olarak;

a) Risk ölçüm model ve yöntemleriyle elde edilen sonuçların günlük risk yönetimine dahil edilip edilmediği,

b) Bankanın kullandığı fiyatlama modelleri ile değerleme sistemleri,

c) Bankanın kullandığı risk ölçüm modellerinin kapsadığı riskler,

ç) Risk ölçüm modellerinde kullanılan verinin ve varsayımların doğruluğu ve uygunluğu,

d) Risk ölçüm modellerinde kullanılan verinin kaynağının güvenilirliği, bütünlüğu ve zamanında elde edilebilirliği,

e) Risk ölçüm modelleri için kullanılan geriye dönük testlerin doğruluğu, denetime tabi tutulur.

(5) Bankanın konsolidasyona tabi ortaklıkları da iç denetime tabi tutulur.

(6) İç denetim sistemi kapsamında bankanın sermaye gereksinimi içsel değerlendirme süreci, bu sürece ilişkin mevzuat ve banka içi düzenlemeler çerçevesinde denetlenir.

İç denetim birimi

MADDE 22 – (1) Bankalarda iç denetim görevi, iç denetim birimi tarafından yürütülür. İç denetim biriminde bankanın büyüklüğüne, faaliyetlerinin karmaşıklığına, yoğunluğuna, kapsamına ve risklilik düzeyine bağlı olarak, Kanun ve ilgili mevzuat ile banka içi düzenlemelerde öngörülen denetim hizmetlerinin aksatılmadan ve bu hizmetlerin gerektirdiği seviyede yerine getirilmesi amacıyla yeterli sayıda müfettiş ve iç denetim elemanı çalıŐtırılır.

(2) İç denetim birimi yöneticisinin en az yedi yıllık bankacılık deneyimine sahip olması Şarttır. İç denetim birimi yöneticisi, iç denetim faaliyetlerini denetim faaliyetlerine yönelik politika ve uygulama usulleri ile iç denetim planları çerçevesinde yürütür.

(3) İç denetim birimi yöneticisi;

a) İç denetim faaliyetlerine yönelik politika ve uygulama usullerini belirler, denetim komitesinin uygun görüŐünü alır ve yönetim kurulunun onayıyla uygulamaya koyar.

b) İç denetim faaliyetlerini gözetler, denetim politika, program, süreç ve uygulamalarını izler ve yönlendirir.

c) Müfettişlerin görev, yetki ve sorumluluklarının gerektirdiği nitelikleri haiz olup olmadıklarını değerlendirir, mesleki bilgi, beceri ve yeteneklerinin geliştirilmesine yönelik eğitim programları hazırlar ve bunların görevlerini mesleki  zen ve dikkat çerçevesinde bağımsız ve tarafsız olarak icra edip etmediklerini izler.

(4) Denetim faaliyetlerinin bir müfettiş ile sürdürülmesinin mümkün olduğu bankalarda iç denetim birimi yöneticisi görev, yetki ve sorumluluklarını da haiz olmak üzere denetim faaliyetleri bu müfettiş tarafından icra olunur.

(5) Dönemselsel ve riske dayalı denetimler haricinde, yönetim kurulu veya denetim komitesinin talebi üzerine, iç denetimin amacına uygun olarak özel denetimler de iç denetim birimi tarafından yerine getirilir.

Müfettişlerin nitelikleri ve yetkileri

MADDE 23 – (1) Müfettişler görev ve sorumluluklarını tarafsız ve bağımsız olarak icra eder. Bu amaçla müfettişlerin iç denetim birimi yöneticisi, ilgili iç sistemler sorumlusu ve yönetim kurulu haricinde banka yönetiminde yer alan hiçbir kiŐiye karşı hesap verme sorumluluğu

bulunmaması ve görevlerinin icrasında kişisel veya akrabalık ilişkileri ya da bankadaki konumu gibi hususlardan kaynaklı menfaat çatışmalarından uzak olmaları sağlanır.

(2) Müfettişler, bağımsızlıklarını ve tarafsızlıklarını zedeleyici nitelikteki hususların bulunması halinde bunları denetim öncesinde iç denetim birimi yöneticisine ve denetim komitesine bildirir ve görevden çekilir. Müfettişler, daha önce bulunduğu görevler nedeniyle sorumluluğu bulunan işlemlerin denetiminde yer alamazlar.

(3) Yönetim kurulunca, müfettişlere görev ve sorumluluklarını etkin bir şekilde yerine getirebilmeleri için, bankanın tüm bölüm ve birimlerinde inisiyatif kullanabilecek, bankanın herhangi bir personelinden bilgi alabilecek ve bankanın tüm kayıt, dosya ve verilerine ulaşabilecek yetkiyi haiz olmaları sağlanır.

(4) İç denetim birimi tarafından hazırlanan, ilgili iç sistemler sorumlusu tarafından uygun görülen ve yönetim kurulu tarafından onaylanarak kabul edilen iç denetime yönelik düzenlemelerinde müfettişlerin yeterlilikleri için aranan öğrenim durumu, deneyim, bilgi ve beceri seviyeleri ile diğer niteliklere yer verilir. Müfettişlerden, bankanın bilgi teknolojilerinin denetimini icra edeceklerin bilgi teknolojileri ile bilgi teknolojilerine dayalı denetim teknikleri konularında öğrenim alanları itibariyle veya aldıkları eğitim sertifikalarıyla kanıtlanabilir asgari bilgi ve beceriye sahip olmaları zorunludur. Bu zorunluluk, 22 nci maddenin dördüncü fıkrası kapsamında bankalarda görev yapan müfettiş hakkında da uygulanır.

İç denetimde mesleki özen

MADDE 24 – (1) Müfettişler, görevlerini mesleki özen ve dikkat içerisinde yerine getirmekle yükümlüdür. Mesleki özen ve dikkat asgari olarak;

- a) Görevin gerektireceği çalışmanın kapsamını,
- b) İlgili mevzuat, iç düzenleme ve uygulama usullerini ve bunların denetlenecek alan bakımından önem ve gerektirdiği çalışmanın boyutunu,
- c) Denetime konu faaliyetlere ilişkin risk yönetimi ve iç kontrol sistemlerinin etkinliği ve yeterliliğini,
- ç) Denetime konu faaliyet ve işlemlerde önemli hata, usulsüzlük ve kasıtlı aykırılıkların olma ihtimalini,
- d) Yararlanılabilecek bilgisayar destekli denetim teknikleri ile veri analiz tekniklerini,
- e) Denetim konusu faaliyet veya işlemde kaynaklanabilecek riskleri,
- f) Danışmanlık hizmetinde bulunulması halinde, hizmetin gerektirdiği çalışmanın sonuçlandırılma süresi ve raporlanması dahil bundan yararlanacak kişilerin ihtiyaç ve beklentileri ile bu hizmetin gerektirdiği çalışmanın kapsamı ve karmaşıklık düzeyini belirleme yetkinliğine sahip olmayı gerektirir.

İKİNCİ BÖLÜM

İç Denetim Faaliyetleri ve Çalışma Esasları

İç denetim faaliyetleri

MADDE 25 – (1) Bankaların dönemsel ve riske dayalı iç denetim faaliyetleri, iç denetim planının hazırlanması, yürürlüğe konulması, çalışma programları aracılığıyla icrası, sonuçların iç denetim birimi yönetimine, ilgili birim yönetimine ve ilgili iç sistem sorumlusuna, denetim komitesine, denetim komitesi aracılığıyla yönetim kuruluna raporlanması ve denetim raporları çerçevesinde ilgili birim yönetimlerince alınan önlemlerin izlenmesi faaliyetlerini kapsar.

Riske dayalı denetim

MADDE 26 – (1) Etkin bir iç denetim sistemi, iç denetim biriminin risk değerlendirmelerine dayalı olarak gerçekleştirilir. İç denetimde risk değerlendirmeleri, iç denetim birimi tarafından bankanın maruz kaldığı riskler ve bunlara ilişkin kontroller dikkate alınarak denetim çalışmalarında öncelik verilecek alanların, dikkate alınacak ayrıntıların ve denetimin sıklığının belirlenmesine yönelik yürütülen bir işlemdir.

(2) Her yıl itibariyle risk değerlendirmelerinin yapılabilmesi için;

a) Tüm işlemler, ürün çeşitleri, sunulan hizmetler ve g evler tanımlanır.

b) Tanımlanan işlemler, ürün çeşitleri, hizmet ve g evler kapsamında icra edilen faaliyetler ve bunlara yönelik Kanun hükümleri ve ilgili diğer mevzuat konuları belirlenir.

c)  nemli iş birimleri ve ürünler ile bunlara ilişkin faaliyet ve kontrol riskleri belirlenir ve risk yönetimi ve iç kontrol sistemlerinin yapısına ilişkin dokümanlar tespit edilir.

)  nemli iş birimleri ve ürünlere ilişkin faaliyet ve kontrol risklerinin değerlendirilmesi ve önem derecelerinin belirlenmesi için risk ölçüm ve derecelendirme sistemleri kullanılır.

(3)  nemli iş birimleri ve ürünlere ilişkin faaliyet ve kontrol risklerinin değerlendirilmesi ve önem derecelerinin belirlenmesi, konsolidasyona dahil her kuruluşu da kapsayacak şekilde, Ek-1'deki matris yardımıyla yapılır. İç denetim birimi tarafından yapılacak risk değerlendirmesinde, bankanın taşıdığı risk kompozisyonları asgari olarak Ek-1'deki matriste belirtilen faaliyet alanları itibariyle izlenmek ve değerlendirilmek zorundadır.

(4) Birim ve faaliyetlere ilişkin risk değerlendirmeleri, birim yöneticileri ile birlikte yapılır. Risk değerlendirmelerinde iç kontrol ve risk yönetimi birimlerinin görüşleri de alınır. Risk değerlendirmelerine ilişkin nihai karar iç denetim biriminin sorumluluğundadır.

(5) Risk değerlendirmeleri düzenli olarak gözden geçirilir. Yeni ürünler, yeni sistemler, Kanun ve ilgili diğer mevzuattaki değişiklikler, organizasyonda veya önemli görevlerde bulunan personelde değişiklikler ya da yürütülen faaliyetlere ilişkin işlem hacminde ve tutarlarda yaşanan dikey değişimler gibi risk değerlendirmelerini etkileyebilecek olaylar, birim yöneticileri tarafından iç denetim birimine bildirilir. İç denetim birimi bu tür değişiklikleri dikkate alarak risk değerlendirmelerini gözden geçirir.

(6) İç denetim birimi yöneticisi risk değerlendirmelerini ve değişikliklerini inceler ve uygunluğunu onaylar.

İç denetim planı

MADDE 27 – (1) İç denetim planı, 26 ncı madde kapsamında yapılan risk değerlendirmelerine dayalı olarak oluşturulur. Plan hakkında üst düzey yönetimin görüşü de alınır. İlgili iç sistemler sorumlusu tarafından uygun görülen planlar yönetim kurulunun onayıyla yürürlüğe konulur.

(2) İhtiyaç hasıl olması halinde, iç denetim birimi, tesis edilmiş politikalara uygun olarak denetim planlarını günceller ve güncellenen plan ilgili iç sistemler sorumlusuna sunulur. Denetim planlarında yapılan önemli değişiklikler ve güncellemeler, ilgili iç sistemler sorumlusunun uygun görüşü alınarak ve yönetim kurulunun onayıyla yürürlüğe konulur. Güncellenen planda, güncelleme tarihine kadar gerçekleştirilmiş olan denetim çalışmaları ile bunlara ayrılan zamana ve yapılan önemli değişikliklerin nedenlerine ilişkin açıklamalara yer verilir.

(3) İç denetim planları, dönem içerisinde gerçekleştirilecek özel tahkikatlar, danışmanlık hizmetleri ve alınacak eğitimler de dikkate alınarak hazırlanır. İç denetim planlarında;

- a) Riske dayalı değerlendirmeler sonucunda önem ve öncelik sıralamasına da yer verilerek dönem içerisinde denetlenecek alanlara,
 - b) Denetimin amacına,
 - c) Denetlenecek her bir alan veya faaliyet ile ilgili özet risk değerlendirmelerine ve Kanun ve ilgili diğer mevzuata,
 - ç) Planlanan denetim çalışmasının gerçekleştirileceği zamana ve denetim dönemine,
 - d) Denetim faaliyetleri için gerekli olan kaynaklara ve kaynak kısıtlamalarının olası etkilerine,
- yer verilir.

Denetim dönemi

MADDE 28 – (1) Denetim dönemi, denetimlerin sıklığını ifade eder. Denetim dönemini olağan koşullarda, denetlenecek faaliyetler ve alanlar ile müfettişler ve denetimin yapılabileceği zaman belirlir. Risk değerlendirmeleri neticesinde daha riskli olduğu değerlendirilen alanlar, diğerlerine göre daha fazla sıklıkta denetlenir.

Çalışma programları

MADDE 29 – (1) İ denetim planında belirlenen denetim alanları kapsamında verilen her bir denetim görevi için, bankanın denetim alanındaki tüm işlemleri, kullanılacak denetim teknikleri, bilgi elde etmede izlenecek yollar, belgelendirmeye ilişkin uygulamalar, ulaşılan sonuçlar ve denetim raporunun sunulmasını kapsayacak şekilde bir çalışma programı hazırlanır. Çalışma programında denetim hedefi ve bu hedefe ulaşılması için yapılacak çalışmalara ayrıntılı olarak yer verilir.

(2) Denetimde kullanılan denetim usulleri çalışma kâğıtları şeklinde belgelendirilir. Çalışma kğıtlarının, denetim görevinin çalışma programında öngörülen şekilde tamamlanıp tamamlanmadığını ve görevin icra ediliş şeklini gösterecek mahiyette tutulması ve ilgili müfettişin adı ve soyadı belirtilerek imzalanması esastır.

(3) alışma programları olağan koşullarda asgari olarak aşağıdaki hususlara ilişkin uygulamaları içerir:

- a) Gerek duyulması halinde yapılacak beklenmedik denetimler,
- b) Denetlenecek kayıtların kontrolü,
- c) İç kontrol sistemlerinin, politikaların ve uygulama usullerinin incelenmesi ve değerlendirilmesi,
- ) Risk değerlendirmeleri,
- d) Kanunun ilgili maddesi ya da ilgili kanun, düzenleme ve kuralların gözden geçirilmesi,
- e)  rnekleme metot ve tekniklerinin kullanımı,
- f) Seçilmiş işlemlerin ve hesap bakiyelerinin asgari olarak aşağıdaki uygulamalar yoluyla teyidi;

1) Yardımcı hesaplar, büyük defter kayıtları ve kontrol kayıtlarının birbirleriyle tutarlığının incelenmesi,

2) Kayıtlara esas belgelerin incelenmesi,

3) İstisnai uygulamaların doğrudan incelenmesi ve uygun izleme faaliyetleri,

4) Fiziksel denetimler.

Örnekleme metot ve teknikleri

MADDE 30 – (1)  rnekleme metot ve teknikleri denetimlerde, ilgili döneme ilişkin hesap bakiyelerinin, işlemlerin seçilmesi, doğrulanması ve bunlarla ilgili iç kontrol uygulamalarının test edilmesi amacıyla kullanılır. Çalışma programlarında, test hedefleri, bu hedeflere ulaşmak için uygulanacak işlemler ve inceleme kapsamına alınacak işlem ve hesap sayısına yer verilir.

(2) Kullanılacak  rnekleme metot ve tekniği, örneğin temsil ettiği grubun karakteristik özellikleri, içerdiği işlem ve hesap sayısı, söz konusu gruba ilişkin iç kontrollerin etkinliği ile maliyet kısıtı gibi hususlar dikkate alınarak

belirlenir. Seçilen örneğin temsil ettiği grubun karakteristik özelliklerinin örnekle benzer olması, grubun içerdii işlem veya kalem sayısının yüksek olması gibi durumlarda istatistiksel metotların, aksi haller veya istatistiksel metotların maliyetli olması gibi durumlarda ise istatistiksel olmayan metotların kullanılması tercih edilir.

(3) Müfettişler, örnekleme metot ve tekniklerinin seçimi ve uygulaması kapsamında;

- a) Örnekleme hedefinin oluşturulması,
 - b) Örneklenen grubun büyüklüğü ve incelenen özellikleri,
 - c) Örnek boyutunun belirlenmesi,
 - ç) Örnekleme metodolojisinin seçilmesi
- hususlarına çalışma kağıtlarında yer vermek zorundadır.

İç denetim raporları

MADDE 31 – (1) İç denetim raporları, bir birimin veya faaliyetin Kanun ve ilgili diğer mevzuat ile banka içi politika ve uygulama usullerine uygunluğu, işletilen süreçlerin ve iç kontrollerin etkinliği ve alınması gerektiği düşünölen düzeltici işlemler hakkında üst yönetime bilgi verecek mahiyette düzenlenir. Müfettişler bulgularını ve önerilerini ilgili taraflarla paylaşmak, denetim raporlarını acil bir durum öngörölmediği sürece denetim çalışması tamamlandıktan sonra mümkün olduğu kadar kısa süre içinde iç denetim birimi aracılığıyla denetim komitesine ve yönetim kuruluna ulaştırmakla yükümlüdür. Müfettişlerce düzenlenecek çalışma kâğıtları raporları destekler mahiyette olmak zorundadır. Rapor ile birlikte çalışma kağıtları da iç denetim birimine tevdi edilir.

(2) İç denetim raporları denetlenen alan ve iç denetim gereklerine uygun olarak hazırlanır. Bu raporlarda;

- a) Tespit edilen sorunlar ve sonuçlara ilişkin özete,
- b) Denetimin kapsam ve amaçlarına,
- c) Detaylı denetim sonuçlarına (tespit edilen hususlar çerçevesinde denetlenen konuya verilen önem derecesi ve ayrıntılı nedenleri),
- ç) Varsa önerilere ve bunların faydalarına,
- d) Üst yönetim tarafından ihtiyaç duyulabilecek diğer bilgilere, yer verilir.

(3) Denetim tamamlandıktan sonra, taslak denetim raporunu müzakere etmek, yanlış bilgilerin düzeltilmesini sağlamak, ilgili birim yönetiminin tespitlere ve alınacak önlemlere ilişkin değerlendirmelerini almak üzere müfettişler ilgili birim yöneticisiyle görüşür. Bu görüşmeden sonra denetim raporunun nihai hali, ilgili birim yönetiminin varsa görüşleri de eklenerek, düzeltici önlemleri almaya yetkili yöneticilere intikal ettirilmek üzere iç denetim birimine sunulur.

(4) İç denetim birimi yöneticisi, asgari üç ayda bir denetim komitesine iç denetim birimi tarafından icra edilmiş faaliyetlere ilişkin bir rapor sunar ve bunları denetim komitesi ile birlikte mütalaa eder. Denetim komitesi gelen bu raporu, mütalaa ile birlikte, en geç on iş günü içinde yönetim kuruluna sunar. Söz konusu raporda asgari olarak aşağıdaki hususlara yer verilir:

- a) Tamamlanan, devam eden, ertelenen ve iptal edilen denetim faaliyetleri ve yıllık denetim planına uyum düzeyi,
- b) Müfettişlerin raporlama döneminde aldıkları eğitimler,
- c) Önemli muhasebe sorunları ile Kuruma yapılan raporlamalara ve denetim bulgularına ilişkin tereddütlü hususlar,
- ç) Bilgi sistemlerine ilişkin yapılan denetimlerin özeti,
- d) Risk değerlendirmeleri ve bunların özeti,
- e) Denetime ve iç kontrollere ilişkin hata raporları,
- f) Düzeltici önlemleri almaya yetkili yöneticilere intikal ettirilen önemli zayıflıkların giderilmesine yönelik görüşler,
- g) Denetim komitesi ve iç denetim birimi tarafından yer alması uygun görülen diğer konular.

İzleme faaliyetleri

MADDE 32 – (1) Müfettişler iç denetim raporlarında önerdikleri ve iç denetim birimince düzeltici önlemleri almaya yetkili yöneticilere intikal ettirilen hususlara yönelik uygulamaları izlerler.

(2) Müfettişler birinci fıkra kapsamındaki izleme faaliyetlerinin sonuçlarını ve değerlendirmelerini denetim komitesine iletilmek üzere iç denetim birimine raporlarlar. Bu raporlar gelecek dönemlerde yapılacak iç denetim planlarında dikkate alınır.

Danışmanlık hizmetleri

MADDE 33 – (1) Bankalarda yeni ürünler ve hizmetler veya politika ve uygulama usulleri konusunda iç denetim biriminden danışmanlık hizmeti alınabilir. Ancak verilen danışmanlık hizmetleri, danışmanlık konusuna giren hususlara onay verildiği anlamına gelmez.

Konsolidasyona tabi ortaklıkların denetimi

MADDE 34 – (1) Bankalar, kendi iç denetim biriminin, konsolidasyon kapsamındaki ortaklıkların bütün faaliyetlerini ve birimlerini sınırlama olmaksızın inceleyebilmesini sağlamak için gerekli bütün tedbirleri alır.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Risk Yönetimi Sistemi

BİRİNCİ BÖLÜM

Risk Yönetim Politikaları ve İlkeleri, Risklerin Ölçülmesi, İzlenmesi ve Risk Yönetimi Biriminin Sorumlulukları

Risk yönetiminin amacı

MADDE 35 – (1) Risk yönetimi sisteminin amacı, bankanın gelecekteki nakit akımlarının ihtiva ettiği risk-getiri yapısını, buna bağlı olarak faaliyetlerin niteliğini ve düzeyini izlemeye, kontrol altında tutmaya ve gerektiğinde değiştirmeye yönelik olarak belirlenen politikalar, uygulama usulleri ve limitler vasıtasıyla, maruz kalınan risklerin konsolide ve konsolide olmayan bazda tanımlanmasını, ölçülmesini, raporlanmasını, izlenmesini, kontrol edilmesini ve risk profilleriyle uyumlu içsel sermaye gereksiniminin belirlenmesini sağlamaktır.

(2) Banka içinde uygun ve yeterli bir risk yönetim sisteminin tesis edilmesi için;

a) Faaliyetlerden kaynaklanan risklerin farklı boyutlarını yönetmeye imkân verecek yeterli politikalar, uygulama usulleri ve limitler,

b) Risk yönetimi faaliyetleri

bu kısımda belirtilen usul ve esaslara uygun olarak açıkça tanımlanır.

(3) Risk yönetim sisteminin kapsamlılık düzeyi bankaların büyüklüğü ve faaliyetlerinin karmaşıklığı ile orantılı olarak oluşturulur. Kurum tarafından bu düzeyin yetersiz bulunması halinde, yapılması gereken işlemlerin boyutuna göre onbeşgünden az olmamak üzere verilecek süre içerisinde bu yetersizliğin giderilmesi zorunludur.

Risk yönetimi politikaları ve uygulama usulleri

MADDE 36 – (1) Risk yönetimi politika ve uygulama usullerinin belirlenmesinde asgari olarak aşağıdaki hususlar dikkate alınır;

a) Bankanın faaliyetlerine ilişkin stratejiler, politikalar ve uygulama usulleri,

b) Bankanın faaliyetlerinin hacmine, niteliğine ve karmaşıklığına uygunluk,

c) Bankanın risk stratejisi ve alabileceği risk düzeyi,

ç) Bankanın risk izleme ve yönetme kapasitesi,

d) Bankanın geçmiş deneyimi ve performansı,

e) Faaliyetleri yürüten birimlerin yöneticilerinin alanları ile ilgili konulardaki uzmanlık düzeyleri,

f) Kanunda ve ilgili diğer mevzuatta öngörülen yükümlölükler.

(2) Risk yönetimi politika ve uygulama usullerinin değişen koşullara uyum sağlaması zorunludur. Yönetim kurulu veya ilgili iç sistemler sorumlusu bunların yeterliliğini düzenli olarak değerlendirir ve gerekli değişiklikleri yapar.

(3) Risk yönetimi politika ve uygulama usulleri, riskten korunma, sigorta veya kredi türevleri gibi risk azaltım tekniklerinin kullanımını da kapsamalıdır.

Risk limitleri

MADDE 37 – (1) Bankalar tarafından, risk limitlerinin önerilmesi, değerlendirilmesi, onaylanması, banka içerisinde duyurulması, izlenmesi ve denetlenmesi süreçlerine ilişkin uygulama esasları belirlenir ve belirlenen esaslar yönetim kurulunca onaylanır. Bankaca üstlenilen risklerin, risk limitleri dahilinde olduğu ve banka üst yönetimi tarafından izlendiği konusundaki gözetim sorumluluğu yönetim kuruluna aittir.

(2) Risk limitleri; bankanın alabileceği risk düzeyine, faaliyetlerine, ürünlerinin ve hizmetlerinin büyüklüğü ve karmaşıklığına uygun olarak, asgari olarak personel, birim, banka geneli veya bankanın dahil olduğu grup bazında belirlenir. Risk limitleri uygulamadaki gelişmelerin güncelliğini yansıtacak Şekilde düzenli olarak gözden geçirilir ve piyasa koşullarında ve banka stratejisindeki deęiŐmelere göre uyarlanır. Gözden geçirme konusundaki aslı sorumluluk, limit belirleme yetkisini haiz olan yönetim kuruluna aittir. Gözden geçirme süreci, limitlerin, riskler ve bankanın risk iŐtahi karşısında anlamlı ve yeterli olup olmadığını belirlemeye yönelik olmalıdır.

(3) Risk limitlerinin ilgili birimlere iletilmesi ve ilgili personelin bunları anlaması sağlanır.

(4) Limit kullanımları yakından izlenir, limit aŐımları gerekli tedbirlerin alınması için üst düzey yönetime anında bildirilir.

(5) Limitlerin risk bazlı olarak belirlenmesi esastır. Bu limitler, parasal büyüklüklere bağlı nominal tutarların yanı sıra, ortalama riske maruz değerin yüzdesi, risk ağırlıklı varlıkların yüzdesi gibi risk ölüm sonuçlarına dayalı oransal limitler ya da sektörel ya da borçlu bazında sınırlamalar gibi yoğunlaşmaya yönelik limitler Şeklinde de olabilir. Belirlenecek risk limitleri mevzuatta bu konulara ilişkin getirilmiş olan sınır ve limitlerin dıŐına çıkamaz.

(6) Risk limitleri, önemlilik ilkesi çerçevesinde banka tarafından uygun görülecek tüm risk kategorilerinde tesis edilir. Bankalarca, asgari olarak piyasa, kredi ve operasyonel risklere ilişkin risk limitlerinin tesisi zorunludur. Bankanın risk limiti yapısı içerisinde, limit aşım istisnaları tanımlanır ve istisnaların tabi olacağı kurallar yazılı olarak belirlenir. Ayrıca, erken uyarı

limitleri belirlenerek bu limitlerin aşılması halinde yapılması gereken hususlara ilişkin uygulama esasları yönetim kurulunca tanımlanır.

Risk yönetimi faaliyetleri

MADDE 38 – (1) Risk yönetimi faaliyetleri, risk yönetimi birimi ve personeli tarafından yürütülür.

- (2) Risk yönetimi faaliyetleri;
- a) Risk ölçümü,
 - b) Risklerin izlenmesi,
 - c) Risklerin kontrolü ve raporlanması faaliyetlerinden oluşur.

Yeni ürünler ve hizmetler

MADDE 39 – (1) Bankalar tarafından yeni sunulan ürün ve hizmetler dikkatli değerlendirmeye tabi tutulur. Bu ürün ve hizmetlerin sunulması için gerekli personel, teknoloji ve mali kaynakların bulunduğu ve üst yönetim tarafından yeni ürün ve hizmetlerden kaynaklanacak risklerin tamamıyla anlaşıldığından emin olunur.

- (2) Yeni ürün ve hizmet sunmaya ilişkin teklifler aşağıdaki unsurları içerir:
- a) Ürün veya hizmetin tanımı,
 - b) Ürün veya hizmetlerden kaynaklanabilecek risklere ilişkin detaylı değerlendirme,
 - c) Ürün veya hizmete ilişkin fayda ve maliyet analizi,
 - ç) Risk yönetimi uygulamalarının değerlendirilmesi ve yeni ürün ve hizmet için etkin bir risk yönetiminin yapılması için gerekli kaynakların belirlenmesi,
 - d) Yeni ürün ve hizmete ilişkin gerçekleştirilecek faaliyetlerin bankanın mali bünyesi ve sermayesi ile ilişkilendirilmesine yönelik analiz,
 - e) Yeni ürün ve hizmetten kaynaklanacak risklerin ölçülmesi, izlenmesi, raporlanması ve kontrol edilmesinde izlenecek uygulama usulleri.

(3) İlgili tüm birimlerin, yeni ürün veya hizmetin sunulmasına ilişkin görüşleri alınır.

(4) Banka tarafından yeni ürün veya hizmetin sunulmasından sonra değerlendirme yapılır ve bu değerlendirme, gelecekte benzer ürün veya hizmetlerin geliştirilmesi halinde dikkate alınır.

Risk yönetimi birimi ve personeli

MADDE 40 – (1) Risk yönetimi birimine asgari olarak aşağıdaki sorumluluklar verilir:

- a) Risk yönetim sistemini tasarlamak ve uygulamak,

- b) Risk yönetim stratejileri esas alınarak, risk yönetim politikaları ve uygulama usullerini belirlemek,
- c) Risk yönetimi politika ve uygulama usullerinin uygulanmasını ve bunlara uyulmasını sağlamak,
- ) Bir işleme girilmeden önce risklerin anlaşılmasını ve yeterli değerlendirmenin yapılmasını sağlamak,
- d) Risk  l m modellerinin tasarımı, seçilmesi, uygulamaya konulması ve  n onay verilmesi sürecine katılmak, modelleri düzenli olarak gözden geçirmek ve gerekli değişiklikleri yapmak,
- e) Bankanın kullandığı risk ölçüm modellerinden günlük raporlar üretmek ve raporları analiz etmek,
- f) SayısallaŐtırılabilen risklerin belirlenen limitler dahilinde kalmasını sağlamak ve bu limitlerin kullanımını izlemek,
- g) Her bir risk için birim bazında belirlenen limitleri toplulaŐtırarak bankanın tümü bazında belirlenen limitlere uyumunu izlemek,
- ę) Risk  l m  ve risk izleme sonuçlarının yönetim kuruluna veya ilgili iç sistemler sorumlusuna ve üst düzey yönetime düzenli ve zamanında raporlanmasını sağlamak.

(2) Risk yönetimi birimi tarafından hazırlanan, ilgili iç sistemler sorumlusu tarafından uygun görülen ve yönetim kurulu tarafından onaylanarak kabul edilen risk yönetimine yönelik düzenlemede risk yönetimi birimi personelinde aranan öğrenim durumu, deneyim, bilgi ve beceri seviyeleri ile diğer niteliklere yer verilir.

(3) Risk yönetimi birimi yöneticisinin en az yedi yıllık bankacılık deneyimine sahip olması Şarttır. Risk yönetimi birimi yöneticisi, birim personelinin görev, yetki ve sorumluluklarının gerektirdiği nitelikleri haiz olup olmadıklarını değerlendirir, mesleki bilgi, beceri ve yeteneklerinin geliştirilmesine yönelik eğitim programları hazırlar ve bunların görevlerini icrai birimlerin etkisinde kalmaksızın tarafsız olarak icra edip etmediklerini izler.

(4) Risk yönetimi birimi tarafından icra edilen faaliyetlerin bir personel ile sürdürülmesinin mümkün olduğu bankalarda risk yönetimi birimi yöneticisi görev, yetki ve sorumluluklarını da haiz olmak üzere risk yönetimi birimi faaliyetleri bu personel tarafından icra olunur.

Risk  l m  ve ölçüm süreci

MADDE 41–(1) Bankalar maruz kaldıkları sayısallaŐtırılabilen risklerin ölçümü ve sayısallaŐtırılamayan risklerin değerlendirilmesi için güvenilir ve bütünlük içinde uygulanabilen; yapıları, ürün eŐitleri ve faaliyet alanları ile uyumlu etkin sistemlere sahip olmalıdır.

(2) Bankalar, risk ölçüm sisteminin ürettiği sonuçların doğru yorumlanması için gerekli tüm tedbirleri almalıdır. Bankalar, risk ölçüm

sisteminin sonuçlarının karar alma süreçlerine dahil edilmesinde hata ve noksanlıklardan kaynaklanabilecek yorumlama hatalarına karşı gerekli tüm tedbirleri almalıdır.

(3) Bankalar, risk analiz ve değerlendirmelerinin bankanın risk profilini doğru şekilde yansıtacak yöntemlerle yapılmasını, risk profilinin izlenmesini ve kontrol altına alınmasını sağlar.

(4) Risklerin ölçümü ve değerlendirilmesi için farklı ölçüm yöntemleri ve modelleri kullanılabilir. Risk ölçümünde kullanılacak yöntemlerin veya modellerin belirlenmesinde bankalar aşağıda belirtilen hususları dikkate alır:

- a) Faaliyetlerin yapısı, hacmi ve karmaşıklığı,
- b) Model veya yöntemin ihtiyaç nedeni,
- c) Yöntemin veya modelin varsayımları,
- ç) Kullanılacak verinin elde edilebilirliği,
- d) Bilgi sistemlerinin elverişliliği,
- e) Personelin deneyimi.

(5) Yönetim kurulu veya ilgili iç sistemler sorumlusu ile üst düzey yönetim, kullanılan modele ilişkin varsayımları ve sınırlamaları, riskleri ölçmek için kullanılan temel varsayımları, veri kaynakları ve uygulama usullerinin yeterliliğini ve uygunluğunu değerlendirmek zorundadır.

(6) Risk ölçüm yöntemi veya modelinin doğruluğu ve güvenilirliği, gerçekleşen sonuçlar kullanılarak geriye dönük testler yoluyla tespit edilir. Risk ölçüm yöntemi ve modeller değişen piyasa koşullarının yansıtılması için periyodik güncellemelere tabi tutulur.

(7) Banka içinde, risk ölçüm sistemlerinin işleyişine ilişkin yazılı politika ve uygulama usulleri oluşturulur ve bu politika ve uygulama usullerine uyumun izlenmesine yönelik yöntemler geliştirilir. Risk ölçüm sistemlerinin işleyişine ilişkin yazılı politika ve uygulama usullerinde veri yönetim süreci de düzenlenir.

Veri yönetimi süreci

MADDE 42 – (1) Veri yönetim süreci; veri kalitesini ve verinin zamanında, tutarlı ve güvenilir şekilde temini ile veri güvenliğini sağlayacak şekilde oluşturulur.

(2) Veri kalitesinin sağlanmasında uygulanan tüm kriterler ve usuller, yazılı şekilde belirlenir. Risk ölçüm sistemi kapsamında kullanılacak verinin kalitesinin temininde aşağıdaki hususlar dikkate alınır;

a) Verinin hazırlanmasına, toplanmasına ve raporlanmasına ilişkin görev paylaşımını içeren içsel düzenlemelerin olması,

b) Yeterli personel, gerekli bilgisayar ağı ve diğer teknik donanımların sağlanmış olması,

c) Verinin hazırlanmasında izlenen politikaların belli bir temele dayanması, kaynak ve istatistiki tekniklerin seçiminde azami faydanın gözetilmesi ve bunun açık bir biçimde ortaya konması,

ř) Verinin hangi koşullar ve dönemler içerisinde toplandığına ve hazırlanma sürecine ilişkin açıklama yapılabilir durumda olunması,

d) Kullanılan yönteme ilişkin kavram ve tanımlamaların, uluslararası alanda kabul görmüş tanımlarla uyumlu olması,

e) Veri kaynağının, istatistik hazırlamaya yetecek kapasiteye sahip olması,

f) Verilerin belirli aralıklarla ve zamanında raporlamaya konu edilebilmesi.

(3) Veri teminine ilişkin süreçler banka faaliyetleri ve  lçeği ile uyumlu olarak, verinin zamanında, tutarlı ve güvenilir bir şekilde temin edilmesini ve veri güvenliğini etkileyebilecek tüm riskler dikkate alınarak tesis edilir. Bankalar, tarihsel verilerin ölçüme uygunluğunun devamlılığını sağlamaya yönelik yazılı usuller ile değerlendirmelere, ölçek ve benzeri yöntemlere göre ayarlamalara, bunların hangi kapsamda yapılabileceğine ve bu konudaki yetki dağılımına ilişkin yazılı usulleri oluştururlar.

(4) Banka işi verilerin risk ölçümü işi yeterli olmadığı koşullarda, banka dışı veriler istatistiki yöntemlerle uygun hale getirilerek, banka veri tabanına dahil edilir. Bankalar, risk ölçümüne konu edecekleri dışsal veriyi, bankanın faaliyet alanı, yapısı, işi kontrol ortamı ve  lçeğine uygun yapıda temin etmek zorundadırlar. Dışsal veri, gerçekte kayıp miktarlarına, ilgili işi kolundaki faaliyetlerin  lçeğine, kayıp olayının nedenlerine ve ortaya ıktığı koşullara ilişkin bilgileri işiyecek şekilde temin edilir.

(5) Bankalar, brüt kayıp tutarlarına ilişkin bilgilerin yanı sıra kayıp olayının gerçekte zamanı, kaybın karşılanmasına yönelik olarak yapılan geri  demeler, kayıp olayının nedeni ve etkenleri hakkında ağıklayıcı bilgileri kayıt altına alırlar. Bu bilgilerin detay seviyesi, ilgili brüt kayıp tutarının büyüklüğü ile uyumlu şekilde belirlenir.

(6) Risk  lç m süreci kapsamında kullanılan teknik alt yapı, olası gelişmelere ve değişikliklere uyarlanabilmesini sağlayacak, ölçüleme sürecini aksatmayacak esneklikte kurulur. İstisnai nedenlerle zorunlu hale gelmedikçe veri setleri üzerinde geşmişe yönelik düzeltme yapılmaz. Zorunlu nedenlerle yapılacak düzeltmelerin gerekçesi ve niteliği bu düzeltmelere ilişkin yazılı kayıtlarda açıklanır.

(7) Veri güvenliği açısından, farklı kaynaklardan bilgi akışı bulunan veri tabanlarında bilgi girişine, bilginin izlenmesine ve bilgi erişimine yönelik güvenli bir yapı tesis edilir. Verilerin kalitesinin düzenli kontrolü işi veri

yönetim süreci kapsamındaki işlemlere ilişkin sorumluluklar ile süreç tanımları ve kapsamı yazılı olarak belirlenir.

İKİNCİ BÖLÜM

Sermaye Gereksinimi İçsel Değerlendirmesi

Sermaye gereksinimi strateji ve süreçleri

MADDE 43 – (1) Bankalar, maruz kaldıkları veya kalabilecekleri riskleri karşılamak için yeterli gördükleri sermayenin, çeşitleri, bileşenleri ve dağılımının sürekli olarak değerlendirilmesi ve idame ettirilmesine yönelik sağlam, etkin ve eksiksiz strateji ve süreçler tesis eder.

(2) Bankalar, mevcut ve gelecekteki sermaye gereksinimlerini stratejik amaçları ile birlikte analiz eder. Stratejik plan, sermaye gereksinimlerini, beklenen sermaye maliyetlerini, hedeflenen sermaye düzeyini ve sermaye kaynaklarını içermelidir.

(3) Strateji ve süreçler, banka faaliyetlerinin niteliği, ölçeği ve karmaşıklık düzeyi ile uyumlu ve kapsamlı olması ve idame ettirilmesi için düzenli içsel değerlendirmelere tabi tutulur.

Sermaye gereksinimi içsel değerlendirme süreci temel ilkeleri

MADDE 44 – (1) Bankalar, risk profillerine uygun bir sermaye gereksinimi içsel değerlendirme sürecine sahip olmalı, risk profiline, faaliyet ortamı ve stratejik planlarla uyumlu sermaye hedefleri belirlemelidir.

(2) İçsel değerlendirme süreci, içinde bulunulan koşullara ve gereksinimlere göre şekillendirilmelidir. Bu süreçte içsel girdi ve tanımlar kullanılmalıdır.

(3) Sermaye gereksinimi içsel değerlendirme süreci asli olarak bankanın sorumluluğundadır. İçsel değerlendirme sürecinde kullanılacak modeller için destek hizmeti alınması bankanın sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

Sürecin tasarımı

MADDE 45 – (1) Sermaye gereksinimi içsel değerlendirme süreci ve sermaye yeterliliği politikası tamamen yazılı hale getirilmiş ve yönetim kurulunca onaylanmış olmalıdır. İçsel değerlendirme sürecinin sorumluluğu, banka üst yönetimine aittir.

(2) Sermaye gereksinimi içsel değerlendirme sürecinin tasarlanması ve yürütülmesi risk yönetimi birimi tarafından yerine getirilir. Asgari olarak kapsamı, genel metodolojiyi ve amaçları içeren kavramsal tasarım hakkında bankaların iç sistemler kapsamındaki diğer birimlerinden görüş alınır.

(3) Sermaye planlamasının ve yönetiminin genel risk yönetimi kültürü ve yaklaşımının bütünleşik bir parçası haline getirilmesinden banka üst yönetimi sorumludur. Banka  st yönetimi, sermaye planlaması ve yönetimi politikalarının ve usullerinin banka geneline tebliğ edilerek uygulanmasını ve yeterli yetki ve kaynaklar ile desteklenmesini sağlamalıdır.

(4) İçsel değerlendirme sürecinin sonuçları, banka üst yönetimine raporlanır.

Sürecin yönetim ve karar alma süreci ile ilişkisi

MADDE 46 – (1) İçsel değerlendirme süreci, bankanın yönetim ve karar alma sürecinin bütünleşik bir parçasını oluşturmalıdır.

(2) İçsel değerlendirme süreci, faaliyetlerden kaynaklanan ve banka için önem arz eden risklerin devamlı olarak değerlendirilmesine imkan vermelidir.

Düzenli gözden geçirme

MADDE 47 – (1) Risklerin yeterli ölçüde kapsamması ve sermaye düzeyinin bankanın gerçek risk profilini yansıtması amacıyla sermaye gereksinimi içsel değerlendirme süreci yılda en az bir kez olmak üzere gerekli görülen sıklıkta üst yönetim tarafından düzenli olarak gözden geçirilir.

(2) Bankanın stratejilerinde, iş planlarında, faaliyet ortamında ya da sermaye gereksinimi içsel değerlendirme sürecinde kullanılan varsayım ve yöntemleri önemli ölçüde etkileyebilecek diğer faktörlerde değişiklik olması halinde, sermaye gereksinimi içsel değerlendirme sürecinde gerekli düzeltmeler yapılır. Banka faaliyetlerinde yeni risklerin ortaya çıkması halinde, bu riskler tanımlanmalı ve sürece dâhil edilmelidir.

Risk odaklılık

MADDE 48 – (1) İçsel değerlendirme süreci risk odaklı olmalıdır.

(2) Bankalarca, sermaye gereksiniminin belirlenmesinde hedeflenen dış derecelendirme notu, piyasa itibarı ve stratejik hedefler gibi unsurlar da dikkate alınır.

(3) Bu Yönetmelikte açıkça belirtilmiş olanlar haricinde sürece dahil edilmiş olan diğer unsurların, sermaye gereksiniminin belirlenmesine ilişkin banka kararlarını ne şekilde etkilediği bankalar tarafından açıklanabilir olmalıdır.

(4) İçsel değerlendirme sürecinde, sayısallaştırılmayan risk türleri için daha çok nitel değerlendirme, risk yönetimi ve azaltımı gibi teknikler kullanılır. Sayısallaştırılabilen ve sayısallaştırılmayan riskler bankaca açıkça belirlenmelidir.

Kapsamlılık

MADDE 49 – (1) İçsel değerlendirme süreci, asgari olarak aşağıdakiler olmak üzere karşılaşılabilecek her türlü önemli riski kapsamalıdır;

a) Sermaye yükümlülüğü hesaplamasında ve sermaye gereksinimi içsel değerlendirme sürecindeki ele alınış farklılıklarını da içerecek şekilde kredi riski, piyasa riski ve operasyonel risk,

b) Kredi riski, piyasa riski ve operasyonel riske ilişkin sermaye yükümlülüğü hesaplamalarında kullanılan yöntemlerin tam olarak kapsamadığı riskler,

c) Bankacılık hesaplarından kaynaklanan faiz oranı riski, yoğunlaşma riski, likidite riski, itibar riski ve stratejik risk gibi kredi riski, piyasa riski ve operasyonel risk dışında kalan tüm önemli riskler,

ç) Yukarıda bahsedilenlere dahil olmayan, düzenleyici veya ekonomik ortama ya da faaliyet ortamına bağlı olarak oluşan banka dışı risk faktörleri.

Geleceğe yönelik olması

MADDE 50 – (1) İçsel değerlendirme süreci geleceğe yönelik olmalıdır.

(2) İçsel değerlendirme süreci, bankanın stratejik planlarını ve bunların makroekonomik faktörlerle ilişkisini dikkate almalıdır. Bankalarca, kredi büyüme beklentileri, gelecekteki fon kaynakları ve fon kullanımı, temettü politikası ile kredi riski, piyasa riski ve operasyonel risk için asgari sermaye yükümlülüklerinin ekonomik döngüye bağlı olarak değişimi gibi faktörleri içeren sermaye yeterliliğinin idamesine yönelik bir strateji geliştirilmelidir.

(3) Bankaların, hedeflerini ve bu hedeflere ulaşmak için öngörülen takvimi, genel hatlarıyla sermaye planlaması sürecini ve bu sürecin sorumluluklarını tayin eden, açık ve onaylanmış bir sermaye planı olmalıdır. Plan aynı zamanda, bankanın gelecekteki sermaye gereksinimine uyumunu, özkaynaklarla ilgili sınırlamaları, hedeflerden sapmalara ve beklenmedik olaylara yönelik genel bir beklenmedik durum planını içermelidir.

(4) Bankalar, ülke risklerini ve ekonomik döngünün belirli aşamalarına ilişkin risk faktörleri gibi değişkenleri dikkate alan stres testleri uygulamalıdır. Bankalar, kendi performansları üzerinde etkisi olan mevzuat değişiklikleri, rakiplerinin olası davranışları gibi faktörleri de analiz etmelidir.

Uygun ölçme ve değerlendirme süreci

MADDE 51 – (1) İçsel değerlendirme süreci uygun ölçme ve değerlendirme süreçlerine dayanmalıdır.

(2) Bankalar, yazılı risk değerlendirme süreçlerine sahip olmalıdır.

(3) İçsel değerlendirme sürecinin sonuçları ve bulguları, bankanın stratejisinin ve risk iştahının değerlendirilmesi sürecinde dikkate alınır.

(4) Bankanın  leği, faaliyetlerinin niteliği ve karmaşıklığına bağlı olarak içsel sermaye değerlendirme sürecinde ekonomik sermaye ve benzeri diğer modeller kullanılabilir.

(5) Uygulamaların zaman içindeki gelişimine bağlı olarak, bankalar sermaye gereksinimi içsel değerlendirme süreçlerini farklı şekillerde tasarlayabilir.

İçsel değerlendirme süreci sonuçları

MADDE 52 – (1) İçsel değerlendirme süreci, genel bir sermaye tutarı ve değerlendirmesi ortaya koymalıdır.

(2) Banka, önemli bütün riskleri kapsayan sermaye gereksinimi içsel değerlendirme süreci ile sermaye yükümlülüğü arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları yeterli ve makul bir şekilde açıklayabilmelidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Risk Yönetim Uygulamalarına İlişkin Risk Türüne Dayalı Genel Esaslar

Risk yönetim uygulamalarının tesisi

MADDE 53 – (1) Bankalar, bu Kısımın Birinci Bölümünde belirtilen ilke ve esasları da dikkate alarak; kredi riski, piyasa riski, operasyonel risk, likidite riski, bankacılık hesaplarından kaynaklanan faiz oranı riski, karşı taraf kredi riski, yoğunlaşma riski, menkul kıymetleştirme riski, ülke ve transfer riski, artık risk ve diğer riskleri için etkin ve riski doğuran faaliyetlerinin yoğunluk ve karmaşıklık düzeyine uygun risk yönetim uygulamalarını tesis etmekle y k ml d rlere.

Kredi riski yönetimi uygulamalarına ilişkin genel esaslar

MADDE 54 – (1) Bankalar, kredi riskinin değerlendirilmesine yönelik yöntemlere sahip olmalıdır. Bankalar, kredi risklerini ölçmek, karşı tarafın malı gücünü düzenli olarak analiz etmek, izlemek, gerekli bilgi ve belgeleri temin etmek ve bunlara ilişkin esasları belirlemek zorundadır. Kredilerin onaylanması, değiştirilmesi, yenilenmesi ve yeniden yapılandırılmasına ilişkin süreçler açık ve net olarak belirlenir. Sermaye gereksinimi kapsamında yapılacak kredi riski değerlendirmesine, krediler için ayrılan karşılıklar da dahil edilir.

(2) Karmaşık faaliyet yapısına sahip bankaların sermaye gereksinimi kapsamında kredi riski değerlendirmesi asgari olarak; risk derecelendirme sistemleri, portföy analizi veya toplulaştırması, menkul kıymetleştirme ve karmaşık yapıdaki kredi türevleri ile büyük krediler ve risk yoğunlaşmaları unsurlarını içerir.

(3) İçsel risk derecelendirmesinin kullanıldığı hallerde, bu derecelendirmeler tüm kredi işlemlerinden kaynaklanan riskin tanımlanması ve ölçülmesini destekleyecek, tüm varlıklar için detaylı dereceler sağlayacak ve kredi riski ve sermaye gereksinimine ilişkin bankanın diğer analizleri ile bütünlük olacak şekilde tesis edilir.

(4) Kredi riski analizinde, riskteki yoğunlaşmayı da içerecek şekilde portföy düzeyindeki zayıflıklar belirlenir, kredi yoğunlaşmasının ve diğer portföy konularının yönetiminde menkul kıymetleştirme ve karmaşık kredi türüleri gibi işlemlerden kaynaklanan riskler yeterli ölçüde dikkate alınır.

(5) Bankalar hedef ürün ve müşteri kitlesini ve genel kredi stratejilerini de dikkate alarak kredi portföylerinin yeterince çeşitlendirilmesini sağlamakla yükümlüdürler.

Piyasa riski yönetimi uygulamalarına ilişkin genel esaslar

MADDE 55 – (1) Bankalar, piyasa riskinin ölçülmesi ve yönetimini sağlayan politika ve süreçlere sahip olmalıdır. Banka açısından önemli düzeyde piyasa riski yaratan faktörlerin ve söz konusu risklerin olası etkilerinin ölçülmesi ve yönetilmesine yönelik politika ve süreçlerin tesis edilmesi ve işletilmesi zorunludur.

(2) Piyasa riskinin değerlendirilmesinde kullanılan süreçler düzenli olarak incelemelere tabi tutulur.

(3) Kurum, karmaşık faaliyet yapısına sahip bankalardan sermaye gereksinimi içsel değerlendirme sürecinin piyasa riskine ilişkin kısmında, likidite ve yoğunlaşma risklerine yönelik analizleri de içerecek şekilde, risk ölçüm modelleri ile stres testlerinin kullanılmasını zorunlu tutabilir.

(4) Bankanın risk ölçüm modeli, alım satım faaliyetinden kaynaklanan tüm riskleri belirleyip ölçebilecek nitelikte ve sermaye gereksinimi içsel değerlendirme süreci ile bütünlük yapıda oluşturulur. Risk ölçüm modeli, risk faktörü şokları ya da tarihi veya varsayımsal bütünlük senaryolar gibi stres testleri ve diğer uygun risk yönetim teknikleri ile desteklenir.

(5) Yoğunlaşma riskinin aktif olarak ve risk gerçekleşmeden önce yönetilmesi ve değerlendirilmesi, yoğunlaşılacak pozisyonların da mutlak olarak üst yönetime raporlanması sağlanır.

(6) Risk ölçüm modellerini kullanan bankalar, modelin piyasa riskine ilişkin toplam sermaye gereksinimi tutarına nasıl ulaştığını açıkça düzenlerler.

(7) Piyasa riski açısından risk toleranslarına ilişkin limit sistemleri kurulur. Alım satım portföyü işlemleri eş zamanlı olarak limitlerle karşılaştırılır ve pozisyondan sorumlu kişiler ilgili limitler ve mevcut kullanım seviyesi

hakkında bilgilendirilir. Risk pozisyonlarındaki geçi değişiklikler nedeniyle oluşanlar da dahil olmak üzere bankalarca limit aşımlarını giderici önlemler geliştirilir.

(8) Alım satım portföyü pozisyonları günlük olarak değerlemeye tabi tutulur. Toplam risk pozisyonu, değerleme sonuçları ve limit kullanım seviyeleri risk yönetim birimi yöneticisine bir sonraki iş gününde raporlanır.

Operasyonel risk yönetimi uygulamalarına ilişkin genel esaslar

MADDE 56 – (1) Bankalar, operasyonel risk yönetimi için gerekli sistemleri oluşturur ve bu sistemler kapsamında sermaye gereksinimini hesaplar. Bu sistem, operasyonel risk profilini, risk toleransını ve riskin banka dışına hangi kapsamda ve şekilde transfer edileceğine ilişkin hususları içerir. Bunlar, bankanın operasyonel risk yönetim politikalarında açıkça belirlenir.

(2) Bankalarca, operasyonel riskler yılda en az bir defa tanımlanır ve değerlendirilir, bu risklerin hesaplanması için uygun ölçümler geliştirilir.

(3) Etkisi yüksek olan düşük sıklıktaki vakaları da kapsayacak şekilde maruz kalınan operasyonel risklerin tanımlanmasına, izlenmesine, değerlendirilmesine, kontrol edilmesine veya azaltılmasına ve yönetilmesine yönelik politikalar ve yöntemler oluşturulması zorunludur. Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde yapılan tanıma uygun olmak koşuluyla, bankalarca operasyonel risk kapsamında ele alınacak riskler, söz konusu politika ve yöntemler çerçevesinde belirlenir.

(4) Operasyonel risklerden kaynaklanan kayıpların nedenleri ivedilikle analiz edilir ve bu nedenler risk yönetimi birimi tarafından kayıt altına alınır.

(5) Operasyonel riske ilişkin üst yönetime sunulacak raporlar, riske neden olan durumların düzeltilmesi için önlemler alınıp alınmayacağı, önlem alınması durumunda, bunların neler olacağı hususlarında alınacak kararlara esas teşkil eder. Bu önlemlerin uygulaması banka üst yönetimince izlenir.

(6) Bankalarca, faaliyetlerin önemli ölçüde kesintiye uğraması sebebiyle maruz kalınabilecek zararların sınırlandırılması zorunludur.

(7) Bankaların operasyonel risk yönetimi süreçlerinin yasal riski kapsamaması zorunludur.

Likidite riski yönetimi uygulamalarına ilişkin genel esaslar

MADDE 57 – (1) Bankalar, net likidite pozisyonunun ve likidite gereksiniminin devamlı olarak ve geleceğe dönük olarak ölçülmesi, izlenmesi, kontrol edilmesi ve yönetilmesi için politika ve süreçler tesis etmek

ve işletmek zorundadır. Alternatif senaryolar da değerlendirilerek net likidite pozisyonuna ilişkin kararların dayandığı varsayımlar düzenli olarak gözden geçirilir.

(2) Bankalarca likidite riski, normal piyasa koşulları ve olası piyasa dalgalanmaları açısından ayrı ayrı değerlendirilir. Bankalar, ilgili para birimlerini de dikkate almak suretiyle ödeme yükümlülüklerini sürekli olarak yerine getirebilmek için, varlıkları ile yükümlülüklerinde gerekli çeşitlendirmeyi sağlamak zorundadır.

(3) Bankalar düzenli şekilde, fon girişleriyle fon çıkışlarını karşılaştıran ve belirli bir zaman dilimini kapsayan likidite incelemeleri yürütmelidirler. Bu incelemede, beklenen fon giriş ve fon çıkışları ile bunların dayandığı varsayımlar, bankanın varlıklarını nakde çevirme kabiliyet ve olanağı ile Merkez Bankasından sağlanabilecek likidite kolaylıkları, piyasa dalgalanmaları söz konusu olduğunda varlıkların nakde çevrilmesi sırasında oluşabilecek değer düşüşleri dikkate alınır; belirli varlık sınıflarına ilişkin piyasa koşulları tahlil edilir.

(4) Banka bazında ve piyasa bazında düzenli bir biçimde senaryo ve duyarlılık analizleri gerçekleştirilir ve senaryolar düzenli olarak gözden geçirilir.

(5) Bankalar, olağan faaliyetleri kapsamında likidite riski artışının önlenmesine yönelik mekanizmalara ve nitelik ve şiddeti açısından farklılaştırılmış likidite sıkışıklıklarını ve kullanılacak iletişim kanallarını da içerecek şekilde, bir acil eylem planına sahip olmak zorundadır. Elverişli likidite kaynakları, tüm likidite sıkışıklıkları dikkate alınarak belirlenir.

Bankacılık hesaplarından kaynaklanan faiz oranı riski yönetimi uygulamalarına ilişkin genel esaslar

MADDE 58 – (1) Bankalar, bankacılık hesaplarından kaynaklanan faiz oranı riskinin ölçülmesini ve yönetimini sağlayan yazılı politika ve uygulama usullerine sahip olmalıdır.

(2) Bankacılık hesaplarından kaynaklanan faiz oranı riski; yeniden fiyatlama riski, verim eğrisi riski, baz riski ve opsiyonelite riskini içerir. Bankacılık hesaplarından kaynaklanan faiz oranı riski ölçüm süreci, bankacılık hesaplarında yer alan bankanın tüm faiz oranı pozisyonlarını içerecek ve ilgili tüm yeniden fiyatlama ve vade verilerini dikkate alacak şekilde oluşturulur ve yürütülür. Bu amaçla, araçlar ve portföylerle ilişkili hesapların güncel bakiyeleri ve sözleşme faiz oranları, anapara ödemeleri, faiz oranı belirleme tarihleri, vade, yeniden fiyatlamada kullanılan oranlara ilişkin endeksler ve değişken faizli olanlar için sözleşmeyle belirlenen faiz oranı tavan veya taban fiyatları verileri kullanılır. Bankacılık hesaplarından

kaynaklanan faiz oranı riskine ilişkin olarak tesis edilen değerlendirme sistemi yazılı hale getirilmiş varsayımlara ve tekniklere dayandırılır.

(3) Bankaların, bankacılık hesaplarından kaynaklanan faiz oranı riskiyle orantılı düzeyde sermaye bulundurmaları esastır. Bu kapsamda bankalar, faiz oranı değişimlerinin bankanın ekonomik değeri ve gelirleri üzerindeki muhtemel etkilerini düzenli olarak ölçmekle yükümlüdür. Bankalarca bankacılık hesaplarından kaynaklanan faiz oranı riskiyle orantılı düzeyde sermaye ayrılmadığının tespiti halinde, Kurum riskin azaltılması veya ilave sermaye bulundurulması gibi önlemler almaya yetkilidir.

(4) Bankalarca, bankacılık hesaplarından kaynaklanan faiz oranı riskinin tüm unsurlarını içeren, içsel varsayımlarla desteklenen yöntemlerin kullanılması ve bu ölümlerin düzenli olarak raporlanarak üst düzey yöntemle paylaşılması zorunludur.

(5) Bankalar, risk yapıları ve faaliyet alanlarını dikkate alarak, birinci fıkrada belirtilen politikalar ile uyumlu olarak belirleyecekleri banka içi uygulamalarda asgari olarak;

a) Banka varlık ve yükümlülüklerini değerleme için kullanılan yöntemlerin bankacılık hesaplarından kaynaklanan faiz oranı riskinin ölümüne olası etkilerinin değerlendirilmesi,

b) Banka içi hesaplamalarda kullanılacak değişik şokların büyüklüğü ve hesaplama yöntemlerinin belirlenmesi,

c) Faiz oranı şoku uygulamalarında kullanılacak dinamik ve/veya statik yöntemlerin tespiti,

 ) Değişik para birimleri bazında oluşan pozisyonların toplulaştırılması,

d) Verim eğrisi riski, baz risk ve opsiyonelite riskinin ele alınması,

e) Mevduat hesaplarının dikkate alınmasında kullanılan, bireysel, ticari ve kamu mevduatı gibi her bir mevduat türü için yapılan varsayımların belirlenmesi,

f) Konveksitenin ve opsiyonlar gibi getiri yapısı doğrusal olmayan ürünlerin hesaplamalara etkisi ile bunların hesaplamalarda dikkate alınması hususlarına yer verirler.

Karşı taraf kredi riski yöntemi uygulamalarına ilişkin genel esaslar

MADDE 59 – (1) Bankalar, tezgah üstü türev işlemler gibi çift taraflı işlemlerden kaynaklanan karşı taraf kredi risklerinin sınırlandırılması için, risk kapasitelerini de göz önünde bulundurarak gerekli tedbirleri almak zorundadır. Bankalar; basiretli ve bütünlük içinde uygulanan karşı taraf kredi riski yöntem politikalarına, işleyişlerine ve sistemlerine sahip olmalıdır. Karşı taraf kredi riski yöntemi; karşı taraf kredi riskinin tanımlanmasını, ölümünü, yöntemini, onayını ve raporlamasını içerir.

(2) Risk yöntemi politikaları; karşı taraf kredi riskinin bileşenlerini dikkate alır.

(3) Karşı taraf kredi riskine maruz tutar için hazırlanan günlük raporlar yeterli kıdem ve yetkiye sahip bir yönetim düzeyinde gözden geçirilir.

(4) Bankalar karşı taraf kredi riski yönetim sistemlerini belirlenmiş olan kredi ve işlem sınırları ile uyumlu şekilde tesis ederler.

(5) Karşı taraf kredi riskinin ölçülmesi, tahsis edilen kredi limitlerinin günlük olarak ve günüçi ne ölçüde kullanıldığını içermek zorundadır.

(6) Karşı taraf kredi riski yönetim sisteminin işleyişiyle ilgili politika, kontrol ve süreçlere uyum iç denetim sistemi kapsamında düzenli olarak gözden geçirilir.

(7) Bir karşı tarafla yapılan bütün işlemler, bu karşı tarafın kendi limitleri içerisinde dikkate alınır. Limitlerin belirlenmesinde ikame maliyeti riski ile takas riski dikkate alınır. Bu pozisyonlardan sorumlu banka personeli, uygulanan limitler ve mevcut kullanım düzeyleri konusunda zamanında bilgilendirilir.

(8) Limitlerin aşıldığı durumlar sorumlu yöneticilere günlük olarak raporlanır ve bu aşımara yönelik alınan tüm önlemlerle kayıt altında tutulur.

(9) Sektör kaynaklı riskler, hacim ve tür bazında risklerin dağılımı ve uygun durumlarda ülke riskleri ile yoğunlaşma riskleri gibi diğer önemli riskler de dikkate alınır ve izlenir.

(10) İlgili üst düzey yönetim, karşı taraf kredi riski kontrol sürecine aktif olarak katılır, karşı taraf kredi riski için model kullanılan bankalarda modelin kısıtları, varsayımları ve bu durumların modelin sonucunun güvenilirliği üzerinde oluşturabileceği etkiler hakkında bilgi sahibi olur.

Yoğunlaşma riski yönetimi uygulamalarına ilişkin genel esaslar

MADDE 60 – (1) Yoğunlaşma riski; bireysel olarak kredilerin portföy içinde, belirli sektörler bazında ve belirli bir coğrafi alandaki kredi yoğunlaşmasından kaynaklanan risk; mevduat ve diğer finansman sağlayanlardan kaynaklanan yoğunlaşma riski; belirli iş süreçleri veya teknoloji sistemlerinden kaynaklanan operasyonel kayıplara ilişkin operasyonel yoğunlaşma riski, genel piyasa riski, hisse senedi riski ve kur riski gibi risklerden kaynaklanan piyasa yoğunlaşma risklerini içler.

(2) Bankalar, yoğunlaşma riskinin tanımlanması, ölçülmesi, izlenmesi ve kontrol edilmesi için yönetim kurulu tarafından onaylanmış etkili, açık, şeffaf politika, sistem ve kontrolleri tesis etmek zorundadır.

(3) Bankalar, yoğunlaşma riskinin tanımlanması, yönetilmesi, denetlenmesi ve raporlanmasına ilişkin olarak faaliyetlerin  leği ve karmaşıklığı ile uyumlu süreçleri oluşturmakla yükümlüdür.

(4) Yoğunlaşma riski yönetimine ilişkin politikalar, prosedürler ve bunlara ilişkin raporlamalar, risk kapasitesi ve ekonomik gelişmelere uygun bir şekilde gözden geçirilir.

(5) Yoğunlaşma riskine ilişkin yönetim erevesi, açık ve yazılı bir şekilde oluşturulur ve banka için uygun bir yoğunlaşma riski tanımını, bu yoğunlaşmaların ve bunlara ilişkin limitlerin nasıl hesaplanacağını içerir. Limitler, bankanın  zkaynaklarına, toplam aktiflerine ya da yeterli ölçütlerin bulunması halinde tüm risk düzeyine dayalı olarak belirlenir.

(6) Yoğunlaşma riskine yönelik politikalar, bankanın maruz kalabileceği aşağıda belirtilen kredi riski yoğunlaşmalarını da kapsar:

a) Bir gerçek veya tüzel kişiye veya risk grubuna kullanılan büyük krediler.

b) Aynı sektörde veya coğrafi bölgede bulunan müşterilere yönelik kredi tutarları.

c) Bankanın kredi riski azaltım faaliyetlerinden kaynaklanan tek bir teminat türüne veya tek bir tarafın sağladığı kredi korumasına yönelik risk tutarları gibi dolaylı risk yoğunlaşmaları.

Menkul kıymetleştirme riski yönetimi uygulamalarına ilişkin genel esaslar

MADDE 61 – (1) Menkul kıymetleştirme işleminin ekonomik niteliği risk değerlendirme ve yönetim kararlarına tam olarak yansıtılması ve bu kapsamda, bankaların kurucu, yatırımcı veya yüklenici olduğu menkul kıymetleştirme işlemlerinden doğan itibar riski dahil tüm risklere yönelik politika ve yöntemler oluşturulması zorunludur.

(2) Erken itfa opsiyonu içeren rotatif menkul kıymetleştirme işlemlerinde menkul kıymetleştirme kurucusu bankalar, vadede ve erken itfa durumunda y k ml klerinin karşılanmasına yönelik likidite planları oluşturulmakla yükümlüdür.

(3) Menkul kıymetleştirme kurucusu bankanın sermaye yükümlülüğünde indirim imk nını elde edebilmesi için menkul kıymetleştirme ile gerçekleştirilen risk transferinin Kurum tarafından önemli olarak k bul edilmesi zorunludur.

(4) Bankalar, portföy yönetimindeki veya iş stratejilerindeki değişimlerin ilave gelir üzerindeki etkileri ile erken itfanın gerçekleşmesi halinde oluşabilecek etkilerini de göz önünde bulundurur.

Ülke ve transfer riski yönetim uygulamalarına ilişkin genel esaslar

MADDE 62 – (1) Bankalarca, uluslararası kredilendirme ve yatırım faaliyetlerinden dolayı maruz kalınabilecek ülke ve transfer risklerindeki gelişmelerin değerlendirilmesi, izlenmesi ve gerekli tedbirlerin alınması zorunludur. Bu riskler her bir ülke bazında tanımlanır ve izlenir.

(2) Bankalar ülke riski kapsamında, transfer riski, kur riski, yayılma riski, makroekonomik risk, hazine riski ile dolaylı ülke riskini de dikkate alır.

(3) Bankaların ülke riski yönetimi için belirlenmiş uygun politika ve süreçlere ve ülke riskiyle ilintili yoğunlaşma riskinin yönetimi amacıyla uygun kontrollere sahip olması gereklidir. Bu gereklilik sınır ötesi faaliyetlerin büyüklüğüne ve karmaşıklığına uygun olarak yerine getirilir.

(4) Bankaların ülke riski yönetimi için yönetim kurulu veya kredi komitesi tarafından onaylanmış ve açıkça tanımlanmış, yazılı ülke riski politikasına sahip olmaları gereklidir. Ülke riski politikası, genel kredi politikasının veya büyük krediler ve yoğunlaşma riski politikasının bir eki olarak düzenlenebilir. Bu politika en azından yıllık bazda yönetim kurulu tarafından gözden geçirilir. Ülke riski politikasının uygulanmasını takip etmekten üst yönetim sorumludur.

(5) Bankaların ülke riski politikası asgari olarak aşağıdaki hususları içerir:

a) Sınır ötesi borçları ve istisnaları da kapsayacak biçimde, ülke riski yönetim sorumluluğu ve hesap verebilirlik için açık hiyerarşik yetki düzeni,

b) Bankanın maruz kalabileceği risk türleri ve bunların yönetimi için uygulanacak süreçler,

c) Ülke riski için genel ve özel limitler,

ç) Belirli ülkelere yönelik risk analizinde kullanılacak standartlar ve kriterler,

d) Varsa, içsel ülke derecelendirme sistemi veya ülke riski unsurlarının bankanın mevcut kredi sınıflandırma sisteminde nasıl dikkate alındığı,

e) Ülke riskinin ölçümünde kullanılan yöntem,

f) Ülke riski için karşılık ayırma politikası,

g) Ülke riski azaltımında kullanılmasına izin verilen teminat, garanti, finansal araçlar ve finansal koruma stratejilerinin kabul edilme kriterleri ve teminatın yüksek koruma sağlayabilmesi için yerine getirilmesi gereken şartlar,

ğ) Kredi verilen her ülkede, yerel mevzuatla uyumlu olacak şekilde kredi dokümantasyonunda uygulanacak asgari standart koşullar,

h) Teminatın dokümantasyonunun ve yüksek koruma sağlar hale getirildiğinin teyidi için alınan hukuk danışmanlığı hizmetine ilişkin bilgiler,

ı) Bir ülkedeki koşulların bozulması durumunda uygulanacak acil durum planlarına ve pozisyon kapatma stratejilerine ilişkin süreçler,

i) Ülke riskine ilişkin hazırlanacak raporlar.

(6) Bankalar, belirlenen genel ve özel limitlere uyumun sağlanmasına yardımcı olan ve ülke bazında bankanın maruz kaldığı riskleri doğru bir biçimde takip eden ve raporlayan bilgi yönetimi, iç kontrol ve risk yönetimi sistemlerini tesis etmekle yükümlüdür.

Artık risk yönetimi uygulamalarına ilişkin genel esaslar

MADDE 63 – (1) Artık risklerin yazılı politikalar ve yöntemler çerçevesinde değerlendirilmesi ve kontrol edilmesi zorunludur.

(2) Bankalarca düzenli olarak bu politika ve prosedürlerin uygunluğu, etkinliği ve kullanımı gözden geçirilir.

(3) Bankalar, kredi riski azaltım politika ve prosedürlerinde, kredi riski azaltımı aracının değerinin tamamının dikkate alınmasının uygun olup olmadığını göz önünde bulundurmamak ve kredi riski azaltım araçlarının sağladığı korumanın, sermaye avantajı düzeyi ile uyumlu olduğunu göstermek zorundadır.

Diğer riskler

MADDE 64 – (1) Bankalar, itibar riski ve stratejik risk ile bu bölümde sayılanların dışında kalan diğer önemli risklerin tüm unsurlarıyla yönetimi için gerekli teknikler ile politika ve süreçlere sahip olmalıdır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Risklerin Raporlanması**

Risk raporlaması

MADDE 65 – (1) Bankalar, risk yönetim sistemi kapsamında, maruz kalınan risklerin etkin olarak analiz edilip değerlendirilmesini sağlayacak bir raporlama sistemi oluşturmak zorundadır.

(2) Bankalar, risklerin yönetimi, stratejilerin belirlenmesi ve kararların alınmasında kullanılmak üzere likidite, piyasa, kredi ve operasyonel riskler ile diğer risklere ilişkin kapsamlı raporlamalar sağlayan sistemler tesis ederler.

(3) Raporlar, risk tutarlarını ve geliŐimini, risklerin sermaye düzeyine etkisini ve maruz kalınan risklere yönelik ekonomik sermaye bulundurulup bulundurulmadığını, sermaye yeterliliğinin bankanın hedeflerine uyumluluğunu, muhtemel sermaye gereksinimlerini, stratejik planlarda bu gereksinimlere bağlı olarak yapılabilecek değişiklikleri içerecek Şekilde oluşturulur.

(4) Raporların, yönetim kurulu ve üst yönetimle birlikte, riskin oluşmasından ve izlenmesinden sorumlu birimlere düzenli aralıklarla sunulması sağlanır.

Piyasa riski raporlarının içereceği bilgiler

MADDE 66 – (1) Piyasa riski raporları, risk ölçümünde kullanılan yöntemle göre, asgari olarak aşağıdaki bilgileri içerir;

- a) Risk gelişimi ve piyasa riskine maruz pozisyonların kârlılık durumu hakkında genel açıklamalar,
- b) Riske maruz değerin, ilgili pozisyonun bugünkü değerine veya nominal değerine oranı gibi risk iştahı göstergelerinin gelişimi,
- c) Limitler ve kullanımları ile limitlerin aşıldığı durumlar,
- ç) Piyasa riski değerlendirme sürecinin temelini oluşturan varsayımlar ve parametreler ile bunlardaki değişiklikler,
- d) Riske maruz değer hesaplamaları,
- e) İçsel sermaye gereksinimi ve sermaye yükümlülükleri,
- f) Stres testi ve geriye dönük test uygulamaları ve sonuçları.

Kredi riski raporlarının içereceği bilgiler

MADDE 67 – (1) Kredi riski raporları, risk ölçümünde kullanılan yöntemle göre, asgari olarak aşağıdaki bilgileri içerir:

- a) Sektör, ülke, risk sınıfı, büyüklük veya teminat kategorisine göre, kredi portföyünün performansı,
- b) Tahsis edilen limitler ve kullanımları ile limitlerin aşıldığı durumlar,
- c) Büyük riskler ve büyük tutardaki sorunlu kredilere ilişkin değerlendirmeler,
- ç) Tahsili gecikmiş alacaklar ile donuk alacaklara ilişkin bilgiler,
- d) Mümkün olduğu durumlarda, ülke risklerine ilişkin ayrı bir analiz,
- e) Sebepleri ile birlikte, limitlerin önemli derecelerde aşıldığı örnek vaka,
- f) Riske ayarlı getiri hesaplamaları,
- g) Derecelendirilmiş portföy tanımları (tutar, borçlu sayısı, derece bazında toplam portföyün ne kadarlık kısmının kapsama alındığı, sektörlerdeki, alt portföylerdeki ve iş kollarındaki geçişmeler),
- ğ) Toplam portföyün dereceler bazında dağılımı,
- h) Stres testi sonuçları,
- ı) Sermaye yükümlülüğü ve içsel sermaye gereksinimi hesaplamaları,
- i) Yeni ürün analizi,
- j) Risklere ilişkin ayrılan karşılıkların gelişimi,
- k) Olağın kredi politika ve prosedürlerden sapma gösteren kredilendirme kararları,
- l) Kredi riski azaltım teknikleri ve risk transfer stratejileri.

Operasyonel risk raporlarının içereceği bilgiler

MADDE 68 – (1) Operasyonel risk raporları, risk ölçümünde kullanılan yönteme göre, asgari olarak aşağıdaki bilgileri içerir:

- a) Kayıp türleri, nedenleri, kapsamı, alınabilecek önlemler,
- b) Yasal ve içsel sermaye hesaplamaları,
- c) Yeni ürünlerden kaynaklanan operasyonel riske ilişkin risk yönetim politikaları, prosedürleri ve uygulamaları,
- ) Risk azaltım teknikleri ve risk transfer stratejileri,
- d)  nemli operasyonel risk olayları ve tetikleyicileri, iş kolları arasındaki operasyonel risk tutarlarının dağılımı, y n  ve geiŐmeleri,
- e) Zayıf alanların tanımlanması,
- f) Operasyonel risk yönetimindeki nitel geliŐmeler, hesaplama süreçleri ve sistemleri.

Senaryo analizi ve stres testi

MADDE 69 – (1) Bankaların, risk faktöründeki deęiŐimin gelir ve giderlerine etkisini ölçebilecek kapasiteye sahip olması ve beklenmeyen piyasa koşullarının temel faaliyet konularına etkisini değerlendirecek Şekilde düzenli olarak stres testi ve senaryo analizleri uygulayacak bir sistem tesis etmesi zorunludur.

(2) Stres testleri, piyasa koşulları ve ekonomik konjonktür nedeniyle uğranabilecek zararları ve bu zararları karşılayacak ekonomik sermayeyi tahmin etmeye yönelik, bankayı olumsuz bir Şekilde etkileyebilecek muhtemel olayları veya piyasa koşullarındaki muhtemel deęiŐmeleri tanımlayan, tek faktörlü duyarlılık analizleri ile çok faktörlü senaryo analizlerinden oluşur. Stres testleri, piyasada oluşan fiyatların değişimini, verim eğrisindeki kaymalar ile bu eğrinin eğim ve Şeklinde ortaya çıkabilecek ani değişiklikleri, riskin ölçümünde kullanılan varsayımların geçerliliğini yitirdiği koşulları, geçmiş dönemde yaşanan aşırı hareketleri, geçmiş ve gelecekte oluşması muhtemel görülen kriz etkilerini yansıtır ve yapılacak analizler tüm finansal araçlar ve portföyleri içerir.

(3) Bankalar, mali durumlarını olumsuz bir Şekilde etkileyebilecek piyasa koşullarındaki potansiyel deęiŐmelerin belirlenmesi ve bunlar için gerekli tedbirlerin alınabilmesi amacıyla stres testlerinin sonuçlarını değerlendirmeye tabi tutarlar. Stres testi sonuçları, yönetim kurulu ve/veya üst yönetim tarafından değerlendirilir ve bankanın politika ve limitlerine yansıtılır.

(4) Sermaye yeterliliğinin hesaplanmasında içsel model kullanım izni olan bankalar, model kullanım iznine ilişkin esasları da dikkate alarak sıklıkla uygulanan kapsamlı bir stres testi programı oluŐtururlar.

(5) Bankalar düzenli aralıklarla, stres testlerinin yeterliliğini ve stres testlerinin oluşturulması aşamasında yapılan varsayımların doğruluğunu değerlendirir.

(6) Bankalar günlük risk ölçüm modeli çıktıklarına dayanan karşı taraf kredi riski analizine ek olarak ayrıntılı bir stres testi programı kullanmak ve stres testlerini bankanın büyüklüğünü, işlemlerinin karmaşıklığını dikkate alarak asgari ayda bir kez tekrarlamakla yükümlüdür.

(7) Stres testlerinin, getiri profili doğrusal ve doğrusal olmayan ürünler üzerindeki etkisi dikkate alınır. Stres testi programında büyük kayıplara yol açabilecek durumlar değerlendirmeye alınır. Pozisyonlar arasındaki korelasyon yapısında oluşabilecek değişiklikler büyük kayıplara yol açabilecek durumlar kapsamında değerlendirilir.

(8) Bankalarca finansal teminatların değerini olumsuz yönde etkileyebilecek durumlar belirlenir, stres testi sonuçlarının teminatlar için beklenenden daha düşük bir değer göstermesi halinde uygulanmakta olan limitlerde ayarlamalar yapılır.

(9) Bankalar, piyasa ve fonlama likiditesi dikkate alınarak oluşturulacak senaryolar ile nakit akışı projeksiyonları yapar ve bu projeksiyonları oluşturacağı acil eylem planlarında değerlendirmeye alır.

(10) Bankalarca, stres testinde oluşturulacak yöntemlerde kredi riski, yoğunlaşma riski, alım satım portföyüne ilişkin faiz oranı riski ve bankacılık hesaplarından kaynaklanan faiz oranı riski gibi maruz kalınan başlıca riskler ile önemli olduğu düşünölen ve bağımsız olarak tanımlanan risk faktörleri için duyarlılık analizi yapılır.

(11) Bankalar, risk iştahları, risk kapasitesi, risk toleransı ve stres testi sonuçlarını değerlendirerek gerekli görölen alanlarda önlemler alır. Bankalarca gerçekleştirilen stres testleri sonuçları Kurumca gözden geçirilir. Kurum, stres testleri sonucunda sermaye ihtiyacı ortaya çıkan bankalardan risk azaltımına gitmesini ve/veya ilave sermaye/karşılık bulundurmasını isteyebilir.

BEŞİNCİ KISIM

Çeşitli ve Son Hükümler

Bildirim yükümlülüğü

MADDE 70 – (1) Bankalar, iç sistemler sorumlusu üye ya da komite üyeleri ve denetim komitesi üyeleri ile bu sistemler kapsamındaki birimlerin üst düzey yöneticilerinin görevlendirilmelerini ve görevden ayrılmalarını, bu konudaki kararların alınmasını izleyen yedi iş günü içinde Kuruma bildirmek zorundadır.

(2) Bankalar, denetim komitesinin, iç sistemler sorumlusunun görev, yetki ve sorumlulukları ile iç denetim birimi, risk yönetimi birimi ve iç kontrol biriminin teşkilat yapısına, görev yetki ve sorumluluklarına ilişkin iç düzenlemelerini bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren üç ay içerisinde Kuruma raporlarlar. Raporlama konusu hususlardaki değişiklikler, değişikliği izleyen on gün içinde Kuruma bildirilir.

(3) Bankalar, onaylanmış olan risk yönetimi politika ve uygulama usullerini bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren üç ay içerisinde Kuruma raporlarlar. Bu politika ve uygulama usullerindeki değişiklikler, değişikliği izleyen on gün içinde Kuruma bildirir.

(4) 27 nci madde uyarınca hazırlanan iç denetim planları ile bu planda kullanılan ve 26 ncı madde uyarınca yapılan risk değerlendirmelerinin, iç denetim planlarının onaylanmasını izleyen on gün içinde Kuruma gönderilmesi zorunludur.

(5) Bankalarca, 31 inci maddenin dördüncü fıkrası uyarınca yönetim kuruluna sunulan iç denetim birimi raporlarının, on gün içinde Kuruma gönderilmesi gereklidir.

(6) Bankalarca gerçekleştirilen stres testleri sonuçları, gerçekleştirildikleri tarihi izleyen 30 gün içerisinde Kuruma gönderilir. Bu süre, sermaye ihtiyacı bulunduğunu gösteren stres testi sonuçları bakımından beş işgünüdür.

Türkçe yapılacak uygulamalar

MADDE 71 – (1) Bankalar, bu Yönetmelik çerçevesinde yapacakları;

a) İç sistemler kapsamındaki birim ve bu birim personelinin üst yönetime, üst düzey yönetimin üst yönetime ve denetim komitesinin yönetim kuruluna yapacağı raporlamalar ile operasyonel faaliyetlere ilişkin kontrol faaliyetleri kapsamında üst yönetime yapılacak raporlar dahil her türlü raporlamalarını,

b) Her ne ad altında olursa olsun tesis edeceği strateji, politika, uygulama usulü gibi her türlü iç kurallarını,

c) İç yazışmalarını
Türkçe tutmak zorundadır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 72 – (1) 1/11/2006 tarihli ve 26333 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bankaların İç Sistemleri Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Diğer düzenlemelerde, bu Yönetmelik ile yürürlükten kaldırılan 1 inci fıkrada belirtilen düzenlemeye yapılan atıflar bu Yönetmeliğe yapılmış sayılır.

Yürürlük

MADDE 73 – (1) Bu Yönetmelik 1/7/2012 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 74 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı yürütür.

EK-1 Banka Risk Değerlendirme Matrisi															
Faaliyet kolları	Hacim veya nisbi ağırlık	Faaliyet Kolları ile İlgili Riskler								Risk Yönetim Sistemleri					
		Kredi Riski	Piyasa Riski	Likidite Riski	Operasyonel Risk	Kanunlardan Kaynaklanan Riskler	İtibar Riski	Diğer Riskler	Üst Yönetim Gözetimi	Politikalar, Uygulama Usulleri ve Limitler (Sınırlar)	Risk Yönetim, İzleme ve Bilgi Sistemleri	İç Kontroler	Birleşik Ortalama Risk Düzeyi		
Kurumsal finansman															
Alım satım															
Perakende bankacılık															
Perakende aracılık															
Ticari bankacılık															
Takas ve ödemeler															
Acente hizmetleri															
Varlık yönetimi															
Birleşme ve Devralmalar															
Sigortacılık Hizmetleri															
Bilgi Sistemleri															
İnsan Kaynakları															
Hukuki İşlemler															
Yeni Teknolojiler															
Diğer Faaliyetler															
Nihai Risk Düzeyi															

KAMUYA AÇIKLAMA TEBLİĞİ

28 Haziran 2012 Perşembe

Resmî Gazete

Sayı : 28337

TEBLİĞ

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumundan:

BANKALARCA KAMUYA AÇIKLANACAK FİNANSAL TABLolar İLE BUNLARA İLİŞKİN AÇIKLAMA VE DİPNOTLAR HAKKINDA TEBLİĞ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Tanımlar ve Genel Hükümler

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Tebliğin amacı, bankaların 1/11/2006 tarihli ve 26333 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Bankaların Muhasebe Uygulamalarına ve Belgelerin Saklanması İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri çerçevesinde, Türkiye Muhasebe Standartlarını uygulayarak düzenleyecekleri konsolide ve konsolide olmayan finansal tabloların biçim ve içerikleri ile bunların açıklama ve dipnotlarıyla birlikte kamuya açıklanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

(2) Bankalar, bu Tebliğin konsolide finansal tabloların düzenlenmesine ilişkin hüküm ve eklerinden yararlanarak konsolide olmayan finansal tabloları ve bunlara ilişkin açıklama ve dipnotları da düzenlemekle ve kamuya açıklamakla yükümlüdürler.

(3) Türkiye'de faaliyette bulunan bankalar bu Tebliğ hükümlerine tabidir.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Tebliğ, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 37, 38 ve 93 üncü maddesi ile Bankaların Muhasebe Uygulamalarına ve Belgelerin Saklanması İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrası hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Tebliğde yer alan;

a) Ana ortaklık banka: 8/11/2006 tarihli ve 26340 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Bankaların Konsolide Finansal Tablolarının Düzenlenmesine İlişkin Tebliğin 3 üncü maddesinde tanımlanan ana ortaklık bankayı,

- b) Banka: Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan bankaları,
- c) Donuk alacak: 1/11/2006 tarihli ve 26333 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Bankalarca Kredilerin ve Diğer Alacakların Niteliklerinin Belirlenmesi ve Bunlar İçin Ayrılacak Karşılıklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında tanımlanan donuk alacakları,
- ç) Finansal araç: Türkiye Muhasebe Standartlarında yer alan finansal araçları,
- d) Finansal rapor: Bankaların Muhasebe Uygulamalarına ve Belgelerin Saklanması İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 10 uncu maddesinde yer alan ara dönem ve yıl sonu finansal raporunu,
- e) Finansal tablo: Bankaların Muhasebe Uygulamalarına ve Belgelerin Saklanması İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 5 inci maddesinde yer alan finansal tabloları,
- f) Finansal varlık: Türkiye Muhasebe Standartlarında yer alan finansal varlıkları,
- g) Finansal borç: Türkiye Muhasebe Standartlarında yer alan finansal borçları,
- ğ) Kanun: 5411 sayılı Bankacılık Kanununu,
- h) Kurul: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunu,
- ı) Kurum: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunu,
- i) Nitelikli pay: Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan nitelikli payı,
- j) Özel amaçlı menkul kıymetleştirme şirketi (ÖMKŞ): Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde tanımlanan özel amaçlı menkul kıymetleştirme şirketini,
- k) Türkiye Muhasebe Standardı: Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu tarafından yürürlüğe konulan Türkiye Muhasebe Standartları ve Türkiye Finansal Raporlama Standartları ile bunlara ilişkin ek ve yorumları, ifade eder.

Genel hükümler

MADDE 4- (1) Nazım hesaplar ile birlikte bilanço (finansal durum tablosu), gelir tablosu (kâr ve zarar cetveli), özkaynaklarda muhasebeleştirilen gelir gider kalemlerine ilişkin tablo (diğer kapsamlı gelir tablosu), özkaynak değişim tablosu, nakit akış tablosu ile kâr dağıtım tablosundan oluşan finansal tablolar, mevduat bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarının Ek-1’de, katılım bankalarının Ek-2’de, “TFRS 9 Finansal Araçlar” Standardını 1/1/2013 tarihi öncesi hesap dönemlerine ilişkin finansal tablolarında uygulamak isteyen mevduat bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarının Ek-5 ve Ek-1’de, katılım bankalarının Ek-6 ve Ek-2’de yer alan şekil ve içerikte hazırlanır. TFRS 9 uygulamasını seçen bankalar tarafından, yeni uygulama ile önceki uygulama arasındaki farklılıkların yansımaları dipnotlarda açıklanır. Türkiye Muhasebe Standartlarına göre oluşturulması gereken açıklama ve dipnotlar ilgisine göre

bankalarca bu Tebliğ kapsamında belirlenen sistemi bozmadan ilgili bölüm, madde, fıkra, bent ve alt bendi izleyecek Şekilde düzenlenir.

(2) Kamuya açıklanacak finansal raporların giriş kısmında yer alacak hususlar aşağıda belirtilmiŐtir:

a) Ana ortaklık bankanın ticaret unvanı, genel müdürlüğünün adresi, telefon ve faks numaraları, internet sayfası adresi ve elektronik posta adresi ile raporlama dönemi,

b) Ana ortaklık bankanın kuruluş tarihi, baŐlangıŐ statüsü, anılan statüde meydana gelen değişiklikleri ihtiva eden tarihçesi,

c) Ana ortaklık bankanın sermaye yapısı, yönetim ve denetimini doğrudan veya dolaylı olarak tek baŐına veya birlikte elinde bulunduran ortakları, varsa bu hususlarda yıl içindeki değişiklikler ile dahil olduğu grup,

) Ana ortaklık bankanın, yönetim kurulu başkan ve  yeleri, denetim komitesi  yeleri ile genel müdür ve yardımcılarının, varsa bankada sahip oldukları paylara ve sorumluluk alanlarına ilişkin açıklamalar,

d) Nitelikli paya sahip kişi ve kuruluşlara ilişkin açıklamalar:

Ad Soyad/Ticaret Unvanı	Pay Tutarları	Pay Oranları	�denmiŐ Paylar	�denmemiŐ Paylar

e) Ana ortaklık bankanın hizmet türü ve faaliyet alanlarını içeren  zet bilgi,

f) Finansal raporda yer alan bilgilerin “bin Türk Lirası” olarak hazırlandığı,

g) Bankaların Konsolide Finansal Tablolarının Düzenlenmesine İlişkin Tebliğ ile Türkiye Muhasebe Standartları gereği yapılan konsolidasyon işlemleri arasındaki farklılıklar ile tam konsolidasyona veya oransal konsolidasyona tabi tutulan,  zkaynaklardan indirilen ya da bu üç yönteme dahil olmayan kuruluşlar hakkında kısa açıklama,

ę) Ana ortaklık banka ile bağlı ortaklıkları arasında özkaynakların derhal transfer edilmesinin veya borçların geri ödenmesinin önünde mevcut veya muhtemel, fiili veya hukuki engeller.

(3) Bankalar, kamuya açıklayacakları finansal raporlarını Ek-3'te yer alan içerikte düzenlemekle y k ml d rl r. İlave açıklama ve dipnot oluşturulması durumunda, bu husus banka tarafından bu Tebliğ'de yer alan sıralamaya göre finansal raporun içeriğine yansıtılır.

(4) Bankalar Ek-4'te yer alan tablodaki karşılaştırma dönemlerini esas alarak kamuya açıklanacak ara döneme ve yıl sonuna ilişkin konsolide ve konsolide olmayan finansal tabloları hazırlarlar.

(5) Bankalar, kamuya açıklama yükümlülüğüne uyuma ve söz konusu açıklamaların doğruluğu, sıklığı ve uygunluğunun değerlendirilmesine yönelik yazılı politikalar oluşturur.

İKİNCİ BÖLÜM

Muhasebe Politikaları

Sunum esasları

MADDE 5- (1) Kamuya açıklanacak finansal tablolar ile bunlara ilişkin açıklama ve dipnotların doğru bir biçimde anlaşılabilmesi için;

a) Finansal tablolar ile bunlara ilişkin açıklama ve dipnotların Türkiye Muhasebe Standartları ve Bankaların Muhasebe Uygulamalarına ve Belgelerin Saklanması İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe uygun olarak hazırlandığının,

b) Finansal tabloların hazırlanmasında kullanılan değerleme esaslarının,

c) Finansal tabloların doğru olarak anlaşılması için izlenen muhasebe politikalarının,

ç) Konsolide finansal tablolar hazırlanırken farklı muhasebe politikaları uygulanmış olan kalemler ile bunların konsolide finansal tablolardaki ilgili kalemlerin toplamına oranlarının,

açık şekilde belirtilmesi şarttır.

Muhasebe politikalarına ilişkin açıklamalar

MADDE 6- (1) Ana ortaklık bankalarca hazırlanan finansal tablolara ilişkin açıklama ve dipnotların birinci kısmını muhasebe politikalarıyla ilgili açıklamalar oluşturur.

(2) Muhasebe politikalarına ilişkin olarak aşağıdaki hususlarda açıklamalar yapılır;

- Finansal araçların kullanım stratejisi ve yabancı para cinsinden işlemlere ilişkin açıklamalar,
- Konsolide edilen ortaklıklara ilişkin bilgilerin sunumu,
- Vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri ile türev ürünlere ilişkin açıklamalar,

- ç) Faiz gelir ve giderlerine ilişkin açıklamalar,
- d) Ücret ve komisyon gelir ve giderlerine ilişkin açıklamalar,
- e) Finansal varlıklara ilişkin açıklamalar,
- f) Finansal varlıklarda değer düşüklüğüne ilişkin açıklamalar,
- g) Finansal araçların netleştirilmesine ilişkin açıklamalar,
- ğ) Satış ve geri alış anlaşmaları ve menkul değerlerin ödünç verilmesi işlemlerine ilişkin açıklamalar,
- h) Satış amaçlı elde tutulan ve durdurulan faaliyetlere ilişkin duran varlıklar ile bu varlıklara ilişkin borçlar hakkında açıklamalar,
- ı) Şerefiye ve diğer maddi olmayan duran varlıklara ilişkin açıklamalar,
- i) Maddi duran varlıklara ilişkin açıklamalar,
- j) Kiralama işlemlerine ilişkin açıklamalar,
- k) Karşılıklar ve koşullu yükümlülükler ile ilişkin açıklamalar,
- l) Çalışanların haklarına ilişkin yükümlülükler ile ilişkin açıklamalar,
- m) Vergi uygulamalarına ilişkin açıklamalar,
- n) Borçlanmalara ilişkin ilave açıklamalar,
- o) İhraç edilen hisse senetlerine ilişkin açıklamalar,
- ö) Aval ve kabullere ilişkin açıklamalar,
- p) Devlet teşviklerine ilişkin açıklamalar,
- r) Raporlamanın bölümlenmeye göre yapılmasına ilişkin açıklamalar,
- s) Diğer hususlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Mali Bünyeye ve Risk Yönetimine İlişkin Bilgiler

Sermaye yeterliliği standart oranı

MADDE 7- (1) Ana ortaklık bankanın konsolide ve konsolide olmayan sermaye yeterliliği standart oranı, bu oranın ilgili mevzuatta belirlenen orandan düşük olması halinde bunun nedenleri ve öngörülen çözüm stratejileri açıklanır.

(2) Sermaye yeterliliği standart oranının tespitinde kullanılan risk ölçüm yöntemleri açıklanır.

Sermaye yeterliliği standart oranına ilişkin bilgiler

	Risk Ağırlıkları*							
	Banka				Konsolide			
				250				250
Kredi Riskine Esas Tutar								
Risk Sınıfları								
Merkezi yönetimlerden veya merkez bankalarından şarta bağlı olan ve olmayan alacaklar								
Bölgesel yönetimlerden veya yerel yönetimlerden şarta bağlı olan ve olmayan alacaklar								
İdari Birimlerden ve Ticari Olmayan Girişimlerden şarta bağlı olan ve olmayan alacaklar								
Çok taraflı kalkınma bankalarından şarta bağlı olan ve olmayan alacaklar								
Uluslararası teşkilatlardan şarta bağlı olan ve olmayan alacaklar								
Bankalar ve aracı kurumlardan şarta bağlı olan ve olmayan alacaklar								
Şarta bağlı olan ve olmayan kurumsal alacaklar								
Şarta bağlı olan ve olmayan perakende alacaklar								
Şarta bağlı olan ve olmayan gayrimenkul ipoteğiyle teminatlandırılmış alacaklar								
Tahsili gecikmiş alacaklar								
Kurulca riski yüksek olarak belirlenen alacaklar								
İpotek teminatlı menkul kıymetler								
Menkul kıymetleştirme pozisyonları								
Bankalar ve aracı kurumlardan olan kısa vadeli alacaklar ile kısa vadeli kurumsal alacaklar								
Kolektif yatırım kuruluşu niteliğindeki yatırımlar								
Diğer alacaklar								

* Risk ağırlıkları düşükten yükseğe doğru sıralanır.

Sermaye yeterliliği standart oranına ilişkin özet bilgi

		Banka		Konsolide	
		Cari Dönem	Önceki Dönem	Cari Dönem	Önceki Dönem
A	Kredi Riski İçin Gerekli Sermaye Yükümlülüğü (Kredi Riskine Esas Tutar*0,08) (KRSY)				
B	Piyasa Riski İçin Gerekli Sermaye Yükümlülüğü (PRSY)				
C	Operasyonel Risk İçin Gerekli Sermaye Yükümlülüğü (ORSY)				
	Özkaynak				
	Özkaynak/((KRSY+PRSY+ORSY)*12,5*100)				

Özkaynak kalemlerine ilişkin bilgiler

	Cari Dönem	Önceki Dönem
ANA SERMAYE		
Ödenmiş Sermaye		
Nominal Sermaye		
Sermaye Taahhütleri (-)		
Ödenmiş Sermaye Enflasyon Düzeltme Farkı		
Hisse Senedi İhraç Primleri		
Hisse Senedi İptal Kârları		
Yedek akçeler		
Yedek Akçeler Enflasyona Göre Düzeltme Farkı		
Kâr		
Net Dönem Kârı		
Geçmiş Yıllar Kârı		
Muhtemel Riskler İçin A. Serb. Karşılıkların Ana Sermayenin %25'ine Kadar Olan Kısmı		
İştirak ve Bağlı Ortaklık Hisseleri ile Gayrim. Satış Kazançları		
Birincil Sermaye Benzeri Borçlar		
Zararın Yedek Akçelerle Karşılanamayan Kısmı (-)		
Net Dönem Zararı		
Geçmiş Yıllar Zararı		
Faaliyet Kiralaması Geliştirme Maliyetleri (-)		
Maddi Olmayan Duran Varlıklar (-)		
Ana Sermayenin %10'unu Aşan Ertelenmiş Vergi Varlığı Tutarı (-)		
Kanununun 56 ncı maddesinin Üçüncü Fıkrasındaki Aşım Tutarı (-)		

KATKI SERMAYE		
Genel Karşılıklar		
Menkuller Yeniden Değerleme Değer Artışı Tutarının %45'i		
Gayrimenkuller Yeniden Değerleme Değer Artışı Tutarının %45'i		
İştirakler, Bağlı Ortaklıklar ve Birlikte Kontrol Edilen Ortaklıklardan Bedelsiz Olarak Edinilen ve Dönem Karı İçerisinde Muhasebeleştirilmeyen Hisseler		
Birincil Sermaye Benzeri Borçların Ana Sermaye Hesaplamasında Dikkate Alınmayan Kısmı		
İkincil Sermaye Benzeri Borçlar		
Satılmaya Hazır Menkul Değerler ile İştirak ve Bağlı Ortaklıklara İlişkin Değer Artışı Tutarının %45'i		
Sermaye Yedeklerinin, Kâr Yedeklerinin ve Geçmiş Yıllar K/Z'nin Enflasyona Göre Düzeltme Farkları (Yedek Akçelerin Enflasyona Göre Düzeltme Farkı hariç)		
Katkı Sermaye Toplamı		
SERMAYE		
SERMAYEDEN İNDİRİLEN DEĞERLER		
Sermayesinin Yüzde On ve Daha Fazlasına Sahip Olunan Bankalar ile Finansal Kuruluşlardan (Yurt İçi, Yurt Dışı) Konsolide Edilmeyenlerdeki Ortaklık Payları		
Sermayesinin Yüzde Onundan Azına Sahip Olunan Bankalar ile Finansal Kuruluşlardaki (Yurt İçi, Yurt Dışı) Bankanın Ana Sermaye ve Katkı Sermaye Toplamının Yüzde On ve Daha Fazlasını Aşan Tutardaki Ortaklık Payları Toplamı		
Bankalara, Finansal Kuruluşlara (Yurt İçi, Yurt Dışı) veya Nitelikli Pay Sahiplerine Kullanılan İkincil Sermaye Benzeri Borç Niteliğini Haiz Krediler ile Bunlardan Satın Alınan Birincil veya İkincil Sermaye Benzeri Borç Niteliğini Haiz Borçlanma Araçları		
Kanunun 50 ve 51 inci Maddeleri Hükümlerine Aykırı Olarak Kullanılan Krediler		
Bankaların, Gayrimenkullerinin Net Defter Değerleri Toplamının Özkaynaklarının Yüzde Ellisini Aşan Kısmı İle Alacaklarından Dolayı Edinmek Zorunda Kaldıkları Ve Kanunun 57 nci Maddesi Uyarınca Elden Çıkarılması Gereken Emtia Ve Gayrimenkullerden Edinim Tarihinden İtibaren Beş Yıl Geçmesine Rağmen Elden Çıkarılamayanların Net Defter Değerleri		
Özkaynaktan Düşülmesi Tercih Edilen Menkul Kıymetleştirme Pozisyonları		
Diğer		
TOPLAM ÖZKAYNAK		

Konsolide özkaynak kalemlerine ilişkin bilgiler

	Cari Dönem	Önceki Dönem
ANA SERMAYE		
Ödenmiş Sermaye		
Nominal Sermaye		
Sermaye Taahhütleri (-)		
Ödenmiş Sermaye Enflasyon Düzeltme Farkı		
Hisse Senedi İhraç Primleri		
Hisse Senedi İptal Kârları		
Yedek Akçeler		
Yedek Akçeler Enflasyona Göre Düzeltme Farkı		
Kâr		
Net Dönem Kârı		
Geçmiş Yıllar Kârı		
Muhtemel Riskler İçin A. Serb. Karşılıkların Ana Sermayenin %25'ine Kadar Olan Kısmı		
İştirak ve Bağlı Ortaklık Hisseleri ile Gayrim. Satış Kazançları		
Birincil Sermaye Benzeri Borçlar		
Azınlık Payları		
Zarar (-) (Yedek akçelerle karşılanamayan kısım)		
Net Dönem Zararı		
Geçmiş Yıllar Zararı		
Faaliyet Kiralaması Geliştirme Maliyetleri (-)		
Maddi Olmayan Duran Varlıklar (-)		
Ana Sermayenin %10'unu Aşan Ertelenmiş Vergi Varlığı Tutarı (-)		
Kanunun 56 ncı maddesinin Üçüncü Fıkrasındaki Aşım Tutarı (-)		
Konsolidasyon Şerefyesi (Net) (-)		
Ana Sermaye Toplamı		
Katkı Sermaye		
Genel Karşılıklar		
Menkuller Yeniden Değerleme Değer Artışı Tutarının %45'i		
Gayrimenkuller Yeniden Değerleme Değer Artışı Tutarının %45'i		
İştirakler, Bağlı Ortaklıklar ve Birlikte Kontrol Edilen Ortaklıklardan Bedelsiz Olarak Edinilen ve Dönem Karı İçerisinde Muhasebeleştirilmeyen Hisseler		
Birincil Sermaye Benzeri Borçların Ana Sermaye Hesaplamasında Dikkate Alınmayan Kısmı		
İkincil Sermaye Benzeri Borçlar		
Satılmaya Hazır Menkul Değerler ile İştirak ve Bağlı Ortaklıklara İlişkin Değer Artışı Tutarının %45'i		

Sermaye Yedeklerinin, Kâr Yedeklerinin ve Geçmiş Yıllar K/Z'ının Enflasyona Göre Düzeltme Farkları (Yedek Akçelerin Enflasyona Göre Düzeltme Farkları hariç)		
Azınlık Payları		
Katkı Sermaye Toplamı		
SERMAYE		
SERMAYEDEN İNDİRİLEN DEĞERLER		
Konsolidasyon Dışı Bırakılmış Bankalar ve Finansal Kuruluşlardaki Ortaklık Payları		
Bankalara, Finansal Kuruluşlara (Yurt İçi, Yurt Dışı) Veya Nitelikli Pay Sahiplerine Kullanılan İkincil Sermaye Benzeri Borç Niteliğini Haiz Krediler İle Bunlardan Satın Alınan Birincil Veya İkincil Sermaye Benzeri Borç Niteliğini Haiz Borçlanma Araçları		
Özsermaye Yöntemi Uygulanmış Ancak Aktif ve Pasifleri Konsolide Edilmemiş Bankalar ve Finansal Kuruluşlara İlişkin Ortaklık Payları		
Kanunun 50 ve 51 inci Maddeleri Hükümlerine Aykırı Olarak Kullanılan Krediler		
Bankaların, Gayrimenkullerinin Net Defter Değerleri Toplamının Özkaynaklarının Yüzde Ellisini Aşan Kısmı İle Alacaklarından Dolayı Edinmek Zorunda Kaldıkları Ve Kanunun 57 nci Maddesi Uyarınca Elden Çıkarılması Gereken Emtia Ve Gayrimenkullerden Edinim Tarihinden İtibaren Beş Yıl Geçmesine Rağmen Elden Çıkarılamayanların Net Defter Değerleri		
Özkaynaktan Düşülmesi Tercih Edilen Menkul Kıymetleştirme Pozisyonları		
Diğer		
TOPLAM ÖZKAYNAK		

(3) İçsel sermaye yeterliliği değerlendirme süreci kapsamında içsel sermaye gereksiniminin cari ve gelecek faaliyetler açısından yeterliliğinin değerlendirilmesi amacıyla uygulanan yaklaşımın bir özeti verilir.

Kredi riski

MADDE 8- (1) Kredi riski bakımından;

a) Borçlu veya borçlular grubu veya coğrafi bölgeler ile sektörlerin bir risk sınırlamasına tabi tutulup tutulmadığı, risk limitlerinin dayandıkları bölümlene yapısı ve hangi aralıklarla belirlenmekte olduğu,

b) Günlük olarak yapılan işlemlerle ilgili olarak risk limitleri ve dağılımlarının belirlenip belirlenmediği, bilanço dışı risklere ilişkin risk yoğunlaşmasının günlük olarak müşteri ve bankaların hazine bölümü yetkilileri bazında izlenip izlenmediği,

c) Kredi ve diğer alacakların borçularının kredi değerliliklerinin düzenli aralıklarla ilgili mevzuata uygun Şekilde izlenip izlenmediği, açılan krediler için alınan hesap durumu belgelerinin ilgili mevzuatta  ng r ld ği Şekilde denetlenmiŐ olup olmadığı, denetlenmemiŐ ise nedenleri, kredi limitlerinin deęiŐtirilip deęiŐtirilmedięi, kredilerin ve diğer alacakların teminatlarının bulunup bulunmadığı,

) Muhasebe uygulamasında tahsili gecikmiş ve değer kaybına uğramış unsurlarının tanımları,

d) Değer ayarlamaları ve karşılıklara ilişkin yöntem ve yaklaşımlar,

e) Kredi riski azaltımının etkileri dikkate alınmaksızın mahsup işlemleri sonrası maruz kalınan risklerin toplam tutarı ile farklı risk sınıfları ve türlerine göre ayrıştırılmış risklerin ilgili döneme ilişkin ortalama tutarı, açıklanır.

(2) Ana ortaklık bankanın vadeli işlem ve opsiyon sözleşmesi ve benzeri diğer sözleşmeler cinsinden tutulan pozisyonları üzerinde kontrol limitlerinin bulunup bulunmadığı, bu tür araçlar için üstlenilen kredi riskinin piyasa hareketlerinden kaynaklanan potansiyel riskler ile beraber yönetilip yönetilmediği açıklanır.

(3) Ana ortaklık bankanın, önemli ölçüde kredi riskine maruz kaldığında vadeli işlem, opsiyon ve benzer nitelikli sözleşmeleri, hakların kullanılması, edimlerin yerine getirilmesi veya satılması yoluyla kısa zamanda sona erdirerek toplam riski azaltma yoluna gidip gitmediği açıklanır.

(4) Kredi riski bakımından;

a) Tazmin edilen gayrinakdi kredilerin, vadesi geldiği halde ödenmeyen krediler gibi aynı risk ağırlığına tabi tutulup tutulmadığı,

b) Kredilerden yenilenen ve yeniden itfa planına bağlananların ilgili mevzuatla belirlenen izlenme yöntemi dışında, bankalarca risk yönetim sistemleri çerçevesinde yeni bir derecelendirme grubuna veya ağırlığına dahil edilip edilmediği, bu yöntemler ile ilgili yeni önlemlerin alınıp alınmadığı, bankalarca risk yönetim sistemleri çerçevesinde uzun vadeli taahhütlerin kısa vadeli taahhütlere oranla daha fazla kredi riskine maruz kaldığı kabul edilerek risk ayrıŐtırmasına gidilip gidilmediği, açıklanır.

(5) Kredi riski bakımından;

a) Bankaların yurtdışında yürütmekte oldukları bankacılık faaliyetleri ve kredilendirme işlemlerinin az sayıda ülke ya da mali kurum ile yürütülmesi durumunda bunun ilgili ülkenin ekonomik koşulları dikkate alındığında önemli bir risk doğurup doğurmadığına ilişkin değerlendirme,

b) Uluslararası bankacılık piyasasında aktif bir katılımcı olarak diğer finansal kurumların finansal faaliyetleri ile birlikte değerlendirildiğinde önemli ölçüde kredi riski yoğunluğuna sahip olunup olunmadığı, açıklanır.

- (6) Kredi riski bakımından;
- a) Ana ortaklık bankanın ilk büyük 100 ve 200 nakdi kredi müşterisinden olan alacağının toplam nakdi krediler portföyü içindeki payı,
- b) Ana ortaklık bankanın ilk büyük 100 ve 200 gayrinakdi kredi müşterisinden olan alacağının toplam gayrinakdi krediler portföyü içindeki payı,
- c) Ana ortaklık bankanın ilk büyük 100 ve 200 kredi müşterisinden olan nakdi ve gayrinakdi alacak tutarının toplam bilanço içinde ve nazım hesaplarda izlenen varlıklar içindeki payı, açıklanır.

(7) Ana ortaklık bankaca üstlenilen kredi riski için ayrılan genel karşılık tutarı açıklanır.

(8) Önemli bölgelerdeki önemlilik arz eden risk sınıflarına göre ayrıştırılmış risk tutarlarının coğrafi dağılımı; risk sınıflarına göre ayrıştırılmış risklerin sektörlere veya karşı taraflara göre dağılımı ve tüm risklerin kalan vadelere göre dağılımı asgari olarak aşağıdaki tablolar esas alınarak açıklanır ve gerekli görülen ilave bilgiler bulunması halinde bunlara açıklamada yer verilir.

Önemli Bölgelerdeki Önemlilik Arz Eden Risklere İlişkin Profil

		Risk Sınıfları*			
	Cari Dönem				
1	Yurtiçi				
2	Avrupa Birliği Ülkeleri				
3	OECD Ülkeleri **				
4	Kıyı Bankacılığı Bölgeleri				
5	ABD, Kanada				
6	Diğer Ülkeler				
7	İştirak, Bağlı Ortaklık ve Birlikte Kontrol Edilen Ortaklıklar				
8	Dağıtılmamış Varlıklar/Yükümlülükler***				
9	Toplam				
	Önceki Dönem				
1	Yurtiçi				
2	Avrupa Birliği Ülkeleri				
3	OECD Ülkeleri **				
4	Kıyı Bankacılığı Bölgeleri				
5	ABD, Kanada				
6	Diğer Ülkeler				
7	İştirak, Bağlı Ortaklık ve Birlikte Kontrol Edilen Ortaklıklar				

8	Dağıtılmamış Varlıklar/Yükümlülükler***					
9	Toplam					

* Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelikte yer alan risk sınıfları dikkate alınacaktır.

** AB ülkeleri, ABD ve Kanada dışındaki OECD ülkeleri

*** Tutarlı bir esasa göre bölümlere dağıtılamayan varlık ve yükümlülükler

Sektörlere veya Karşı Taraflara Göre Risk Profili

	Sektörler/Karşı Taraflar	Risk Sınıfları*				TTP	YYP	Toplam
				
1	Tarım							
1.1	Çiftçilik ve Hayvancılık							
1.2	Ormancılık							
1.3	Balıkçılık							
2	Sanayi							
2.1	Madencilik ve Taşocakçılığı							
2.2	İmalat Sanayi							
2.3	Elektrik, Gaz, Su							
3	İnşaat							
4	Hizmetler							
4.1	Toptan ve Perakende Ticaret							
4.2	Otel ve Lokanta Hizmetleri							
4.3	Ulaştırma ve Haberleşme							
4.4	Mali Kuruluşlar							
4.5	Gayrimenkul ve Kira. Hizm.							
4.6	Serbest Meslek Hizmetleri							
4.7	Eğitim Hizmetleri							
4.8	Sağlık ve Sosyal Hizmetler							
5	Diğer							
6	Toplam							

*Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelikte yer alan risk sınıfları dikkate alınacaktır.

Vade Unsuru Taşıyan Risklerin Kalan Vadelerine Göre Dağılımı

	Risk Sınıfları	Vadeye Kalan Süre				
		1 ay	1-3 ay	3-6 ay	6-12 ay	1 yıl üzeri
1	...					
2	...					
...	...					
	Genel Toplam					

(9) Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde belirtilen risk sınıflarının her biri için aşağıdaki bilgiler açıklanır;

a) Görevlendirilen kredi derecelendirme kuruluşlarının ve ihracat kredi kuruluşlarının isimleri ve bu kuruluşlar değiştirildi ise sebepleri,

b) Görevlendirilen her bir kredi derecelendirme kuruluşu ile ihracat kredi kuruluşunun kullanıldığı risk sınıfları,

c) Alım satım hesaplarına dahil edilmeyen kalemler için kredi derecelendirmesinin bulunmaması, bunun yerine ihraççı veya ihraç için kredi derecelendirmesinin bulunması halinde, söz konusu kalemler için mevcut söz konusu kredi derecelendirmelerinin kullanılma sürecine ilişkin bilgi,

ç) Görevlendirilen her bir kredi derecelendirme kuruluşunun ve ihracat kredi kuruluşunun derecelendirme notunun Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin Ek-1'nde sayılan kredi kalitesi kademelerinden hangisine karşılık geldiği,

d) Aşağıdaki tablo esas alınmak suretiyle Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin Ek-1'nde tanımlanan her bir risk ağırlığına tekabül eden kredi riski azaltımı öncesi ve sonrası toplam risk tutarı ve özkaynaklardan indirilen tutarlar.

Risk Ağırlığına Göre Risk Tutarları (%)

	Risk Ağırlığı	0	10	20	50	75	100	150	200	1250	Özkaynaklardan İndirilenler
1	Kredi Riski Azaltımı Öncesi Tutar										
2	Kredi Riski Azaltımı sonrası Tutar										

10) Aşağıdaki tablo esas alınarak, sektörlere veya karşı taraf türüne göre; ayrı ayrı, değer kaybına uğramış kredi ve tahsili gecikmiş kredi tutarları, değer ayarlamaları ve karşılıklar, dönem içinde değer ayarlamaları ve karşılıklara ilişkin tutarlar kamuya açıklanır.

Önemli Sektörlere veya Karşı Taraf Türüne Göre Muhtelif Bilgiler

	Önemli Sektörler/Karşı Taraflar	Krediler		Değer Ayarlamaları	Karşılıklar
		Değer Kaybına Uğramış	Tahsili Gecikmiş		
1	Tarım				
1.1	...				
2	Sanayi				
2.1	...				
3	Hizmetler				
3.1	...				
4	Diğer				
5	Toplam				

(11) Değer kaybına uğramış krediler için değer ayarlamalarında ve karşılıklarda meydana gelen değişiklikler arasındaki mutabakat (mümkün olması durumunda coğrafi bölgeler bazında) açıklanır. Bu bilgiler aşağıdaki hususları içerir:

- Değer ayarlamaları ve karşılıkların türü hakkında açıklama,
- Açılış bakiyeleri,
- Dönem içinde ayrılan karşılık tutarları,
- Dönem içinde krediler üzerinden tahmini olası zararlar için ayrılan veya serbest kalan tutarlar ve kur farklarına, faaliyet birleşmelerine, devralma işlemlerine ve bağlı ortaklıkların elden çıkartılmasına göre belirlenenler de dahil diğer ayarlamalar ve karşılıklar arasındaki transferler,
- Kapanış bakiyeleri,
- Bu fıkranın uygulamasında doğrudan gelir tablosuna kaydedilen değer ayarlamaları ve tahsilatlar ayrıca açıklanır.

Değer Ayarlamaları ve Kredi Karşılıkları Değişimine İlişkin Bilgiler

		Açılış Bakiyesi	Dönem İçinde Ayrılan	Karşılık İptalleri	Diğer Ayarlamalar*	Kapanış Bakiyesi
			Karşılık Tutarları			
1	Özel Karşılıklar					
2	Genel Karşılıklar					

* Kur farklarına, faaliyet birleşmelerine, devralma işlemlerine ve bağlı ortaklıkların elden çıkartılmasına göre belirlenenler.

Piyasa riski

MADDE 9- (1) Ana ortaklık bankanın risk yönetimi politikaları çerçevesinde piyasa riskinden korunmak amacıyla önlem alıp almadığı, piyasa riskine maruz kalınması nedeniyle banka yönetim kurulunun risk yönetimine ilişkin olarak almış olduğu önlemler, piyasa riskinin ölçümünde kullanılan yöntemler ile piyasa riski ölçümlerinin hangi aralıkta yapılmakta olduğu açıklanır.

a) Piyasa riskine ilişkin bilgiler:

	Tutar
(I) Genel Piyasa Riski İçin Hesaplanan Sermaye Yükümlülüğü- Standart Metot	
(II) Spesifik Risk İçin Hesaplanan Sermaye Yükümlülüğü - Standart Metot	
Menkul kıymetleştirme Pozisyonlarına İlişkin Spesifik Risk İçin Gerekli Sermaye Yükümlülüğü- Standart Metot	
III) Kur Riski İçin Hesaplanan Sermaye Yükümlülüğü - Standart Metot	
(IV) Emtia Riski İçin Hesaplanan Sermaye Yükümlülüğü - Standart Metot	
(V) Takas Riski İçin Hesaplanan Sermaye Yükümlülüğü - Standart Metot	
(VI) Opsiyonlardan Kaynaklanan Piyasa Riski İçin Hesaplanan Sermaye Yükümlülüğü - Standart Metot	
(VII) Karşı Taraf Kredi Riski İçin Hesaplanan Sermaye Yükümlülüğü - Standart Metot	
(VIII) Risk Ölçüm Modeli Kullanan Bankalarda Piyasa Riski İçin Hesaplanan Sermaye Yükümlülüğü	
(IX) Piyasa Riski İçin Hesaplanan Toplam Sermaye Yükümlülüğü (I+II+III+IV+V+VI+VII)	
(X) Piyasa Riskine Esas Tutar (12,5 x VIII) ya da (12,5 x IX)	

b) Dönem içerisinde ay sonları itibarıyla hesaplanan piyasa riskine ilişkin ortalama piyasa riski tablosu:

	Cari Dönem			�nceki Dönem		
	Ortalama	En Yüksek	En Düşük	Ortalama	En Yüksek	En Düşük
Faiz Oranı Riski						
Hisse Senedi Riski						
Kur Riski						
Emtia Riski						
Takas Riski						
Opsiyon Riski						
Karşı Taraf Kredi Riski						
Toplam Riske Maruz Değer						

(2) Karşı taraf kredi riskine ilişkin aşağıdaki bilgiler açıklanır;

a) Karşı taraf kredi riskleri için kredi limitlerinin ve içsel sermaye tahsisi ve dağıtımının yöntemi,

b) Teminat ve kredi karşılıklarına ilişkin politikalar,

c) Bankaların Sermaye Yeterliliğinin llmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik Ek-2'de açıklanan ters eğilim riskine ilişkin risk tutarları ile ilgili politikalar,

) Bankanın, kredi derecesindeki düşüş durumunda sağlaması gereken teminat miktarının değerlendirilmesi,

d) Sözleşmelerin pozitif gerçeğe uygun brüt değeri, netleştirmenin faydaları, netleştirilmiş cari risk tutarı, tutulan teminatlar ve türevlere ilişkin net pozisyon tutarı,

e) Kredi Bankaların Sermaye Yeterliliğinin llmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin Ek-2'sinin 3 ila 5 inci Bölümlerinde belirtilen yöntem ile elde edilen risk tutarı,

f) Kredi türevi ile yapılan korumaların tutarı ve cari kredi riskinin risk sınıflarına göre dağılımı,

g) Her rn grubu içinde satın alınan ve satılan korumaya göre kullanılan kredi türevleri ürünlerinin dağılımı dahil, bankanın kredi portföyünde ya da aracılık faaliyetlerinde kullandığı kredi türevi işlemleri tutarı,

ę) Bankaların Sermaye Yeterliliğinin llmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin Ek-2'si kapsamında "α" değerinin tahmini için Kurumdan izin alınması halinde, "α" değeri tahmini.

Karşı Taraf Riskine İlişkin Nicel Bilgiler

	Tutar
Faiz Oranına Dayalı Sözleşmeler	
Döviz Kuruna Dayalı Sözleşmeler	
Emtiyaya Dayalı Sözleşmeler	
Hisse Senedine Dayalı Sözleşmeler	
Diğer	
Pozitif Gerçeğe Uygun Brüt Değer	
Netleştirilmenin Faydaları	
Netleştirilmiş Cari Risk Tutarı	
Tutulan Teminatlar	
Türevlere İlişkin Net Pozisyon	

(3) Sermaye gereksinimlerini Kurum tarafından kullanımına izin verilen bir risk ölçüm modeli ile hesaplayan bankalar aşağıdaki bilgileri kamuya açıklar;

a) Her alt portföy için; kullanılan modellerin özellikleri, Risk Ölçüm Modelleri İle Piyasa Riskinin Hesaplanmasına ve Risk Ölçüm Modellerinin Değerlendirilmesine İlişkin Tebliğin 9 uncu maddesinin birinci fıkrası uyarınca hesaplanan sermaye yükümlölükleri için ayrı ayrı olmak üzere, içsel model kullanılarak ölçülen risk ile kullanılan metodolojiye, banka tarafından likidite ufkunu saptamak için kullanılan yaklaşıma, gerekli ihtiyatlılık standardına uyumlu içsel sermaye değerlendirmesine ulaşmak için kullanılan metodolojiye ve model validasyonunda kullanılan yaklaşımlara ilişkin bilgi alt portföye uygulanan stres testi hakkında açıklama, içsel modellerin ve modelleme süreçlerinin doğruluğunun, tutarlılığının validasyonu ve geriye dönük test için kullanılan yaklaşımlar,

b) Kurum izninin kapsamı,

c) Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik Ek-3 İkinci Bölümde belirtilen koşullara uyum için kullanılan yöntemler ve kapsam hakkında açıklama,

ç) Raporlama döneminde gerçekleşen günlük riske maruz değer ölçümlerinin en yüksek, en düşük ve ortalama değerleri ile raporlama dönemi sonu itibariyle riske maruz değer,

d) Gün sonu riske maruz değer ölçümleri ile portföy değerinin bir önceki iş gününün sonuna göre değişiminin karşılaştırması, raporlama dönemi içerisinde önemli bir artışın bulunması halinde bunun analizi,

e) Raporlama döneminde gerçekleşen günlük stres riske maruz değer ölçümlerinin en yüksek, en düşük ve ortalama değerleri ile raporlama dönemi sonu itibariyle stres riske maruz değer,

f) Risk Ölçüm Modelleri İle Piyasa Riskinin Hesaplanmasına ve Risk Ölçüm Modellerinin Değerlendirilmesine İlişkin Tebliğin 8 inci maddesi uyarınca raporlama dönemi süresince ve raporlama dönemi sonunda hesaplanan sermaye yükümlölükleri,

g) Risk Ölçüm Modelleri İle Piyasa Riskinin Hesaplanmasına Ve Risk Ölçüm Modellerinin Değerlendirilmesine İlişkin Tebliğin 8 inci maddesi uyarınca hesaplanan sermaye tutarları ile kapsanan her alt portföy için hesaplanan ağırlıklı ortalama likidite ufku.

Operasyonel risk

MADDE 10- (1) Operasyonel riske ilişkin olarak ana ortaklık bankalarca aşağıdaki hususlar açıklanır;

a) Operasyonel risk hesaplamasında kullanılan yöntem ile operasyonel risk ölçümlerinin hangi aralıkta yapıldığı,

b) Temel gösterge yönteminin kullanılması durumunda aşağıdaki tabloda yer alan bilgiler,

	2 ÖD Tutar	1 ÖD Tutar	CD Tutar	Toplam/Pozitif BG yılı sayısı	Oran (%)	Toplam
Brüt gelir					15	
Operasyonel Riske Esas Tutar (Toplam*12,5)						

c) Standart metot kullanılması durumunda aşağıdaki tabloda yer alan bilgiler,

	2 ÖD Tutar	1 ÖD Tutar	CD Tutar	Toplam/3	Oran (%)	Toplam
Kurumsal Finansman					18	
Alım Satım					18	
Perakende Bankacılık					12	
Perakende Aracılık					12	
Ticari Bankacılık					15	
Takas ve Ödemeler					18	
Acente Hizmetleri					15	
Varlık Yönetimi					12	
Operasyonel Riske Esas Tutar (Toplam*12,5)						

ç) Standart yöntemde alternatif uygulamanın kullanılması halinde aşağıdaki tabloda yer alan bilgiler.

	2 ÖD Tutar	1 ÖD Tutar	CD Tutar	Toplam/3	Oran (%)	Toplam
Kurumsal Finansman					18	
Alım Satım					18	
Perakende Bankacılık *					3,5	
Perakende Aracılık					12	
Ticari Bankacılık *					3,5	
Takas ve Ödemeler					18	
Acente Hizmetleri					15	
Varlık Yönetimi					12	
Operasyonel Riske Esas Tutar (Toplam*12,5)						

* Nakit kredi ve diğer alacakların her bir yıl için yıl sonu bakiyeleri yazılır.

Kur riski

MADDE 11- (1) Kur riskine ilişkin olarak ana ortaklık bankalarca aşağıdaki hususlar açıklanır.

a) Ana ortaklık bankanın kur riskine maruz kalıp kalmadığı, bu durumun etkilerinin tahmin edilip edilmediği, banka yönetim kurulunun günlük olarak izlenen pozisyonlar için limitler belirleyip belirlemediği,

b) Önemli olması durumunda yabancı para cinsinden borçlanma araçlarının ve net yabancı para yatırımlarının riskten korunma amaçlı türev araçlar ile korunmasının boyutu,

c) Yabancı para risk yönetim politikası,

ç) Bankanın finansal tablo tarihi ile bu tarihten geriye doğru son beş iş günü kamuya duyurulan cari döviz alış kurları,

d) Bankanın cari döviz alış kurunun finansal tablo tarihinden geriye doğru son otuz günlük basit aritmetik ortalama değeri.

Ana ortaklık bankanın kur riskine ilişkin bilgiler:

	EURO	USD	Diğer YP	Toplam
Cari Dönem				
Varlıklar				
Nakit Değerler (Kasa, Efektif Deposu, Yoldaki Paralar, Satın Alınan Çekler) ve T.C. Merkez Bnk.				
Bankalar				
Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kâr veya Zarara Yansıtılan Finansal Varlıklar				
Para Piyasalarından Alacaklar				
Satılmaya Hazır Finansal Varlıklar				
Krediler				
İştirak, Bağlı Ortaklık ve Birlikte Kontrol Edilen Ortaklıklar (İş Ortaklıkları)				
Vadeye Kadar Elde Tutulacak Yatırım				
Riskten Korunma Amaçlı Türev Finansal Varlıklar				
Maddi Duran Varlıklar				
Maddi Olmayan Duran Varlıklar				
Diğer Varlıklar				
Toplam Varlıklar				
Yükümlülükler				
Bankalar Mevduatı*				
Döviz Tevdiat Hesabı**				
Para Piyasalarına Borçlar				
Diğer Mali Kuruluşlar, Sağl. Fonlar				
İhraç Edilen Menkul Değerler				
Muhtelif Borçlar				
Riskten Korunma Amaçlı Türev Finansal Borçlar				
Diğer Yükümlülükler				
Toplam Yükümlülükler				
Net Bilanço Pozisyonu				
Net Nazım Hesap Pozisyonu				
Türev Finansal Araçlardan Alacak.				
Türev Finansal Araçlardan Borçlar				
Gayrinakdi Krediler				
Önceki Dönem				
Toplam Varlıklar				
Toplam Yükümlülükler				
Net Bilanço Pozisyonu				
Net Nazım Hesap Pozisyonu				
Türev Finansal Araçlardan Alacak				
Türev Finansal Araçlardan Borçlar				
Gayrinakdi Krediler				

* Katılım bankaları için Özel Cari Hesap ve Katılma Hesapları Aracılığı ile Bankalardan Toplanan Fonlar ** Katılım bankaları için Özel Cari Hesap ve Katılma Hesapları YP.

Faiz oranı riski

MADDE 12- (1) Faiz oranı riskine ilişkin olarak ana ortaklık mevduat bankaları ile kalkınma ve yatırım bankaları tarafından aşağıdaki hususlar açıklanır.

a) Aşağıdaki tablolar kullanılmak suretiyle, varlıkların, yükümlülüklerin ve nazım hesap kalemlerinin faize duyarlılığı,

Varlıkların, yükümlülüklerin ve nazım hesap kalemlerinin faize duyarlılığı (Yeniden fiyatlandırmaya kalan süreler itibarıyla)

Cari Dönem Sonu	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Faizsiz	Toplam
Varlıklar							
Nakit Değerler (Kasa, Efektif Deposu, Yoldaki Paralar, Satın Alınan Çekler) ve T.C. Merkez Bnk.							
Bankalar							
Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kâr veya Zarara Yansıtılan Finansal Varlıklar							
Para Piyasalarından Alacaklar							
Satılmaya Hazır Finansal Varlıklar							
Verilen Krediler							
Vadeye Kadar Elde Tutulan Yatırım.							
Diğer Varlıklar							
Toplam Varlıklar							
Yükümlülükler							
Bankalar Mevduatı							
Diğer Mevduat							
Para Piyasalarına Borçlar							
Muhtelif Borçlar							
İhraç Edilen Menkul Değerler							
Diğer Mali Kuruluşlar. Sağl. Fonlar							
Diğer Yükümlülükler							
Toplam Yükümlülükler							
Bilançodaki Uzun Pozisyon							
Bilançodaki Kısa Pozisyon							
Nazım Hesaplardaki Uzun Pozisyon							
Nazım Hesaplardaki Kısa Pozisyon							
Toplam Pozisyon							

Varlıkların, yükümlülüklerin ve nazım hesap kalemlerinin faize duyarlılığı (Yeniden fiyatlandırmaya kalan süreler itibarıyla)

	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Faizsiz	Toplam
Önceki Dönem Sonu							
Varlıklar							
Nakit Değerler (Kasa, Efektif Deposu, Yoldaki Paralar, Satın Alınan Çekler) ve T.C. Merkez Bnk.							
Bankalar							
Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kâr veya Zarara Yansıtılan Finansal Varlıklar							
Para Piyasalarından Alacaklar							
Satılmaya Hazır Finansal Varlıklar							
Verilen Krediler							
Vadeye Kadar Elde Tutulan Yatırım							
Diğer Varlıklar							
Toplam Varlıklar							
Yükümlülükler							
Bankalar Mevduatı							
Diğer Mevduat							
Para Piyasalarına Borçlar							
Muhtelif Borçlar							
İhraç Edilen Menkul Değerler							
Diğer Mali Kuruluşlar. Sağl. Fonlar							
Diğer Yükümlülükler							
Toplam Yükümlülükler							
Bilançodaki Uzun Pozisyon							
Bilançodaki Kısa Pozisyon							
Nazım Hesaplardaki Uzun Pozisyon							
Nazım Hesaplardaki Kısa Pozisyon							
Toplam Pozisyon							

b) Aşağıdaki tablolar kullanılmak suretiyle, parasal finansal araçlara uygulanan ortalama faiz oranları,

Parasal finansal araçlara uygulanan ortalama faiz oranları

	EURO	USD	Yen	TL
Cari Dönem Sonu				
Varlıklar				
Nakit Değerler (Kasa, Efektif Deposu, Yoldaki Paralar, Satın Alınan Çekler) ve T.C. Merkez B.				
Bankalar				
Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kâr veya Zarara Yansıtılan Finansal Varlıklar				
Para Piyasalarından Alacaklar				
Satılmaya Hazır Finansal Varlıklar				
Verilen Krediler				
Vadeye Kadar Elde Tutulan Yatırımlar				
Yükümlülükler				
Bankalar Mevduatı				
Diğer Mevduat				
Para Piyasalarına Borçlar				
Muhtelif Borçlar				
İhraç Edilen Menkul Değerler				
Diğer Mali Kuruluşlardan Sağlanan Fonlar				

Parasal finansal araçlara uygulanan ortalama faiz oranları

%	EURO	USD	Yen	TL
Önceki Dönem Sonu				
Varlıklar				
Nakit Değerler (Kasa, Efektif Deposu, Yoldaki Paralar, Satın Alınan Çekler) ve T.C. Merkez B.				
Bankalar				
Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kâr veya Zarara Yansıtılan Finansal Varlıklar				
Para Piyasalarından Alacaklar				
Satılmaya Hazır Finansal Varlıklar				
Verilen Krediler				
Vadeye Kadar Elde Tutulan Yatırımlar				
Yükümlülükler				
Bankalar Mevduatı				
Diğer Mevduat				
Para Piyasalarına Borçlar				
Muhtelif Borçlar				
İhraç Edilen Menkul Değerler				
Diğer Mali Kuruluşlar. Sağl. Fonlar				

Bankacılık hesaplarından kaynaklanan faiz oranı riski

Madde 12/A- (1) Ana ortaklık mevduat bankaları ile kalkınma ve yatırım bankaları tarafından aşağıdaki hususlar açıklanır;

a) Bankacılık hesaplarından kaynaklanan faiz oranı riskinin niteliği ve kredi erken geri ödemeleri ve vadeli mevduatlar dışındaki mevduatların hareketine ilişkin olanlar da dahil önemli varsayımlar ile faiz oranı riskinin ölçüm sıklığı,

b) AŞağıdaki tablo kullanılmak suretiyle, bankanın, farklı para birimlerine göre bölünmüŐ olarak, Bankacılık Hesaplarından Kaynaklanan Faiz Oranı Riskinin Standart Çok Yöntemiyle  l lmesine ve Değerlendirilmesine ilişkin Yönetmelik uyarınca faiz oranlarındaki dalgalanmalardan doğan ekonomik değer farkları.

	Para Birimi	Uygulanan Çok (+/- x baz puan)*	Kazançlar/ Kayıplar	Kazançlar/Özkaynaklar - Kayıplar/Özkaynaklar
1	TRY			
2	EURO			
3	USD			
	Toplam (Negatif Őoklar için)			
	Toplam (Pozitif Őoklar için)			

* Bir para birimine uygulanan Şiddeti ve yönü farklı her bir Çok için ayrı ayrı satırlar girilir.

Bankacılık hesaplarından kaynaklanan hisse senedi pozisyon riski

Madde 12/B- (1) Bankacılık hesaplarından kaynaklanan hisse senedi pozisyon riskine ilişkin aşağıdaki bilgiler açıklanır;

a) Risklerin  zkaynaklarda gösterilen kazançlarla iliŐkisi ve stratejik sebepleri de dahil olarak amaçlarına göre ayrıştırılması ve kullanılan muhasebe teknikleri ve değerleme yöntemleri hakkında genel bilgiler ile bu uygulamalardaki varsayımlar, değerlemeyi etkileyen unsurlar ve önemli değerliklikler,

b) AŞağıdaki tablo esas alınarak, bilanço değerleri, gerçeğe uygun değer ve borsada işlem görenler için, piyasa değerleri gerçeğe uygun değerden önemli oranda farklı ise piyasa fiyatıyla yapılan karşılaştırma,

	Hisse Senedi Yatırımları	Karşılaştırma		
		Bilanço Değeri	Gerçeğe Uygun Değer	Piyasa Değer
1	Hisse Senedi Yatırımı Grubu A			
	Borsada İşlem Gören			
2	Hisse Senedi Yatırımı Grubu B			
	Borsada İşlem Gören			
3	Hisse Senedi Yatırımı Grubu C			
	Borsada İşlem Gören			
...	Hisse Senedi Yatırımı Grubu...			

c) Aşağıdaki tablo esas alınarak,

1) Borsada işlem gören pozisyonların, yeterince çeşitlendirilmiş portföylerdeki özel sermaye yatırımlarının ve diğer risklerin tür ve tutarları,

2) Dönem içinde yapılan satış ve tasfiyelerden kaynaklanan kümülatif gerçekleşmiş kazanç veya zararlar,

3) Toplam gerçekleşmemiş kazanç veya kayıplar, toplam yeniden değerlendirme değer artışları ile bunların ana ve katkı sermayeye dahil edilen tutarları.

	Dönem İçinde Gerçekleşen Kazanç/Kayıp	Yeniden Değerleme Değer Artışları		Gerçekleşmemiş Kazanç ve Kayıplar		
		Toplam	Katki Sermayeye Dahil Edilen	Toplam	Ana Sermayeye Dahil Edilen	Katki Sermayeye Dahil Edilen
1	Özel Serm. Yatırımları					
2	Borsada İşlem Gören Hisse Senetleri					
3	Diğer Hisse Senetleri					
	Toplam					

Likidite riski

MADDE 13- (1) Likidite riskine ilişkin olarak bankalarca aşağıdaki hususlar açıklanır;

a) Bankaların mevcut likidite riskinin kaynağının ne olduğu ve gerekli tedbirlerin alınıp alınmadığı, banka yönetim kurulunun acil likidite ihtiyacının karşılanabilmesi ve vadesi gelmiş borçların ödenebilmesi için kullanılabilecek fon kaynaklarına sınırlama getirip getirmediği,

b) Ödemelerin, varlık ve yükümlülükler ile faiz oranlarının uyumlu olup olmadığı, mevcut uyumsuzluğun kârlılık üzerindeki muhtemel etkisinin ölçülüp ölçülmediği,

c) Bankanın kısa ve uzun vadeli likidite ihtiyacının karşılandığı iç ve dış kaynaklar, kullanılmayan önemli likidite kaynakları,

ç) Bankanın nakit akışlarının miktar ve kaynaklarının değerlendirilmesi.

Aktif ve pasif kalemlerin kalan vadelerine göre gösterimi

	Vadesiz	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-12 Ay	1-5 Yıl	5 Yıl ve Üzeri	Dağıtılamayan*	Toplam
Cari Dönem								
Varlıklar								
Nakit Değerler (Kasa, Efektif Deposu, Yoldaki Paralar, Satın Alınan Çekler) ve TCMB								
Bankalar								
Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kâr veya Zarara Yansıtılan MD								
Para Piyasalarından Alacaklar								
Satılmaya Hazır MD								
Verilen Krediler								
Vadeye Kadar Elde Tutulacak Yatırımlar								
Diğer Varlıklar								
Toplam Varlıklar								
Yükümlülükler								
Bankalar Mevduatı**								
Diğer Mevduat***								
Diğer Mali Kuruluşlar. Sağl. Fonlar								
Para Piyasalarına Borç.								
İhraç Edilen MD								
Muhtelif Borçlar								

Diğer Yükümlülükler							
Toplam Yükümlülükler							
Likidite Açığı							
Önceki Dönem							
Toplam Aktifler							
Toplam Yükümlülükler							
Likidite Açığı							

* Bilançoyu oluşturan aktif hesaplardan sabit kıymetler, iştirak ve bağlı ortaklıklar, ayniyat mevcudu, peşin ödenmiş giderler ve takipteki alacaklar gibi bankacılık faaliyetinin sürdürülmesi için gereksinim duyulan, kısa zamanda nakde dönüşme şansı bulunmayan diğer aktif nitelikli hesaplar buraya kaydedilir.

** Katılım bankaları için Özel Cari Hesap ve Katılma Hesapları Aracılığı ile Bankalardan Toplanan Fonlar

*** Katılım bankaları için Diğer Özel Cari Hesap ve Katılma Hesapları

Menkul kıymetleştirme pozisyonları

Madde 13/A- (1) Risk ağırlıklı tutarlarını Menkul Kıymetleştirmeye İlişkin Risk Ağırlıklı Tutarların Hesaplanması Hakkında Tebliğ hükümleri uyarınca hesaplayan bankalar ile sermaye yükümlülüğünü Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin 13 üncü maddesi uyarınca hesaplayan bankalar alım satım hesapları ve bankacılık hesapları için ayrı ayrı olarak menkul kıymetleştirme pozisyonlarına ilişkin aşağıdaki bilgileri açıklar;

- a) Menkul kıymetleştirme faaliyetiyle ilgili hedefler,
- b) Menkul kıymetleştirilmeye konu varlıkların maruz kaldıkları likidite riski dahil olmak üzere diğer riskler,
- c) Menkul kıymetleştirme pozisyonunun dayandığı varlığın kıdem sırasına ve yeniden menkul kıymetleştirme ile üstlenilen ya da tutulan bu menkul kıymetleştirme pozisyonlarının dayandığı varlık sınıflarına göre risk türleri,
- ç) Bankanın menkul kıymetleştirme sürecindeki rolü,
- d) Bankanın her bir menkul kıymetleştirme faaliyetine katılımı hakkında bilgi,
- e) Menkul kıymetleştirme alacaklarına ilişkin kredi riski ve piyasa riskinde meydana gelen değişikliklerin ve menkul kıymetleştirmeye konu varlıkların davranışlarının menkul kıymetleştirme alacağına etkisinin izlenmesine ilişkin yöntemler ile bu yöntemlerin yeniden menkul kıymetleştirme alacakları için kullanılan yöntemlerden farkları hakkında bilgi,
- f) Bankanın, tutulan menkul kıymetleştirme ve yeniden menkul kıymetleştirme alacaklarının risk azaltımında riskten korunma ve fonlanmamış kredi korumasının kullanılmasına ilişkin politikaları ile ilgili risk sınıfına göre riskten korunma işleminin önemli karşı taraflarının saptanması hakkında bilgi,

g) Menkul kıymetleştirme faaliyetleri için risk ağırlıklı tutarların hesaplanmasında uygulanan yaklaşımlar ile her yaklaşımın uygulandığı menkul kıymetleştirme alacaklarının sınıfları,

ğ) Bankanın sponsor olarak nc taraflardan olan alacakları menkul kıymetleştirmek için kullandığı ÖMKŞ ile bankanın bu ÖMKŞ'lerden olan alacaklarının bilanço içi ve bilanço dışı ayırımında türleri ve miktarları, bankanın yönettiği veya danışmanlık yaptığı ve bankanın menkul kıymetleştirdiği menkul kıymetleştirme pozisyonlarına ya da bankanın sponsor olduğu ÖMKŞ'lere yatırım yapan Şirketlerin listesi,

h) Bankanın menkul kıymetleştirme faaliyetlerine ilişkin muhasebe politikaları hakkında aşağıdaki hususları içeren zet bilgi;

1) İŞlemlerin satış ya da finansman işlemi olup olmadığı,

2) Satışlar üzerinden elde edilen kazançların dikkate alınması,

3) Menkul kıymetleştirme pozisyonlarının değerlemesinde kullanılan yöntemler, temel varsayımlar ve girdiler ile bir önceki dönemden farklılıklar,

4) Diğer muhasebe politikaları kapsamında yer almamıŐsa, sentetik menkul kıymetleştirme ile ilgili uygulama kuralları,

5) Menkul kıymetleştirilmeyi bekleyen varlıkların izlendiği hesaplar (bankacılık hesapları/alım satım hesapları) ve değerleme yöntemleri,

6) Bankanın menkul kıymetleştirmeye konu varlıklar için finansal destek sağlanmasını gerektiren sözleşmelerde yer alan yükümlülüklerinin muhasebeleştirilmesine ilişkin politikaları.

i) Menkul kıymetleştirmelere ilişkin her bir risk sınıfı için dikkate alınan kredi derecelendirme kuruluşlarının isimleri,

ii) (j) ile (m) bentlerinde belirtilenlerden sayısal olanlara ilişkin olarak son raporlama döneminden sonra kaydedilen önemli değişiklikler

iii) Risk sınıfı ve alım satım hesapları ve bankacılık hesapları ayırımında;

1) Menkul kıymetleştirmeye konu alacakların, geleneksel ve sentetik menkul kıymetleştirme Şeklinde ayrıştırılmış toplam bakiye tutarları ve bankanın sadece sponsor olduğu menkul kıymetleştirmeler,

2) Bilanço içi tutulan veya satın alınan menkul kıymetleştirme pozisyonlarının toplam tutarı ile bilanço dışı menkul kıymetleştirme alacaklarının toplam tutarı,

3) Menkul kıymetleştirilmeyi bekleyen varlıkların toplam tutarı,

4) Menkul kıymetleřtirilmıŐ erken itfaya tabi alacakların toplam kullandırılmış tutarlarının menkul kıymetleştirme kurucusu bankaların ve

yatırımcıların payına düşen kısımları ile bankanın, menkul kıymetleştirme kurucusu bankaların payları ve yatırımcıların kullandırılmış ve kullandırılmamış tutarlardan olan payları için bulundurması gereken toplam sermaye yükümlülüğü,

5) Özkaynaklardan düşülen veya %1250 risk ağırlığı verilen menkul kıymetleştirme pozisyonlarının tutarı,

6) Menkul kıymetleştirmeye konu tutar ve risk sınıfına göre satış üzerinden tespit edilen kazanç veya zararları da kapsayacak şekilde, dönem içinde yapılan menkul kıymetleştirme faaliyetlerinin özeti.

k) Alım satım hesapları ve bankacılık hesapları ayırımında;

1) Her bir sermaye yükümlülüğü yaklaşımı için, tutulan veya satın alınan menkul kıymetleştirme ve yeniden menkul kıymetleştirme pozisyonlarının toplam tutarları ile risk ağırlıkları veya sermaye yükümlülüğü aralığı ve bunlar için gerekli sermaye yükümlülükleri,

2) Riskten korunma/sigorta uygulanmadan önce ve sonra ve garantörün kredi değeri kategorisi ya da garantörün ismi alt ayrımlı finansal garantör ayırımında, satın alınan veya tutulan yeniden menkul kıymetleştirme alacaklarının toplam tutarı,

l) Aşağıdaki tablo esas alınarak bankacılık hesaplarındaki menkul kıymetleştirmeye konu tutarlar için, değer kaybına uğramış ve tahsili gecikmiş alacak tutarlarının (TGA) risk sınıflarına göre ayrıştırılması ve dönem içinde bankaca tespit edilen zararlar,

Menkul Kıymetleştirilen TGA'ların Türleri İtibarıyla Ayrıştırılması ve Cari Dönemde Yazılan Zararlar

	Portföy	Tahsili Gecikmiş Alacaklar	Cari Dönem Zararı
1	Ürün 1		
	Ürün 2		
		
2	Toplam		

m) Alım satım hesaplarındaki, banka tarafından menkul kıymetleştirilmiş ve piyasa riski için sermaye yükümlülüğüne tabi alacakların risk sınıfı ve geleneksel/sentetik ayırımında toplam tutarı.

Kredi riski azaltım teknikleri

Madde 13/B- (1) Kredi riski azaltım tekniklerini kullanan bankalar tarafından aşağıdaki bilgiler kamuya açıklanır;

a) Bilanço içi ve bilanço dışı netleştirmeye ilgili süreç ve politikalar ile yapılan netleştirmeler ve bankanın netleştirmeyi kullanma düzeyi,

b) Teminatların değerlendirme ve yönetimine ilişkin uygulamalar,

- c) Alınan ana teminat türleri,
 ç) Ana garantörler ve kredi türevlerinin karşı tarafı ve bunların kredi değerliliği,
 d) Kredi azaltımındaki piyasa veya kredi riski yoğunlaşmalarına ilişkin bilgiler,
 e) Aşağıdaki tablo esas alınmak suretiyle;

1) Her risk sınıfına ilişkin, dikkate alınabilir bir teminatla -volatilité ayarlamaları yapıldıktan sonra- teminatlandırılan, bilanço içi veya bilanço dışı netleştirme sonrası toplam risk tutarı,

2) Her risk sınıfına ilişkin, garantilerle veya kredi türevleriyle teminatlandırılan ve bilanço içi veya bilanço dışı netleştirme sonrası toplam risk tutarı.

Risk Sınıfları Bazında Teminatlar:

	Risk sınıfı	Tutar	Finansal Teminatlar	Diğer/Fiziki Teminatlar	Garantiler ve Kredi Türevleri
	...				
	...				
	Toplam				

Risk yönetim hedef ve politikaları

MADDE 13/- (1) Bankaların risk yönetim hedefleri ve politikaları, bu Bölümde belirtilen riskler dahil olmak üzere her bir risk kategorisi için aşağıdaki bilgileri içerecek şekilde ayrı kalemler olarak açıklanır;

- a) Risk yönetimine ilişkin stratejiler ve uygulamalar,
 b) Risk yönetim sisteminin yapısı ve organizasyonu,
 c) Risk raporlamaları ve ölçüm sistemlerinin kapsam ve niteliği,
 ç) Riskten korunma ve risk azaltım politikaları ile bunların etkinliğinin sürekli kontrolüne ilişkin süreçler.

Finansal varlık ve borçların gerçeğe uygun değeri ile gösterilmesi

MADDE 14- (1) Aşağıdaki tablo, ana ortaklık bankanın finansal tablolarında gerçeğe uygun değeri ile gösterilmeyen finansal varlık ve borçların defter değeri ile gerçeğe uygun değerini gösterir.

	Defter Değeri		Gerçeğe Uygun Değer	
	Cari Dönem	Önceki Dönem	Cari Dönem	Önceki Dönem
Finansal Varlıklar				
Para Piyasalarından Alacaklar				
Bankalar				
Satılmaya Hazır Finansal Varlıklar				
Vadeye Kadar Elde Tutulacak Yatırımlar				

Verilen Krediler				
Finansal Borçlar				
Bankalar Mevduatı*				
Diğer Mevduat**				
Diğer Mali Kuruluşlardan Sağlanan Fonlar				
İhraç Edilen Menkul Değerler				
Muhtelif Borçlar				

* Katılım bankaları için Özel Cari Hesap ve Katılma Hesapları Aracılığı ile Bankalardan Toplanan Fonlar.

** Katılım bankaları için Özel Cari Hesap ve Katılma Hesapları YP.

(2) Banka yukarıdaki tabloda yer alan her bir hesap kaleminin gerçeğe uygun değerini nasıl tespit ettiğini açıklar.

Başkaları nam ve hesabına yapılan işlemler, inanca dayalı işlemler

MADDE 15- (1) Ana ortaklık bankanın başkaları nam ve hesabına alım, satım, saklama, yönetim ve danışmanlık hizmetleri verip vermediği açıklanır.

(2) İnanca dayalı işlem sözleşmeleri kapsamında diğer finansal kurumlarla yapılan işlemlerin, bu kapsamda doğrudan verilen finansal hizmetlerin bulunup bulunmadığı, bu tür hizmetlerin bankanın veya grubun mali durumunu önemli ölçüde etkilemesi olasılığının bulunup bulunmadığı açıklanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Aktif Kalemlere İlişkin Açıklamalar

Aktif kalemlere ilişkin olarak açıklanması gereken hususlar

MADDE 16- (1) Ana ortaklık bankalarca, konsolide bilançonun aktif kalemlerine ilişkin yapılacak açıklamalara ilave olarak, Türkiye Muhasebe Standartları gereği yapılacak açıklamalar bu bölümde düzenlenir.

(2) Konsolide bilançonun aktif kalemleri kapsamında aşağıdaki bilgiler açıklanır:

a) Aşağıdaki tablolar kullanılarak, nakit değerler ve T.C. Merkez Bankası hesabı ile T.C. Merkez Bankası hesabı içeriğine ilişkin bilgiler.

Nakit değerler ve T.C. Merkez Bankası hesabı

	Cari Dönem		Önceki Dönem	
	TP	YP	TP	YP
Kasa/Efektif				
TCMB				
Diğer				
Toplam				

T.C. Merkez Bankası Hesabı

	Cari Dönem		�nceki Dönem	
	TP	YP	TP	YP
Vadesiz Serbest Hesap				
Vadeli Serbest Hesap				
Vadeli Serbest Olmayan Hesap				
Toplam				

b) Net değerleriyle ve karřılařtırılmalđ olacak şekilde, gerçeğe uygun değer farkđ kâr/zarara yansıtılan finansal varlıklardan repo işlemlerine konu olanlar ve teminata verilen/bloke edilenlere ilişkin bilgiler.

c) Alım satım amaçlı türev finansal varlıklara ilişkin aşağıda yer alan pozitif farklar tablosu.

Alım Satım Amaçlı Türev Finansal Varlıklar	Cari Dönem		�nceki Dönem	
	TP	YP	TP	YP
Vadeli işlemler				
Swap işlemleri				
Futures işlemleri				
Opsiyonlar				
Diğer				
Toplam				

) Aşağıdaki tablolar kullanılarak bankalar ve yurt dışı bankalar hesabına ilişkin bilgiler.

Bankalar hesabı

	Cari Dönem		�nceki Dönem	
	TP	YP	TP	YP
Bankalar				
Yurtiçi				
Yurtdışı				
Yurtdışı Merkez ve Şubeler				
Toplam				

Yurtdışı bankalar hesabı

	Serbest Tutar		Serbest Olmayan Tutar	
	Cari Dönem	Önceki Dönem	Cari Dönem	Önceki Dönem
AB Ülkeleri				
ABD, Kanada				
OECD Ülkeleri*				
Kıyı Bankacılığı Bölgeleri				
Diğer				
Toplam				

* AB ülkeleri, ABD ve Kanada dışındaki OECD ülkeleri

d) Net değerleriyle ve karşılaştırmalı olacak şekilde, satılmaya hazır finansal varlıklardan repo işlemlerine konu olanlar ve teminata verilen /bloke edilene ilişkin bilgiler.

e) Aşağıdaki tablo kullanılarak satılmaya hazır finansal varlıklara ilişkin bilgiler.

	Cari Dönem	Önceki Dönem
Borçlanma Senetleri		
Borsada İşlem Gören		
Borsada İşlem Görmeyen		
Hisse Senetleri		
Borsada İşlem Gören		
Borsada İşlem Görmeyen		
Değer Azalma Karşılığı (-)		
Toplam		

f) Kredilere ilişkin aşağıdaki açıklamalar:

1) Aşağıdaki tablo kullanılarak, bankanın ortaklarına ve mensuplarına verilen her çeşit kredi veya avansın bakiyesine ilişkin bilgiler.

	Cari Dönem		Önceki Dönem	
	Nakdi	Gayrinakdi	Nakdi	Gayrinakdi
Banka Ortaklarına Verilen Doğrudan Krediler				
Tüzel Kişi Ortaklara Verilen Krediler				
Gerçek Kişi Ortaklara Verilen Krediler				
Banka Ortaklarına Verilen Dolaylı Krediler				
Banka Mensuplarına Verilen Krediler				
Toplam				

2) İlgili olduğu banka türü esas alınarak ve aşağıdaki tablolar kullanılarak; birinci ve ikinci grup krediler, diğer alacaklar ile sözleşme koşullarında değişiklik yapılan krediler ve diğer alacaklara ilişkin bilgiler:

(i) Mevduat ile kalkınma ve yatırım bankaları için:

Nakdi Krediler	Standart Nitelikli Krediler ve Diğer Alacaklar		Yakın İzlemedeki Krediler ve Diğer Alacaklar			
	Krediler ve Diğer Alacaklar (Toplam)	Sözleşme Koşullarında Değişiklik Yapılanlar	Krediler ve Diğer Alacaklar (Toplam)	Sözleşme Koşullarında Değişiklik Yapılanlar		
		Ödeme Planının Uzatılmasına Yönelik Değişiklik Yapılanlar	Diğer	Ödeme Planının Uzatılmasına Yönelik Değişiklik Yapılanlar	Diğer	
İhtisas Dışı Krediler						
İşletme Kredileri						
İhracat Kredileri						
İthalat Kredileri						
Mali Kesime Verilen Krediler						
Tüketici Kredileri						
Kredi Kartları						
Diğer						
İhtisas Kredileri						
Diğer Alacaklar						
Toplam						

	Standart Nitelikli Krediler ve Diğer Alacaklar	Yakın İzlemedeki Krediler ve Diğer Alacaklar
Ödeme Planının Uzatılmasına Yönelik Yapılan Değişiklik Sayısı		
1 veya 2 Defa Uzatılanlar		
3,4 veya 5 Defa Uzatılanlar		
5 Üzeri Uzatılanlar		

Ödeme Planı Değişikliği ile Uzatılan Süre	Standart Nitelikli Krediler ve Diğer Alacaklar	Yakın İzlemedeki Krediler ve Diğer Alacaklar
0-6 Ay		
6 Ay- 12 Ay		
1-2 Yıl		
2-5 Yıl		
5 Yıl Ve Üzeri		

(ii) Katılım bankaları için:

Nakdi Krediler	Standart Nitelikli Krediler ve Diğer Alacaklar		Yakın İzlemedeki Krediler ve Diğer Alacaklar		
	Krediler ve Diğer Alacaklar (Toplam)	Sözleşme Koşullarında Değişiklik Yapılanlar	Krediler ve Diğer Alacaklar (Toplam)	Sözleşme Koşullarında Değişiklik Yapılanlar	
		Ödeme Planının Uzatılmasına Yönelik Değişiklik Yapılanlar	Diğer	Ödeme Planının Uzatılmasına Yönelik Değişiklik Yapılanlar	Diğer
Krediler					
İhracat Kredileri					
İthalat Kredileri					
İşletme Kredileri					
Tüketici Kredileri					
Kredi Kartları					
Mali Kesime Verilen Krediler					
Diğer					
Diğer Alacaklar					
Toplam					

	Ödeme Planının Uzatılmasına Yönelik Yapılan Değişiklik Sayısı	
	Standart Nitelikli Krediler ve Diğer Alacaklar	Yakın İzlemedeki Krediler ve Diğer Alacaklar
1 veya 2 defa Uzatılanlar		
3,4 veya 5 defa Uzatılanlar		
5 Üzeri Uzatılanlar		

Ödeme Planı Değişikliği ile Uzatılan Süre	Standart Nitelikli Krediler ve Diğer Alacaklar	Yakın İzlemedeki Krediler ve Diğer Alacaklar
0-6 Ay		
6 Ay- 12 Ay		
1-2 Yıl		
2-5 Yıl		
5 Yıl ve Üzeri		

3) İlgili olduğu banka türü esas alınarak ve aşağıdaki tablolar kullanılarak; vade yapısına göre nakdi kredilerin dağılımı:

(i) Mevduat ile kalkınma ve yatırım bankaları için:

	Standart Nitelikli Krediler ve Diğer Alacaklar		Yakın İzlemedeki Krediler ve Diğer Alacaklar	
	Krediler ve Diğer Alacaklar	Sözleşme Koşullarında Değişiklik Yapılanlar	Krediler ve Diğer Alacaklar	Sözleşme Koşullarında Değişiklik Yapılanlar
Kısa Vadeli Krediler ve Diğer Alacaklar				
İhtisas Dışı Krediler				
İhtisas Kredileri				
Diğer Alacaklar				
Orta ve Uzun Vadeli Krediler ve Diğer Alacaklar				
İhtisas Dışı Krediler				
İhtisas Kredileri				
Diğer Alacaklar				

(ii) Katılım bankaları için:

	Standart Nitelikli Krediler ve Diğer Alacaklar		Yakın İzlemedeki Krediler ve Diğer Alacaklar	
	Krediler ve Diğer Alacaklar	Sözleşme Koşullarında Değişiklik Yapılanlar	Krediler ve Diğer Alacaklar	Sözleşme Koşullarında Değişiklik Yapılanlar
Kısa Vadeli Krediler ve Diğer Alacaklar				
Krediler				
Diğer Alacaklar				
Orta ve Uzun Vadeli Krediler ve Diğer Alacaklar				
Krediler				
Diğer Alacaklar				

4) Aşağıdaki tablo kullanılarak, tüketici kredileri, bireysel kredi kartları, personel kredileri ve personel kredi kartlarına ilişkin bilgiler.

	Kısa Vadeli	Orta ve Uzun Vadeli	Toplam
Tüketici Kredileri-TP			
Konut Kredisi			
Taşıt Kredisi			
İhtiyaç Kredisi			
Diğer			
Tüketici Kredileri-Dövize Endeksli			
Konut Kredisi			
Taşıt Kredisi			
İhtiyaç Kredisi			
Diğer			
Tüketici Kredileri-YP			
Konut Kredisi			
Taşıt Kredisi			
İhtiyaç Kredisi			
Diğer			
Bireysel Kredi Kartları-TP			
Taksitli			
Taksitsiz			
Bireysel Kredi Kartları-YP			
Taksitli			
Taksitsiz			
Personel Kredileri-TP			

Konut Kredisi			
Taşıt Kredisi			
İhtiyaç Kredisi			
Diğer			
Personel Kredileri- Dövizle Endeksli			
Konut Kredisi			
Taşıt Kredisi			
İhtiyaç Kredisi			
Diğer			
Personel Kredileri-YP			
Konut Kredisi			
Taşıt Kredisi			
İhtiyaç Kredisi			
Diğer			
Personel Kredi Kartları-TP			
Taksitli			
Taksitsiz			
Personel Kredi Kartları-YP			
Taksitli			
Taksitsiz			
Kredili Mevduat Hesabı-TP(Gerçek Kişi)			
Kredili Mevduat Hesabı-YP(Gerçek Kişi)			
Toplam			

5) Aşağıdaki tablo kullanılarak, taksitli ticari krediler ve kurumsal kredi kartlarına ilişkin bilgiler.

	Kısa Vadeli	Orta ve Uzun Vadeli	Toplam
Taksitli Ticari Krediler-TP			
İşyeri Kredileri			
Taşıt Kredileri			
İhtiyaç Kredileri			
Diğer			
Taksitli Ticari Krediler- Dövizle Endeksli			
İşyeri Kredileri			
Taşıt Kredileri			
İhtiyaç Kredileri			
Diğer			
Taksitli Ticari Krediler-YP			

İşyeri Kredileri			
Taşıt Kredileri			
İhtiyaç Kredileri			
Diğer			
Kurumsal Kredi Kartları-TP			
Taksitli			
Taksitsiz			
Kurumsal Kredi Kartları-YP			
Taksitli			
Taksitsiz			
Kredili Mevduat Hesabı-TP (Tüzel Kişi)			
Kredili Mevduat Hesabı-YP (Tüzel Kişi)			
Toplam			

6) Aşağıdaki tablo kullanılarak kredilerin kullanıcılara göre dağılımı.

	Cari Dönem	Önceki Dönem
Kamu		
Özel		
Toplam		

7) Aşağıdaki tablo kullanılarak yurtiçi ve yurtdışı kredilerin dağılımı.

	Cari Dönem	Önceki Dönem
Yurtiçi Krediler		
Yurtdışı Krediler		
Toplam		

8) Aşağıdaki tablo kullanılarak bağlı ortaklık ve iştiraklere verilen krediler.

	Cari Dönem	Önceki Dönem
Bağlı Ortaklık ve İştiraklere Verilen Doğrudan Krediler		
Bağlı Ortaklık ve İştiraklere Verilen Dolaylı Krediler		
Toplam		

9) Aşağıdaki tablo kullanılarak kredilere ilişkin olarak ayrılan özel karşılıklar.

	Cari Dönem	Önceki Dönem
Tahsil İmkanı Sınırlı Krediler ve Diğer Alacaklar İçin Ayrılanlar		
Tahsili Şüpheli Krediler ve Diğer Alacaklar İçin Ayrılanlar		
Zarar Niteliğindeki Krediler ve Diğer Alacaklar İçin Ayrılanlar		
Toplam		

10) Donuk alacaklara ilişkin aşağıdaki bilgiler (Net):

(i) Aşağıdaki tablo kullanılarak donuk alacaklardan bankaca yeniden yapılandırılan ya da yeni bir itfa planına bağlanan krediler ve diğer alacaklara ilişkin bilgiler:

	III. Grup	IV. Grup	V. Grup
	Tahsil İmkanı Sınırlı Krediler ve Diğer Alacaklar	Tahsili Şüpheli Krediler ve Diğer Alacaklar	Zarar Niteliğindeki Krediler ve Diğer Alacaklar
Cari Dönem			
(Özel Karşılıklardan Önceki Brüt Tutarlar)			
Yeniden Yapılandırılan Krediler ve Diğer Alacaklar			
Yeni Bir İtfa Planına Bağlanan Krediler ve Diğer Alacaklar			
Önceki Dönem			
(Özel Karşılıklardan Önceki Brüt Tutarlar)			
Yeniden Yapılandırılan Krediler ve Diğer Alacaklar			
Yeni Bir İtfa Planına Bağlanan Krediler ve Diğer Alacaklar			

(ii) Aşağıdaki tablo kullanılarak toplam donuk alacak hareketlerine ilişkin bilgiler:

	III. Grup	IV. Grup	V. Grup
	Tahsil İmkani Sınırlı Krediler ve Diğer Alacaklar	Tahsili Şüpheli Krediler ve Diğer Alacaklar	Zarar Niteliğindeki Kredi ve Diğer Alacaklar
Önceki Dönem Sonu Bakiyesi			
Dönem İçinde İntikal (+)			
Diğer Donuk Alacak Hesaplarından Giriş (+)			
Diğer Donuk Alacak Hesaplarına Çıkış(-)			
Dönem İçinde Tahsilat (-)			
Aktiften Silinen (-)			
Kurumsal ve Ticari Krediler			
Bireysel Krediler			
Kredi Kartları			
Diğer			
Dönem Sonu Bakiyesi			
Özel Karşılık (-)			
Bilançodaki Net Bakiyesi			

(iii) Aşağıdaki tablo kullanılarak yabancı para olarak kullanılan kredilerden kaynaklanan donuk alacaklara ilişkin bilgiler:

	III. Grup	IV. Grup	V. Grup
	Tahsil İmkani Sınırlı Krediler ve Diğer Alacaklar	Tahsili Şüpheli Krediler ve Diğer Alacaklar	Zarar Niteliğindeki Krediler ve Diğer Alacaklar
Cari Dönem:			
Dönem Sonu Bakiyesi			
Özel Karşılık (-)			
Bilançodaki Net Bakiyesi			
Önceki Dönem:			
Dönem Sonu Bakiyesi			
Özel Karşılık (-)			
Bilançodaki Net Bakiyesi			

(iv) Aşağıdaki tablo kullanılarak donuk alacakların kullanıcı gruplarına göre brüt ve net tutarlarının gösterimi:

	III. Grup	IV. Grup	V. Grup
	Tahsil İmkanı Sınırlı Krediler ve Diğer Alacaklar	Tahsili Şüpheli Krediler ve Diğer Alacaklar	Zarar Niteliğindeki Krediler ve Diğer Alacaklar
Cari Dönem (Net)			
Gerçek ve Tüzel Kişilere Kullandırılan Krediler (Brüt)			
Özel Karşılık Tutarı (-)			
Gerçek ve Tüzel Kişilere Kullandırılan Krediler (Net)			
Bankalar (Brüt)			
Özel Karşılık Tutarı (-)			
Bankalar (Net)			
Diğer Kredi ve Alacaklar (Brüt)			
Özel Karşılık Tutarı (-)			
Diğer Kredi ve Alacaklar (Net)			
Önceki Dönem (Net)			
Gerçek ve Tüzel Kişilere Kullandırılan Krediler (Brüt)			
Özel Karşılık Tutarı (-)			
Gerçek ve Tüzel Kişilere Kullandırılan Krediler (Net)			
Bankalar (Brüt)			
Özel Karşılık Tutarı (-)			
Bankalar (Net)			
Diğer Kredi ve Alacaklar (Brüt)			
Özel Karşılık Tutarı (-)			
Diğer Kredi ve Alacaklar (Net)			

11) Zarar niteliğindeki krediler ve diğer alacaklar için tasfiye politikasının ana hatları.

12) Aktiften silme politikasına ilişkin açıklamalar.

g) Vadeye kadar elde tutulacak yatırımlara ilişkin aşağıdaki açıklamalar:

1) Net değerleriyle ve karşılaştırmalı olacak şekilde, repo işlemlerine konu olanlar ve teminata verilen /bloke edilenlere ilişkin bilgiler.

2) Aşağıdaki tablo kullanılarak vadeye kadar elde tutulacak devlet borçlanma senetlerine ilişkin bilgiler:

	Cari Dönem	Önceki Dönem
Devlet Tahvili		
Hazine Bonosu		
Diğer Kamu Borçlanma Senetleri		
Toplam		

3) Aşağıdaki tablo kullanılarak vadeye kadar elde tutulacak yatırımlara ilişkin bilgiler:

	Cari Dönem	Önceki Dönem
Borçlanma Senetleri		
Borsada İşlem Görenler		
Borsada İşlem Görmeyenler		
Değer Azalma Karşılığı (-)		
Toplam		

4) Aşağıdaki tablo kullanılarak vadeye kadar elde tutulacak yatırımların yıl içindeki hareketleri:

	Cari Dönem	Önceki Dönem
Dönem Başındaki Değer		
Parasal Varlıklarda Meydana Gelen Kur Farkları		
Yıl İçindeki Alımlar		
Satış ve İtfa Yoluyla Yolu ile Elden Çıkarılanlar		
Değer Azalışı Karşılığı (-)		
Dönem Sonu Toplamı		

ğ) İştirakler hesabına ilişkin aşağıdaki bilgiler (net):

1) Bankaların Konsolide Finansal Tablolarının Düzenlenmesine İlişkin Tebliğ ve ilgili Türkiye Muhasebe Standardı uyarınca konsolide edilmeyen iştirak varsa konsolide edilmeme sebepleri.

2) Aşağıdaki tablolar kullanılarak konsolide edilmeyen iştiraklere ilişkin bilgiler:

	Unvanı	Adres (Şehir/ Ülke)	Bankanın Pay Oranı-Farklıysa Oy Oranı (%)	Banka Risk Grubu Pay Oranı (%)
1				
2				
3				

	Aktif Toplamı	Özkaynak	Sabit Varlık Toplamı	Faiz Gelirleri	Menkul Değer Gelirleri	Cari Dönem Kâr/ Zararı	Önceki Dönem Kâr/ Zararı	Gerçeğe Uygun Değer
1								
2								
3								

3) Aşağıdaki tablolar kullanılarak konsolide edilen iştiraklere ilişkin aşağıdaki bilgiler:

	Unvanı	Adres(Şehir/ Ülke)	Bankanın Pay Oranı-Farklıysa Oy Oranı(%)	Diğer Ortakların Pay Oranı (%)
1				
2				
3				

	Aktif Toplamı	Özkaynak	Sabit Varlık Toplamı	Faiz Gelirleri	Menkul Değer Gelirleri	Cari Dönem Kâr/ Zararı	Önceki Dönem Kâr/ Zararı	Gerçeğe Uygun Değer
1								
2								
3								

	Cari Dönem	Önceki Dönem
Dönem Başı Değeri		
Dönem İçi Hareketler		
Alışlar		
Bedelsiz Edinilen Hisse Senetleri		
Cari Yıl Payından Alınan Kâr		
Satışlar		
Yeniden Değerleme Artışı		
Değer Azalma Karşılıkları		
Dönem Sonu Değer		
Sermaye Taahhütleri		
Dönem Sonu Sermaye Katılma Payı (%)		

4) Aşağıdaki tablo kullanılarak konsolide edilen iştiraklere ilişkin sektör bilgileri ve bunlara ilişkin kayıtlı tutarlar:

	Cari Dönem	Önceki Dönem
Bankalar		
Sigorta Şirketleri		
Faktoring Şirketleri		
Leasing Şirketleri		
Finansman Şirketleri		
Diğer Mali İştirakler		

5) Aşağıdaki tablo kullanılarak borsaya kote konsolide edilen iştirakler:

	Cari Dönem	Önceki Dönem
Yurtiçi Borsalara Kote Edilenler		
Yurtdışı Borsalara Kote Edilenler		

h) Bağlı ortaklıklara ilişkin aşağıdaki bilgiler (Net):

1) Önemli büyüklükteki bağlı ortakların;

(i) Tüm özkaynak kalemleri ile bunların unsurlarının temel özelliklerine ilişkin özet bilgiler,

(ii) Tüm pozitif kalemler ve indirim kalemleri hakkında ayrı bir açıklama ile ana sermaye tutarı,

(iii) Katkı sermaye ile özkaynakların toplam tutarı,

(iv) Sermayeden indirilen tutarlar ve sınırlamalar sonrası net toplam kullanılabilir özkaynak tutarı,

(v) İçsel sermaye yeterliliği değerlendirme süreci kapsamında içsel sermaye gereksiniminin cari ve gelecek faaliyetler açısından yeterliliğinin değerlendirilmesi amacıyla uygulanan yaklaşımın bir özeti ile risk sınıflarının her biri için risk ağırlıklı tutarların % 8'i

açıklanır.

2) Bankaların Konsolide Finansal Tablolarının Düzenlenmesine İlişkin Tebliğ ve ilgili Türkiye Muhasebe Standardı uyarınca konsolide edilmeyen bağlı ortaklık varsa konsolide edilmeme sebepleri ve asgari sermaye yükümlülüğüne tabi olmaları halinde söz konusu yükümlülüğe ulaşmak için ihtiyaç duydukları toplam özkaynak tutarı:

3) Aşağıdaki tablolar kullanılarak konsolide edilmeyen bağlı ortaklıklara ilişkin bilgiler:

	Unvanı	Adres (Şehir/ Ülke)	Bankanın Pay Oranı- Farklıysa Oy Oranı (%)	Banka Risk Grubu Pay Oranı (%)
1				
2				
3				

	Aktif Toplamı	Özkaynak	Sabit Varlık Toplamı	Faiz Gelirleri	Menkul Değer Gelirleri	Cari Dönem Kâr/ Zararı	Önceki Dönem Kâr/ Zararı	Gerçeğe Uygun Değer
1								
2								
3								

	Aktif Toplamı	Özkaynak	Sabit Varlık Toplamı	Faiz Gelirleri	Menkul Değer Gelirleri	Cari Dönem Kâr/ Zararı	Önceki Dönem Kâr/ Zararı	Gerçeğe Uygun Değer	İhtiyaç Duyulan Özkaynak Tutarı
1									
2									
3									

4) Aşağıdaki tablolar kullanılarak konsolide edilen bağlı ortaklıklara ilişkin aşağıdaki bilgiler açıklanır.

	Unvanı	Adres(Şehir/ Ülke)	Bankanın Pay Oranı- Farklıysa Oy Oranı(%)	Diğer Ortakların Pay Oranı (%)
1				
2				
3				

	Aktif Toplamı	Özkaynak	Sabit Varlık Toplamı	Faiz Gelirleri	Menkul Değer Gelirleri	Cari Dönem Kâr/ Zararı	Önceki Dönem Kâr/ Zararı	Gerçeğe Uygun Değer
1								
2								
3								

	Cari Dönem	Önceki Dönem
Dönem Başı Değer		
Dönem İçi Hareketler		
Alışlar		
Bedelsiz Edinilen Hisse Senetleri		
Cari Yıl Payından Alınan Kâr		
Satışlar		
Yeniden Değerleme Artışı		
Değer Azalma Karşılıkları		
Dönem Sonu Değer		
Sermaye Taahhütleri		
Dönem Sonu Sermaye Katılma Payı (%)		

5) Aşağıdaki tablo kullanılarak konsolide edilen bağlı ortaklıklara ilişkin sektör bilgileri ve bunlara ilişkin kayıtlı tutarlar:

	Cari Dönem	Önceki Dönem
Bankalar		
Sigorta Şirketleri		
Faktoring Şirketleri		
Leasing Şirketleri		
Finansman Şirketleri		
Diğer Mali İştirakler		

6) Aşağıdaki tablo kullanılarak borsaya kote konsolide edilen bağlı ortaklıklar:

	Cari Dönem	Önceki Dönem
Yurtiçi Borsalara Kote Edilenler		
Yurtdışı Borsalara Kote Edilenler		

ı) Birlikte kontrol edilen ortaklıklara (iş ortaklıklarına) ilişkin aşağıdaki bilgiler:

1) Aşağıdaki tablo kullanılarak birlikte kontrol edilen ortaklıklara (iş ortaklıklarına) ilişkin bilgiler:

Birlikte Kontrol Edilen Ortaklıklar (İş Ortaklıkları)	Ana Ortaklık Bankanın Payı	Grubun Payı	Dönen Varlık	Duran Varlık	Uzun Vadeli Borç	Gelir	Gider
Toplam							

2) Konsolide edilmeyen birlikte kontrol edilen ortaklığın (iş ortaklığının) konsolide edilmeme nedenleri ile ana ortaklık bankanın konsolide olmayan finansal tablolarında, birlikte kontrol edilen ortaklıkların (iş ortaklıklarının) muhasebeleştirilmesinde kullanılan yöntem.

i) Kiralama işlemlerinden alacaklara ilişkin bilgiler (net).
j) Riskten korunma amaçlı türev finansal varlıklara ilişkin aşağıdaki pozitif farklar tablosu:

Riskten Korunma Amaçlı Türev Finansal Varlıklar	Cari Dönem		Önceki Dönem	
	TP	YP	TP	YP
Gerçeğe Uygun Değer Riskinden Korunma Amaçlı				
Nakit Akış Riskinden Korunma Amaçlı				
Yurt Dışındaki Net Yatırım Riskinden Korunma Amaçlı				
Toplam				

k) Maddi duran varlıklara ilişkin açıklamalar.
l) Maddi olmayan duran varlıklara ilişkin açıklamalar.
m) Yatırım amaçlı gayrimenkullere ilişkin açıklamalar.
n) Bulunması halinde ertelenmiş vergi varlığına ilişkin açıklamalar.
o) Satış amaçlı elde tutulan ve durdurulan faaliyetlere ilişkin duran varlıklar hakkında açıklamalar.

ö) Bilançonun diğer aktifler kalemi, nazım hesaplarda yer alan taahhütler hariç bilanço toplamının % 10'unu aşıyor ise bunların en az %20'sini oluşturan alt hesapların isim ve tutarları da dahil olmak üzere diğer aktiflere ilişkin bilgiler.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Pasif Kalemlere İlişkin Açıklamalar

Pasif kalemlere ilişkin açıklama ve dipnotlar

Madde 17- (1) Ana ortaklık bankalarca, konsolide bilançonun pasif kalemlerine ilişkin yapılacak açıklamalara ilave olarak, Türkiye Muhasebe Standartları gereği yapılacak açıklamalar bu bölümde düzenlenir.

(2) Konsolide bilançonun pasif kalemleri kapsamında aşağıdaki bilgiler açıklanır:

a) Mevduat/toplanan fonlar bakımından aşağıdaki bilgiler;

1) İlgili olduğu banka türü esas alınarak ve aşağıdaki tablolar kullanılarak mevduatın/ toplanan fonların vade yapısına ilişkin bilgiler:

i) Mevduat bankaları için:

Cari Dönem	Vadesiz	7 Gün İhbarlı	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-6 Ay	6 Ay -1 Yıl	1 Yıl ve Üstü	Birikimli Mevduat	Toplam
Tasarruf Mevduatı									
Döviz Tevdiat Hesabı									
Yurtiçinde Yer. K.									
Yurtdışında Yer.K									
Resmi Kur. Mevduatı									
Tic. Kur. Mevduatı									
Diğ. Kur. Mevduatı									
Kıymetli Maden DH									
Bankalar Mevduatı									
TCMB									
Yurtiçi Bankalar									
Yurtdışı Bankalar									
Katılım Bankaları									
Diğer									
Toplam									

Önceki Dönem	Vadesiz	7 Gün İhbarlı	1 Aya Kadar	1-3 Ay	3-6 Ay	6 Ay -1 Yıl	1 Yıl ve Üstü	Birikimli Mevduat	Toplam
Tasarruf Mevduatı									
Döviz Tevdiat Hesabı									
Yurtiçinde Yer. K.									
Yurtdışında Yer.K									
Resmi Kur. Mevduatı									
Tic. Kur. Mevduatı									
Diğ. Kur. Mevduatı									
Kıymetli Maden DH									
Bankalar Mevduatı									
TCMB									
Yurtiçi Bankalar									
Yurtdışı Bankalar									
Katılım Bankaları									
Diğer									
Toplam									

ii) Katılım bankaları için

Cari Dönem	Vadesiz	1 Aya Kadar	3 Aya Kadar	6 Aya Kadar	9 Aya Kadar	1 Yıla Kadar	1 Yıl ve Üstü	Birikimli Katılma Hesabı	Toplam
I. Özel Cari Hesabı Gerçek Kişi Ticari Olmayan-TP									
II. Katılma Hesapları Gerçek Kişi Ticari Olmayan-TP	-								
III. Özel Cari Hesap Diğer-TP									
Resmi Kuruluşlar									
Ticari Kuruluşlar									
Diğer Kuruluşlar									
Ticari ve Diğer Kur.									
Bankalar ve Katılım Bankaları									
TCMB									
Yurtiçi Bankalar									
Yurtdışı Bankalar									
Katılım Bankası									
Diğer									
III. Katılma Hesapları-TP	-								
Resmi Kuruluşlar	-								
Ticari Kuruluşlar	-								
Diğer Kuruluşlar	-								
Ticari ve DiğerKur.	-								
Bankalar ve Katılım Bankası	-								
V. Özel Cari Hesabı Gerçek Kişi Ticari Olmayan YP									

VI. Katılma Hesabı Gerçek Kişi Ticari Olmayan YP									
VII. Özel Cari Hesaplar DiğerYP									
Yurtiçinde Yer. Tüz K									
Yurtdışında Yer Tüz									
Bankalar ve Katılım Bankaları									
TCMB									
Yurtiçi Bankalar									
Yurtdışı Bankalar									
Katılım Bankaları									
Diğer									
VIII. Katılma Hesapları Diğer- YP									
Resmi Kuruluşlar	-								
Ticari Kuruluşlar	-								
Diğer Kuruluşlar	-								
Ticari ve Diğer Kur.									
Bankalar ve Katılım Bankaları									
IX.Kıymetli Maden DH									
X. Katılma Hesapları Özel Fon Havuzları TP	-								
Yurtiçinde Yer. K.	-								
Yurtdışında Yer.K	-								
XI. Katılma Hesapları Özel Fon Havuzları-YP	-								
Yurtiçinde Yer. K.	-								
Yurtdışında Yer.K	-								
Toplam (I+II+.....+IX+X+XI)									

Türkiye Bankalar Birliği

Önceki Dönem	Vadesiz	1 Aya Kadar	3 Aya Kadar	6 Aya Kadar	9 Aya Kadar	1 Yıla Kadar	1 Yıl ve Üstü	Birikimli Katılma Hesabı	Toplam
I. Özel Cari Hesabı Gerçek Kişi Ticari Olmayan-TP									
II. Katılma Hesapları Gerçek Kişi Ticari Olmayan-TP									
III. Özel Cari Hesap Diğer-TP									
Resmi Kuruluşlar									
Ticari Kuruluşlar									
Diğer Kuruluşlar									
Ticari ve Diğer Kur									
Bankalar ve Katılım Bankaları									
TCMB									
Yurtiçi Bankalar									
Yurtdışı Bankalar									
Katılım Bankası									
Diğer									
III. Katılma Hesapları- TP									
Resmi Kuruluşlar	-								
Ticari Kuruluşlar	-								
Diğer Kuruluşlar	-								
Ticari ve Diğer Kur.									
Bankalar ve Katılım Bankası									
V. Özel Cari Hesabı Gerçek Kişi Ticari Olmayan YP									
VI. Katılma Hesabı Gerçek Kişi Ticari Olmayan YP									
VII. Özel Cari Hesaplar DiğerYP									
Yurtiçinde Yer. Tüz K									
Yurtdışında Yer Tüz									
Bankalar ve Katılım Bankaları									
TCMB									
Yurtiçi Bankalar									
Yurtdışı Bankalar									
Katılım Bankaları									
Diğer									

VIII. Katılma Hesapları Diğer- YP									
Resmi Kuruluşlar	-								
Ticari Kuruluşlar	-								
Diğer Kuruluşlar	-								
Ticari ve Diğer Kur.									
Bankalar ve Katılım Bankaları									
IX.Kıymetli Maden DH									
X.Katılma Hesapları Özel Fon Havuzları TP		-							
Yurtiçinde Yer. K.		-							
Yurtdışında Yer.K		-							
XI. Katılma Hesapları Özel Fon Havuzları-YP		-							
Yurtiçinde Yer. K.		-							
Yurtdışında Yer.K		-							
Toplam (I+II+.....+IX+X+XI)									

2) İlgili olduğu banka türü esas alınarak ve aşağıdaki tablolar kullanılarak sigorta kapsamında bulunan tasarruf mevduatına/katılım fonuna ilişkin olarak sigorta limitini aşan tutarlar:

i) Mevduat bankaları için sigorta kapsamında bulunan ve sigorta limitini aşan tasarruf mevduatına ilişkin bilgiler:

Tasarruf Mevduatı	Sigorta Kapsamında Bulunan		Sigorta Limitini Aşan	
	Cari Dönem	Önceki Dönem	Cari Dönem	Önceki Dönem
Tasarruf Mevduatı				
Tasarruf Mevduatı Niteliğini Haiz DTH				
Tasarruf Mevduatı Niteliğini Haiz Diğ.H.				
Yurtdışı Şubelerde Bulunan Yabancı Mercilerin Sigortasına Tabi Hesaplar				
Kıyı Bnk.Blg. Şubelerde Bulunan Yabancı Mercilerin Sigorta Tabi Hesaplar				

ii) Katılım bankaları için sigorta kapsamında bulunan ve sigorta limitini aşan gerçek kişilerin ticari işlemlere konu olmayan özel cari ve katılma hesaplarına ilişkin bilgiler:

	Sigorta Kapsamında Bulunan		Sigorta Limitini Aşan	
	Cari Dönem	Önceki Dönem	Cari Dönem	Önceki Dönem
Gerçek Kişilerin Ticari İşlemlere Konu Olmayan Özel Cari ve Katılma Hesapları				
Türk Parası Cinsinden Hesaplar				
Yabancı Para Cinsinden Hesaplar				
Yurtdışı Şubelerde Bulunan Yabancı Mercilerin Sigortasına Tabi Hesaplar				
Kıyı Bnk. Blg. Şubelerde Bulunan Yabancı Mercisi Sigorta Tabi Hesap				

3) Merkezi yurtdışında bulunan bankanın Türkiye'deki şubesinde bulunan tasarruf mevduatı/ gerçek kişilerin ticari işlemlere konu olmayan özel cari ve katılma hesapları, merkezin bulunduğu ülkede sigorta kapsamında ise bu duruma ilişkin bilgiler.

4) Sigorta kapsamında bulunmayan tutarlara ilişkin aşağıdaki bilgiler:

i) Aşağıdaki tablo kullanılarak sigorta kapsamında bulunmayan gerçek kişilerin mevduatı:

	Cari Dönem	Önceki Dönem
Yurtdışı Şubelerde Bulunan Mevduat ve Diğer Hesaplar		
Hâkim Ortaklar ile Bunların Ana, Baba, Eş ve Velayet Altındaki Çocuklarına Ait Mevduat ile Diğer Hesaplar		
Yönetim veya Müdürler Kurulu Başkan ve Üyeler, Genel Müdür ve Yardımcıları ile Bunların Ana, Baba, Eş ve Velayet Altındaki Çocuklarına Ait Mevduat ile		

Diğer Hesaplar		
26/9/2004 Tarihli ve 5237 Sayılı TCK'nın 282 nci Maddesindeki Suçtan Kaynaklanan Mal Varlığı Değerleri Kapsamına Giren Mevduat ile Diğer Hesaplar		
Türkiye'de Münhasıran Kıyı Bankacılığı Faaliyeti Göstermek Üzere Kurulan Mevduat Bankalarında Bulunan Mevduat		

ii) Aşağıdaki tablo kullanılarak sigorta kapsamında bulunmayan gerçek kişilerin katılım fonları:

	Cari Dönem	Önceki Dönem
Yurtdışı Şubelerde Bulunan Katılım Fonu ile Diğer Hesaplar		
Hâkim Ortaklar ile Bunların Ana, Baba, Eş ve Velayet Altındaki Çocuklarına Ait Katılım Fonu ile Diğer Hesaplar		
Yönetim veya Müdürler Kurulu Başkan ve Üyeler, Genel Müdür ve Yardımcıları ile Bunların Ana, Baba, Eş ve Velayet Altındaki Çocuklarına Ait Katılım Fonu ile Diğer Hesaplar		
26/9/2004 Tarihli ve 5237 Sayılı TCK'nın 282 nci Maddesindeki Suçtan Kaynaklanan Mal Varlığı Değerleri Kapsamına Giren Katılım Fonu ile Diğer Hesaplar		
Türkiye'de Münhasıran Kıyı Bankacılığı Faaliyeti Göstermek Üzere Kurulan Katılım Bankalarında Bulunan Katılım Fonları		

b) Alım satım amaçlı türev finansal borçlara ilişkin aşağıdaki negatif farklar tablosu:

Alım Satım Amaçlı Türev Finansal Borçlar	Cari Dönem		Önceki Dönem	
	TP	YP	TP	YP
Vadeli İşlemler				
Swap İşlemleri				
Futures İşlemleri				
Opsiyonlar				
Diğer				
Toplam				

c) Bankalar ve diğer mali kuruluşlara ilişkin aşağıdaki bilgiler:

1) Aşağıdaki tablo kullanılarak bankalar ve diğer mali kuruluşlara ilişkin genel bilgiler:

	Cari Dönem		Önceki Dönem	
	TP	YP	TP	YP
T.C. Merkez Bankası Kredileri				
Yurtiçi Banka ve Kuruluşlardan				
Yurtdışı Banka, Kuruluş ve Fonlardan				
Toplam				

2) Aşağıdaki tablo kullanılarak bankalar alınan kredilerin vade ayırımına göre gösterilmesi:

	Cari Dönem		Önceki Dönem	
	TP	YP	TP	YP
Kısa Vadeli				
Orta ve Uzun Vadeli				
Toplam				

3) Yükümlülüklerin yoğunlaştığı alanlar fon sağlayan müşteriler, sektör grupları veya risk yoğunlaşmasının görüldüğü diğer kriterler esas alınarak bankanın yükümlülüklerinin yoğunlaştığı alanlara ilişkin ilave açıklamalar.

ç) Bilançonun diğer yabancı kaynaklar kalemi, bilanço toplamının %10'unu aşıyorsa, bunların en az %20'sini oluşturan alt hesapların isim ve tutarları.

d) Kiralama işlemlerinden borçlara ilişkin bilgiler (net).

e) Riskten korunma amaçlı türev finansal borçlara ilişkin aşağıdaki negatif farklar tablosu:

Riskten Korunma Amaçlı Türev Finansal Borçlar	Cari Dönem		Önceki Dönem	
	TP	YP	TP	YP
Toplam				
Gerçeğe Uygun Değer Riskinden Korunma Amaçlı				
Nakit Akış Riskinden Korunma Amaçlı				
Yurt Dışındaki Net Yatırım Riskinden Korunma Amaçlı				

f) Karşılıklara ilişkin aşağıdaki açıklamalar:

1) İlgili olduğu banka türü esas alınarak ve aşağıdaki tablolar kullanılarak genel karşılıklara ilişkin bilgiler:

(i) Mevduat ile kalkınma ve yatırım bankaları için:

	Cari Dönem	Önceki Dönem
Genel Karşılıklar		
I. Grup Kredi ve Alacaklar İçin Ayrılanlar		
- Ödeme Süresi Uzatılanlar için İlave Olarak Ayrılanlar		
II. Grup Kredi ve Alacaklar İçin Ayrılanlar		
- Ödeme Süresi Uzatılanlar için İlave Olarak Ayrılanlar		
Gayrinakdi Krediler İçin Ayrılanlar		
Diğer		

(ii) Katılım bankaları için:

	Cari Dönem	Önceki Dönem
Genel Karşılıklar		
I. Grup Kredi ve Alacaklar İçin Ayrılanlar (Toplam)		
Katılma Hesapları Payı		
Kurum Payı		
Diğer		
I. Grup Kredi ve Alacaklardan Ödeme Süresi Uzatılanlar için İlave Olarak Ayrılanlar		
Katılma Hesapları Payı		
Kurum Payı		
Diğer		
II. Grup Kredi ve Alacaklar İçin Ayrılanlar (Toplam)		
Katılma Hesapları Payı		
Kurum Payı		
Diğer		
II. Grup Kredi ve Alacaklardan Ödeme Süresi Uzatılanlar için İlave Olarak Ayrılanlar		
Katılma Hesapları Payı		
Kurum Payı		
Diğer		
Gayrinakdi Krediler İçin Ayrılanlar		
Diğer		

2) Dövizle endeksli krediler ve finansal kiralama alacakları anapara kur azalış karşılıkları.

3) Tazmin edilmemiş ve nakde dönüşmemiş gayrinakdi krediler özel karşılıkları.

4) Diğer karşılıklara ilişkin aşağıdaki bilgiler:

(i) Aşağıdaki tablo kullanılarak muhtemel riskler için ayrılan serbest karşılıklara ilişkin bilgiler.

	Cari Dönem	Önceki Dönem
Muhtemel Riskler İçin Ayrılan Serbest Karşılıklar		

(ii) Diğer karşılıkların, karşılıklar toplamının %10'unu aşması halinde aşımına sebep olan alt hesapların isim ve tutarları.

g) Vergi borcuna ilişkin aşağıdaki açıklamalar:

1) Cari vergi borcuna ilişkin olarak aşağıdaki açıklamalar yapılır:

(i) Vergi karşılığına ilişkin bilgiler:

(ii) Aşağıdaki tablo kullanılarak ödenecek vergilere ilişkin bilgiler:

	Cari Dönem	Önceki Dönem
Ödenecek Kurumlar Vergisi		
Menkul Sermaye İradı Vergisi		
Gayrimenkul Sermaye İradı Vergisi		
BSMV		
Kambiyo Muameleleri Vergisi		
Ödenecek Katma Değer Vergisi		
Diğer		
Toplam		

(iii) Aşağıdaki tablo kullanılarak primlere ilişkin bilgiler:

	Cari Dönem	Önceki Dönem
Sosyal Sigorta Primleri-Personel		
Sosyal Sigorta Primleri-İşveren		
Banka Sosyal Yardım Sandığı Primleri -Personel		
Banka Sosyal Yardım Sandığı Primleri-İşveren		
Emekli Sandığı Aidatı ve Karşılıkları-Personel		
Emekli Sandığı Aidatı ve Karşılıkları-İşveren		
İşsizlik Sigortası-Personel		
İşsizlik Sigortası-İşveren		
Diğer		
Toplam		

- 2) Bulunması halinde ertelenmiş vergi borcuna ilişkin açıklamalar.
- ğ) Satış amaçlı elde tutulan ve durdurulan faaliyetlere ilişkin duran varlık borçları hakkında bilgiler.
- h) Bankanın kullandığı sermaye benzeri kredilerin sayısı, vadesi, faiz oranı, kredinin temin edildiği kuruluş ve varsa, hisse senedine dönüştürme opsiyonuna ilişkin detaylı açıklamalar ile aşağıdaki tablo kullanılarak sermaye benzeri kredilere ilişkin bilgiler:

	Cari Dönem		Önceki Dönem	
	TP	YP	TP	YP
Yurtiçi Bankalardan				
Yurtiçi Diğer Kuruluşlardan				
Yurtdışı Bankalardan				
Yurtdışı Diğer Kuruluşlardan				
Toplam				

ı) Özkaynaklara ilişkin aşağıdaki bilgiler:

1) Aşağıdaki tablo kullanılarak ödenmiş sermayenin gösterimi:

	Cari Dönem	Önceki Dönem
Hisse Senedi Karşılığı		
İmtiyazlı Hisse Senedi Karşılığı		

2) Aşağıdaki tablo kullanılarak ödenmiş sermaye tutarı, bankada kayıtlı sermaye sisteminin uygulanıp uygulanmadığı hususunun açıklanması ve bu sistem uygulanıyor ise kayıtlı sermaye tavanı:

Sermaye Sistemi	Ödenmiş Sermaye	Tavan

3) Aşağıdaki tablo kullanılarak cari dönem içinde yapılan sermaye artırımları ve kaynakları ile arttırılan sermaye payına ilişkin diğer bilgiler:

Artırım Tarihi	Artırım Tutarı	Nakit	Artırıma Konu Edilen Kar Yedekleri	Artırıma Konu Edilen Sermaye Yedekleri

4) Aşağıdaki tablo kullanılarak cari dönem içinde sermaye yedeklerinden sermayeye ilave edilen kısma ilişkin bilgiler:

Menkul Değerler Değer Art.F.	Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlıklar Yeniden Değer.Değer Art.	İştirakler, Bağlı Ortaklıklar ve Birlikte Kontrol Edilen Ort. (İş Ort.) Bedelsiz Hisse Sen.	Diğer

5) Son mali yılın ve onu takip eden ara dönemin sonuna kadar olan sermaye taahhütleri, bu taahhütlerin genel amacı ve bu taahhütler için gerekli tahmini kaynaklar.

6) Ana ortaklık bankanın gelirleri, kârlılığı ve likiditesine ilişkin geçmiş dönem göstergeleri ile bu göstergelerdeki belirsizlikler dikkate alınarak yapılacak öngörülerin, özkaynak üzerindeki tahmini etkileri.

7) Sermayeyi temsil eden hisse senetlerine tanınan imtiyazlara ilişkin özet bilgiler.

8) Aşağıdaki tablo kullanılarak menkul değerler değer artış fonuna ilişkin aşağıdaki bilgiler:

	Cari Dönem		Önceki Dönem	
	TP	YP	TP	YP
İştirakler, Bağlı Ortaklıklar ve Birlikte Kontrol Edilen Ortaklıklardan (İş Ortaklıklarından)				
Değerleme Farkı				
Kur Farkı				
Toplam				

i) Azınlık paylarına ilişkin açıklamalar.

ALTINCI BÖLÜM Nazım Hesaplara İlişkin Açıklamalar

Nazım hesaplara ilişkin açıklama ve dipnotlar

Madde 18- (1) Ana ortaklık bankalarca, konsolide bilançonun nazım hesap kalemlerine ilişkin yapılacak açıklamalara ilave olarak, Türkiye Muhasebe Standartları gereği yapılacak açıklamalar bu bölümde düzenlenir.

(2) Konsolide bilançonun nazım hesap kalemleri kapsamında aşağıdaki bilgiler açıklanır:

a) Nazım hesaplarda yer alan yükümlülüklerle ilişkin aşağıdaki bilgiler;

1) Gayri kabili rücu nitelikteki kredi taahhütlerinin türü ve miktarı,

2) Aşağıdakiler dahil nazım hesap kalemlerinden kaynaklanan muhtemel zararların ve taahhütlerin yapısı ve tutarı:

(i) Garantiler, banka aval ve kabulleri ve mali garanti yerine geçen teminatlar ve diğer akreditifler dahil gayrinakdi krediler.

(ii) Kesin teminatlar, geçici teminatlar, kefaletler ve benzeri işlemler.

3) Gayrinakdi krediler kapsamında;

(i) Aşağıdaki tablo kullanılarak gayrinakdi kredilerin toplam tutarı:

	Cari Dönem	Önceki Dönem
Nakit Kredi Teminine Yönelik Olarak Açılan Gayrinakdi Krediler		
Bir Yıl veya Daha Az Süreli Asıl Vadeli		
Bir Yıldan Daha Uzun Süreli Asıl Vadeli		
Diğer Gayrinakdi Krediler		
Toplam		

(ii) Aşağıdaki tablo kullanılarak gayrinakdi krediler hesabı içinde sektör bazında risk yoğunlaşması hakkında bilgi:

	Cari Dönem				Önceki Dönem			
	TP	(%)	YP	(%)	TP	(%)	YP	(%)
Tarım								
Çiftçilik ve Hayvancılık								
Ormancılık								
Balıkçılık								
Sanayi								
Madencilik ve Taşocakçılığı								
İmalat Sanayi								
Elektrik, Gaz, Su								
İnşaat								
Hizmetler								
Toptan ve Perakende Ticaret								
Otel ve Lokanta Hizmetleri								
Ulaştırma ve Haberleşme								
Mali Kuruluşlar								

Gayrimenkul ve Kiralama Hizmetleri								
Serbest Meslek Hizmetleri								
Eğitim Hizmetleri								
Sağlık ve Sosyal Hizmetler								
Diğer								
Toplam								

(iii) Aşağıdaki tablo kullanılarak I ve II'nci grupta sınıflandırılan gayrinakdi kredilere ilişkin bilgiler :

	I inci Grup		II nci Grup	
	TP	YP	TP	YP
Gayrinakdi Krediler				
Teminat Mektupları				
Aval ve Kabul Kredileri				
Akreditifler				
Cirolar				
Menkul Kıymet İhracında Satın Alma Garantilerimizden				
Faktoring Garantilerinden				
Diğer Garanti ve Kefaletler				

- b) Türev işlemlere ilişkin açıklamalar.
c) Kredi türevlerine ve bunlardan dolayı maruz kalınan risklere ilişkin açıklamalar.
ç) Koşullu borçlar ve varlıklara ilişkin açıklamalar.
d) Başkaları nam ve hesabına verilen hizmetlere ilişkin açıklamalar.

YEDİNCİ BÖLÜM

Gelir Tablosuna İlişkin Açıklamalar

Gelir tablosuna ilişkin açıklama ve dipnotlar

Madde 19- (1) Ana ortaklık bankalarca, konsolide gelir tablosu kalemlerine ilişkin yapılacak açıklamalara ilave olarak, Türkiye Muhasebe Standartları gereği yapılacak açıklamalar bu bölümde düzenlenir.

(2) Konsolide gelir tablosu kalemleri kapsamında aşağıdaki bilgiler açıklanır:

- a) Faiz gelirleri kapsamında;

1) Aşağıdaki tablo kullanılarak kredilerden alınan faiz gelirlerine* ilişkin bilgiler**:

	Cari Dönem		Önceki Dönem	
	TP	YP	TP	YP
Kredilerden Alınan Faizler*				
Kısa Vadeli Kredilerden				
Orta ve Uzun Vadeli Kredilerden				
Takipteki Alacaklardan Alınan Faizler				
Kaynak Kul. Destekleme Fonundan Alınan Primler				

*Nakdi kredilere ilişkin ücret ve komisyon gelirlerini de içermektedir.

**Katılım bankaları için alınan kar payı gelirinine ilişkin bilgiler

2) Aşağıdaki tablo kullanılarak bankalardan alınan faiz gelirlerine* ilişkin bilgiler:

	Cari Dönem		Önceki Dönem	
	TP	YP	TP	YP
T.C. Merkez Bankasından				
Yurtiçi Bankalardan				
Yurtdışı Bankalardan				
Yurtdışı Merkez ve Şubelerden				
Toplam				

*Katılım bankaları için alınan kar payı gelirinine ilişkin bilgiler

3) Aşağıdaki tablo kullanılarak menkul değerlerden alınan faizlere* ilişkin bilgiler:

	Cari Dönem		Önceki Dönem	
	TP	YP	TP	YP
Alım Satım Amaçlı Finansal Varlıklardan				
Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kâr veya Zarara Yansıtılan Finansal Varlıklardan				
Satılmaya Hazır Finansal Varlıklardan				
Vadeye Kadar Elde Tutulacak Yatırımlar				
Toplam				

*Katılım bankaları için alınan kar payı gelirinine ilişkin bilgiler

4) Aşağıdaki tablo kullanılarak iştirak ve bağlı ortaklıklardan alınan faiz gelirlerine* ilişkin bilgiler :

	Cari Dönem	Önceki Dönem
İştirak ve Bağlı Ortaklıklardan Alınan Faizler*		

*Katılım bankaları için alınan kar payı gelirine ilişkin bilgiler

b) Faiz giderleri kapsamında;

1) Aşağıdaki tablo kullanılarak kullanılan kredilere verilen faizlere* ilişkin bilgiler**:

	Cari Dönem		Önceki Dönem	
	TP	YP	TP	YP
Bankalara				
T.C. Merkez Bankasına				
Yurtiçi Bankalara				
Yurtdışı Bankalara				
Yurtdışı Merkez ve Şubelere				
Diğer Kuruluşlara				
Toplam				

* Nakdi kredilere ilişkin ücret ve komisyon giderlerini de içermektedir.

** Katılım bankaları için verilen kar payı giderine ilişkin bilgiler

2) Aşağıdaki tablo kullanılarak iştirakler ve bağlı ortaklıklara verilen faiz giderlerine* ilişkin bilgiler :

	Cari Dönem	Önceki Dönem
İştirak ve Bağlı Ortaklıklara Verilen Faizler*		

*Katılım bankaları için verilen kar payı giderine ilişkin bilgiler

3) Aşağıdaki tablo kullanılarak ihraç edilen menkul kıymetlere verilen faizlere* ilişkin bilgiler:

	Cari Dönem		Önceki Dönem	
	TP	YP	TP	YP
İhraç Edilen Menkul Kıymetlere Verilen Faizler				

*Katılım bankaları için verilen kar payı giderine ilişkin bilgiler

4) Mevduat ve katılma hesapları bakımından;

(i) Aşağıdaki tablo kullanılarak mevduata ödenen faizin vade yapısına göre gösterimi:

Hesap Adı	Vadesiz Mevduat	Vadeli Mevduat						Toplam
		1 Aya Kadar	3 Aya Kadar	6 Aya Kadar	1 Yıla Kadar	1 Yıldan Uzun	Birikimli Mevduat	
Türk Parası								
Bankalar Mevduatı								
Tasarruf Mevduatı								
Resmi Mevduat								
Ticari Mevduat								
Diğer Mevduat								
7 Gün İhbarlı Mevduat								
Toplam								
Yabancı Para								
DTH								
Bankalar Mevduatı								
7 Gün İhbarlı Mevduat								
Kıymetli Maden D.Hs.								
Toplam								
Genel Toplam								

(ii) Aşağıdaki tablo kullanılarak katılma hesaplarına ödenen kar paylarının vade yapısına göre gösterimi:

Hesap Adı	Katılma Hesapları							Toplam
	1 Aya Kadar	3 Aya Kadar	6 Aya Kadar	9 Aya Kadar	1 Yıla Kadar	1Yıldan Uzun	Birikimli Katılma Hesabı	
Türk Parası								
Özel Cari Hesap ve Katılma Hesapları Aracılığı ile Bankalardan Toplanan Fonlar								
Gerçek Kişilerin Ticari Olmayan Katılma Hs.								
Resmi Kuruluş. Katılma Hs.								
Ticari Kuruluş. Katılma Hs.								
Diğer Kuruluş. Katılma Hs.								
Toplam								
Yabancı Para								
Bankalar								
Gerçek Kişilerin Ticari Olmayan Katılma Hs.								
Resmi Kuruluş. Katılma Hs.								
Ticari Kuruluş. Katılma Hs.								
Diğer Kuruluş. Katılma Hs.								
Kıymetli Maden Depo Hs.								
Toplam								
Genel Toplam								

c) Aşağıdaki tablo kullanılarak temettü gelirlerine ilişkin açıklamalar:

	Cari Dönem	Önceki Dönem
Alım Satım Amaçlı Finansal Varlıklardan		
Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kâr veya Zarara Yansıtılan FV		
Satılmaya Hazır Finansal Varlıklardan		
Diğer		
Toplam		

ç) Aşağıdaki tablo kullanılarak ticari kar/zarara ilişkin açıklamalar (Net):

	Cari Dönem	Önceki Dönem
Kar		
Sermaye Piyasası İşlemleri Karı		
Türev Finansal İşlemlerden Kar		
Kambiyo İşlemlerinden Kar		
Zarar (-)		
Sermaye Piyasası İşlemleri Zararı		
Türev Finansal İşlemlerden Zarar		
Kambiyo İşlemlerinden Zarar		

d) Diğer faaliyet gelirlerine ilişkin açıklamalar. Yeni gelişmeleri içeren ve bankanın gelirlerini önemli ölçüde etkileyen faktörlerle ilgili bilgiler, gelirlerin etkilenme boyutu da belirtilerek açıklanır.

e) Aşağıdaki tablo kullanılarak bankaların kredi ve diğer alacaklarına ilişkin değer düşüş karşılıkları:

	Cari Dönem	Önceki Dönem
Kredi ve Diğer Alacaklara İlişkin Özel Karşılıklar		
III. Grup Kredi ve Alacaklardan		
IV. Grup Kredi ve Alacaklardan		
V. Grup Kredi ve Alacaklardan		
Tahsili Şüpheli Ücret Komisyon ve Diğer Alacaklar*		
Genel Karşılık Giderleri		
Muhtemel Riskler İçin Ayrılan Serbest Karşılık Giderleri		
Menkul Değerler Değer Düşme Giderleri		
Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kâr veya Zarara Yansıtılan FV		
Satılmaya Hazır Finansal Varlıklar		

İştirakler, Bağlı Ortaklıklar ve VKET Men. Değ. Değer Düşüş Giderleri		
İştirakler		
Bağlı Ortaklıklar		
Birlikte Kontrol Edilen Ortaklıklar (İş Ortaklıkları)		
Vadeye Kadar Elde Tutulacak Yatırımlar		
Diğer		
Toplam		

*Katılım bankalarınınca doldurulacak

f) Aşağıdaki tablo kullanılarak diğer faaliyet giderlerine ilişkin bilgiler:

	Cari Dönem	Önceki Dönem
Personel Giderleri		
Kıdem Tazminatı Karşılığı		
Banka Sosyal Yardım Sandığı Varlık Açıkları Karşılığı		
Maddi Duran Varlık Değer Düşüş Giderleri		
Maddi Duran Varlık Amortisman Giderleri		
Maddi Olmayan Duran Varlık Değer Düşüş Giderleri		
Şerefiye Değer Düşüş Gideri		
Maddi Olmayan Duran Varlık Amortisman Giderleri		
Özkaynak Yöntemi Uygulanan Ortaklık Payları Değer Düşüş Gideri		
Elden Çıkarılacak Kıymetler Değer Düşüş Giderleri		
Elden Çıkarılacak Kıymetler Amortisman Giderleri		
Satış Amaçlı Elde Tutulan ve Durdurulan Faaliyetlere İlişkin Duran Varlıklar Değer Düşüş Giderleri		
Diğer İşletme Giderleri		
Faaliyet Kiralama Giderleri		
Bakım ve Onarım Giderleri		
Reklam ve İlan Giderleri		
Diğer Giderler		
Aktiflerin Satışından Doğan Zararlar		
Diğer		
Toplam		

g) Sürdürülen faaliyetler ile durdurulan faaliyetler vergi öncesi kar/zararına ilişkin açıklama.

ğ) Sürdürülen faaliyetler ile durdurulan faaliyetler vergi karşılığına ilişkin açıklama.

h) Sürdürülen faaliyetler ile durdurulan faaliyetler dönem net kar/zararına ilişkin açıklama.

ı) Net dönem kar/zararına ilişkin aşağıdakileri de içerecek şekilde yapılacak açıklama:

1) Olağan bankacılık işlemlerinden kaynaklanan gelir ve gider kalemlerinin niteliği, boyutu ve tekrarlanma oranının açıklanması bankanın dönem içindeki performansının anlaşılması için gerekli ise, bu kalemlerin niteliği ve tutarı.

2) Finansal tablo kalemlerine ilişkin olarak yapılan bir tahmindeki değişikliğin kâr/zarara etkisi, daha sonraki dönemleri de etkilemesi olasılığı varsa, o dönemleri de kapsayacak şekilde yapılacak açıklama.

3) Aşağıdaki tablo kullanılarak azınlık paylarına ait kâr/zarar :

	Cari Dönem	Önceki Dönem
Azınlık Paylarına Ait Kâr/Zarar		

i) Gelir tablosunda yer alan diğer kalemlerin, gelir tablosu toplamının %10'unu aşması halinde bu kalemlerin en az %20'sini oluşturan alt hesaplar gösterilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM Diğer Açıklamalar

Özkaynak değişim tablosuna ilişkin açıklama ve dipnotlar

MADDE 20- (1) Türkiye Muhasebe Standartları gereği  zkaynak değişim tablosuna ilişkin yapılacak açıklamalar tabloda yer alan kalemlerin sıralaması dikkate alınarak bankalarca bu bölümde yapılır.

Nakit akış tablosuna ilişkin açıklama ve dipnotlar

MADDE 21- (1) Türkiye Muhasebe Standartları gereği nakit akış tablosuna ilişkin yapılacak açıklamalar tabloda yer alan kalemlerin sıralaması dikkate alınarak bankalarca bu bölümde yapılır.

(2) Nakit akış tablosunda yer alan "diğer" kalemleri ve "döviz kurundaki değişimin nakit ve nakde eşdeğer varlıklar üzerindeki etkisi" kalemine ilişkin açıklamalar yapılır.

Bankanın dahil olduğu risk grubuna ilişkin açıklamalar

MADDE 22- (1) Bankanın dahil olduğu risk grubuna ilişkin işlemlerin hacmi, dönem sonunda sonuçlanmamış kredi ve mevduat işlemleri ile

döneme ilişkin gelir ve giderler belirtilir. Bu açıklamalara ilave olarak, dahil olunan risk grubuna ilişkin Türkiye Muhasebe Standartları gereği yapılacak açıklamalar bu bölümde düzenlenir.

a) Cari Dönem:

Bankanın Dahil Olduğu Risk Grubu	İştirak, Bağlı Ortaklık ve Birlikte Kontrol Edilen Ortaklıklar (İş Ortaklıkları)		Bankanın Doğrudan ve Dolaylı Ortakları		Risk Grubuna Dahil Olan Diğer Gerçek ve Tüzel Kişiler	
	Nakdi	G.Nakdi	Nakdi	G.Nakdi	Nakdi	G.Nakdi
Krediler ve Diğer Alacaklar						
Dönem Başı Bakiyesi						
Dönem Sonu Bakiyesi						
Alınan Faiz* ve Komisyon Gelirleri						

* Katılım bankaları için kar payı

b) Önceki Dönem:

Bankanın Dahil Olduğu Risk Grubu	İştirak, Bağlı Ortaklık ve Birlikte Kontrol Edilen Ortaklıklar (İş Ortaklıkları)		Bankanın Doğrudan ve Dolaylı Ortakları		Risk Grubuna Dahil Olan Diğer Gerçek ve Tüzel Kişiler	
	Nakdi	G.Nakdi	Nakdi	G.Nakdi	Nakdi	G.Nakdi
Krediler ve Diğer Alacaklar						
Dönem Başı Bakiyesi						
Dönem Sonu Bakiyesi						
Alınan Faiz* ve Komisyon Gelirleri						

* Katılım bankaları için kar payı

c) Bankanın dahil olduğu risk grubu kapsamında;

1) Aşağıdaki tablo kullanılarak bankanın dahil olduğu risk grubuna ait mevduata* ilişkin bilgiler:

Bankanın Dahil Olduğu Risk Grubu	İştirak, Bağlı Ortaklık ve Birlikte Kontrol Edilen Ortaklıklar (İş Ortaklıkları)		Bankanın Doğrudan ve Dolaylı Ortakları		Risk Grubuna Dahil Olan Diğer Gerçek ve Tüzel Kişiler	
	Cari Dönem	Önceki Dönem	Cari Dönem	Önceki Dönem	Cari Dönem	Önceki Dönem
Mevduat *						
Dönem Başı						
Dönem Sonu						
Mevduat Faiz Gideri**						

* Katılım bankaları için özel cari ve katılma hesapları

** Katılım bankaları için katılma hesapları kar payı gideri

2) Aşağıdaki tablo kullanılarak bankanın, dahil olduğu risk grubu ile yaptığı özkadeli işlemler ile opsiyon sözleşmeleri ile benzeri diğer sözleşmelere ilişkin bilgiler:

Bankanın Dahil Olduğu Risk Grubu	İştirak, Bağlı Ortaklık ve Birlikte Kontrol Edilen Ortaklıklar (İş Ortaklıkları)		Bankanın Doğrudan ve Dolaylı Ortakları		Risk Grubuna Dahil Olan Diğer Gerçek ve Tüzel Kişiler	
	Cari Dönem	Önceki Dönem	Cari Dönem	Önceki Dönem	Cari Dönem	Önceki Dönem
Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kâr veya Zarara Yansıtılan İşlemler						
Dönem Başı						
Dönem Sonu						
Toplam Kâr / Zarar						
Riskten Korunma Amaçlı İşlemler						
Dönem Başı						
Dönem Sonu						
Toplam Kâr / Zarar						

Bankanın yurt içi, yurt dışı, kıyı bankacılığı bölgelerindeki şube veya iştirakler ile yurt dışı temsilciliklerine ilişkin açıklamalar

MADDE 23- (1) Bankanın yurt içi ve yurt dışı şube ve temsilciliklerine ilişkin olarak aşağıdaki bilgiler açıklanır:

	Sayı	Çalışan Sayısı			
Yurtiçi şube					
			Bulunduğu Ülke		
Yurtdışı temsilcilikler			1-		
			2-		
			3-		
				Aktif Toplamı	Yasal Sermaye
Yurtdışı şube			1-		
			2-		
			3-		
Kıyı Bnk. Blg. şubeler			1-		
			2-		
			3-		

(2) Bankanın yurtiçinde ve yurtdışında şube veya temsilcilik açması, kapatması, organizasyonunu önemli ölçüde değiştirmesi durumunda konuya ilişkin açıklama yapılır.

Bağımsız denetim raporuna ilişkin açıklamalar

MADDE 24- (1) Banka, kamuya açıklayacağı finansal tablolar ile bunlara ilişkin açıklama ve dipnotlara ilaveten bu Tebliğ kapsamında düzenlenen finansal tablolar hakkında ilgili düzenlemelere göre hazırlanan bağımsız denetim raporunu açıklamak zorundadır.

(2) Bağımsız denetçi, söz konusu finansal tablolara ilişkin açıklama ve dipnotları yeterli bulmaz ise, bu hususu gerekçeleriyle belirtmek suretiyle bu Tebliğ kapsamında oluşturulan açıklama ve dipnotların düzenini bozmadan ilave açıklama ve/veya dipnotlar oluşturur.

Ara dönem finansal raporlama

MADDE 25- (1) Bankalar, ara dönem finansal tablolarını ve bunların açıklama ve dipnotlarını, Bankaların Muhasebe Uygulamalarına ve Belgelerin Saklanması İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe ve Türkiye Muhasebe Standartlarına uygun olarak, bu Tebliğ eklerinde belirlenen şekil ve içerikte hazırlamak zorundadır.

(2) Ara dönem finansal raporlamaya ilişkin Türkiye Muhasebe Standardı çerçevesinde bu Tebliğe yer alan hususlardan aşağıda sıralananlar Mart,

Haziran ve Eylül ayları sonu itibarıyla düzenlenecek ara dönem mali tabloların açıklama ve dipnotlarında yer alır:

a) Muhasebe politikalarına ilişkin olarak 5 nci ve 6 ncı maddelerde yer alan bilgiler,

b) Mali bünyeye ilişkin olarak 7 nci maddenin ikinci fıkrasında yer alan ilgili dönemin konsolide ve konsolide olmayan sermaye yeterliliği standart oranına ve özkaynak kalemlerine ilişkin bilgiler ile 9 uncu maddenin birinci fıkrasında yer alan piyasa riskine ilişkin açıklama ve (a) bendinde yer alan tablo, 11 inci maddede yer alan kur riski, 12 nci maddede yer alan faiz oranı riskine, 12A maddesinde yer alan bankacılık hesaplarından kaynaklanan faiz oranı riskine, 12B maddesinde yer alan bankacılık hesaplarından kaynaklanan hisse senedi pozisyon riskine, 13 üncü maddede yer alan likidite riskine, 13A maddesinde yer alan menkul kıymetleştirme pozisyonlarına, 13B maddesinde yer alan kredi riski azaltım tekniklerine ve 13C maddesinde yer alan risk yönetim hedef ve politikalarına ilişkin bilgiler,

c) Aktif kalemlere ilişkin olarak 16 ncı maddenin ikinci fıkrasının; (a), (b), (c), (d), (e), (g), (ğ), (h), (ı), (i), (j), (m) ve (o) bentleri ile aynı fıkranın; (ç) bendinin sadece bankalar hesabına ilişkin bilgileri ve (f) bendinin (1), (2), (4), (5), (7), (8), (9) ve (10) numaralı alt bentleri,

ç) Pasif kalemlere ilişkin olarak 17 nci maddenin ikinci fıkrasının; (b), (ç), (d), (e), (g) ve (ı) bentleri ile aynı fıkranın; (a) bendinin (1), (2) ve (4) numaralı alt bentlerinde, (c) bendinin (1) ve (2) numaralı alt bentlerinde ve (f) bendinin (1), (2) ve (4) numaralı alt bentlerinde yer alan bilgiler,

d) Nazım hesaplara ilişkin olarak 18 inci maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinin (1) ve (2) numaralı alt bendi ile aynı bendin (3) numaralı alt bendinin (i) bendinde yer alan bilgiler,

e) Gelir tablosuna ilişkin olarak 19 uncu maddenin ikinci fıkrasının (a), (b), (ç), (d), (e), (f), (ğ), (ı) ve (i) bentlerinde yer alan bilgiler,

f) Bankanın dahil olduğu risk grubu ile ilgili olarak 22 nci maddede yer alan bilgiler açıklanır.

Diğer açıklamalar

MADDE 26- (1) Ana ortaklık bankanın faaliyetiyle ilgili olan, ancak bu Tebliğin önceki bölümleriyle ilişkili olmayan hususlara ilişkin gerekli görülen açıklama ve dipnotlar bu bölümde yer alır.

(2) Ana ortaklık banka, bu Tebliğ uyarınca hazırlanacak tablolardan herhangi birisine ilişkin açıklanacak bilgisinin bulunmaması halinde boş tabloları yayımlamaz. Söz konusu tablolar madde, fıkra, bent ve alt bent numaraları ile başlıkları belirtilerek açıklanır.

(3) 8/11/2006 tarih ve 26340 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bankaların Konsolide Finansal Tablolarının Düzenlenmesine İlişkin Tebliğ uyarınca konsolide finansal tablo hazırlama yükümlülüğü bulunmayan banka her raporlama dönemi itibarıyla bu durumu ayrıca beyan eder.

DOKUZUNCU BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 27- (1) 10/2/2007 tarihli ve 26430 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bankalarca Kamuya Açıklanacak Finansal Tablolara İle Bunlara İlişkin Açıklama ve Dipnotlar Hakkında Tebliğ yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen düzenlemeye yapılan atıflar bu Tebliğ yapılmış sayılır.

Tablolarda yer alan geçmiş dönem verilerine ilişkin geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 1- Bu Yönetmelikte yer alan tablolarda istenilen geçmiş döneme ait veriler, Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla 1 yıllık süre için doldurulmaz.

Yürürlük

MADDE 28- (1) Bu Tebliğ 1/7/2012 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 29- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı yürütür.

TÜRKİYE BANKALAR BİRLİĞİ

Nispetiye Caddesi
Akmerkez B3 Blok Kat 13
Etiler 34340 İstanbul
Tel: 0212 282 09 73
Faks: 0212 282 09 46
E-posta: tbb@tbb.org.tr
www.tbb.org.tr

ISBN 978-605-5327-20-0 (Basılı)

ISBN 978-605-5327-21-7 (Elektronik)

"Uyarı: Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin
5 inci Maddesinin Birinci Fıkrası Çerçevesinde Bandrol Taşınması Zorunlu Değildir."

